
3 1761 09616529 5

UNIVERSITY OF TORONTO
VELUT ARBOR ÆVO

COLECCIÓ

DE

DOCUMENTS HISTÒRICHS INÈDITS

DEL ARXIU MUNICIPAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA

TASSA del present
volum: 5 pessetes.

RÚBRIQUES DE BRUNIQUER

CEREMONIAL
DELS
Magnífichs Consellers
y
Regiment de la Ciutat de Barcelona

VOLUM QUART

PUBLICAT PER ACORT Y A DESPESES DEL EXCM. AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL
E INICIAT PER LOS ILUSTRES SENYORS REGIDORS
D. FRANCESCH CARRERAS Y CANDI Y D. BARTOMEU GUNYALONS Y BOU
EN COMISSIÓ
DEL MATEIX EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT

BARCELONA.—1915

IMPREMPTA D'HENRICH Y COMPANYÍA, EN COMANDITA
Carrer de Còrcega, 348

CAP. LI.

CONSOLS DE LONJA, DEFENEDORS,

Exactors del Periatge, y Casa de la Lonja del Màr.

ALS Idus de Desembre 1350, apar com los Consols de Lonja teníen de salari cascu 40 ℔ ß, lo Jutge de Apells 12 ℔ ß, y los Saigs cascu 6 ℔ ß.

A 30 de Maig 1353, difinició dels Racionals de la Ciutat als Consols, de las rebudas, y dattas de son any, las quals rebudas pujaven 54 ℔ 8 ß 4, y las dattas comprès son salari, y del Jutge de Apells, y dels dos Missatgers, ê messions en Missatgerías 141 ℔ 4 ß 4, los quals salaris ço es cascu dels Consols son 40 ℔ ß y per salari de declarar los dubtes de les imposicions de la mar 5 ℔ ß, y del Jutge de apellacions 15 ℔ ß, y per que avançaven 86 ℔ 16 ß, de les quals pagarían les 10 ℔ ß los Cullidors de les imposicions de la mar, per ço las 76 ℔ 16 ß pagaría la Ciutat, y a 12 de Juliol 1356, apar que lo salari dels Missatges era 18 ℔ ß los dos.

A 12 de Desembre 1356, los Consellers ab inserta de una letra del Rey peral Assessor de la governació de Mallorca dada â 15, Setembre 1356, fan procura pera presentar dita letra, y fer que dit Assessor responga, y certifique si en lo Consulat de Mallorca los Agents fermavan de dret per dar lo ters si subcumbíen al Sor Rey, per que pretenía lo Rey que en lo Consulat de Mar de Barcelona devían fer tal ferma de dret, y los Consellers deyen de no per que aquest Consulat es ad instar del de Mallorca, y que allá nos feya tal ferma.

A 18 de Setembre 1357, albará testimonial de Consellers fet â Berenguer Pellicer Ciutadá Scrivá de la obra de la Lotge nova començada en lo Porxo nou de la Ciu[ta].t lo qual fou elet en Scrivá de dita obra â 18 de Agost 1352, en la qual fins â 18 de Noembre 1353, fou lo gasto compres son Salari que li fou tatxat per los Obrers a.o (a rahó) 40 ℔ ₰ lany 662 ℔ 10 ₰ 8, y de 22 Desembre 1353, fins á 22 Desembre 1354, fou lo gasto de dita obra 763 ℔ 3 ₰ 8, y â 26 de Octubre 1357, los Consellers fan difinició â dit Berenguer Pellicer, de totes les rebudes, y dattes per raho de dita Obra juxta lo compte per ell donat als Racionals de la Ciutat, y a 5 de Juliol 1392, finí, y cessá la dita obra de la qual tenían carrech dos Mercaders com â Procuradors constituhits per la Ciu[ta].t, y feyen dita obra de un dret de malla per liura ques cullía de las mercaderías que entravan, y exían en Barcelona, y trobas que en lany 1383, se edificá dita Lotge.

A 22 de Maig 1402, lo Consell delibera fossen pagats 150 florins per raho de la fabrica de la font de la Lonja, prenentla de la font de S.ta María de la mar, ab que nos desprengan mes de 150 florins, y si costava mes ho pagassen los Mercaders.

A 19 de Mars 1408, com los Consellers haguessen fet fer en Gerona una gran pica de pedra â obs de la Lonja de Mercaders de esta Ciutat, y havía de passar ab carros per la Baronía de Lagostera pera aportarla â mar, perço fan acte als Barons, que per lo dit passatge no li sie fet prejudici â sos drets, prometentli que li esmenaran tots los danys que li poden fer al passar, y salvan tambe lo dret a la Ciutat.

A 11 de Desembre 1417, per que los Consols havían dada raho â Consellers de que lo Batlle General de part del Rey los havía dit volía levar lo dret del Periatge ab motiu que era expirat, ô que li mostrassen lo privilegi per que lo dret era nociu a la mercadería, per ço lo Consell de trenta considerant lo prejudici de que lo Batlle gen[era].l fos anat primer als Consols, y no á Consellers, y encara de voler levar dit dret, deliberaren, que los Consellers ne haguessen un molt esforçat rahonament ab lo Batlle general per ques ab[s]tingues de semblants novitats.

A 22 de Noembre 1419, in libro Notularum 1412, et aliorum Concordia entre los Missatgers de Barcelona de una,

y los de Perpinyà de altre sobre diferencias, y pretencions entre ells en raho dels drets de mercadería.

A 24 de Juny 1433, los Consols no volgueren anar ab los Consellers a la Cavalcada, sino que feren ells de per sí Cavalcada, ê perço lo Consell de cent ques celebrá al die seguent priva del Salari al Consol mercader com nol poguessen remoure per ser creat ab privilegi, y feu inhabils â tots los mercaders qui anaren en dita Cavalcada, yls quitaren los Censals, apres vingueren á venia, y foren restituhits.

A 27, de Abril 1434, scriuen a la Reyna, que lo Rey Joan consentí privilegi a la Ciutat, que los Consols de mar en dita Ciutat, y en altres terras fora empero de las Senyorías del Rey poguessen imposar è cullir cert dret en tots, y sengles navilis, ê mercaderíes de Vassalls del S.or Rey, lo qual privilegi apres fou ampliat de imposar, ê cullir dit dret â qualsevol strangers mercantívolment negociants en la Senyoría de dit Senyor, los quals paguen en las generalitats, ê imposicions ques cullen en Barcelona, y que ara una Nau de Mallorca se escusava pagar, y sa Altesa havía provehit sobrecehiment en asso, perço suplican que per observança del dit nostre Privilegi, vulla revocar dit sobrecehiment.

A 23 de Maig 1440, los Consols de mar no volían jurar, per que m.o Bernat Terre Senyor de la Scrivanía de la Cort del Veguer, y m.o Joan de Mijavila S.or de la Scrivanía de la Cort del Batlle tenían debat sobre la Scrivanía del Consulat per que lo Terré ere Scrivá de les coses de terra, y Mijavila, de les coses de mar, y axí sos Substituts notaris tenían sovint questions sobre assó, de que la Justicia ne prenía torb, y perço los Consols deyen no volían jurar que los Consellers nols donassen Consell en scrits del que devían fer.

A 16 de Noembre 1441, fou deliberat edificar la Casa apellada la Ala per vendre los draps, per que la Duana de la Lotge hont se practicava vendre los draps era menester per las mercaderías, y á 22 de Febrer 1444, fou acabada ço es lo primer quarto, y a 14 de Desembre 1506, servíe encara peral exercici dels draps, com se veu en Títol de forments. Dita Casa es vuy la de la Sala de les Armes.

A 22 de Mars 1443, tatxació dels salaris dels Scrivans de la Lonja.

A 2 de Juny 1445, se diu que lo dret del Periatge es per

fer Armadas contra Cossaris, y a 4 de dit los Consols de Lonja demanan ajuda per armar contra un Cossari.

A 9 de Juliol 1450, los Verguers dels Consols prengueren â un Capdeguayta, y aquell fugí, ys mes a la Cort del Veguer, y per que los Verguers lo volían traurer, lo Veguer los mes a la presó, y los Consols recorregueren als Consellers, y fou deliberat ne fos dat protest al Veguer.

A 11 de Setembre 1452, los Consellers scriuen als de Perpinyá en resposta donantlos raho de les graduacions dels Consols de mar de aquesta Ciutat.

A 7 de Noembre 1452, requesta del Beneficiat major de la Lotge als Consellers, Patrons de dits Beneficis de D.ⁿ Pedro de Moncada, y Marmessors de son Testament, que los Palis, y vestiments de la Capella los liurassen â ell com â Beneficiat major, y no als Consols, y â 29 de Octubre 1455, y a 28 de Febrer, y 21 de Maig 1456, los Consellers ho comanaren als Consols de Lotge, y â 19 de Mars 1457, per que ho tenían los Defenedors, los Consellers deliberan ho tingan los Consols, y no los Defenedors.

A 18 de Juliol 1471, Ordinacions de la Lotge en raho dels qui demanan seguretat de Juy, y en raho dels Mercaders que donan per suspectes.

En lo Testament dels Consellers del any 1475, fan memoria, que com la Ciutat gran temps ha pagas cascun any per los Advocats, Porters, Procurador, ê altros Ministres de la Lonja, ê per tenir lo relotge, y escombrar la Lonja, ê altres coses menudes que pugen 76 ₶ 1 ẞ 6, y havían pensat levar dita despesa, y perço lo Trentenari ho havía remes al de cent, y lo de cent tornat â Trentenari, per tant dexan en recort ho fassan.

A 24, y 26 de Abril 1475, Ordinacions, y tatxas de salaris dels Scrivans de Lotge â petició dels Consols, oyts los Senyors utils de ditas Scrivanías.

A 24 de Abril 1475, per que la Ciutat pagava quiscun any per la Cort dels Consols de mar en sus 250 ₶ ẞ, ço es per salari de cascu dels Consols 65 ₶ ẞ Jutge de apells 30 ₶ ẞ, y per Verguers, Advocats, Relotge, y altres averías 76 ₶ 1 ẞ 6, ê attes que la Ciutat estava freturosa de pecunies, y lo Periatge es molt opulent, perço los Consellers havían pensat, que daquí avant la Ciutat no pagas les dites 76 ₶ 1 ẞ 6, y

deliberen puig â Consell de cent, y a 25, lo Consell de cent hò comete â Consellers, y Trentenari, y a 31 de Maig lo Trentenari ho comet â Consellers ab referiment, y dit dia se tracta sis faría Ordinació que los Consols no poguessen fer arbitracions per Consols, y Consell en sas causas que devant ells se tractan, de que noy ha salari, sino que los Consols hi fassan sentencia, exigintne lo degut salari per que entre ab la Ciutat, y deliberan no sen tracte, y á 29, de Noembre 1476, dexan â major deliberació lo fet de levar los salaris de 76 ₶ 1 ₰ 6.

A 30 de Janer 1478, los Consols demanaven fos feta ordinació que al Juy dels Consols per absents, malalts, viudes, pubills, dones maridades que tenen los marits absents, puxen entrevenir causídichs, corregint en assó la ordinació antigua, y deliberaren fos servada la antigua.

A 25 de Maig 1481, per que los Consols era costum que eran tinguts visitar las botigas de la Ciutat, ê les fustes, ferreres, artellería, ê altres coses, ê fer Inventari per lo Not[ari]. del Consell, en fan relació â Consellers, ê ho juren, y havían referit que tot ho havian vist perdut, y rovell, y pols, y per ço lo Consell ho comet â personas.

A 22 de Abril 1486, in libro notularum intitul[at]. 1486, et aliorum: Inventari dels Consols de mar, de las Armas, Xarcias, y altres cosas que eran en las botigas de la Ciutat, y a 28 de Abril 1489, es altro.

Al primer de Setembre 1487, los Consellers scriuen al Rey de França com li trameten un Consol de mar, y un mercader per tractar ab ell de coses conferents al repos de aquells, y de aquestos Regnes, y quels don fee, y crehensa.

A 25 de Abril 1500, lo Consell loa, y aproba, y accepta lo privilegi obtingut â petició de la Lotge sobre la insiculació dels officis.

A 4 de Setembre 1505, scriuen als de Gerona en resposta, dient que los Consols de mar de Barcelona juren 6, ó 8 dies apres de extrets, y que en lo entretant servexen los vells.

A 12 de Octubre 1506, Ordinació que los Pledejants en lo Consulat de Lotge no pugan dar per suspectes mes de deu Juristes.

A 16 de Abril 1509, Inventari en poder del Scrivá major de la Ciutat de las xarcias, ê coses que eran en las botigas de la Dreçana, pres per los Consols de mar, y en lo mateix

libre son altros Inventaris de altros anys abans, y apres que prenían los Consols de las ditas xarcias.

Al primer de Mars 1511, los Consellers scriuen al Rey querellantse que lo Almirall de la mar havía fet publicar crida fentse Jutge de causas, y fets marítims, y que assò toca als Consols de mar.

A 22 de Juny 1514, deliberació que los Consols de Lotge sien agraduats en las cavalcadas entre quart, y quint com antiguament, y si noy volran anar sien privats del Salari, y faltant lo Conseller quint, son graduats ab ters, y quart, y axí fou determinat inseguint exemplars.

A 4 de Maig 1531, extret en Consol de Lotja declarat inhabil per que era estat Veguer, y no havía purgada Taula.

A 6 de Maig 1544, jatsíe que lo Conseller en cap qui era exit Consol no volía anar a la Lotge per venir â jurar â Casa la Ciutat ab laltre Consol, empero fou resolt hi devía anar.

A 25 de Abril 1561, fou extret Prom del Pont, y per tenir offici de vida en la Lonja no concorregué.

A 31 de Octubre 1564, havent lo Trentenari fet Sortidor de Cuyrams â un Assahonador de cuyram, los Consols, y Stament de Mercaders pretengueren havía de ser Mercader, y recorregueren, empero no res menys lo Trentenari declara á favor del elet Assahonador.

A 12 de Noembre 1574, los Consellers donan licencia als Consols de la Lotge de fer la nova Capella junt lo hort, y a 10 de Octubre 1576, es altre licencia.

A 11 de Juliol 1582, los Consellers donan consell al Veguer, y SotVeguer de anar â Casa del Collector del Periatge, y ferli restituhir lo dret que havía pres de un vi, com no degues de Periatge sino dret de Ciutat, y â 21 de dit altre consell per quel penyorassen per la pena de haver exigit dret de Periatge de altre vi contra lo manament li era estat fet nol exigís.

A 25 de Maig 1583, en causa de recors fou declarat á favor de Clement Folquer extret en Prom del Pont com â habil, jatsíe acababa de ser Consol, y no hagues purgat Taula.

Consols quant venen consistorialment â Consell de cent, seuen, ço es lo Ciutadá entre quart, y quint, y lo Mercader al altre costat del quint, y axís feu â 18 de Mars 1589.

A 14 de Desembre 1589, per la peste quey havía en Bar-

celona, los Consols de Lonja sen anaren de Barcelona, y perço anave un Conseller â Lotge â tenir Consulat, y per que los Consols qui eran â S.ta Coloma de Gramanet scrigueren â Consellers que ab licencia dels Consellers passats havían prorrogat lo Tribunal, y demanaven als Consellers presents los donassen la mateixa licencia de prorrogar, perço los dits Consellers los responen, que ni los passats los havían donat, nis podía dar tal licencia.

Consol, ó Prom del Pont no jura fins que han jurat los Consols de Lotge com se veu â 30 de Abril 1604.

A 11 de Mars 1605, los Consols de Lonja vingueren ab massas altas à Consellers, quexantse del dret de trenta per cent imposat en Cicilia sobre robas de forasters.

A 19 de Janer 1606, per que los Consols de Lotja havían fet procehiments executius contra Joaquim Montalt Conseller per raho de un Cambi, y los Consellers los havían fet manament ho revocassen, vingueren los Advocats de la Lonja â Consellers â tractar de aquest fet.

A 28 de Abril 1607, los Consols nous vingueren sens massas lo die de son jurament per que los vells estavan impedits, y fins que hagueren jurat a la Cort del Batlle, no tingueren Verguers.

A 8 de Setembre 1607, nos feu la festa de la Lonja per que estava plena de blat de la Ciutat.

A 5 de Desembre 1607, enquesta contra lo Consol de Genovesos, per que en forma de Magistrat havía dat Curadors á una Nau, y toca als Consols de Lonja, y perço fan embaxada à la Ciutat.

A 10 de Mars 1612, vot de Doctors, declarant que per mort del Consol, pot y deu lo Conseller quart exercir son loc de Consol fins sia feta extracció, com es de Clavari, Tauler Administrador.

A 13 de Mars 1612, entre Consellers, y Consols hague debat sobre que per mort del Consol mercader lo Conseller quart volgue exercir en lo interin com ho feu, vide ibi cum sequentibus.

A 21 de Mars 1612, lo Consell de trenta revoca las ordinacions de la Lonja per las diferencias tenían ab Consellers no volent que lo Conseller quart fes de Consol per mort del Consol, y a 15 de Noembre 1613, los restitueix.

A 15 de Maig 1615, los Consellers donan licencia â certs Mercaders Officials de la Ciutat, de servir los Officis de Lotge si exían.

A 24 de Febrer 1616, los Consellers deliberaren, y ordenaren al Porter del Clavari tragues fora de la Stancia del dret nou lo taulell del Periatge de la Lotge, y tambe lo del Portal de mar.

A 24 de Octubre 1616, in Manuali Scribæ majoris, acte fet per lo Síndich de la Ciutat, y lo Síndich de la Lotge per salvetat de la Ciutat en raho dels Privilegis de la Lotge per la matrícula de Mercaders.

A 28 de Febrer 1617, lo Trentenari consentí als Consols de Lotge tenir son taulell del Periatge en la Duana, ô dret nou de la Ciutat, y tambe al Portal de mar.

A 17 de Agost 1619, lo Trentenari delibera que los Credencers dels drets de la Ciutat, y del dret del Periatge se comunicassen los llibres.

A 25 de Abril 1627, Consell de cent â cerca la matrícula de Mercaders, que à 21 del mateix era estada feta en Casa la Ciutat, repellint tots los que eren estats habilitats en la Llotja, en lo qual Consell hi ha un vot dels Advocats, y Consulents en lo qual aconsellan que attes la matrícula se fa en virtut de Ordinacions de la Ciutat, que podía molt be suspendrer aquellas, ordenant se tornas â fer dita matrícula, y en lo Consell de cent ques tingue als 28 del mateix suspengue totas ordinacions concernents â dita matrícula, y fos tornada á fer la matrícula, com axí se executá â 29 de dit fentse nova matrícula.

A 11 de Mars 1628, en Dietari Embaxada per part de la Llotja al Consell de cent per raho dels agravis los feyan en lo Pes del Rey, y segueren ço es lo Consol Ciutadá apres del primer Prom Cavaller ô Ciutadá, y lo Consol Mercader al costat del Conseller quint, y en lo Consell de cent dit die se resolgué la Ciutat isques á la defensa.

A 3 de Octubre 1634, Consell de cent per una Embaxada de la Llotja â cerca de unas Cridas ques volían publicar, que son contengut ere contra lo libero comers, y se resolgue mediar ab los Deputats pera que nos publicassen, y fer lo demes se expressa en la deliberació.

A 9 de Noembre 1634, en la ma de deliberacions los Con-

sellers ab parer de un dels Advocats deliberaren que lo Consol del Pont asistís en la forma acostumada al Pont per la Judicatura dels draps, fins y atant fos declarat lo recors interposat.

A 4 de Maig 1637, deliberació dels Consellers â cerca la Jurisdicció del Consol del Pont sobre lo Judici de draps, y al primer de Juny, y altres seguents, Consells de cent, y Embaxadas â cerca unas estamenyas, com es de veurer en la ma de deliberacions, y Dietari.

A 9 de Maig 1646, los Consellers deliberaren que los Oficials axí de la present Casa, com fora de ella que estan insiculats en la Lotja del mar de la present Ciutat, pugan tenir los Oficis de aquella Casa en los quals seran extrets, y á 29 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 22 de Juny 1668, en Concell de cent se troba un Bitllet de S. Ex.ª, demanant als Concellers li emprestassen la Casa de la Llotja.

A 25 de Janer 1703, en Concell de cent se troba un Compendi de las prerrogativas, Ordinacions, Oficis, Beneficis, y utilitats que lo Magistrat del Consulat de la Casa de la Llotja del mar, y Estament mercantívol reben de la Ciutat de Barcelona, y dels prejudicis que aquells han donat, y donan â dita Ciutat, y á 6 de Febrer en Concell de cent se tracta del mateix, y á 16, y 22 en Concell se tracta lo mateix.

A 31 de Octubre 1709, en Concell de cent se tracta de fer lo Saló de la Casa de la Llotge del Mar.

A 12 de Octubre 1425, en Dietari apar se tingue Concell de cent en lo qual fou exposat que los Consols de la Mar, ê los Mercaders no volíen traurer lo lur Penó per raho de la Host, la qual era deliberada exir, ê anar â Tayá contra en Roudors, per raho de la injuria feta â m.r Miquel Anglada, ne anar sots aquell, ans pretenían que devían anar sots lo penó dels honrats Ciutadans, ê perço com lo Estament de la Ciutat es departit en tres parts, ço es honrats Ciutadans, Mercaders, ê Menestrals, ê attes que en altres casos lo Penó dels dits Mercaders ere estat tret, ê posat en la Lotge, jatsíe no hi fos exit; Fou determinat, ê conclós en lo dit Concell, que lo dit Penó dels dits Mercaders en la dita Host, ê totes altres esdevenidores fos tret, ê sots aquell exissen, ê anassen los dits Consols, ê Mercaders, ê que semblantment fos servat en totes les Arts, ê Oficis de la dita Ciutat, los quals per Ordinacions

ja en lo passat fetes han â tenir Penons, y á 26 de dit mes fou mudada la Senyera de la Ciutat, la qual era estada posada en la Plassa del Blat per raho de la Execució deliberada esser feta ab la host contra lo dit Honrat en Roudor Donsell, ê â la mutació de la dita Senyera fou procehit en la forma seguent; ço es que M.r T... (*) de Bordils Cavaller Veguer de Barcelona constituhit en la Plassa del Blat desus dita liurá la dita Senyera al Honrat en Bertran Desvall Ciutadá de la dita Ciutat en assó elegit per los Consellers, lo qual acompanyat del dit Veguer â la part dreta, ê ell dit Bertran â la part sinistra, ê diversos honorables Ciutadans armats â cavall, ê precehints tots los Saigs del dit Veguer ê quatre Trompetas, aportá, ê posá la dita Senyera al Portal nou de la dita Ciutat, pero â la dita mutació no foren los dits Consellers, y â 11 de Mars 1426, se meteren en poder dels Consellers lo dit honrat en Ramon de Roudor, ê lo fill den Pere Martina, ê tres altres, los quals havían damnificat m.r Miquel Anglada, per lo qual damnificament era convocada la Host contra los desus dits, ê la Senyera de la Ciutat ere estada posada en una de les Torres del Portal nou, ê feuse lo dit metiment, estant dit m.o Bordils Veguer, ê los Consellers en lo dit Portal nou, ê apres lo dit Veguer feu devallar la dita Senyera de la dita Torre, ê liurala al honrat en Bertran Desvall, ê precehints quatre Trompetes cavalcant venen los dits de Roudors, ê lo fill den Martina cavalcants en sengles mulas sols sens cadenes, pero ab Saigs â cascun estrep, ê los tres altres veneren â peu acompanyats de Saigs, ê apres veneren lo Veguer â la part dreta, ê lo dit en Bertran Desvall â la part esquerra portant la dita Senyera, ê apres veneren los Consellers, ê diversos Ciutadans acompanyant la dita Senyera.

A 22 de Setembre 1440, Ordinacions de la Ciutat en raho dels Salaris dels actes del Escrivá del Consolat de Mar, y dels Missatges. Diversorum 2.us fol. 27.

Dijous â 23 de Noembre 1452, en Dietari apar que los Consellers constituits en la Casa de la Ciutat en la Casa vulgarment nomenada de 30, attenent que lo Noble [D. Pere] de Moncada q.o (quondam) Almirall de las Mars del Senyor Rey entre les altres coses per ell disposades en son Testament hage

(*) En blanch.

instituhits tres Benifets en la Lotge de la Mar dels Mercaders de la dita Ciutat, ê certes Obres pies, dels quals Benifets lo Jus Patronat ha lexat als Consellers de la dita Ciutat, ê entre les altres coses hage ordenat que cascun any sie celebrat per anima sua cert Aniversari, ê comprats certs draps de que sien vestits cert nombre de Pobres signantment mariners del Linatge de aquells qui ell havía sentenciats â mort, ê que per los dits Consellers sie elegida, ó deputada certa persona qui vehes, ê donás orde que les coses per ell ordenades en son Testament hagen degut cumpliment; perço los dits Concellers covejants exequir la dita ordinació testamentaria del dit Noble .... [D. Pere] de Moncada, elegíen, provehíen, ê deputaven en Vehedor, ê Director de les coses desus dites, ê en fer arreglar, ê ampliar aquelles lo honrat en Jacme de Puigenestos alias Desquer Mercader Ciutadá de la dita Ciutat, confiant de la Prohomenía, bonesa, ê fidelitat sua, qui segons serie, ê tenor del dit Testament, cascun any don forma, ê manera que les coses per lo dit Testador ordenades hagen llur degut cumpliment.

Dimars â 12 de Mars 1454, en Dietari apar que de ordinació dels Consellers foren liurats als Defenedors de la Mercadería de la Lotge de la mar dos Cofrens antichs, aptes á fer Altar ab certes Casulles, Capes de seda, Camís, Canalobres, Encencer, Barca de encens, Canadelles, Calzer, ê Patena de Argent, ê altres arreus aptes â Igleya, ê celebrar missas, les quals coses de gran temps ensá estavan recondidas dins un Armari de la Casa del Racional de la dita Ciutat, dels quals bens largament, ê distincta es fet notament en llibre de notaments comuns de la dita Casa en cartes ... (*) dels quals bens los dits Defenedors han fermada Carta de Comanda lo dit die rebuda en poder de Joan Franch Escrivá del Concell de la dita Ciutat, ab que han promés aquelles restituhir tota vegada que requests ne serian en aquella forma en que son.

A 24 de Octubre 1455, Concell per causa de cert argent, ê forniment de Altar de la Capella de la Lotge de la mar instituhida per lo Noble m.º Pere de Moncada, y á 28 de Febrer 1456 es altre deliberació, y â 19 de Mars 1457 es altre deliberació.

(*) En blanch.

Dimecres â 23 de Mars 1457, en Dietari apar que los Consellers manaren á un Verguer que tornas, restituhís, ê liurás [com] axí fou de fet als Consols de la mar, un Ostier de argent blanch ab senyals dels Moncades quis pertanyía als Benifets de la dita Lotge, instituhit per los Moncades.

Diumenge â 19 de Agost 1481, en Dietari apar que fou feta Collació en la Sala de la Lotge al S.or Rey, ê Senyora Reyna, ê foren fetes quintanes en mar per be festejar.

Diumenge â 25 de Noembre 1492, en Dietari apar que fonch feta la Collació dins Lotge â las Magestats del S.or Rey, Senyora Reyna, Senyor Príncep, ê tres Infants.

Dilluns á 24 de Juny 1493, en Dietari apar que las Magestats dels Senyors Rey, Reyna, ê Príncep ensemps ab gran Cavalcada cavalcaren per la Ciutat, ê arribaren en Lotge, ê aquí á cavall feren Collació á la porta qui es en vers la Bolla.

A 2 de Maig 1503, Declaració del Rey Ferrando, que pera Defenedor de la Lotge no sie habil si tindrá altre Ofici de residencia en la Lotge, ó Ciutat, ó General, ô de Leudes. Diversorum 2.us fol. 224.

CAP. LII.

ADMINISTRADOR DE LES PLASSES,

y sota Administrador.

20 de Noembre 1377, Bans de moliners per las molturas, que no pugan pendrer sino lo costumat. fol. 39.

A 3 de Mars 1418, Crida de part del Administrador, que tots los qui vendran blats per altri hagen â prestar caució per 300 ℔ ₰ en poder del Scrivá del Consell.

A 9 de Agost 1428, Ordinacions ab ques mostra que ja en dit temps havía sota Adm[inistrad].or ô Vezedor del Garbell, ys mostra que exercía jurisdicció, per que diu que no puga haver de penyores que fara sino sis diners de cada persona, y lo Saig del dit Offici per cada citació dos diners, y lo Sota Adm[inistrad].or no puga haver per cada persona que fara metre al Castell, ô Presó del Veguer sino 1 ₰ 4, y lo Saig qui metrá les dites persones a la preso sino ₰ 8.

A 29 de Noembre 1431, Ordinacions, y Cridas del Adm[inistrad].or que nengu fassa brega al Pes de la farina, ni a la Plassa, ô porxo dels forments, ço es Traginers de molí, Pesadors, Albaraner qui cull la imposició de la farina, y altres persones sotsmeses â sa jurisdicció, y que los moliners no pugan tenir Talasco, Romana, ne pes en son molí.

A 16 de Desembre 1439, Bernat de Bonet era sota Administrador, y lo nom que li donan era Vehedor del Garbell ab

lo qual se purgan los forments, y altres blats quis venen en Barcelona.

A 15 de Desembre 1445, Jurament del sota Adm[inistrad].or del Garbell.

A 12 de Desembre 1453, Crida de part del Adm[inistrad].or notificant que cert formenter, y sas fermansas volían exir de la Caució havían prestada per 600 ℔ ⅌, ê que perço si nengu preteníe contra ell, comparegues dins 30 dias, per que passats, lo Administrador la cancellería.

A 9 de Febrer 1457, los Consellers proveheixen sota Adm[inistrad].or de les plasses del blat, y del Vi, y Executor de la Casa del Pes de la farina.

En lany 1462, per lo Batlle general fou feta inhibició al Adm[inistrad].or nos entremetés de la conexensa de una tala de farina ques deya esser feta per lo Moliner de M.o Bernat Fivaller per que tocava al Batlle general, empero fouhi respost ab altre resposta per lo dit Adm[inistrad].or, lo qual apres ho notificá als Consellers, y los Advocats de la Ciutat vists los Privilegis, y Ordinacions, declararen tocava al Administrador. Est in libro Administrationis fol. 112.

En lany 1471, lo Vice Canceller se assumí certa causa de un formenter ab lo Secretari del Rey, y dada raho tocava al Adm[inistrad].or, ley restituhí com se nota en libre vell del Administrador fol. 140.

A 20 de Mars 1475, lo Rey D.n Joan dona privilegi â Fran.ch Garau Coromines Not[ari]. de Scrivà del Adm[inistrad].or y sota Adm[inistrad].or que es offici de jurisdicció, y coneix de certas causas, y fa condemnacions, y posa penas, pren penyoras, y mana execucions, y condemna y absol, y fa altros actes, y deu dar compte al Mestre Racional, y per que dit offici no te Notari cert qui scriga los actes, perço vol que lo dit Scrivá, y no altre los scriga, dat[um]. en Castelló de Ampurias.

A 21 de Janer 1477, elecció de Sota Adm[inistrad].or de les Plasses, quis apella del Garbell.

A 26 de Noembre 1478, Cridas del Batlle General, y Adm[inistrad].or de les Plasses, sobre mesuras de la Plassa.

A 3 de Juliol 1479, Sentencia dels Consellers en causa de recors del sota Adm[inistrad].or in burça, seu libro Notularum 1477, et aliorum.

A 22 de Noembre 1505, foren suspeses les Ordinacions â m.º Joan Carles de Bellafilla Adm[inistrad].or y fou penyorat per lo Veguer per que havía pres cert blat den Garro coraler, no obstant que aquell no havía contrafet â ordinació alguna, y â 27 de dit, lo Adm[inistrad].or presenta requesta â Consellers pera que las revalidassen.

A 17 de Desembre 1505, fou extret en Adm[inistrad].or Juan Mates, per que lo Elet de la duena presentada al Virrey havía renunciat, y per ço lo dit Joan Mates ab laltre de la primera duena fou presentat al Virrey, qui elegí â Joan Grau altre dels de la primera duena.

A 8 de Maig 1510, Suspenció de Ordinacions al Sota Adm[inistrad].or

A 22 de Agost 1510, lo Consell de cent dona poder â Consellers de remetrer los bans del Adm[inistrad].or y altros Officials de la Ciutat, y â 22 de Janer 1535, deliberació en corroboració de assò.

A 2 de Janer 1512, en Pellisser Senyor de Tragí declarat inhabil â ser Adm[inistrad].or per dita raho.

A 20 de Octubre 1517, Caució de un moliner qui estava en presó de manament del Adm[inistrad].or

A 29 de Maig 1518, Caució de un encarcerat per provisió del Adm[inistrad].or

A 29 de Maig 1521, Caució prestada per executar certa Sentencia del sota Administrador.

A 15 de Febrer 1522, los Consellers scriuen al Batlle de Guisona, com lo Adm[inistrad].or ab consell de Promens havía condemnat â T. Miralles â pagar â T... (*) cert deute de forment, lo qual forment era estat penyorat per dit Adm[inistrad].or per ban, y volent fer execució contra dit Miralles nol havían trobat, ans sabían era en Guissona, y per que les vitualles tenen promta execució, perço lo requerexen fassa pagar dit deute.

A 23 de Febrer 1522, per que lo Adm[inistrad].or de les Plassas no havía volgut obtemperar, jatsíe que los Consellers en virtut del poder del Consell ordinari del any 1510, havían remesos los bans, pretenent que tal remissió no tenía

(*) En blanch.

loch apres de ell haver executat lo ban, perço lo Consell suspengue las Ordinacions durant son any.

A 28 de Juny 1522, Treuas ab sacrament, y homenatge prestat al Adm[inistrad).or, y dit die son dos altres Treuas ab sacrament, y homenatge.

Al primer de Juliol 1522, deposit en ma del Adm[inistrad].or y ferma de dret per soltar la Ampara, y â 11 de Agost altres Treuas; son continuats estos dos actes post annum 1524.

A 12 de Janer 1523, â 14, y 26 de Mars, y â 4 de Abril 1523, treuas en ma del Adm[inistrad].or ô de son Porter, y â 28 de Mars 1517, son altras.

A 27 de Abril 1524, Caució de representando se intus Carceres feta al Adm[inistrad].or

A 24 de Juliol 1524, Caució de un pres tret de la presó per malaltía per provisió del Adm[inistrad].or

A 23 de Desembre 1524, Caució de un pres, ô arrestat per lo Adm[inistrad].or per deslliurarse del arrest.

A 12 de Juliol 1525, requestas, y respostas entre lo Adm[inistrad].or, y un del Official de la Seca, lo qual pretenía ser exempt.

A 10 de Juny 1529, Treuas en ma del Porter del Adm[inistrad].or de Plasses, y a 2 de Noembre 1529, á 15 Febrer 1530, â 13 de Mars 1531, â 8 de Juliol y á 20 de Setembre 1531, son altres.

A 25 de Octubre 1530, Suplicació en scrits de recors â Consellers de declaració del Adm[inistrad].or, in burça.

A 26 de Noembre 1530, altre declaració del Adm[inistrad].or en favor de una Dida de una criatura, in burça.

A 13, y 16 de Mars 1531, Treuas en ma del Porter del Adm[inistrad].or

A 11 de Juliol 1531, per la R.l Audiencia fou restituhida una causa al Adm[inistrad].or de Plassas, ut in Dietario, attes per apellació van á Consellers.

A 23 de Desembre 1544, apres de presentada la parella de Adm[inistrad].or al Virrey, y ell haver pres lo elet, fou provehit de Aguazil R.l, ê perço ne fou tret altro, y presentat ab laltre de la primera parella, y lo Virrey prengué lo de la primera.

A 31 de Octubre 1554, en libre de patents, letres subsi-

diaries del Adm[inistrad].or pro testibus recipiendis en causa entre parts. fol. 133.

A 16 de Desembre 1562, apres de presentada la parella de Adm[inistrad].or y feta elecció per lo Virrey, lo elet renunciá, y perço ne tragueren altro, y ab laltro de la primera duena los presentan al Virrey, lo qual elegí, y prengue al qui restava de la primera duena.

A 12 de Janer 1569, haventse presentada al Virrey la parella de Adm[inistrad].or, y elet per lo Virrey, lo elet renunciá, y perço fou posat en dubte sin traurían hu sol pera presentarlo ab laltro al Virrey, ô sis trauría nova parella, y fou deliberat fos treta nova duena.

A 9 de Agost 1569, post 31, es un manament del Adm[inistrad].or contra lo Batlle de les aygues ab penes per que restituesca certs sachs, empero noy ha relació.

A 31 de Octubre 1588, manlleuta de Joan Ponsich, Moliner pres en los Carcers, de representando se &c. est in manuali.

A 7, y 8 de Noembre 1594, Consell de cent per que lo Adm[inistrad].or de les Plasses captura á cert moliner per que exigía moltures indegudes, lo Batlle general captura al sota Adm[inistrad].or y sobre asso hague Embaxadas, y aquís mencionan los Consells de 6 Maig 1568, y de 20 Setembre 1580, y a 14 de Noembre 1594, deliberació de donar â menjar a la presó â dit sota Adm[inistrad].or

A 16 de Setembre 1599, lo Consell de cent cometé á Consellers, y Trentenari la conexensa, y declaració de las diferencias entre Adm[inistrad].or, Clavari, y Mostassaf.

A 27 de Maig 1606, diferencias entre Adm[inistrad].or y sota Adm[inistrad].or y deliberació del Consell de cent.

A 10 de Juny 1606, declaració de Consellers en causa de recors de Joan Pau Ferrer de Sarriá dels proceyments fets per lo Adm[inistrad].or per que se lin havía portat de sa Casa certs sachs de farina, y blat, pretenent quels havía comprats dins los limits, y pastava de fleca pera vendre.

A 24 de Octubre 1606, es una Sentencia del Canceller en favor del Adm[inistrad].or de les plasses contra lo Canonge Dalmau proferida â 4 de Setembre, ut in Dietario.

A 12 de Mars 1608, deliberació que los Consellers no pugan fer de Adm[inistrad].or sino en cert cas.

Havent lo Batlle general fet manament al Moliner de S.t Pere que es de la Ciutat, no deixas exercir jurisdicció en dits molins al Adm[inistrad].or per que tocava al Batlle general, per ço lo Síndich de la Ciutat presentá requesta al dit Batlle general exhibintli dos privilegis del Rey en Pere dats á 3 de Abril 1375, y 29 de Juny 1378 á favor del Adm[inistrad].or fuit oblata 10, Martij 1614, y lo Batlle general respongue tocava á ell, y exhibí unas Cridas suas de D.n Joan Icart, y noy ha publicació, y unes letres del Batlle general 15. n.o 1441, y unas Pragmaticas del Rey en Pere 28 Septembris 1358, y 3 n.o 1383.

A 7 de Juliol 1622, en la ma de deliberacions es un vot fet per los Advocats de la present Casa, y Consulents, ab lo qual aconsellan que los Consellers poden continuar las execucions, y penyoraments de penas imposadas contra los que contrafan a las Ordinacions de la Ciutat, y que poden instar al Veguer, y altre qualsevol Official Real fasse los penyoraments de las penes com es acostumat.

A 14 de Octubre 1628, en Dietari debat entre lo Batlle General, y Adm[inistrad].or de Plasses per raho de moltures als molins.

A 8 de Janer 1636, en Registre de cartas Comunes fol. 98, carta al S.or Duch de Cardona Locthinent ab inserta de la parella de Adm[inistrad].or de Plasses, pera que fos servit elegirne un.

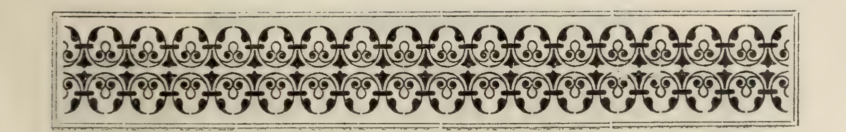
A 19 de Desembre 1636, Miquel Perez Scrivá de manament aporta la nominació de Adm[inistrad].or de Plasses, com apar en Dietari.

A 18 de Febrer 1429, Inhibitoria del Adm[inistrad].or de les Plasses al Batlle General. Diversorum 2.us fol. 254.

A 12 de Setembre 1466, Concell de 32, per raho de la fabrica de la muralla de mar prop lo Monastir de frares menors.

A 13 de Juliol 1479, Declaració de Consellers en Causa de recors de m.o Bofill Prevere de una Sentencia del Adm[inistrad].or de les Plasses sobre lo preu de cert forment, ab los Testimonis â la Cara presos, y decret de execució á 8 de Noembre de dit any. Diversorum 4.us fol. 108.

CAP. LIII.

OBRERS, Y OBRAS DE LA CIUTAT,

y en especial Casa de la Ciutat, y de son orde, y cosas.

NS ques compras la Casa hont vuy se te lo Consell de cent, quel tenían á Predicadors, logavan Casas, ô Stancias particulars pera tenir las scriptures, y coses que eran de la Ciutat, com se veu â 5 dels Idus de Desembre 1338, que foren pagades â Fran.ch Fivaller Ciutadá 10 ℔ ß â cumpliment de 20 ℔ ß per lo lloguer, ô empriu del Porxo, é Sala, ó Palau del seu alberch en lo qual se tenía la Scrivanía del Racional.

A 7 de Octubre 1369, fou deliberat que lo Consell de cent nos tingues mes â Predicadors, ê perço dit die se tingue á fra menors, y deliberaren fos comprada casa â obs de la Universitat, y per dit efecte apres se comprá la Casa de Simon de Rovira junt la Iglesia de S.t Jaume.

A 5 de Mars 1372, Pere Rovira, y Simona Rovira Viuda de Simon Rovira, per preu de 22000 ß veneren â Consellers la dita Casa que fou de Simon de Rovira â obs de tenir lo Consell de cent Jurats, y del Offici dels Racionals de la Ciutat, es lo acte en poder de Guillem de Monmany Scriva del Consell.

Al primer de Abril 1377, venen pagaments de la obra de dita Casa de la Ciutat.

A 6 de Maig 1379, en Consell de cent se diu que lo Offici de Obrers es ordinari, y antich, y fort necessari, y per que no tenían sino 10 ₶ ß de salari, y considerant que en la Ciutat hi havía un altre Offici de Obrería de Murs, y Valls de la Ciutat, y del Reval, qui havía de salari 50 ₶ ß, y que pus la Ciutat estava ja closa de murs, y de Valls, perçо uniren la dita Obrería de Murs, y de Valls ab los Obrers, y que lo salari de cascu fos 35 ₶ ß, ab que haguessen de cumplir totes les coses contengudes en la ordinació de 10 Desembre 1372.

A 3 de Noembre 1379, los dits Pere Rovira, y Simona Rovira Viuda, feren venda â Consellers per preu de 4000 ß de una Botiga contigua â dita Casa de la Ciutat pera tenir entrada a la Casa del Offici dels Racionals, in posse Petri de Collibus Not[arii], y a 10 de dit, en poder del mateix Not[ari], lo dit Pere Rovira vené á Joan Agustí Not[ari] qui era Scrivá racional de la Ciutat, una altre Casa contigua per preu de 13100 ß, que totas foren de Simon de Rovira, ys compraren â obs de fer Casa peral Consell de la Ciutat.

A 2 de Octubre 1396, fou deliberat que un dels dos Verguers guardás la Casa de la Ciutat, y fou â petició dels mateixos Verguers, com abans la guardas lo Scrivá racional.

A 25 de Abril 1400, perque los Obrers del any abans â ses propries messions havían fet dos Imatges de pedra, y ab voler del Consell eren posades en la Sala del Consell de cent, ço es nostra dona Sta María en lo mitg, y Sta Eularia â un costat, y un devot demanava li donassen licencia de fer una Imatge de pedra de St Rafel, y posarlo hont volrían, ab que nol ne poguessen ja may levar, per ço lo Consell delibera fos fet un St Andreu, y posat al altro costat, y que lo St Rafel fos posat sobrel Portal de la Casa.

A 2 de Abril 1401, in Manuali Bonanati Egidii Not[arii]. los Consellers donaren licencia â Guillem de Mirambell de construhir uns Pilars de pedra, ô de fusta a la sua Casa a la Plassa de la Boria, ab tal que noy puga fer clausura.

En lany 1406, se feren les vidrieres redones de Consell de cent, costaren 35 ₶ 15 ß.

En lany 1409, se feu la Capella del Trentenari de Casa la Ciutat, y en la Consellería de 1442, se feu lo Retaule, y los Consellers allí pintats son los elets de 30 de 9.bre 1442, heu tret de un libre de un particular.

A 8 de Juliol 1424, per exempliar lo Born fou presa una Casa la qual estimada per experts, y los censos, y Senyoría, y tatxada la valor per los Obrers fou derrocada, y â 22 de Agost per ordinació de Consellers fou tatxat per experts lo que los Vehins devían contribuhir, apar en tercer libre de Solemnitats c[art].ª 37.

A 27 de Juliol 1424, Joan Bellera vene â Consellers una Casa al cap de la Plassa del Born per derrocarla â obs de embellir dita Plassa, per 800 ℔ ß francas de luysme, é foren estimats los censos, y Senyorías, y los preus deposats en la Taula, era alou de la Pabordría de Febrer, y á 29 de Abril 1438, los Obrers de S.ta María de la mar feren venda, y absolució de 18 ß del cens de ditas casas per preu de 80 ℔ ß.

A 25 de Juny 1433, cometeren â Pere Suau Not[ari], fes Rubrica de Privilegis de Casa la Ciutat.

A 29 de Noembre 1437, los Consellers deliberaren fossen dats al Verguer cascun mes 2 ß 6 per ví per dir missa a la Capella de Casa la Ciutat, y per donar â menjar als gats, y â 2 de Mars 1442 en Dietari se tracta lo mateix.

A 24 de Desembre 1438, se veu que los Missatges dels Obrers tenían de salari cascu 3 florins, y havían de servir com se diu â dita jornada.

A 30 de Abril 1439, foren pagades â Gabriel Poal Argenter 90 ℔ 11 ß 6, per una cuberta de argent de pes 10 marchs 5, onsas 7 quarts ab lo senyal de la Ciutat sobreposat ab fullatges de argent sobre la dita cuberta, ê al entorn ab susatges de argent daurats ab sis senyals petits de la Ciutat havía feta â obs del Bassí de argent serveix lo jorn de S.t Andreu com se fa elecció de Consellers a.º (a rahó) 8 ℔ 10 ß lo march.

A 6 de Juny 1443, fou deliberat se fes Retaule en la Capella de Casa la Ciutat, y à 27 de Noembre Fran.ch Gomar Imaginayre emprengue ferlo de roure de Flandes ab fullatges per 75 florins, y â 29 de Octubre 1443, Capitulació ab lo Pintor (1) qui emprengue de pintarlo per 5000 ß, y concorda ab la pintura que vuy vehem (2).

A 6 de Febrer 1449, Concordia sobre la Obra de la Vidriera

(1) En Lluís Dalmau.

(2) Dit retaule, exemplar notabilíssim de la pintura gòtica catalana, actualment se conserva en lo Musèu Artístich Arqueològich de la ciutat.

de la Capella de casa la Ciutat per 80 florins, ço es 44 ₶ §.

A 27 de Juliol, y á 6 de Octubre 1452, los amos de las Casas del carrer del Bordell demanavan esmena del dany per quels havían tancat lo Portal que exía a la muralla de la Rambla, y fou deliberat que attes que los Obrers ho havían fet per be publich, no sels devía fer esmena.

Al primer de Mars 1465, los Obrers elegiren Estimadors per avaluar una Casa en lo carrer de la Cucurella que te entrada en lo Carrer den Pedritxol vers la Iglesia del Pi pera derrocarla á fi de quey hagues pas de la Iglesia del Pi al carrer de la Cucurella, y los Estimadors foren dos Ciutadans, dos Notaris, dos mestres de Casas, y dos Corredors de coll, y juraren, y estimaren casas, y cens, y á 24 de Juny 1466, Enfrayna (Eufrosina?) Ferrera feu apoca als dits olim Obrers de 121 ₶ § per lo preu, y estima de ditas Casas derrocadas per dar transit al carrer den Pedritxol, y â 12 de Mars 1467, Venda, y absolució feta per lo S.or alodial de dita Casa del cens de 7, morabatins, y mitg ab la Senyoría per preu de 116 ₶ 15 § â que foren estimats per experts nomenats per dits Obrers, las quals pagaren ço es 70 ₶ § lo Scrivá dels Obrers â solta dells, y lo restant alguns del Veynat.

A 30 de Janer 1466, fou deliberat fer una Imatge del Angel Custodi â devoció de la Peste que les hores hi havía en esta Ciutat, y que fos posat sobre hu dels Portals de Casa la Ciutat.

A 29 de Noembre 1468, los Obrers feren loguer de unas Casas de un particular per que del loguer se reparassen á fi que no cayguessen, y no fessen dany al carrer.

A 14 de Juny 1476, per que los Privilegis de la Ciutat estavan en tan mal orde que com los havían menester nols trobaven, per ço proposaren en Consell sis posarían en bon orde, y lo Consell deliberá, que per posar en bon orde Privilegis, Ordinacions, y altres coses de la Scrivanía major, fos comes â Trentenari, y â 31 de Agost comèteren â Bernat Soler, y Fran.ch Martí antichs servidors de la Scrivanía de Casa la Ciutat que fessen rubricas dels libres de Privilegis, metentlos per materies distinctes, ço es lo Rey, y Canalar, y la substancia, y lo libre, y cartes, y semblantment fassen rubricas de les conclusions, y Ordinacions, y que fessen tambe libre de Juraments que deu prestar lo S.or Rey &c., y Con-

sellers &c. donantlos de temps vuyt anys, yls assignaren de lur vida â cascu dells 20 ℔ ⅌ ultra lo salari de son offici.

A 20 de Octubre 1492, en les Caxes pensades esser portades de fra menors en la present Casa del Consell, lo dit Consell attes que aquelles han estat de immemorial temps en dit Monastyr, delibera que estiguessen en aquell com fins assí han estat, y no diu mes, nis declara mes. est post 27, Nov[em].bris

A 17 de Janer 1501, deliberaren fossen reparades, ê obrades les gargoles, y claravoyes de la pastera, y fossar de S.t Jaume per causa del enderroch seguit la festa de Corpus passada per Tempestat de temps.

A 19 de Octubre, y 25 9.bre 1508, fou deliberat fer la ximenea del Trentenari vell.

A 22 de Agost 1510, lo Consell de cent dona poder â Consellers de remetre los bans dels Obrers, y dels altros Officials de la Ciutat, y â 22 de Janer 1535, deliberació en corroboració de assó.

A 17 de Setembre 1517, per que las Casas de las Confrarías dels Fusters minavan ruhina escusantse los Promens de repararles per que lo Sol de la terra hont havían de fer los Pilars no era de ells, perço los Obrers los cediren sos drets perque derrocassen, y obrassen, y repetissen del Senyor del sol.

A 24 de Abril 1521, en Dietari se fa un notament que lo Síndich havía obtengut Sentencia en favor en la Causa de contenció sobre la obra nova era principiada al fossar petit de S.ta María de la mar, y fou declarat que la conexensa tocava a la Cort Secular, y no a la Cort Ecclesiastica.

A 11 de Abril 1525, Inventari del Scrivá de les Obres, est in burça.

A 11 de Agost 1525, licencia dels Obrers de edificar al Carrer den Pedritxol, est in Cedula in burça.

A 17 de Febrer 1526, se començá que los Obrers anaren al Enterro dels ossos dels sentenciats de la Creu cuberta.

A 17 de Janer 1531, fou deliberat fer Vidrieres a les dos finestres del Racional ab que non pagassen mes de 45, fins en 50 ℔ ⅌, la Capitulació ab lo Vedrier fou â 24 de dit per 48 ℔ ⅌.

A 5 de Maig 1539, Inventari fet per Pere Martí Not[ari]

Scriva de les obres, de totes les Artilleríes, municions, y altres coses que li estavan comanades.

A 19 de Febrer 1540, Consellers, y Obrers van â Mongat, y visuran las terras, y vist que Joan Vilara se havía presas dos pessas de terra, li donan temps per que amostre de son títol.

A 27 de Febrer 1549, Ordinació que los Obrers fassan que los terratinents del Prat fassen â ses costes Sequies, y Corredoras, y Ponts, y que las terras se pugan conrear.

A 19 de Noembre 1550, Venda de Jaume Codina a la Ciutat de unas Casas prop S.t Miquel â obs de fer la Sala del Trentenari, y Arxiu de la Taula, las fermas de Senyoría son al peu de la apoca.

A 12 de Janer 1552, Crida de part dels Obrers que tothom levas los Taulells, y Perxas, y que sols tinguessen las Perxas junt a la paret, com en lany 1445.

A 16 de Janer 1559, lo Concell de cent delibera fer la obra del Trentenari nou, y Arxiu de la Taula.

A 5 de Setembre 1559, lo Trentenari delibera fos feta una Antorxera de plata per servey de Casa la Ciutat, y a 25 de Noembre lo Consell de cent delibera fos pagada.

A 29 de Octubre 1559, Venda dels Curadors del Pubill Bosch de Vilagaya â Consellers de una Casa al Carrer qui va de la Plassa de S.t Jaume â S.t Miquel â obs de ampliar la Casa de la Ciutat, preu 80 ƚƚ ♁.

A 26 de Octubre 1565, Ordinació que los Obrers no pugan despendre sino 12 ƚƚ ♁ en las anadas de Moncada, y de Senboy.

A 15 de Octubre 1566, cometeren â Fran.ch Gamis, y Fran.ch Vidal Ajudants de Scrivá major, y á 7 de Abril 1579, cometeren al Scrivá major, y als dos ajudants posassen en orde la Scrivanía major de Casa la Ciutat, y fessen rubricas de Privilegis, y de cridas, y Ordinacions, y deliberacions.

Al primer de Setembre 1568, Institució de la Lantia que deu cremar en la Capella de Casa la Ciutat, y perço assignan al Verguer quin ha de tenir carrech 5 ƚƚ ♁ lany.

A 17 de Noembre 1572, los Obrers fan derrocar una botiga per que se havía pres del Carrer.

A 23 de Agost 1577, Sentencia de Consellers en causa de recors de declaració dels Obrers. In Regestro Sententiarum verbalium.

A 5 de Maig 1580, los Consellers daren Consell al Sot Veguer fes asistencia als obrers per lo penyorament que havían de fer contra un que era dels Alcaldes de la Seca, y que metes a la presó al Missatge de dits obrers per que pera fer dit penyorament havía demanat asistencia del Official dels Alcaldes.

A 25 de Noembre 1580, lo Consell de cent delibera nos poguessen posar sobrestants â nengunas obras de la Ciutat sens deliberació de dit Consell, y que daquí avant sie sobrestant lo Scrivá de les obras.

Al primer de Abril 1583, los Consellers ordenaren als Obrers derrocassen la paret nova que feyan los Obrers de S.ta María de la mar al fossar, que levaven lo pas al Carrer del mal cuynat, y daren consell al Veguer los fes assistencia.

A 31 de Octubre 1583, declaració de Consellers en causa declarada per los Obrers, sobre los emprius de tenir perxes, y cadira en las voltas de mar.

A 31 de Octubre 1583, Sentencia dels Consellers declarant que lo donar los locs als qui venen formatge, verduras, y altres cosas en las Plassas, ô carrers toca als Obrers, y no al Mostassaf. es en lo llibre dels Obrers fol. 69.

A 27 de Noembre 1583, Ordinació, que los Consellers no pugan despendre en obras de 10 ₶ ⅌ en amunt sino es ab deliberació de Consell.

A 30 de Agost 1584, los Consellers ordenaren als Obrers anassen al Prat, y visurassen, y designassen las terras ab Experts conforme las ordinacions del any 1555.

A 23 de Maig 1586, los Consellers cometeren â Fran.ch Gamis Ajudant de Scrivá major fes rubricas novas de Privilegis, y de Ordinacions, y a 21 Agost de 1608, ho cometeren â Steve Gilabert Bruniquer Not[ari]. de Barcelona Síndich de la Ciutat.

A 13 de Noembre 1593, deliberació de la Confitura de la insiculació, y a quins Officials de casa la Ciutat, y quanta se deu donar.

A 18 de Febrer 1594, es la deliberació de fer escons a la Sala del Consell de cent, y tota cosa que sie per ornato de dita Sala, y per la del Trentenari.

A 28 de Febrer 1598, havent los Consellers ja de dies atras fet posar ma á fer la Tribuna de Casa la Ciutat á S.t

Miquel, y foradada la paret, sobre tracte, y concert del Bisbe, y Obrers de aquella Iglesia, molts del Consell ne feren gran sentiment per queu havían fet sens deliberació, empero no res menys dit die lo Consell delibera se acabas, considerat las commoditats, y conveniencias hi trobavan. Vide lo Dietari, y á 7 de Maig se tracta lo mateix.

A 19 de Juliol 1601, lo Obrer per sa malaltía subroga.

A 10 de Noembre 1602, lo Consell de cent delibera que los Consellers no pugan despendre en obras de la Ciutat en un any sino 1000 ℔ ₰.

A 24 de Octubre 1606, los Obrers feren tornar ficar unes lambordes posades en uns cantons de carrer, no obstant que lo Batlle general les ne havía fetes levar.

A 31 de Janer 1612, los Consellers usant del poder del Consell ordinari celebrat á 23, de Agost 1510, suspengueren lo ban dels Carros, y Carretas que van per Ciutat per que no servían sino de ocasió per que los Obrers los composassen, y composantse ab ells, los deixavan anar librement.

A 11 de Juliol 1612, en Consell de cent Suplicació dels Obrers al Consell contra los Consellers ters, y quint, y resposta dels dits, sobre que estant presos dits Obrers per orde del Virrey, los dits Consellers exercíen los Officis de Obrers; hay rahons de uns, y altros.

A 29 de Noembre 1612, deliberació de Trentenari, que los Obrers no pugan despendre ab los Ventalls de Corpus sino fins en 100 ℔ ₰.

Al primer de Mars 1616, deliberació de derrocar la Casa del Correu â obs de baix fer una Stancia per als Consellers, y dalt per fer Arxiu del Banch.

A 14 de Juny 1619, lo Consell de cent delibera que daqui avant nos fessen obras novas, sino es ab deliberació de dit Consell.

A 9 de Agost 1619, los Consellers volgueren fer una Canonada nova de la font, y una Clavaguera, y lo Scrivá major posa dubte en scrits que nos podía fer sens deliberació de Consell, y declararen que no era obra nova, y hagueren raho tambe de la deliberació de Consell de cent feta â 10 de Noembre 1602, que prohibeix fer obras sino fins en 2000 ℔ ₰ en lo moll, y murs, y valls, y fins en 1000 ℔ ₰ en les altres.

A 23 de Desembre 1619, en Consell de cent se veu, com

havent tingut noticia que en la Plassa publica prop la Sala de les Armes se havía parat Taula de Joch, los Obrers lan feren traurer, y lo mateix feren segona vegada, y en esta haventse participat als Officials de la Obrería, que dita Taula ere posada ab llicencia en scrits del S.or Locthinent, suspengueren cremarla, y que havent axí mateix tingut noticia que dit S.or Locthinent havía manat posar a la presó â m.o Joaquim Valls Obrer militar, y al Capdeguayta de la Ciutat, y Officials de la Obrería, se feu deliberació, que tres Consellers acompanyats dels Promens sens disgregarse lo Consell anassen ab Embaxada â S. Ex.a pera saber las causas de dita captura, y per no haver pogut tenir hora, se deixá per lo die seguent.

A 30 de Desembre 1619, en Consell de cent se troba continuada la Embaxada feta â cerca lo sobre dit fet dels Obrers, y la resposta feu â ella, relaxant dits presos de las presons liberament, y la Ciutat paga lo gasto â dits presos, com apar en la ma de deliberacions sots jornada de 9 de Janer 1620.

A 14 de Juny 1620, lo Consell de cent ordena que nos pugan fer Obras sens precehir deliberació de dit Consell.

A 7 de Juliol 1622, en la ma de deliberacions es un vot dels Advocats, y Consulents ab lo qual aconsellan que los Consellers poden continuar las execucions, y penyoraments de penas imposadas contra los que contrafan a las Ordinacions de la Ciutat, y que poden instar al Veguer, y altre qualsevol Official Real fassa los penyoraments de las penas com es acostumat.

A 5 de Setembre 1622, deliberació que sien pagades á Andreu Tamarit Argenter 131 ₶ 10 § 8 â cumpliment del valor de dos massas per aportarlas los Verguers devant los Consellers.

A 9 de Janer 1623, en Registre de Ordinacions fol. 13, son Ordinacions acerca las obras de la Ciutat.

A 21 de Noembre 1624, lo Consell de cent resolgué fer obras á S.ta Madrona, y á S.t Sebastiá.

A 23 de Desembre 1627, en lo Consell de trenta sis se delibera que los Obrers fassen mandatos als qui venían vidre en la present Ciutat ab penas pera que lo die de Cap de any fassen parades en lo Born com ere acostumat ferlas, no obstant que la present Ciutat hagues desfet, y suspes la

Confraría dels Vidriers, los quals mandatos se feren, y presentaren, y tots los Vidriers obehiren, segons es de veurer en lo llibre de la Obrería de aqueix any, ahont se diu está largament continuat.

A 3 de Juny 1628, se veu en Dietari que morí un Obrer, y nos feu res de cerimonia.

A 17 de Juny 1628, lo Consell de cent delibera disposarse la Sala del Consell de cent en diferent forma del que estava, en lo qual Consell hi ha un paper de apuntaments disposat cerca ditas obras.

A 20 de Noembre 1631, lo Consell de 36, lloha, y aprova la nominació de Obrer feta per los Consellers á favor de Joseph Sayos fuster Conseller quint per mort de T... (*) Ferrer Droguer, attes era feta ab parer dels Advocats.

A 10 de Desembre 1633, en Registre de Cridas fol. 36, Crida de Obrers prohibint als Revenedors lo vendrer fruytas, ni altres cosas per las Plassas, sino en las Portas de llurs Casas.

A 11 de Agost 1634, lo Consell de cent delibera pagar â Joseph Sayos fuster 350 ℔ ♩ per las milloras havía fetas en la Obra de la Sala del Consell de cent.

Al primer de Desembre 1634, Jurament dels Consellers al anar a la Seu anaren en la forma acostumada, y los Obrers per no serhi lo Obrer vell Militar, anaren ço es lo Obrer vell a la ma dreta, lo Obrer nou Ciutadá a la ma esquerra, y Obrer nou Artista al mitg.

A 2 de Desembre 1636, en Registre de Cridas fol. 91, Crida dels Obrers â cerca lo netejar los Valls, y diversas altres cosas en ellas exprimidas.

A 29 de Janer 1640, controversia entre Obrers, y Promens â cerca de qui havía de precehir en la professó general que dit die se feu, dient los Proms que los Obrers no precehían sino es en la Professó general del Corpus, y axí los Obrers sen anaren, y restaren los Proms.

A 20 de Abril 1640, en Registre de Cridas fol. 65, es Crida dels Obrers contenint diverses coses del Offici.

A 19 de Mars 1640, en Dietari apar que se tingue Concell de cent, y â causa de no haver ohit missa los Consellers, y moltas personas de dit Concell, y ser día de S.t Benet, y ser

---

(*) En blanch.

festa de precepte, se digué missa en la Sala del Concell de cent en un Altar llevadís, obtinguda llicencia primer del S.or Bisbe de Barcelona, la qual concedí per aquella vegada tantsolament.

A 5 de Mars 1641, en Concell de cent se tracta com deuen anar en les Professons los Proms, y Obrers de la Ciutat.

A 8 de Febrer 1643, en Concell de cent se tracta de fer las Obras al costat de la Estancia del Trentenari, y desobre lo Carreró que te transit del Carrer qui va de la Plassa de S.t Jaume â la Iglesia de S.t Miquel, y passa â la Iglesia de S.t Jaume, y â 10, y 21, en Concell se tracta del mateix, y â 4, y 27 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 8, y 28 de Abril, foren pagadas per dita Obra diferents quantitats, y á 12, y 15 de Maig fou deliberat pagar per las finestras, y portas, y altres obras de dita Estancia diferents quantitats, y á 11, 14, y 16 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 16, y 28 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

A 9 de Abril 1643, en Concell de cent se tracta en orde al fet dels Obrers ab motiu de fer Obras publicas.

A 1, y 8 de Agost 1643, los Consellers deliberaren fer los Domasos grochs, y los Banchs colxats de Baquetas de Moscovia per la Estancia nova dita del Trentenari, y á 17 en Concell se tracta del mateix, y aquí se troba lo modo ab que devían fer dits Banchs, y á 10 de Setembre fou deliberat pagar 40 ₶ § per dita raho, y á 28, y 30 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 20 de Febrer 1644, en Concell se tracta lo mateix, y á 26 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Juliol en Concell se tracta lo mateix.

A 28 de Setembre 1643, fou deliberat pagar 10 ₶ § per lo preu de una palla de un Christo pera posar en la Estancia nova del Trentenari.

Dimecres â 18 de Maig 1644, en Dietari apar que vingué á Casa la Ciutat â visitar los Consellers lo S.or Abad de Montserrat, y apres de haver fetas moltas cortesías, y gracias de las mercés havía rebudas, y rebía cada dia la Casa de N.a Senyora de Montserrat, en memoria de ellas doná un quadro grandíssim ahont estava pintada N.a S.ra ab tota la montanya, y los Concellers del any prop passat, lo qual quadro

es estat collocat en la Sala del Concell de cent sobre lo Portal.

A 14 de Noembre 1644, los Concellers deliberaren ques fessen quatre Banchs Vanovats per la Estancia del Concell de cent, y â 10 de Janer 1645, se pagaren diferents quantitats per dita raho.

A 5 de Febrer 1645, en Concell de cent se tracta de fer un Cancell â la primera Sala qui entra â la Sala del Concell, y â 23 de Agost fou deliberat pagar 500 ₶ ♇ per estas, y altres coses, y á 20 de Desembre fou deliberat pagar 500 ₶ ♇ per dites, y altres obres.

A 11 de Mars 1645, en Concell de 36, se veu que se feu un motllo per la mida de les Rejoles, y Teulas, y que no sen pugan fabricar novament, sino es segons dits motllos sots pena de 10 ₶ ♇, y â 10 de Maig fou resolt lo preu havía de tenir lo miller de la Rajola, y de la Teula, y â 11 de Agost 1705, en Concell se tracta lo mateix.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de fer una Necessaria en lo Portal del Angel.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de remendar los ferros de la Rexa de la Piramide de la Plassa del Blat.

A 17 de Abril 1646, en Concell de cent se tracta de comprar las Casas de m.r Amigant, y de m.r Ferrer circumvehinas â la Casa de la present Ciutat per ampliar aquesta, y â 30 de Agost 1647, en lo manual se troba lo acte de Possessió de la Casa de dit Ferrer, y â 16 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 17 de Mars 1649, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 4 de Janer 1654, en Concell de cent se troba una Suplicació donada per dit m.r Joseph Ferrer en orde â la Compra de dita sa Casa, y â 14 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 11 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 16 se deliberá pagar 3000 ₶ ♇ per dita raho.

A 25 de Juny 1646, en lo manual se troba lo acte de Preu fet dels Prestatges de la Estancia segona del Arxiu de Casa la Ciutat.

A 1 de Setembre 1646, fou deliberat pagar 125 ₶ ♇ per dos Vidrieras per la Estancia nova del Trentenari.

A 28 de Noembre 1646, lo Concell de 36 deliberá pagar 25 ₶ ♇ per las mans dels Assientos de dos Banchs, y mitgs vanovats per la Estancia de Concell de cent, y â 23 de Agost 1647, fou deliberat pagar dos quantitats per dita raho.

A 19 de Setembre 1647, los Concellers deliberaren pagar â Pere Cuquet Pintor 100 ℔ ß per la primera paga de pintar la Estancia del Concell de cent, y â 14 de Octubre fou deliberat pagar 106 ℔ 5 ß, y â 28 de Noembre fou deliberat pagar â dit Cuquet 150 ℔ ß per dita raho.

A 2 de Octubre 1647, en Concell de cent se tracta de comprar una Casa de m.º Simon Campana situada al costat de la Casa de la present Ciutat, á fi de ampliar aquesta, y â 11 de Noembre foren pagadas 600 ℔ ß per dita raho, y á 23 de Agost 1649, foren deliberadas pagar 29 ℔ 3 ß 4, per lo Lluisme de dita Casa, y á 20 de Juliol 1654, fou deliberat pagar 25 ℔ ß per altre Lluisme, y amortisació.

A 10 de Octubre 1647, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de daurar la Sala del Concell de cent, y á 14 de Noembre en dit manual se troba lo acte de Visori de dita obra, y á 7 de Octubre 1648 se troba altre semblant acte de Preu fet, y á 14 de Octubre 1647, fou deliberat pagar 106 ℔ 5 ß per la primera paga de dit Preu fet, y á 20 de Noembre fou deliberat pagar 235 ℔ ß per dita raho.

A 14 de Octubre 1647, en lo manual se troba lo acte de Venda de las Casas de m.º Simon Campana per ampliar la Casa de la Ciutat, y á 25 de Agost 1649 en dit manual se troba altre acte, y á 20 de Juliol 1654, en lo manual se troba altre acte firmat entre la Ciutat, y Capítol.

A 26 de Octubre 1647, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de daurar, estofar, y encarnar las dos figuras de S.ta Eulalia, y S.t Andreu que son al enfront de la Estancia del Concell de cent.

A 5 de Noembre 1647, foren deliberadas pagar 90 ℔ ß â Cosme Ripoll Pintor per la primera paga de daurar, estofar, y encarnar las dos figuras de S.ta Eulalia, y S.t Andreu que son en la Sala del Concell de cent, y á 28, foren deliberadas pagar 100 ℔ ß.

A 8 de Noembre 1647, foren deliberadas pagar 192 ℔ 16 ß 3 â Rafel Guinart Botiguer de Telas per lo passama fi de or de Milá per lo Cobri taula, Tovallons, y Dosser per servey de la Sala de Concell de cent.

A 8 de Noembre 1647, foren deliberadas pagar 15 ℔ ß â Domingo Rovira Sculptor per la feyna ha feta per la Sala del Concell de cent.

A 8 de Noembre 1647, foren deliberadas pagar 290 ℔ ʃ als Obrers de S.ta Catharina, per lo valor de una sort de pedra han venuda a la present Ciutat per fer lo Portal de la Estancia del Concell de cent, y â 14 en lo manual se troban los actes de Preufets de dita obra.

A 8 de Noembre 1647, foren deliberadas pagar dos quantitats, per diferent feyna feta per los Embelliments de la Sala del Concell de cent, y â 28 de Abril 1648 fou deliberat pagar 50 ℔ ʃ, y á 22 de Agost en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 23, foren deliberadas pagar 1000 ℔ ʃ per ditas obras, y â 27, foren deliberadas pagar altres 1000 ℔ ʃ per ditas obras, y á 2 de Octubre foren deliberadas pagar altres 1000 ℔ ʃ per ditas obras, y â 31 de Octubre foren deliberadas pagar altres 1000 ℔ ʃ, y â 17 de Janer 1649, foren deliberadas pagar 4000 ℔ ʃ.

A 12 de Noembre 1647, fou deliberat pagar 482 ℔ ʃ â Joan Pont Cinter, per haver cubert, y guarnit de cuyro de Mascovia, y colchonar de llana, y tatxonar 48 banchs, y mitg de la Sala del Concell de cent.

A 13 de Noembre 1647, fou deliberat pagar 300 ℔ ʃ â Joan Niberto, y Joseph Massana Dauradors, per la primera paga del Concert fet de daurar, encarnar, estofar, y acolorar las figuras que restan de la Sala del Concell de cent, y á 3 de Mars 1648, se deliberá pagar 290 ℔ ʃ, y á 19 de Juny fou deliberat pagar 200 ℔ ʃ per dita raho.

A 14 de Noembre 1647, fou deliberat pagar 100 ℔ ʃ â Joseph Rates, y Pere Serra Sculptors per la primera paga del preu fet de la Obra del Portal de la Sala del Concell de cent, y lo mateix die foren deliberadas pagar altres 100 ℔ ʃ â Jaume Granger mestre de Cases per la primera paga de son preu fet.

A 19 de Noembre 1647, fou deliberat pagar 51 ℔ 13 ʃ â Pere Crusat Sastre per la feyna feu en un drap de Vellut carmesí que serveix per lo frontispicio del Banch ahont seuhen los Concellers en la Sala del Concell de cent.

A 29 de Noembre 1647, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de acabar de daurar lo Retaula de la Sala del Concell de cent.

A 21 de Janer 1648, fou deliberat pagar als Deputats 60 ℔ ʃ per lo valor de unas pedras que havían de servir per lo Portal de la Estancia de Concell de cent.

A 9 de Maig 1648, foren deliberadas pagar â Pere Cuquet Pintor 100 ℔ ₰ per la primera paga de las pinturas havía de fer en la Estancia de la Sala del Concell de cent.

A 9 de Maig 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de nou quadros per posar â la Sala del Concell de cent.

A 13 de Maig 1648, foren deliberadas pagar 100 ℔ ₰ als Mestres de Casas que treballan en desfer las Casas de m.r Campana, y de Vidiellas Verguer, per embelliment de la Sala del Concell de cent.

A 13 de Maig 1648, fou deliberat pagar 60 ℔ ₰ â Miquel Bosch Pintor de Vidrieras, per haver adobadas las Vidrieras de la present Casa, y altres en diferents parts de la Ciutat.

A 26 de Maig 1648, fou deliberat pagar á Joseph Rates Sculptor 35 ℔ ₰ per las tres pessas que feu â la Copula mes alta de la Sala del Concell de cent, y quatre Testas al costat de la obra.

A 28 de Maig 1648, fou deliberat pagar 100 ℔ ₰ â Geronim Cortés fuster per la primera paga del Preu fet de fer la Cornisa del Pedestral de la Sala del Concell de cent, y á 19 de Juny fou deliberat pagar 150 ℔ ₰ â dit Cortés per dita Obra.

A 30 de Juliol 1649, en Concell de cent se tracta de las Obras fetas en los Embelliments de la Sala del Concell de cent, y demes Obras fahedoras en la Casa de la Ciutat, y á 7 de Agost foren deliberadas pagar 2000 ℔ ₰ per ditas Obras.

A 17 de Setembre 1649, fou deliberat fer un Pou â la Sala de les armes.

A 24 de Setembre 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer las Portas de la Sala del Concell de cent.

A 19 de Noembre 1649, en Concell se tracta que la Senyora Comptesa de Montagut, â petició de la Ciutat, y per adorn del Terraplé enrajolat que es junt â la Sala del Concell de cent â la part del Carrer de la Casa de la Ciutat entregá un Sortidor de pedra blanca ab sos Angels, y altres adornos al embelliment de aquell sens aixetas, lo qual vuy en die está posat en dit lloch.

A 26 de Noembre 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer las Obras en lo Terraplé al costat de la Sala del Concell de cent, y á 28 de Abril 1649, en dit manual se troba altre semblant acte de Preu fet per raho del Sortidor

de dit Terraplé, y á 14 de Agost en dit manual se troba altre semblant acte de Preu fet, y á 16 de Febrer 1650, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de las reixas de dit Terraplé, y á 20 de Abril 1651, en lo manual se troba la apoca del preu de las Reixas firmada per lo Courer.

A 6 de Setembre 1650, fou deliberat pagar 200 ℔ ₰ â Fran.ch Aymerich fuster â cumpliment del Preu fet de las Portas de la Sala del Concell de cent, y á 17 de Noembre foren deliberadas pagar 15 ℔ ₰ â Domingo Rovira sculptor per los floros serveixen per ditas portas, y axí mateix fou pagada altre quantitat per dita raho.

A 20 de Abril 1651, fou deliberat pagar 226 ℔ 8 ₰ 9 â Anton Gibert Courer per lo valor de sinch Rexas de bronse ha fabricades per la Estancia del Sortidor de Concell de cent.

Diumenge â 19 de Noembre 1651, en Dietari apar que una Bala toca â la Creu de pedra era fora lo Portal de mar, per lo qual dita Creu caygué rompuda â trossos.

A 14 de Noembre 1654, en lo manual se troba una Concordía firmada entre la Ciutat, y los hereus de m.r Joseph Ferrer, per raho de las Casas que est posseheix al costat de las Casas de la Ciutat en la Devallada de S.t Miquel.

A 8 de Janer 1657, en Concell de 36 se tracta de una Controversia tinguda entre lo Mostassaf, y Obrers â cerca â qui pertany lo donar los Llochs en las Plassas, y demes puestos de la present Ciutat, y á 23 de Desembre 1659, en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 9 de Febrer 1657, en Concell de cent se tracta de la Compra de las Casas de m.r Joseph Ferrer que serveixen per ampliar la Casa de la Ciutat, y á 16, y 25 de Abril en Concell se tracta del mateix, y de la Concordia feta entre la Ciutat, y Clara Ferrer muller de dit m.r Joseph Ferrer, y â 2 de Maig foren deliberadas pagar 150 ℔ ₰ â dita Clara Ferrer, y â 14 de Juny foren deliberadas pagarli altres 150 ℔ ₰ y á 26 de Juliol foren deliberadas pagarli altres 150 ℔ ₰, y á 3 de Octubre fou deliberat pagarli 300 ℔ ₰ per dita raho.

Dimars á 23 de Desembre 1659, en Dietari apar que se tingué Concell de cent, en lo qual se tracta de las Llicencias que los Obrers acostuman donar als Hortolans, Pescateras, y altres.

Dijous á 1 de Juny 1662, en Dietari se tracta de un Balcó

que lo Canonge Francolí feu posar en la muralla de la Rambla devant lo Collegi de Betlem sens llicencia dels Obrers.

A 25 de Agost 1665, en Concell se troba lo gasto ordinari que solen fer los Obrers en lo any de la Obrería.

A 16 de Mars 1667, en Concell de cent se tracta de adobar la Creu de pedra dita de S.t Fran.co que es fora lo Portal nou, y á 8 de Juliol fou deliberat pagar 29 ℔ 17 ß 9, y á 25 de Abril 1704, en Concell se tracta del mateix, y á 8, y 9 de Maig en Concell se tracta del mateix.

A 24 de Juliol 1669, foren deliberadas pagar 54 ℔ 9 ß per lo valor de dotse Cortinas de bocaram blau que han servit per las finestras de la Sala del Concell de cent, Cancell del Consistori, y per la Llotge del Hort.

A 12 de Setembre 1669, en Concell de cent se tracta de fer dos Escalas de pedra en los Cels oberts de la Casa de la Ciutat, y á 5 de Octubre foren deliberadas pagar 66 ℔ 6 ß 8 per dita raho, y á 23, foren deliberadas pagar altres 66 ℔ 6 ß 8 per la segona paga de dit preu fet, y â 16 de Noembre foren deliberadas pagar altres 66 ℔ 6 ß 8 per la ultima paga de dita Obra, y á 21 de Octubre 1670, fou deliberat pagar 100 ℔ ß per dita raho.

A 28 de Setembre 1669, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer dos Escalas en Casa la Ciutat en los Patis dels Tarongers, y á 4 de Setembre 1670 en dit manual se troba lo acte de Visura feta per los Experts.

A 2 de Setembre 1670, foren deliberadas pagar 40 ℔ ß per lo preu, y valor de un Escut de armas de la Ciutat serveix per la Colgadura de vellut carmesí de la Sala del Concell de cent.

A 26 de Noembre 1670, fou deliberat pagar 189 ℔ 12 ß per lo valor de una Urna de plata ab las Armas de la Ciutat que serveix pera fer la Extraccions dels Censals fa la present Ciutat.

A 30 de Noembre 1670, en Concell de cent se tracta de fer una Piramide en lo Padró en memoria de la mort de S.ta Eulalia, y á 2 de Juliol 1671, foren deliberadas pagar 300 ℔ ß per dita obra, y â 17, en Concell de cent se tracta del mateix, y â 20 de Octubre foren deliberadas pagar 20 ℔ ß per lo modello de dita Piramide, y á 11 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 25 de Janer 1672, en Concell

de cent se tracta lo mateix, y á 6 de Febrer foren deliberadas pagar 450 ₶ ß per la meytat del Preu de dita obra, y á 30 de Juny foren deliberadas pagar 200 ₶ ß per la segona paga de dit preu fet, y á 21 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y aquí se troba una Relació feta per los Proms de la Confraría dels mestres de Cases, y molers, y á 23 de Noembre fou deliberat pagar 20 ₶ ß per los axaus del Preu fet de la Rexa per la precaució de dita Piramide, y lo mateix die foren deliberadas pagar 45 ₶ 16 ß per gastos de dita Piramide, y á 24 foren deliberadas pagar 500 ₶ ß per la primera paga de dit preu fet, y â 10 de Mars 1673, foren deliberadas pagar 60 ₶ ß á bon compte de la ultima paga, y á 4 de Maig foren deliberadas pagar 100 ₶ ß â bon compte de dita ultima paga, y á 22 de Juny en Concell se tracta del mateix.

A 23 de Desembre 1670, fou deliberat pagar 20 ₶ ß per lo valor de pintar un quadro de Rajola de Valencia ab las Armas de la Ciutat, una Celada, y Corona ab dos figuras que las sustentan ab diferents Trofeos de guerra al rededor, lo qual serveix per lo Enfront de la Escala se es feta en lo Terraplé de la Casa de la present Ciutat.

A 10 de Juny 1671, foren deliberadas pagar 8 ₶ ß per una Lamina de armas de la Ciutat ab sa Celada, y fullatge pera servir en las Impressions que per compte de la Ciutat se fan.

A 17 de Juny 1671, foren deliberadas pagar 36 ₶ ß per la plata, or, y demes es estat menester per adobar las quatre massas de plata de la Ciutat.

A 2 de Janer 1672, foren deliberadas pagar 100 ₶ ß per lo preu de una Catifa per servey de la Ciutat en las funccions que fa.

A 4 de Febrer 1672, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la Piramide de S.ta Eulalia en lo Padró, y á 20 de Juny 1686 en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y á 12 de Agost en dit manual se troba un acte de Promesa.

A 10 de Setembre 1672, foren deliberadas pagar 34 ₶ 1 ß 6 per una Bandera de Domas carmesí per la Trompeta de anar â sonar los Concells de cent, y per uns Cordons per las finestras de la Sala del Concell de cent, y altres per las finestras de la Sala del Concell de 36.

Dimars á 14 de Setembre 1672, en Dietari apar que fou

posada la primera pedra de la Piramide se feu en la Plassa dita del Padró en memoria de la Verge, y martir S.ta Eulalia, y á 29 de Noembre 1673, apar que se acabá la Obra de dita Piramide, y que lo S.or Bisbe de Barcelona concedí 40 dies de perdó dient un Pare nostre, y una Ave María devant la Imatge de S.ta Eulalia ques troba sobre la dita Piramide, y á 28 de Mars 1685, lo Concell de cent deliberá fos feta dita Imatge de S.ta Eulalia.

A 7 de Noembre 1672, foren deliberadas pagar 286 ₶ 15 ß â compte del valor de dos Bacinas de plata se feren per servey de la Ciutat, y á 28, foren deliberadas pagar 66 ₶ 19 ß 8 per lo cumpliment de dita Obra.

A 22 de Noembre 1672, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la Rexa per lo rededor de la Piramide de S.ta Eulalia del Padró, y á 16 de Janer 1673, foren deliberadas pagar 22 ₶ ß per lo preu y valor de dos pedras Bufetillos de pedra marbre blanch de Genova per dos plafons dels que se han de posar al pedrestral de la agulla, ó Piramide de dita Santa, y lo mateix die foren deliberadas pagar 15 ₶ 10 ß per lo disposar lo Letrero se hagué de fer en una de las ditas dos pedras, y á 8 de Mars en Concell de cent se tracta en orde â la disposició del modello de dita Santa, y á 21, fou deliberat ferse dita Imatge de aram, y á 27 de Maig foren deliberadas pagar 55 ₶ ß per lo gasto de dit modello, y á 26 de Juny foren deliberadas pagar 300 ₶ ß per lo gasto de dita Piramide, y á 12 de Setembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 31 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 2 de Noembre foren deliberadas pagar 250 ₶ ß per dita Obra, y á 27 y 28 en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Desembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 16 foren deliberadas pagar 250 ₶ ß per la segona paga del Preu fet de la rexa de ferro per dita Piramide, y á 3 de Abril 1674, fou deliberat que las pedras de marbre que restaren de la Obra de dita Piramide fossen venudas, y á 1 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Noembre foren deliberadas pagar 227 ₶ 13 ß 7 per lo gasto de la rexa, y lo mateix die foren deliberadas pagar 25 ₶ ß per lo gasto de pintar dita rexa, y á 7 foren deliberadas pagar 79 ₶ 10 ß per lo valor del Plom per amplomar la rexa de dita Piramide, y á 9, foren deliberadas pagar 144 ₶ 5 ß per dita raho.

A 20 de Febrer 1673, foren deliberadas pagar 67 ℔ 14 ß 6 per lo valor de una Bacina de plata, y Salpacer per servey de la present Ciutat.

A 7 de Juliol 1674, foren deliberadas pagar 12 ℔ 2 ß 9 per lo valor de una Capsa de plata per tenir las Ostias per la Capella de Casa la Ciutat, y renovar las Canadellas, y altres coses.

A 29 de Noembre 1674, foren deliberadas pagar 500 ℔ ß per lo valor de un parell de Brondons de bronse per servey de la Casa de la Ciutat.

A 15 de Noembre 1675, foren deliberadas pagar 1188 ℔ ß per lo valor de tres Brasers de bronse ab sas concas, y paletas se feren per servey de la present Ciutat.

A 11 de Desembre 1675, foren deliberadas pagar 16 ℔ 10 ß per adobar la rexa de la Piramide de S.ta Eulalia del Padró.

Dimecres â 12 de Febrer 1676, en Dietari apar que fou aportat lo Combregar en Casa la Ciutat â una Dona que estaba malalta.

A 22 de Maig 1676, foren deliberadas pagar 44 ℔ ß per los rematos que se feren en lo Cancell que novament se feu en la Estancia del Concell de 36, y á 31 de Juliol foren deliberadas pagar 91 ℔ ß per dita raho.

A 25 de Setembre 1676, foren deliberadas pagar 28 ℔ 8 ß per tres Sellos que se han fet, ço es un de gran per marcar la Cera serveix per la present Ciutat, altre de bronse rodó ab las Armas de la Ciutat serveix per la Escrivanía major, y altre de ferro lo qual diu defalcat de tintes.

A 3 de Noembre 1676, y 20 de Agost 1678, en Concell de cent se tracta de fer un Arxiu dels Privilegis, Sentencias, Ordinacions, Dietaris, mans corrents, Processos, y demes papers de la Ciutat.

A 18, y 21 de Maig 1677, en Concell se tracta de fer lo Pont del Portal de mar, y á 14 de Juny foren deliberadas pagar 65 ℔ ß per dita Obra, y á 11 de Setembre foren deliberadas pagar 32 ℔ 10 ß per dita raho.

A 18 de Juliol 1678, foren deliberadas pagar 49 ℔ 10 ß per haverse pintat, y daurat la Tribuna de la present Casa, que trau â la Iglesia de S.t Miquel.

A 25 de Juny 1681, foren deliberadas pagar 73 ℔ 17 ß per lo domás, y franjo de or pera fer unas Cortinas per las finestras del Consistori.

Disapte â 17 de Janer 1682, en Dietari apar que lo Concell de cent deliberá ahont se han de posar los Obrers quant entran â Concell de cent.

A 6 de Febrer 1682, en Concell de cent se tracta á cerca la distancia deuen tenir las Pilas de fems dels Camins Reals.

A 24 de Noembre 1682, foren deliberadas pagar 31 ₶ 10 ſ per una Conquilla de plata escarolada pera donar aygua beneyta per servey de la present Ciutat.

A 28 de Mars 1685, en Concell de cent se tracta de tornar á fer la Imatge de S.ta Eulalia per la Piramide del Padró respecte de que la que hi havía es dirruhida per esser de fusta, y decayguda per causa de les inclemencies del temps, y á 16 de Noembre en Concell de cent se tracta de fer un modello de dita Santa, y á 25 de Abril 1686, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 7 de Maig en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 20 de Juny foren deliberadas pagar 66 ₶ ſ á bon compte del Preu fet de dita Imatge, y á 15 de Juliol foren deliberadas pagar 220 ₶ ſ per la primera paga del Preu fet de dita Imatge, y á 12 de Agost foren deliberadas pagar 55 ₶ ſ per dita raho, y á 11 de Febrer 1687, foren deliberadas pagar 247 ₶ 10 ſ á bon compte del Preu fet de dita Imatge, y á 14 de Mars en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 8 de Octubre foren deliberadas pagar 82 ₶ 10 ſ per los gastos de dita Imatge, y á 14 foren deliberadas pagar 220 ₶ ſ per dita raho, y á 24 foren deliberadas pagar 120 ₶ ſ per lo gasto de la Corona, y Palma de dita Santa, y á 27 de Noembre foren deliberadas pagar altres 120 ₶ ſ per ditas Obras, y á 30 foren deliberadas pagar diferents quantitats per ditas Obras, y á 27 de Noembre 1688, foren deliberadas pagar 60 ₶ 6 ſ 6 per dita raho, y á 16 de ... (*) 1689 foren deliberadas pagar 78 ₶ 4 ſ.

A 14 de Juny 1685, fou deliberat ferse una Lamina de la gloriosa Verge, y Martyr S.ta Eulalia, y á 7 de Juliol foren deliberadas pagar 55 ₶ ſ per lo valor de dita Lamina, y á 10 de Noembre fou deliberat que lo Escrivá racional tingués en sa Custodia dita Lamina, y aquella recondís en lo Armari de la Plata de Casa la Ciutat.

A 20 de Mars 1686, en Concell de cent se tracta de las

(*) Setembre.

Casas de m.r Joseph Ferrer que la Ciutat comprá per ampliació de la Casa de la Ciutat, y á 23 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y â 7 de Juny en lo manual se troba un acte de Amortizació feta per lo Ill.re Capítol de esta Ciutat per raho de la Venda de ditas Casas.

A 18 de Noembre 1687, foren deliberadas pagar 174 ℔ 13 ß per un Tapete de Vellut Carmesí per la Taula del Consistori de la Sala del Concell de cent.

A 22 de Desembre 1687, foren deliberadas pagar 22 ℔ ß per un Biombo fet en lo Aposento del Trentenari de Casa la Ciutat.

A 8 de Juliol 1688, foren deliberadas pagar 33 ℔ ß per lo valor de un Escut de Armas de la Ciutat se ha brodat en lo Dosser de Domas Carmesí de la Sala del Concell de cent, y á 3 de Agost foren deliberadas pagar 22 ℔ 1 ß per dita raho.

A 19 de Noembre 1688, foren deliberadas pagar 130 ℔ ß per una planxa se feu per lo tercer Tomo de Flos Santorum novament estampat, lo qual fou dedicat â la Ciutat, y á 25 de Octubre 1691, foren deliberadas pagar 110 ℔ ß per altre semblant planxa.

A 23 de Octubre 1689, foren deliberadas pagar 40 ℔ ß â bon compte del valor de la Plata, y mans de dos gafets, vuyt Cantoneres grans, dos Armas de la Ciutat grans, y tatxas per clavar dits gafets, cantoneres, y Escuts tot de plata en lo Llibre intitulat Anima.

A 10 de Noembre 1689, en Concell de cent se tracta de fer una Piramide en lo Puesto ahont desembarcá S.t Ramon de Penyafort venint de la Isla de Mallorca sobre sa Capa, y á 18 de Abril 1704 en Concell se tracta lo mateix, y á 27 de Octubre en Concell se tracta lo mateix.

A 16 de Octubre 1690, foren deliberadas pagar 55 ℔ ß per la guarnició del quadro del Retrato de S. Mag.t y á 24 foren deliberadas pagar 66 ℔ ß per lo gasto de daurarla.

Dimecres á 15 de Noembre 1690, en Dietari apar que de orde dels Concellers se posá lo quadro gran de N.a S.ra de la Mercé, y de set Sants fills de esta Ciutat de Barcelona en lo Aposento primer â la ma dreta antes de entrar en lo Aposento de baix dit lo Trentenari nou, lo qual diuhen han fet fer â sos gastos en memoria de la Descensió de nostra Senyora desdel Cel â esta Ciutat de Barcelona per la fundació de la

Religió de la Mercé, en gratitut de haver deslliurat la Ciutat, y Provincia de la Llagosta en lo any 1688, y en acció de gracias de haver obtingut la Ciutat en lo corrent any 1690, la Cubertura ab R.l Privilegi concedit per Sa Mag.t, ahont se dona noticia de S.t Fileto Conceller que fou de la present Ciutat.

A 18 de Noembre 1690, foren deliberadas pagar diferents quantitats per lo Dosser, y Tapete de Domás carmesí per lo Retaula de la Sala del Concell de cent.

A 16 de Juny 1692, foren deliberadas pagar 15 ₶ 9 ß 6 per tres Baquetas de Moscovia han servit per cubrir lo Taulell gran de la Escrivanía major de Casa la Ciutat.

A 20 de Octubre 1692, lo concell de cent deliberá continuar, y copiar las Rubricas de Bruniquer, y á 23 en Concell se tracta lo mateix, y á 8 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 15 en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de Setembre 1695, en Concell se tracta lo mateix, y â 11 de Noembre 1698, en Concell se tracta lo mateix, y á 20 foren deliberadas pagar 500 ₶ ß â Joan Guiu per los treballs que est feu, y á 15 de Juliol 1699, en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 4 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

Dijous S.t â 19 de Mars 1693, en Dietari apar que per ser aquest die festa de precepte per ser lo die de S.t Joseph, se digueren missas en totas las Iglesias de Barcelona, y axí mateix en la Capella de Casa la Ciutat.

A 15 de Setembre 1693, foren deliberadas pagar 249 ₶ 12 ß per dos Sotacopas grans de plata, dos Tinters, una polsera, y Ostiera, y una Campana tot de plata per servey de la Ciutat.

A 17 de Noembre 1693, foren deliberadas pagar 34 ₶ 18 ß per un Sello gran per la Secretaría, y altre per lo Racional de la Casa de la Ciutat.

Dimars á 24 de Noembre 1693, en Dietari apar que lo Ill.m Senyor D.n Manuel de Alba Bisbe de esta Ciutat â petició dels Concellers concedí 40 dies de perdó â qualsevol persona que devant qualsevol de las S.tas Imatges son en lo Retaula de la Sala del Concell faría qualsevol acte de amor, ó resaría un Pare nostre, ò una Ave María, ó un Credo, ó una Salve Regina, y lo mateix, y ab la mateixa forma concedí al S.t Christo del Aposento dels Advocats de la present Casa, y lo mateix concedí, y ab la mateixa forma al S.t Christo

de la Sala del Consistori de Ivern, que es la de mes endintre, y al quadro de S.t Olaguer. Y lo mateix concedí lo Ill.m S.or D.n Benet Sala Bisbe de Barcelona á 31 de Mars 1699, quant vingué â visitar als Concellers.

A 29 de Noembre 1693, foren deliberadas pagar 115 ₶ ß per una Lamina de Aram de grandaria mitg full de paper mitjá per estampar las Patents de las Embarcacions que parteixen del Port de esta Ciutat, y á 16 de Janer 1696, foren deliberadas pagar 38 ₶ 10 ß per dita raho.

A 29 de Abril 1694, foren deliberadas pagar 186 ₶ 11 ß 3 per lo valor, y mans de quatre Candeleros de plata per servey de la Ciutat.

A 21 de Juliol 1694, foren deliberadas pagar 161 ₶ ß per la plata, y mans de un Jarro, y Bacina de plata per servey de la Ciutat.

A 8 de Octubre 1694, foren deliberadas pagar 400 ₶ ß á bon compte del valor de la plata, or, y mans de dos Massas per servey de la Ciutat, y à 29 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 13 de Janer 1695, en Concell de cent se tracta de comprar la Casa de Isabel Anna Nin per ampliar las Casas de la Ciutat, y axí mateix se tracta de pendrer la Casa de la Rectoría de S.t Jaume, y á 14 en Concell se tracta lo mateix, y á 10 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y â 13 de Janer 1696, en Concell se tracta lo mateix, y aquí se tracta de pendrer la Casa de la Rectoría de S.t Jaume, y á 14 en Concell se tracta lo mateix, y â 10 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Janer 1697, en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Maig 1698, en lo manual se troba lo acte de Venda de ditas Casas, y en Concell se tracta lo mateix, y á 15, en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Maig 1701 en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Maig 1702, en Concell se tracta lo mateix, y á 26 en lo manual se troba un acte de Amortizació de ditas Casas.

A 22 de Febrer 1695, foren deliberadas pagar 66 ₶ ₰ per una Lamina gravada per imprimir las Conclusions se dedicaran â la Ciutat.

Divendres â 13 de Janer 1696, en Dietari apar que en Concell de cent se tracta de comprar la Casa de la S.ra Elisabeth Anna Nin situada en la Plassa de S.t Jaume, y axí mateix la Rectoría de S.t Jaume á fi de ampliar la Casa de la Ciutat, y à 28 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Janer 1697 se tracta del mateix, y se feu lo acte.

A 23 de Janer 1696 ab cautela se pagaren â Fran.co Gassan Gravador 38 ₶ 10 ₰ per lo treball de gravar la planxa te la Ciutat per estampar las Patents se donan als Capitans de Vaixells, y Patrons de altres Embarcacions.

Dimars â 13 de Noembre 1696, en Dietari apar que lo Trentenari deliberá que los Obrers quiscun any no poguessen gastar mes de 30 ₶ ₰ per abillaments dels Gegants, los quals finit lo any son dels Obrers.

Dijous á 7 de Mars 1697, en Dietari apar que la Ciutat feu Embaxada al S.or Virrey noticiantlo com la Ciutat havía deliberat fabricar, y adobar los Ponts dels Portals del Angel, de S.t Antoni, y Dressana.

A 22 de Noembre 1698, foren deliberadas pagar 33 ₶ ₰ per retocar la Planxa te la Ciutat per las Estampas de las Patents se entregan als Patrons de las Embarcacions parteixen del Port de esta Ciutat.

A 29 de Noembre 1698, foren deliberadas pagar 200 ₶ ₰ per una planxa per los tres Tomos en full del major: Guzman de los buenos Predicables, dedicats â la present Ciutat.

A 3 de Setembre 1699, en Concell de 36 se tracta de la Jurisdicció dels Obrers, y Mostassaf, en orde al donar llochs als Revenedors, y Pagesos.

A 28 de Noembre 1699, foren deliberadas pagar 200 ₶ ₰ per los cost de la planxa del Escut de Armas de la Ciutat imprimida en lo llibre intitulat Tercera parte del Sabio Instruhido de la Naturaleza con los esfuerzos de la Verdad en el Tribunal de la Razón, contra las varias ideas de la Política, moda de Marguiavelo (sic), dedicat â la present Ciutat.

A 30 de Noembre 1699, foren deliberadas pagar 192 ₶ 10 ₰ per un quadro de 14 palms de llarch, y 8 de alt, contenint

la Historia del Judici Universal, lo qual serveix per lo Aposento dit del Pont den Canderá.

A 30 de Juny 1700, foren deliberadas pagar 68 ℔ 15 § per daurar lo Angel de la Agulla de la Devallada de la Presó.

A 30 de Noembre 1700, foren deliberadas pagar 11 ℔ 14 § per un canó de aram per posar en lo Surtidor del Hort dels Tarongers de la Casa de la Ciutat.

A 24 de Juliol 1701, foren deliberadas pagar 300 ℔ § á bon compte de la plata, y mans de las dos massas novas fetas per servey de la Ciutat, y á 19 de Setembre foren deliberadas pagar 150 ℔ § â bon compte de dit gasto, y á 20 de Setembre 1703, foren deliberadas pagar 43 ℔ 6 § 8 á cumpliment de dit gasto.

A 31 de Janer 1702, foren deliberadas pagar 273 ℔ 16 § 4 per dos Catifas, la una de 36 palms de llarch, y 14 de ample, y la altre de 30, palms de llarch, y 13 de ample, per servey de la Ciutat.

Dimecres á 11 de Juliol 1703, en Dietari apar ques digué missa en la Capella de Casa la Ciutat per un Religios Besilia de Chapalonia que se anomenava Dn Leondio de Messio, Grech, lo qual celebrá en sa llengua.

A 29 de Janer 1704, fou deliberat posarse los papers de la Secretaría de la Ciutat en forma, per trobarse esgarriats.

Dilluns á 4 de Febrer 1704, en Dietari se troba una Embaxada feta per la Ciutat al Sor Virrey per cosas tocants â la Obrería.

Dimars á 2 de Desembre 1704, en Dietari apar que se digué missa en la Sala del Concell de cent, posantse sobre la Taula gran lo modello del Retaule de St Olaguer, y un St Christo, y los Ornaments de dir missa, la qual ohiren tots los Individuos del Concell de cent.

Dimecres â 16 de Setembre 1705, en Dietari apar que caygue una Bomba encesa en la Casa de la Ciutat, la qual pegá en la paret del Arxiu en lo Terraplé dels Tarongers de la present Casa, y â 26 ne caygué altre en dita Casa, que rebentá sobre la Escrivanía major.

A 13 de Juny 1706, en Concell de cent se tracta de la Piramide de la Concepció de María SS.^{ma} y festa de María SS.^{ma} de la Concepció que lo Rey ha demanat, y lo mateix

die en lo Dietari se troba una R.[l] Carta ab la qual se veu que lo Rey feu vot de erigir dita Piramide ab lo Simulacro, y ornaments de la Immaculada Concepció de María SS.[ma] com â Tutelar de sa Augusta Casa, la que se feu en lo Born, y â 20 se feu una solempne Professó per dita raho, y á 29 de Desembre se posá la primera pedra â dita Piramide.

A 8 de Noembre 1709, en Concell se veu que foren revocats los llochs en lo Born, y Plassas publicas concedits per los Obrers.

A 28 de Setembre 1711, foren deliberadas pagar 166 ℔ 5 ß per lo Tapete de Vellut carmesí per lo Banch ahont han de de assentarse los Concellers en las Iglesias, y â 15 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y â 4 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

Dijous á 24 de Mars 1457, en Dietari apar que fou liurat á un Verguer dels Concellers lo Escut de argent daurat á obs de la Capella de la Casa de la Ciutat.

A 19 de Octubre, y 25 de Noembre 1508, Concells Ordinari, y de cent sobre la reparació del Pont del Portal de St Antoni.

A 25 de Noembre 1508, foren pagades 20 ℔ ß per pintar la Casa de Trenta.

A 15 de Maig 1573, en lo Llibre intitulat Notularum 11.[us] se troba lo acte de Preu fet de la Obra de fer la Creu cuberta fora los murs de esta Ciutat.

A 6 de Setembre 1575, en lo Llibre intitulat Notularum 15.[us] se troba un acte de Preu fet de fabricar la Creu trencada dita de St Fran.[co] fora lo Portal nou.

Divendres â 15 de Juliol 1583, en Dietari apar se feren las parets del Hort, ô Terraplé de la Casa de la Ciutat.

Dimars â 16 de Mars 1599, en Dietari apar que foren fetes dues masses grans noves de argent.

Disapte á 3 de Abril 1599, en Dietari apar que foren fetes 60 Graellas de ferro per illuminar la Ciutat ab lo motiu de la Vinguda dels S.[ors] Rey, y Reyna en la present Ciutat.

A 16 de Noembre 1609, en lo manual se troba un acte de Preu fet de la Creu de pedra marbre que se ha de posar devant lo Portal de mar, y á 17 de Setembre 1611, en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y á 10 de Abril 1612, en dit manual se troba un acte de Preu fet de fer dotse figu-

ras de bronse per lo llanternó de dita Creu, y á 11 de Maig 1612, en dit manual se troba lo acte de Preu fet de la rexa de ferro per dita Creu.

A 3 de Abril 1612, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer dos Angels de plata per adorno de la Capella de la Casa de la Ciutat.

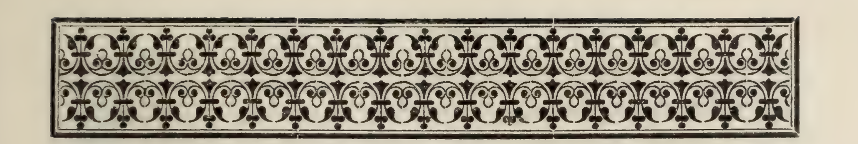
A 18 de Agost 1617, en lo manual se troba un acte de Preu fet de fer dos Candeleros de plata de tres peus, per servey de la Ciutat.

A 18 de Abril 1618, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer la paret mitgera que es entre la Batllia General, y lo Arxiu de Casa la Ciutat.

A 22, y 23 de Noembre 1490, Concells de 32, sobre la obra de la Creu fora lo Portal nou, y á 25 de Abril 1494, son altres Concells, y á 22 de Juny 1502, es altre Concell.

A 29 de Juliol 1500, Concell ordinari sobre la obra de la Pastera, ê fossar de la Plassa de S.t Jaume, y á 8 de Octubre 1501, es altre Concell.

CAP. LIIII.

MURS, Y VALLS.

N lo llibre del any 1322, y 1323, parlant del Monastyr de Junqueras se diu que era fora la Ciutat en los suburbis, de hont se veu, que aquella muralla del Portal nou, al del Angel, encara no era feta.

En lany 1349, se refer que la Ciutat, y lo Arreval ja estavan closos de murs, y de Valls.

A 15 de Janer 1358, fou començada la muralla nova de mar, estenent lo mur que era junt la Iglesia de S.t Damiá á la mar, y fent muralla de travès devant lo hort de dita Iglesia, y devant lo hort de fra menors, y a la Riera de S.ta Ana, hont fou fet un Portal nou.

En lany 1360, se veu que la Ciutat per la obra dels murs prenía las Barcas que venían assí carregadas de lenya, ô de altres coses, per aportar la cals, y altros pertrets de la obra.

A 26 de Noembre 1362, foren pagats â Bernat Roca mestre de Cases 30 ₰ per treballs sostenguts per raho del Portal nou de la Boquería.

En lo Semestre de Miquel Aguilas (*) del any 1363, apar que foren donades à la Abadessa de S.ta Clara 5 ₶ ₰ per ajuda de fer una tanca, ô clausura que lo dit Monastyr feya entre lo mur nou de la Ciutat, y los dos horts del dit monas-

---

(*) Lo veritable cognom d'aquest Clavari, és *Aguilar.*

tyr per que estavan ubertas per raho de la obra del dit mur, fou â 22 de Agost.

A 16 de Noembre 1363, foren donats â Bernat Duran 68 ℔, quels havía pagats ço es 47 ß al Coch per onse días que ell ab sos Companyons havía servit en la Casa del Hospital den Pere Desvilar per aparellar de menjar per als Consellers ab certs Promens, qui per dits onse jorns estigueren allá per raho de les tatxacions quis feren per les obres dels murs de la Ciutat, y per escudelles, talladors, y grasols quey presta, y 21 ß per loguer de tassas, y brocals.

En lany 1364, se feu la muralla de la Rambla, y la gran Claveguera que per allí passa.

En lo Semestre onze de Miquel Aguilar Clavari del any 1367, se veu com en dit temps se feyan las murallas desde S.t Nicolau fins al Portal nou, y que totas las Parroquias del Territori, y Termens de Barcelona contribuyan segons los fochs de ditas Parroquias, que son S.t Genís, S.t Andreu, S.t Adriá, S.t Martí, Horta, S.t Gervasi, Sans, Vallvidrera, Prohensana, S.t Just, Splugues, Cornella, S.t Joan Despí, Badalona, Sarriá, Gramanet, Senboy, y S.t Feliu, y aquí está lo numero dels fochs de cada loc dels dits.

A 19 de Setembre 1369, lo Consell de cent delibera ques fes la muralla vers mar ço es de la Plassa de fr. menors usque ad compitum vocatum den Morey, y del Rech de S.t Daniel fins al Pou den Stany, y ques fassa Vall, y altres fortalesas en lo mur de la Ciutat.

A 18 de Abril 1374, en Consell de cent los Consellers referexen que la Ciutat per convenció feta ab lo S.or Rey havía de fer Vall, y fortaleza en lo Raval, ô Barri de la Ciutat, y que per ço eran menester diners, y que ja havían dat â preu fet 92 canas de Vall a.o (a rahó) 6 ℔ ß cana de fondo, y de ample, conforme lo Vall que ja era fet junt los Tayers, y lo Consell los dona poder de manllevar fins en 1000 ℔ ß, y que pera pagarles fessen tall axí entrels Ciutadans, y forasters, com Bisbe, y Clergues.

A 20 de Juliol 1374, y â ... (*) de Janer 1376, tallas per obras de murs, y Valls.

Lo letrero sculpit de letres molt antigas en una pedra

(*) En blanch.

de la Torre del Portal de St Antoni â ma dreta exint de Ciutat diu axí: La Torre apellada de St Urbá del Portal de St Antoni fo feta lany 1377, y laltre Torra de ma esquerra diu axí: La Torre apellada de St Ivo del Portal de St Antoni fo feta lany 1377.

A 17 de Desembre 1380, foren pagadas â Bernat Guamir Baster 10 ₶ ₰ per 45 canas de Vall bo, ê bell que feu entre la Torre de St Joan del mur nou, ê lo portal de la Riera del Testament dels Azens a.^{o} (a rahó) 50 ₰.

A 12 de Juliol 1389, fou comes â Steve de Canyelles acabar la obra del mur, y vall del Portal de St Paul, fins al Portal de St Antoni.

A 9 de Agost 1397, lo Consell delibera quel mur, y vall del Portal de la Bocaría tro a la mar fos donat al Rey â obs de fer son Palau prop la Dreçana ab que no puga derrocar lo mur.

A 9 de Agost 1403, lo Consell delibera fos sobresegut en les obres dels valls.

En temps de la Consellería de 1438, se acaba la muralla de la Ribera de la Torre nova, fins â Sta Clara.

A 15 de Maig 1448, fou deliberat se fes lo mur de la Plassa del vi, â fr. menors.

A 20 de Janer 1463, los Valls dels murs se escuraven per sinquantenas.

A 21 de Noembre 1484, fou deliberat ques rehedificas la muralla de mar, que la mar havía derrocada, y que los Ecclesiastichs hi devían contribuhir.

A 5 de Noembre 1496, fou deliberat fer la muralla del Speró de Levant.

A 24 de Agost 1502, deliberaren que fos feta muralla, y Palliçada al Speró de Levant, y que los Ecclesiastichs, y los del Territori hi contribuyssen.

A 25 de Noembre 1508, en Consell se fa relació de com havían fet de pedra lo Pont del Portal de St Antoni per que abans era de fusta, y ab deliberació de Consell de 19, Octubre, se dona poder â Consellers de ferlo de pedra, y costá 19 ₶ ₰.

A 15 de Juliol 1528, los Consellers daren licencia a la Abadessa de Sta Clara de fer una paret derrera lo monastyr, y tancar aquell pas del corredor de la muralla, ab que ho pugan fer derrocar sempre que volran.

A 27 de Setembre 1534, fou deliberat fer clausura de muralla, Torres, y Baluarts â la part de la marina, y per est efecte augmentaren lo dret del vi 5 ₰ per carrega, y los Ecclesiastichs oferiren pagar 4 ₰ per carrega.

A 15 de Desembre 1534, elecció de personas per tractar ab los Ecclesiastichs sobre la contribució de ells en la obra de la muralla de mar, y á 2 de Febrer 1535, Consell â instancia del Virrey per tractar dit fet, y â 14 de Maig 1535, se refer com los Ecclesiastichs se contentaven de contribuir en lo nové, y lo Consell ho acceptá.

A 4 de Noembre 1535, dos Capitulacions sobre la obra de la muralla de mar de Levant fins a la Plassa del Vi.

A 16 de Juliol 1536, fou deliberat certa imposició de dret per la fabrica de la muralla de mar, y á 20 de Juliol 1547, lo extinguiren.

A 12 de Maig 1543, essent assí el Duc Dalva Capitá General per la guerra de França, los Consellers li anaren â parlar sobre lo fet de la muralla de mar que les hores edificavan.

A 17 de Maig 1543, se veu que â despeses del Rey, y dels Ecclesiastichs, y de la Ciutat se escuraven los Valls per trasts per sinquantenas, empero de veure lo poc que si treballava, la Ciutat ho posa al Encant per que tenían avisos de Armada de França, y del Turch.

A 14 de Setembre 1550, fou començat â derrocar lo Carrer de les Polleres per fer la muralla de mar.

A 16 de Juliol 1551, lo Príncep Dn Phelip encarrega molt â Consellers lo enderroch del Carrer de les Polleres, y que fassan la muralla de mar, y a 21 de Noembre fou deliberat se fes.

A 17 de Octubre 1551, Capitulació sobre la obra de la muralla de mar, de la Plassa del Vi, fins á fra menors, y derroch del Carrer de les Polleres, y â 22 de dit mes de Octubre en manual es lo acte de la Estima que feren los Comissaris del Rey, de las Casas del Carrer de las Polleres que apres se derrocaren â obs de fer dita muralla, ço es valor de las Casas, y del censos, y Senyorías.

A 21 de Noembre 1551, posaren la primera pedra de la muralla nova de mar desdel Baluart de la Plassa del Vi, á fra menors, y á 9 de Setembre de dit any, es la estima de las Casas, y censos, y Senyorías dellas del Carrer de les Polleres

ques derrocaren per fer dita muralla, com apar en llibre intitulat de coses de guerra començat lany 1551, en la Scrivanía major, y â 10 de Setembre es la tatxacio que feren dits Comissaris, de las quantitats que cada hu dels Senyors havía de haver.

En lany 1552, son deliberacions de las estimas de Casas per derrocar al Carrer de les Polleres â obs de fer la muralla de mar.

A 29 de Noembre 1552, Capitulació entre D.n Bernardino de Mendoça Capitá General de las Galeras de Espanya, y los Consellers, ab que dit General promet que lo Rey pagará 4000 ₶ ₰ per ajuda de la obra de la muralla de mar.

En lany 1553, se feren terraplens, y altres fortificacions de la Ciutat per novas de guerra.

A 5 de Febrer 1555, se veu com pera fer la muralla de mar, la Ciutat derroca moltes Cases, y desfeu lo Carrer de las Polleres, y compra, y paga les Cases, y lo Rey dona en adjutori 4000 ₶ ₰.

A 31 de Maig 1555, lo Trentenari dona licencia â Deputats de fer la Caseta del General al Portal de mar, attes que los Deputats oferían pagar la meytat del gasto del Portal de mar, ab tal empero que la Caseta sie un palm mes baxa que lo Portal.

A 5 de Juny 1555, Preu fet de lo Portal de mar per 820 ₶ ₰ per tot.

A 30 de Maig 1559, Preu fet de la Casa al Portal de mar per 650 ₶ ₰.

A 29 de Noembre 1559, Preu fet del Pont del Portal del Angel per tot 109 ₶ ₰.

A 23 de Agost 1596, cum sequentibus son en manual los Preus fets de les voltes dels Portals de la Ciutat per ques puga passar per tota la muralla per los Terraplens, y â 9 es la deliberació.

A 18 de Setembre 1596, lo Concell delibera fos rehedificada la muralla que la mar havía derrocat desdel Baluart de S.t Fran.ch fins quasi prop la Torre de la Dreçana, y á 2 de Maig 1598, en consideració que dita muralla no estava feta, y la mar descubría ja los fonaments de la Iglesia de S.t Fran.ch, lo Consell delibera que dita muralla fos rehedificada.

A 21 de Agost 1598, havent la furia del mar derrocada

la muralla de St Fran.^{ch}, fou deliberat se fes nova, y dit die es lo preu fet. Vide lo Manual.

A 18 de Octubre 1616, deliberació sobre que lo Virrey demanava que la Ciutat refes la muralla de mar de la Dreçana que la mar havía derrocada.

A 29 de Noembre 1618, deliberacions de refer dos parets dels horts del Canceller Carmona, y de Geronim Ponsich per sosteniment del terraple de la muralla del Portal nou al de St Daniel, yls girassen â cascu 200 ℔ ß.

A 26 de Mars, y â 2 de Maig 1619, se tracta de concordar lo plet ab Sta Clara sobre lo terraple de la muralla, y apres se efectuá.

A 2 de Juliol 1636, Consell de cent per enfundir, y pentinar los Valls, y â 11 del mateix es altro Consell, y â 23 es la nominació de Sobrestant per lo de escurar dits Valls, y antes, y despres en Dietari, y ma corrent se trobara lo ques feu.

A 5 de Agost 1636, en Dietari apar de haverse fet dit die per part de esta Ciutat per medi de dos Cavallers Embaxada al Bras militar, y als Deputats, y Capítol, y â 30, embaxada al Sor Bisbe, y Capítol per la escura de dits Valls.

A 30 de Agost 1636, los Consellers, y Consell de cent a la tarde anaren â començar la obra de escurar los Valls, y á 31 lo Subsíndich aná per los monastyrs pera ferlos â saber la obra dels Valls, pera que fossen servits contribuhir en dita obra.

A 2 de Setembre 1636, los Pares de la Merce enviaren quatre homens pera treballar en dits valls, y á 4, los Pares Agustins descalsos enviaren dos homens per dit efecte, y á 18, los Pares de St Fran.^{ch} enviaren trenta religiosos pera treballar en dits valls, y á 30, los Pares Caputxins anaren â treballar en dits fossos, y a 27 de Octubre los Pares de St Joseph anaren â treballar al Vall, de tot lo sobre dit apar en Dietari.

A 2 de Desembre 1636, en Registre de cridas fol. 91, Crida dels obrers â cerca la netedat dels Valls, y diversas altres coses en ellas expressades.

A 17 de Octubre 1636, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la obra del portal de St Antoni.

A 19 de Noembre 1636 en lo manual se troba lo acte de

Preu fet de la contra scarpa dels fossos que la Ciutat fa fer en la muralla de mar entre los Baluarts de Mitjorn, y Llevant.

A 19 de Setembre 1640, los Concellers deliberaren pagar 160 ₶ ſ per tantas ne acostumava pagar la Ciutat quiscun any als Adm[inistrad].ors del Hospital General de esta Ciutat, per lo regar la muralla de mar, y Pont del S.or Virrey en lo Estiu los quatre mesos del any, ço es Juny, Juliol, Agost, y Setembre.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de reparar la paret de la muralla de S.t Fran.ch que la mar se ha entés la penetra en alguna part.

A 2 de Setembre 1647, foren deliberadas pagar 60 ₶ ſ per las obras dels Murs, y Valls de esta Ciutat.

A 24 de Juliol 1648, en Concell de cent se tracta de la pretenció que tenía María Vilar Viuda per raho dels danys donats per la Ciutat en una Casa, y hort que posseheix devant lo Portal de la Dressana de esta Ciutat en lo Terraplé fet per la Ciutat en la muralla de la Dressana, y fou resolt pagarli 150 ₶ ſ.

A 12 de Juliol 1649, fou deliberat pagar 200 ₶ ſ per los gastos de la paret del Portal nou.

A 15 de Juliol 1649, en Concell de 36 se tracta de las obras fetas en los Murs, y Valls de esta Ciutat.

A 24 de Noembre 1649, lo Concell de 36 deliberá pagar 153 ₶ 7 ſ per los gastos de fer un Pont en lo Portal nou sobre lo Rech, per passar las Cavalcaduras.

A 27 de Janer 1650, fou deliberat pagar certa quantitat, per enderrocar una Torra al Portal dels Tallers.

A 20 de Noembre 1650, fou deliberat pagar 78 ₶ 4 ſ â cumpliment del preu de picar las pedras que serveixen per la Bolta del Portal de S.t Antoni.

A 15 de Juny 1651, fou deliberat pagar 300 ₶ ſ per los gastos de Murs, y Valls de esta Ciutat, y á 22 de Janer 1652, fou deliberat pagar altres 300 ₶ ſ per dita raho.

A 30 de Maig 1654, en Concell de cent se tracta de que la Ciutat no entenía estar obligada en haver de adobar las Portas, Ponts, y Restillos de las murallas, y fortins de esta Ciutat, y â 11 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 8 de Maig 1658, en Concell de cent se tracta dels reparos fahedors en la muralla devant las Dressanas, y á 5 de Juny en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 22 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

A 27 de Noembre 1661 en Registre de Obrería apar que los Obrers concediren llicencia al Canonge Francolí de poder obrir un tros de muralla de la Rambla devant lo Collegi, ê Iglesia de la Companyía de Jesus, y construhir una Rexa que servesca de mirador, ó Galería, y construhir demunt dita Rexa, ó Galería un Balcó.

A 21 de Agost 1662, en Concell se tracta de las obras fahedoras en los Portals de S.t Antoni, de Mar, y del Angel, y á 27 en Concell se tracta lo mateix.

A 25 de Agost 1665, foren deliberadas pagar 177 ₶ 19 ß per los gastos de Murs, y Valls, y â 10 de Juny 1666, foren deliberadas pagar 188 ₶ 4 ß 6, y á 28 de Abril 1667, foren deliberadas pagar 205 ₶ 5 ß.

A 17 de Janer 1673, en Concell de cent se tracta de fer lo Pont en lo Portal nou, y â 14 de Juliol se deliberá pagar 489 ₶ 5 ß per dit gasto, y lo mateix die foren deliberadas pagar 12 ₶ ß per lo gasto del modello de dit Pont, y á 7 de Agost foren deliberadas pagar 500 ₶ ß per dit gasto.

A 21 de Febrer 1673, en Concell de cent se tracta de reparar lo tros de muralla que en la Universitat se enderrocá, y esbalmá, fent aquella de pedra, y no de tapia, y á 17 de Maig foren deliberadas pagar 200 ₶ ß per dita obra, y á 28 de Setembre foren deliberadas pagar 46 ₶ ß per dita raho.

A 12 de Setembre 1673, en Concell de cent se tracta de fer lo Pont del Portal del Angel, y á 27 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 30 en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Noembre foren deliberadas pagar 186 ₶ ß per dita obra, y á 7 foren deliberadas pagar 700 ₶ ß per dita obra, y á 10 en Concell se tracta lo mateix, y á 13 foren deliberadas pagar 124 ₶ 17 ß 6 per dita obra, y á 24, foren deliberadas pagar 250 ₶ ß per dita obra, y á 9 de Febrer 1674, foren deliberadas pagar 62 ₶ 8 ß 9, per dita obra, y á 12 de Abril foren deliberadas pagar 93 ₶ ß per dita obra, y â 18 de Maig foren deliberadas pagar 100 ₶ ß per dita obra, y â 26 de Juny foren deliberadas pagar 31 ₶ 8 ß per dita obra, y lo mateix die foren deliberadas pagar altras

quantitats per dita raho, y â 18 de Juliol foren deliberadas pagar 360 ₶ ß per dita obra, y lo mateix die fou deliberat pagar altre quantitat, y á 5 de Octubre fou deliberat pagar 61 ₶ 12 ß per dita obra, y á 8, foren deliberadas pagar 143 ₶ 14 ß per dita obra, y á 7 de Noembre foren deliberadas pagar dos quantitats per dita obra, y â 9 foren deliberadas pagar 72 ₶ ß 6 per dita obra.

A 28 de Setembre 1673, foren deliberadas pagar 300 ₶ ß per las obras del Pont del Portal nou, y á 31 de Octubre foren deliberadas pagar 248 ₶ 15 ß per ditas obras, y á 17 de Abril 1674, foren deliberadas pagar 244 ₶ 15 ß per dita obra, y á 9 de Juny foren deliberadas pagar 95 ₶ ß per dita Obra, y á 11, foren deliberadas pagar 300 ₶ ß per dita raho, y á 18 de Juliol foren deliberadas pagar 7 ₶ 4 ß per dita Obra, y lo mateix die fou deliberat pagar altre quantitat, y á 24 de Noembre 1676 foren deliberadas pagar 160 ₶ ß per dita raho.

A 12 de Juny 1677, en lo Manual se troba lo acte de Preu fet de fer lo Pont llevadís del Portal de mar.

A 12 de Janer 1682, en Concell de cent se tracta de adobar los Camins, Fossos, y Valls, y á 17 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 6 de Febrer en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 6, y 15 de Abril en Concell se tracta lo mateix.

A 26 de Mars 1688, en lo Manual se troba un Acte de Preu fet de fer un Vall desdel Rech Condal que es fora de las murallas de esta Ciutat â la part de la marina, fins que buydia al recó del Baluart del Vi.

A 3 de Agost 1688, foren deliberadas pagar 166 ₶ 6 ß 8, per la obra que se havía de fer desdel Pont llevadís del Portal de mar, fins â la boca de la Clavaguera de Llotge, y lo mateix die en lo manual se troba lo acte de Preu fet de dita Obra.

A 13 de Noembre 1688, fou deliberat, ferse lo tros de muralla de mar al costat del Baluart de S.t Ramon, y á 29 de Noembre foren deliberadas pagar 500 ₶ ß per dita Obra.

A 16 de Noembre 1689, en Concell se tracta de adobar la paret que es al Terraplé de la muralla de mar sobre lo Convent de S.t Francesch.

A 11 de Abril 1690, en Concell de cent se tracta de fer lo Pont llevadís del Portal del Angel.

A 20 de Setembre 1691, en lo manual se troba lo acte de

Preu fet de fer, y fabricar los Magatsems de la Polvora en lo districte del Terraplé de la muralla, y á 20 de Mars 1692, en lo manual se troba altre semblant acte de Preu fet, y á 13 de Juliol 1709, en lo manual se troban altres semblants actes de Preu fet, y á 6 de Agost 1710, en lo manual se troba altre semblant acte de Preu fet, y á 11 de Mars 1711 en lo manual se troba un acte de Venda feta per María Prats á favor de la Ciutat de un tros de Terra en la Orta de S.t Pau, â fi de fabricar dits Magatsems.

A 26 de Abril 1711, en lo manual se troba un acte de Preu fet de cubrir ab una teulada â dos vessants tot lo tou, y gruxos de parets del Passadís de la muralla que es entre mitg de dos torras sobre lo Portal de Junqueras.

Disapte á 11 de Setembre 1445, en Dietari apar que los Consellers provehiren del Ofici de Mestre major de les Obres dels murs, ê dels Valls, ê de les altres obres de la Ciutat.

A 11 de Desembre 1447, se deliberá fer lo tros de la muralla qui vá de la Plassa del Vi, al Monastir de frares menors, y â 16, es altre deliberació.

Disapte á 6 de Mars 1451, en Dietari apar que en Concell de cent se digué que attes que lo Senyor Rey havía otorgat lo mur de la Rambla â la Ciutat, que ho pogues establir â quis voldrá en ferhi Cases, ô abitacions.

Disapte á 6 de Mars 1451, en Dietari apar que en Concell de cent se digué si lo mur enderrocat per la mar vers frares menors per que estant á perill, los Edificis qui estan front â mar advinent procellitat de mar, se retornará de nou, per guardar de perill los dits Edificis, ê nobilitar la Ciutat.

A 8 de Octubre 1459, Concell sobre acabar la Rambla.

A 14 de Maig 1483, Concell de 32, sobre la obra del mur de la mar.

Dimecres á 24 de Noembre 1483, en Dietari apar començaren correr los drets de un diner de la Carn, ê lo dret del Vi imposat novament per lo Concell de cent per la fabrica de la muralla de mar, ê de la fabrica del moll, y â 17 de Janer 1485, foren commutats los dits drets.

A 8, y 12 de Juliol 1484, Concell de 32, per lo fet de la muralla de mar.

A 9, y 26 de Agost 1484, Concell de 32, sobre la obra de la muralla de mar.

A 4, 16, 22, 23, y 26 de Noembre 1484, Concells de 32, per la obra de la muralla de mar.

A 14 de Janer, 8, y 10 de Juny, y 18 de Agost 1485, Concells de 32, sobre la Obra del mur de la mar.

A 19 de Agost 1488, Concell de 32, per la obra de la muralla de mar.

A 17 de Agost, y 4 y 12 de Noembre 1496, Concells Ordinaris sobre la construcció de la muralla del Speró de Llevant, y â 18 de Febrer 1497, es altre Concell, y á 31 de Agost 1503, hi ha un Concell ordinari, y á 1, y 25 de Abril 1506 hi ha un Concell Ordinari, y altre de cent sobre lo mateix, y á 19 de Octubre, y 25 de Noembre 1508 hi ha un Concell Ordinari, y altre de cent sobre lo mateix.

Dijous â 9 de Juny 1513, en Dietari apar que fonch mesa la primera Caixa de la muralla quis continua al Speró de Llevant.

Dimars â 23 de Agost 1513, en Dietari apar que los Obrers â instancia dels Consellers feren enderrocar la Obra que en Galcerán Coromines Not[tari]. de Barcelona havía feta contigua â la muralla del Portal de la Dressana sobre una Botiga de la Ciutat, lo qual Enderroch fonch fet en virtut de Privilegis.

Divendres á 17 de Mars 1553, en Dietari apar que los Concellers anaren al Speró de Ponent, per posar la primera pedra al Baluart quis havía de edificar al costat del dit Speró.

A 31 de Desembre 1554, y 3, y 14 de Janer 1555, en Dietari apar se tractava del Portal se havía de fabricar en la marina.

Dilluns â 14 de Octubre 1596, en Dietari apar que caygué un gran tros de la muralla, y del Terraplé que es entre lo Hort del Monastir de S.t Fran.ch, y lo Ribatge de la mar, que poden esser 60 Canas de llargaria, y fou Deu servit que ningu hi prengué mal, y â 18 fonch deliberat per lo Concell que lo dit Enderroch fos reparat.

A 5 de Febrer 1611, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la muralla de S.t Antoni, y de S.t Pau.

A 12 de Maig 1617, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la obra de fer la Cortina de paret de muralla des del Portal de S.t Antoni, fins al Portal de S.t Sever.

A 28 de Noembre 1619, en Registre de Obrería apar que

los Obrers concediren llicencia á D.ª Stasia de Requesens, de poder fer, y construhir las Creus de pedra que seran necessarias en las murallas de esta Ciutat apegadas en aquellas, en memoria dels misteris de la Passió de nostre Senyor Deu Jesu Christ.

A 11 de Mars 1626, en lo Llibre intitulat Diversorum Instrumentorum 3.us fol. 475, se troba lo acte de Preu fet de la Obra de las Tres torras de S.t Sever, que son â la muralla.

A 22 de Agost 1632, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la obra del Parapeto del Portal de mar.

CAP. LV.

BALUARTS, TORRES, Y FORTIFICACIÓ

de la Ciutat.

4 de Desembre 1471, â causa de la guerra fou deliberat que las Torres de les murallas fossen ubertes vers la part dins la Ciutat, y que los ponts dels Portals tancats, com es lo de Jonqueres, de S.t Pau, Tayers, y de S.t Daniel fossen trencats fins â mur.

A 6 y 10 de Setembre 1504, per que les Torres del Portal de S.t Pau, del Portal nou, y Torra de S.t Joan prop S.ta Clara en lo passat foren ubertes, y derrocades â la part de la Ciutat, perço deliberan que sien reparades, y closes.

A 25 de Setembre 1504, Capitulació ab un mestre de Cases sobre cloure de pedra de fil les dues Torres del Portal nou, y altres dues Torres del Portal de S.t Pau, y la Torre de S.t Joan prop S.ta Clara que estavan ubertas alt â baix.

A 14 de Abril 1513, Capitulació sobre la obra del Speró de Levant.

A 9 de Juny 1513, fou posada la primera pedra del Speró de Levant, y aquís diu en Dietari, que aquesta Ciutat es coxí dels peus del S.or Rey, ê Torre mestre de sos Regnes, y terres.

A 22 de Noembre 1527, fou posada la primera pedra del Baluart de mitg jorn devant la Torre nova, la qual posá lo Bisbe de Siguença D.n Federich de Portugal Locthinent general, y â 10 de Abril 1536, se posá la primera pedra del Baluart de Levant, la qual posá lo Arquebisbe de Çaragosa D.n Fede-

rich de Portugal Locthinent general, heu tret de un llibre de un particular.

A 5 de Maig 1531, Capitulació sobre la obra de dues botigues fahedores en lo Baluart novament fet â la marina.

A 4 de Agost 1534, Capitulació sobre la Obra de la cloenda de la Palliçada en lo Speró de Levant.

A 9 de Setembre 1535, en Consell dit die son insertats dos memorials en respecte de Obras de murallas de mar, y Torres per fortificació de la Ciutat.

A 4 de Noembre 1535, Concordias sobre las obras dels Baluarts de Levant, y de mitg jorn, y murallas fins a la Plassa del Vi.

A 2 de Setembre 1538, Capitulació sobre la fabrica de la Scala, Portal, pont, ê patril en lo Baluart novament fabricat en lo Speró de Levant.

A 14 de Juny 1540, se posá la primera pedra del Baluart de la Plassa del Vi devant la font del Angel.

A 15 de Noembre 1542, per novas hi havía que lo Turch feya armada, lo Rey dona memorial de les Obras que la Ciutat devía fer pera fortificarse, y está insertat en la proposició, y lo Rey procurava que los Ecclesiastichs, y los Deputats, y la Lonja ajudassen, y â 25, lo Consell delibera, que pera fer ditas obras, se procuras que los Ecclesiastichs contribuhissen igualment com los laychs en los drets.

A 14 de Desembre 1551, el Provehedor del Rey demana als Consellers fessen lo Baluart de Ponent, y responguerenli no tenían que tractar ab ell.

A 23 de Febrer 1552, Capitulació sobre certes Obras fahedores en lo Baluart de mitg jorn.

A 29 de Mars 1552, y abans, y apres son deliberacions de la fabrica de la muralla de mar, y tambe del Baluart de la Dreçana que lo Rey volía que la Ciutat lo fes, y offería ajudar en 2000 ℔ ₰.

A 29 de Noembre 1552, Capitulació entre D.ⁿ Bernardino de Mendoça General de las galeras de Espanya, y Consellers ab que la Ciutat offer pagar 4000 ℔ ₰ per lo Baluart de ponent, y lo Rey ne havía de pagar 3000 ℔ ₰.

A 29 de Noembre 1552, in burça es una Cedula que conté las obligacions de la Guarda del Baluart de Levant, y era Guarda Pau Garau, y jura, y presta sagrament, y homenatge.

A 17 de Mars 1553, fou començat lo Baluart de ponent, y fou posada la primera pedra per Consellers segons he vist en un libre de un particular, empero allí diu que fou â 10.

A 5 de Febrer 1555, se refer com â 29 de Noembre 1552, se feu la Capitulació sobre la construcció del Baluart de ponent, per lo qual la Ciutat havía de pagar 7000 ℔ ß.

A 15 de Maig 1577, Capitulació sobre la fabrica del Baluart de Levant. Notul[arum]. 6.

A 8 de Janer 1601, Joachim Setantí Capitá del Baluart de mitg jorn renuncia, y a 20 de Maig 1602, fou provehit Fran.^{ch} Ferrer Ciutadá.

A la fi del llibre de deliberacions de la Concellería de m.^{r} Ollers que acaba lany 1611, son traças, y Tabba de la Obra de la muralla de St Fran.^{ch}, y licencia del General del Orde.

A 10 de Juliol 1632, lo Consell de cent resolgue fer lo parapeto del Portal de mar, sobre del que hi hagué contradicció per part de sa Altesa lo Sor Infant Cardenal, com se veu en los Consells de cent de 12, 13, y 21 del mateix, y altres dies, si be se passá despres avant, y se acabá en lany 1633.

A 13 de Octubre 1637, en la ma de deliberacions es un memorial dels adops, y reparos se havían de fer en los Baluarts, Torres, y Murallas.

A 19 de Abril 1638, en Registre de Cartas Reals fol. 1. Carta de Sa Mag.^{t} dient com per la seguretat de esta Provincia contra los intents de sos Enemichs, y las avenidas ques podían temer de francesos, se havían de fer fortificacions, y que la Ciutat acudís â ellas com ho entendría del Compte de Sta Coloma, y en lo mateix fol., es la explicació fa de ditas cosas dit Sor Compte, y a 21 de Maig en lo Consell de cent hi ha un llarc memorial del ques devía fer per raho de fortificacions, y tambe hi ha un memorial del que en lo any 1632, se demanave a Sa Mag.^{t} concedís ab privilegi, y a 22 de Maig, y altres dies despres, Consells y Juntas com apar en la ma de deliberacions, y en Dietari Embaxadas.

A 7 de Maig 1638, en Consell de cent, y en Dietari se tracta de guerras, y fortificacións.

A 12 de Juny 1639, Consell de cent en lo qual se tracta de fortificar la present Ciutat, y ho comet als Consellers, y 24.na de guerra pera que fassen en esta Ciutat las fortificacions los

aparexera, gastant lo convenient, y a 25 de dit es altre Consell sobre ditas fortificacions.

A 6 de Mars 1640, en Concell apar que la Torre de las Pusas, antiguament se deya la Torre de S.ta Eulalia.

A 24 de Maig 1640, los Concellers deliberaren fer Terraplens en los Portals, pera mes fortificar la Ciutat.

A 1 de Juny 1640, los Concellers deliberaren que las portas del Portal de la muralla prop lo Estudi, las del Portal de la Bocaría, y del Portal de la Dressana fossen adobadas, y posades â punt de poderse tancar sempre que convingues, á fi de estar mes fortificada la present Ciutat, y axí mateix se fessen Portas novas als Portals de la Ferrissa, y dels Escudellers.

A 15 de Juny 1640, los Concellers deliberaren terraplenar los Portals de esta Ciutat, á fi de quedar mes fortificada.

A 16 de Juny 1640, lo Concell de cent deliberá que en lo Portal del Angel se fes la fortificació advertida per lo Governador de las Armas.

A 2, 7, y 14 de Agost 1640, en Concell de cent se tracta de fer fortificacions en la present Ciutat en la part del Baluart de Llevant, y Portal de la Dressana.

A 17 de Setembre 1640, en Concell de cent se tracta de fortificar la Ciutat.

A 13, 15, y 17 de Desembre 1641, en Concell de cent se tracta de conservar lo Fortín fet en la Eminencia de la montanya de Monjuich, y á 14 de Febrer 1642, en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Juny en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 2 de Setembre se deliberá fer una Cisterna en lo dit Fortín, y á 27 fou deliberat pagar 120 ℔ ⅌ per las obras de dita Cisterna.

A 23 de Desembre 1641, en Concell de cent se tracta de las fortificacions de esta Ciutat.

A 30 de Maig 1642, en Concell de cent se tracta de fer Terraplens en las murallas de esta Ciutat.

A 21 de Juny 1642, en Concell se tracta de fortificar la Ciutat.

A 30 de Desembre 1642, en Concell de cent se tracta de la fortificació de Monjuich, y â 2 y 20 de Janer, 8 de Febrer, y 13 de Juny 1643, en Consell se tracta lo mateix.

Disapte á 19 de Juny 1644, en Dietari apar que se posá la primera pedra en la mitja Lluna del Portal de S.t Antoni.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de reparar las Torres de la Bocaría, y de S.ta Ana.

A 12 de Noembre 1646, fou deliberat pagar â Gabriel Miquel mestre de Casas 31 ₶ § per catorse Canas de Trinxera que ha fet junt lo Monastir de Junqueras.

A 28 de Janer 1647, fou deliberat pagar â Pere Donadeu mestre de Cases 16 ₶ 11 § per haver posat lo grau del Pou del Baluart de Mitjorn.

A 6 de Agost 1647, fou deliberat pagar 33 ₶ 2 § 6 als Proms, y Clavari de la Confraría dels Revenedors de esta Ciutat, per lluició de aquell Censal que dita Confraría rebía tots anys sobre una Caseta que fou de Margarida Aymada situada en lo Carrer den Struch, la qual se ha adossada la Ciutat per sas fortificacions.

A 20 de Febrer 1648, en Concell de cent se tracta de satisfer certa quantitat â D.n Joan de Argensola per la desferra que la present Ciutat se lin aportá de una Casa, y Hort fora los murs de Barcelona, y devant del Portal de S.t Sever.

A 2 de Juliol 1648, fou deliberat pagar 45 ₶ § â Llatser Iglesias, per consemblants que la Ciutat se ha retingut del preu de una Casa que la Ciutat se adossá per fortificació situada en lo Torrent de Junqueras.

A 13 de Desembre 1648, lo Concell de cent deliberá gastar 30000 ₶ § per las Obras se han de fer per las fortificacions de esta Ciutat.

A 15 de Desembre 1648, lo Concell de 36 deliberá pagar dos quantitats per las obras de fortificar lo Restillo, y baranas del Portal del Angel de esta Ciutat.

A 8 de Janer 1649, lo Concell de cent deliberá pagar 106 ₶ § á Isidro Bosch Escrivent, per los danys â ell ocasionats per causa de las fortificacions en lo Hort den Favar.

A 30 de Janer 1649, lo Concell de cent deliberá fer obras en lo Portal nou, y al Portal del Angel.

Dilluns â 19 de Abril 1649, en Dietari apar que los Concellers anaren â la Dressana per veurer posar la primera pedra en lo llens de la muralla del Baluart de S.ta Eulalia, al de S.ta Madrona.

A 14 de Agost 1649, en Concell de cent se tracta de fer las Obras pera la fortificació de la muralla de la Dressana.

A 10 de Octubre 1649, en Concell de cent se tracta de fer

las fortificacions devant lo Portal de la Dressana, fossar dels Jueus, y Portal nou.

A 20 de Febrer 1650, en Concell de cent se tracta de reparar lo Fortín de Monjuich, y á 24 de Maig en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 24 de Maig 1650, en Concell de cent se tracta de fer una paret, y trinxera dins las Dressanas, per fortificació de la Ciutat, y a 11 de Juliol en Concell se tracta lo mateix.

A 30 de Maig 1650, en Concell de cent se tracta de fer las Obras necessarias per las fortificacions de esta Ciutat.

Dissapte á 17 de Mars 1663, en Dietari apar que se tingue Concell de cent, lo qual deliberá fer servey â S. Mag.d de 50000 ℔ § per ajuda de costa de las fortificacions se han de fer en las fronteras.

A 25 de Abril 1665, en Concell de cent se tracta de fer las Obras necessarias per las fortificacions de esta Ciutat.

A 23 de Juliol 1684, en Concell se tracta de traurer la polvora que es en las Torres de la Rambla, y posarla en una Torra que es en la muralla del Portal de S.t Sever, y á 1 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 8 foren deliberadas pagar certas quantitats per obras fetas en dita Torra.

A 3 de Noembre 1685, en Concell se tracta de adobar, y reparar los fortins de terra, y fossos de las murallas de esta Ciutat, y á 16 en Concell se tracta lo mateix, y â 16 de Noembre 1686, en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 26 de Mars 1688, foren deliberadas pagar 200 ℔ § per fer lo Vall des del Rech Condal, fins al recó del Baluart del Vi, y á 13 de Abril foren deliberadas pagar 100 ℔ § per dita raho.

Divendres á 30 de Noembre 1691, en Dietari apar que los Concellers feren entrega de la Batería novament fabricada per orde de la present Ciutat, devant lo Baluart de Llevant, al S.or Governador de las Armas de esta Ciutat.

A 28 de Janer 1692, en Concell de cent se tracta de ferse una Batería â la part de Llevant, y á 29 en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

Dilluns á 4 de Janer 1694, en Dietari se tracta de fortificacions, escurar los Valls, y fer Estrada encuberta, y á 9, 12, 15, 26, 27, y 29 se tracta lo mateix, y á 2 de Febrer se feu la divisió de quartos per anar á escurar los fossos, la qual escura se comensa á 3 de dit mes de Febrer, y á 1 de

Mars se tingué una Conferencia per dita raho, y á 29 de dit mes de Mars se tingué Concell de cent sobre dit fet, y á 3 de Abril, y 1 de Maig se tracta lo mateix, y á 3, 6, 12, 25, 27, y 30 de dit mes de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 3, 9, 22, 26, 28, y 30 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 4, 7, y 9 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 31 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 2, 5, 9, 14, y 17 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 3, y 11 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 13, y 23 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 1, 20, y 21 de Febrer 1695, en Concell se tracta lo mateix, y á 26 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de octubre en Concell se tracta lo mateix, y â 15 de Maig 1696 en Concell se tracta lo mateix, y á 8, 13, 14, 15, 21, 22, 23, 24, 26, 28 de Janer 1697, en Concell se tracta lo mateix, y á 23, y 27 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 6, 8, 12, y 28 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 29 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 13, 20, y 21 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 23, y 26 de Agost 1698, en Concell se tracta lo mateix.

A 17 de Febrer 1694, en Concell se tracta de fer un Baluart devant lo Convent de S.t Fran.co de Paula, y á 27, en Concell se tracta lo mateix, y â 1 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 9 en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Mars 1694, en lo manual se troba un acte de Preu fet de fer la Cavació del fosso se ha de obrir per fer una Cortina desdel Baluart del Portal nou, al Baluart del Portal de Junqueras, y á 13 en lo mateix manual se troba altre semblant acte de Preu fet.

A 26 de Mars 1694, en lo manual se troba un acte de Preu fet de fer una Estrada encuberta desde la vora del Camí es devant lo angol principal del Baluart dels Tallers, tirant dita Estrada envers la Torra de S.t Sever.

Dimars á 8 de Janer 1697, en Dietari se troba un paper embiat per lo Senyor Virrey als Concellers, que tracta de las fortificacions se deuhen fer en esta Ciutat, y á 14, y 15 se tracta del mateix.

A 26 de Janer 1697, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer la Cavació del fosso, y obrir los fonaments del Baluart de Terra, que se ha de fer devant lo Portal dels Tallers,

y á 28, en lo mateix manual se troba altre semblant acte de Preu fet, y en est mateix die en Dietari apar que se doná principi â dita obra, y á 1 de Octubre foren deliberadas pagar 38 ℔ 10 ß per tres pedras que ab las Armas de la Ciutat se havían de posar en lo angul de dit Baluart.

A 9 de Setembre 1698, en Concell de cent se tracta de obrir los fossos de esta Ciutat, y formar sa Estrada encuberta, y á 10, 13, y 15 en Concell se tracta lo mateix, y á 17 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 17 de Janer 1699, en Concell se tracta lo mateix, y â 17 de Mars 1701 en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Mars 1700, en Concell de cent se tracta de demolirse las Torras del Portal nou, y â 12, 13, y 15 en Concell se tracta lo mateix, y â 28 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

A 29 de Octubre 1703, en Concell de cent se tracta de demolir las Torras de la Rambla, y á 22 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Janer 1704, en Concell se tracta lo mateix, y á 8 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 10 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de Janer 1705, en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Agost 1706 en Concell se tracta lo mateix.

A 8 de Abril 1704, en lo manual se troba un acte de Preu fet de demolir part de la Torre del Portal de la Bocaría.

A 21 de Febrer 1454, Concell sobre si será atorgada una de las Torras del Portal de la Bocaría al Rev.t Bisbe per son estatge de sa vida.

Dimecres â 15 de Juliol 1556, en Dietari se tracta de fer la Torra al Riu de Llobregat, y á 19 de Agost 1566, los Concellers ab lo Virrey anaren â posar la primera pedra â dita Torra.

CAP. LVI.

TERRITORI, Y TERMENS DE BAR[CELO].NA

N lany 1328, y en altros anys son ordinacions de la Ciutat que nengu puga tenir bestiar dins los termens, ço es de la Riera de Horta a la Riera de Sans, y del Coll de Cerola, y del Puig Aguilar fins â mar, y ordinacions de Bardiças y altres cosas en dits Termens, y ordenan que Carretas no pugan anar de Cornellá fins al Coll de Finestrells, ni del Coll de Cerola fins â mar per nengun camí.

En lany 1329, ordinació, y aforament de las Carns feren Consellers, y Promens dins la Ciutat, y Termens de Barcelona, ço es de Mongat, tro â Castell de Fels, y de Moncada fins â Finestrells, y del Coll de Cerola, y de la Gavarra, y de Vallvidrera, y de Molins de Rey, tro â dotse leugas dintre mar.

A 8 dels Idus de Febrer 1331, son unas largas requestas entre lo Bisbe, y Consellers en raho del Loc de S.t Feliu de Lobregat, allegant los Consellers era Terme de Barcelona, y que ells podían, y costumavan posar bans, y judicar in Criminalibus, y lo Bisbe allegava era de la Pia almoyna, y tenía la jurisdicció, son ab replicas, y dit die Sindicat pera prosseguir dita causa en Tarragona. Als Idus de Febrer es la presentació de les lletres citatories de Tarragona, y â 15 de las chalendas de Abril, Sindicat per tractar, y fermar Concordia sobre la diferencia era de la jurisdicció de S.t Feliu, y á 5 dels Idus de Juliol 1332, procura del Veguer â Consell de Consellers pera prosseguir la Causa arbitral de la Juris-

dicció de S.t Feliu en quant compren punició de feridas de suspitació de mort, ô mutilació, ô debilitació de membres, y de fals pes, y mesura.

A 4 de las Chalendas de Mars 1333, requesta, y Consell de Consellers dat al Veguer que anás á Molins de Rey, y derrocás lo Castell, y forcas que Guillem, y Fran.ch Bastida Senyors de dita Vila novament havían edificat, per que era en prejudici del S.or Rey, y de la Veguería en la jurisdicció, y dels Promens de Barcelona en lo que es la judicatura, y a 6 dels Idus de Abril 1334, presentan al Veguer la Comissió del Infant Pere per que fassa inquisició contra dits Bastidas per la dita erecció de forcas.

A 15 de las chalendas de Juny 1334, requesta de Consellers â Guido de Sorio no compras la Vila de Molins de Rey per que la Ciutat hi tenía la judicatura criminal, y de pesos, y mesuras.

En lo Semestre onze de Miquel Aguilar Clavari del any 1367, se veu com pera fer les murallas de Barcelona contribuyan tots los del Territori, y Termens de Barcelona, y son designats en títol de Murs, y Valls.

A 19 de Febrer 1377, elecció de Destradors de las terras en los Termens, y Territori de Barcelona, y ordinacions de destrar.

A 12 de Noembre 1434, se tracta que M.o Pere de Sentcliment havía obtengut del Rey concessió de la jurisdicció de Badalona, y la Ciutat hi contradigue, y per que lo Veguer havía entrevingut en liurar la possessió al dit Sencliment, per ço lo Consell â 21 de Abril 1435, feu certas ordinacions en raho de dit negoci, y á 9 de Abril 1437, fou deliberat ne fos dada querela contra dit Veguer devant los Jutges de Taula, y á 22, de dit mes de Abril se veu que lo S.or Rey havía revocat la dita concessió, y ab sa carta pregа â Consellers desistescan de la demanda contra dit olim Veguer, y a 4 de Febrer 1435, los Consellers scrigueren á Arnau Fonolleda Scrivá del Senyor Rey sobre aquest fet, y á 10 de dit mes de Febrer partí lo Síndich per anar â Cicilia al S.or Rey, ê obtenir provisions â revocar la dita donació, y torná á 21 de Juny ab bon compliment de provisions.

A 15, y 16 de Mars 1441, Senboy Terme de la Ciutat, y â 15 de Abril 1447, per que M.o Torrelles havía fet scobar un

home á Senboy, los Consellers lo fan capturar per que Senboy es Terme de Barcelona.

A 30 de Janer 1443, los Consellers aconsellaren al Batlle que encara que lo bestiar que entrará en lo Territori fassa talas, no fassa pagar lo ters del ban, sino lo ters de la composició.

A 31 de Agost 1447, se designan los Termens de Barcelona, y per dit efecte se plantan forcas de pedra, y â 31 de Octubre...

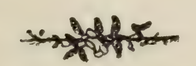
A 30 de Janer 1451, requesta del Síndich al Veguer per que feya pagar als de Barcelona lo tall de 3 florins per foc, y la contribució del dotse imposat als Pageşos de remença per que ultra que no son de Remença son franchs per que estan en los termens de Barcelona.

A 6 de Octubre 1486, lo Governador penja un home â S.t Feliu, de que la Ciutat ne feu gran sentiment pretenent que nou podía fer per molts motius que allís rehonan, assenyaladament per que alló es Territori de Barcelona, y la Ciutat hi edifica forcas, y a 13, es una protesta del Síndich a dit Governador.

A 25 de Desembre 1512, scriuen al Rey no vulla dar loc a fer Batlle â Badalona per que es Veguería de Barcelona, referintli com ja lo Rey D.n Alonço volgué donar aquella jurisdicció á Baró, yu revoca.

A 29 de Setembre 1513, los Consellers scriuen als Jurats dels locs de la Veguería per que vinguen â comunicar ab ells per cert negoci.

A 13 de Maig 1576, apoca de 3 ₶ ∮ al Carnicer del Clot per lo ban del Bestiar que pasturava en lo Territori.

CAP. LVII.

LOCS DE RECULLITA, Ò DE CARRERATGE

de Barcelona.

5 de Octubre 1343, se veu com Cardedeu es Carrer de Barcelona per que havent la Ciutat donat al Rey 10000 ₶ ♁ per la remço de la host de la Ciutat per la guerra del Rey de Mallorca, lo Batlle de Cardedeu captura un home per que no havía seguida la armada, y los Consellers li scrigueren quel relaxas pus ja estava remut.

A 14 de Juny 1357, requesta del Síndich de la Ciutat contra Pere Marques Senyor del Castell de la Roca en Vallers per que havía comprat, ô volía comprar la jurisdicció de la Roca, y de sos Termens, y de Dorrius, de Vilanova, de Lerona, y de la Garriga en prejudici &c.

En lo Semestre 26 de Miquel Aguilar Clavari, que es dels anys 1381, y 1382 C[art].ª 20, es una partida de 880 ₶ ♁ qui eran 1600 florins, que dit Clavari rebe dels Promens de Corro Jusa, ê Sobirá, ê de Marata de Vallers apellats les Franquezes, qui li havían donat per pagar lo preu de la Compra de dits locs que la Ciutat ha fet de Simon Salzet Cavaller en poder de Andreu Figuera Not[ari] â 19 de Setembre 1382, qui dit Simon los havía comprats del Senyor Rey, y per que la Ciutat veu que dita compra era en prejudici de la Ciutat, y de la cosa publica, comprá dits locs de dit Simon.

A 14 de Febrer 1385, in libro Notularum 1458, et aliorum, es la Capitulació, y concordia entre la Ciutat, y la Vila de

Moyá, ab que la Ciutat reb â dita Vila, y la fa Carrer de Barcelona, y â 30 de Maig en dit libre es la possessió.

A 3 de Setembre 1386, ab acte en poder de Andreu Figuera Scrivá del Consell, los Consellers de Barcelona consentiren en una venda de Censal que feu la Vila de Igualada ab decret del Rey D.ⁿ Pedro, en poder de Berenguer de Tresserris Not[ari]. de Manresa â 29 de Juliol 1386, lo decret del Rey fou á 27 de Agost, y en dit acte está insertat un privilegi dat en Juny 1386.

A 23 de Juliol 1393, lo Rey D.ⁿ Joan uní la Vila de Moyá, y la feu carrer de Barcelona, confirmant la unió que lo Rey Pere son Pare ja havía feta â 15 de Desembre 1374, y la possessió que per dita raho la Ciutat de Barcelona ne havía presa, es inserta in quodam libro notularum Scribaniæ majoris incepto in anno 1458.

A 26 de Juliol 1393, lo Rey D.ⁿ Joan ab son Privilegi fa carrer de Barcelona als homens de les Franquezes del Vallers, y del Maresma, ço es Corro Jusa, y Subirá, Marata y Lerona, y altros que sien de dites Franquezes corroborant lo privilegi del Rey en Pere dat 3 Desembris 1385, axí que sien units ab la Ciutat de Barcelona, y gosen de tots los privilegis, libertats, y franquesas &c. diu empero sine tamen prejuditio reddituum, et jurium nostrorum, y que per ço los Consellers de Barcelona prenguessen los homenatges de dits lochs, y â 2 de Desembre lo Consell de cent accepta als dits, y los de Mollet, Parets, y Gallechs en membre, y Carrers de Barcelona, y delibera que fossen presos los homenatges, y ja tambe ho delibera á 26 de Maig 1385, y la Capitulació, y Concordia en raho de ditas cosas feta entre la Ciutat, y los dits locs fou á 3 de Agost 1387; per ço á 10 de Noembre 1393, March Çarovira per part de la Ciutat prengue los dits homenatges, y en dits locs se publicaren certes Ordinacions de la Ciutat.

A 18, y 19 de Febrer 1401, los Consellers prengueren possessió del Castell y Terme de Mataró per que es Carrer de Barcelona.

A 25 de Abril 1410, lo Consell delibera acceptar en Carrer de Barcelona als de la Vall de Ribes.

A 15 de Noembre 1417, lo Consell de cent accepta en Carrer de Barcelona â Vilanova de Cubelles, y de la Geltru.

A 29 de Abril 1419, los Consellers com â Arbitres elets per

los de Moyá sobre diferencias entre ells sobre forma de pagar los carrechs, y altres coses, proferiren sentencia dit dia, reservantse facultat de rearbitrar, y declarar, y â 23 de Juny de 1438 rearbitraren, ô interpretaren ut in burça, y á 7 de Febrer 1439, es altre interpretació.

A 15 de Febrer 1425, los Consellers fan procura per anar â Mataró, y pendre possessió de aquella Vila en virtut del nou Privilegi Real.

A 13 de Mars 1426, in libro intitulato Antichus Notularum de tempore Bernardi de Splugues, requesta dada per Pere de Semmanat Senyor per un ters de la Vila de Granollers als Consellers, per que no prengan dita Vila en Carrer de Barcelona.

A 25 de Juny 1433, y a 8 de Octubre 1475, apar com la Ciutat prenía los homenatges de Cardedeu, y de Vilamajor com â Carrer de Barcelona.

A 19 de Mars 1437, los Consellers ab poder del Consell de cent celebrat â 13 de Desembre, constituhiren Síndich â Joan Oliver Síndich ordinari de la Ciutat pera entrevenir en lo Consell de Granollers, y acceptar aquella Vila en Carrer de Barcelona, ê ans del dit Sindicat, los Consellers ab acte los acceptan.

A 20 de Mars 1444, los Consellers scriuen â sos Embaxadors en la Cort avisantlos com havían entes que lo Rey volía vendre Mataró al Compte de Modica, y que nou podía fer per que es Carrer de Barcelona.

A 25 de Abril 1445, los Síndichs de Vilanova, y de la Geltru, y del Castell de Cubelles presentaren en Consell de cent son Privilegi del Rey D.ⁿ Alonço dat en Valencia â 10 de Setembre 1417, y demanaven que fossen admesos com â Carrer de Barcelona, y a 22 de Maig, y a 12 de Juny son actes en raho de asso; es tot ab un acte continuat ad longum in burça.

A 4 de Janer 1447, scriuen als de Granollers â instancia dels Texidors de dita Vila, la qual es Carrer de Barcelona, vullan moderar certa ordinació, y â 21, de Juliol scriuen altre als mateixos, dientlos que dita Vila es carrer de Barcelona.

A 16 de Maig 1448, per la host que havía de anar contra Anglasola, los Consellers scriuen als locs que son Carrer de Barcelona.

A 22 de Agost 1448, scriuen en recomendació de Granollers, y altros locs per escusarlos de pagar dret de Cena, que la Reyna demanava.

A 25 de Janer 1449, per part dels de Cambrils fou presentat als de Consell de cent lo privilegi del Rey Alfonço datum en Gayeta â 27 de Abril 1437, ab quels consent los privilegis, y franquesas de Barcelona; es dit acte en libre de notas, ô bossa dels anys 1477, et aliorum.

A 31 de Janer 1449, los de Cambrils, de Montbrió, ê dels Tegells, ê de la Plana qui son dels Termens de dita Vila, demanan al Consell de cent, que atès que ells se eran quitats del Arquebisbe, y reduhits â la Corona Real, y lo Privilegi del Rey diu que nols alienara, y si ho feya sien haguts per donats â Barcelona, que perço anassen a pendre los homenatges, y lo Consell ho remet â Consellers.

A 31 de Agost 1452, los Consellers scriuen als de Mataró en raho de certa quexa noy deuen ells fer tal cosa, com sien Carrer de Barcelona.

Al primer de Juliol 1474, apar com la Ciutat prenía los homenatges del Terme de las Franquesas del Vallers com â Carrer de Barcelona, y á 8 de Agost fou deliberat los tornassen á pendre, atesa la suplicació per ells donada, y que la part que tocave â pagar al Terme de las Franquesas per la Composició que la Ciutat havía pagada al Rey del Usatge Princeps namque, los fos remesa, y â 13 de Desembre se deliberá lo mateix, y de Cardedeu, y de Vilamajor.

A 4 de Juliol 1474, la Ciutat contradiu a la gracia que lo Rey havía feta â m.º Ferrando de Rebolledo del Terme de las Franquesas del Vallers.

A 8 de Agost 1474, lo Consell enfranqueix pro hac vice al dit Terme del que havía de pagar a la Ciutat per la remço del Usatge Princeps namque que la Ciutat havía pagat, y remut per la guerra contra francesos, y á 3 de Noembre, Cardedeu, y Vilamajor per dita remço havían de pagar a la Ciutat 40 ℔ ₰, y Moncada 8 ℔ ₰.

A 13 de Desembre 1474, deliberan que un Conseller vage a las Franquesas, y Cardedeu, que son Carrer de Barcelona, per pendre los homenatges.

A 28 de Agost, y al primer de Desembre 1475, havent los de Cardedeu, y Vilamajor mostrat les cartes á Consellers,

que per tornar a la Corona Real se eran remuts de M.º Bernat de Cabrera, deliberan que vage un Conseller alla per pendre los homenatges, segons en lo passat es estat fet conforme los Privilegis.

A 4 de Noembre 1476, Jaume Ledo feu debitori a la Ciutat per desliurar de la presó â dos homens de las Franquesas presos ab orde de Consellers per cert fogatge que la Ciutat havía pagat per dit Terme.

A 25 de Noembre 1477, en la Cort general per raho del fogatge de 20 ₰ per foc imposat, fou la Ciutat tatxada en 4000 focs, y per que es de costuma que les Franqueses, Cardedeu, y Vilamajor, y los locs de la Ciutat, ço es Moncada, y Caldes de Starach tothom van ab aquesta Ciutat, ultra los dits 4000 focs, foren tatxats les dites Franqueses, ê los dits locs per 125 focs â 125 ℔ ₰, les quals la Ciutat rebe en la Taula, y las convertí en pagar les 4000 ℔ ₰. Ara los Deputats demanan dites 125 ℔ ₰ y lo Consell noy feu deliberació.

A 12 de Desembre 1478, scriuen al Rey de Castella, Primogenit de Aragó, en resposta de dos suas ab quels avisava com per la guerra de França havía empenyorat a M.º Joan Aymerich Moya, y Sanpador, y perço li escriuen ab gran sentiment de assó per que son Carrer de Barcelona, y á 15, ho scriuen al Rey, y a 19.

A 25 de Abril 1481, lo Consell de cent delibera que la Vila de Mataró sie admesa, ys accepte en Carrer, y Bras de Barcelona.

A 15 de Juny, y 19 de Juliol 1481, fou deliberat anar â pendre homenatges de Mataró, Argentona, Cabrera, Vilassar, Premiá, per que lo Rey los havía units ab la Ciutat, y com los separas fossen haguts per donats a la Ciutat, y dit die es la Capitulació fermada entre la Ciutat, y dits locs, y á 25, de Abril se refer com ab privilegi antich los de Mataró eran units ab la Corona, y que lavors aquesta Ciutat ne pres los homenatges, empero que en temps de les Turbacions, lo Rey D.ⁿ Joan los havía empenyorats á M.º Pere Joan Ferrer, de qui ells mateixos se eran rescatats, y han obtengut nou privilegi.

A 19 de Abril 1485, letra de Consellers en recomendació de Dorrius, y Canyamas, que son Carrer de Barcelona.

A 11 de Maig 1485, los Consellers scriuen â molts, y

diversos locs per que trametan assí personas per tractar ab ells certs fets de gran servey del Rey, y benefici, y endreça de tots.

A 26 de Juliol 1487, los Consellers scriuen al Leuder de Martorell, que aquella Vila es Carrer de Barcelona, y gosa de sas franquesas per Privilegi dat â 9 de Juliol 1385.

A 3 de Maig 1488, los Consellers scriuen, y demanan als de Moya paguen à la Ciutat lo cumpliment de les 25 ℔ ₰ â que foren tatxats per pagar lo sou de la gent darmes contra los Pagesos de remença.

A 16 de Desembre 1489, requesta dels de Mataró al Arrendador de la Leuda de Tortosa per quels guard la franquesa com â carrer que son de Barcelona.

A 23 de Agost 1490, scriuen al Regent la governació ab inserta de un Capítol del Rey D.n Martí dat â Valldonzella â 18 de Setembre 1400, á favor de la Vila de Sanpedor donant la jurisdicció al Batlle absent lo Rey, Primogenit, y portant veus de Governador, querellant per que era entrat en dita Vila.

A 11 de Agost 1497, haventse fet manaments als de les Franqueses, y altros que son Carrer, ô Vassalls de Barcelona, que elegissen personas per anar â treballar a Salsas, recorregueren á Consellers, los quals los responen que lo Virrey scriuría nols fessen mes força, empero los pregan que voluntariament hi fassan anar gent, que lo Virrey los fara pagar, per que era necessitat.

A 25 de Setembre 1497, scriuen al Rey en recomendació de la Vila de Caldes de Monbuy, que estant oppresa de Acrehedors, los havía consignadas las imposicions, y era venguda á tal depopulació, que de 500 focs que era ans de les Turbacions, era reduhida â 100.

A 15 de Febrer 1498, scriuen al Governador querellantse dell per que ere entrat â Sanpador Carrer de Barcelona, que per privilegi li ere vedat.

A 23 de Febrer 1498, scriuen en favor de Tona, Carrer de Barcelona.

A 15 de Agost 1498, scriuen als de Caldes del Terme de Montbuy, Mollet, Parets, y Gallechs, Vilamajor, Cardedeu, y les Franquezes que son Carrer de Barcelona, com havían recabat del S.or Virrey que no fossen obligats embiar tants homens per anar â fer la obra de Salses com los demanaven.

A 15 de Octubre 1499, los Consellers scriuen als de Moya, Igualada, y les Franqueses, com un Conseller aniría allí pera pendrer la possessió, y homenatges.

Al primer de Juliol de 1510, scriuen als Síndichs de Corts en recomendació del de Martorell, per que havían rebuda una letra del Rey manant als de Martorell desistescan del Plet ab la Comptesa de Palamos, attes que era prejudicial â dita Vila que es Carrer de Barcelona, y a la Ciutat per la possessió que deu tenir de Castellví de Rossanes, y de la jurisdicció de Martorell.

A 12 de Juliol 1550, Privilegi de Consellers de franquesa de drets â favor de homens de Mataró, com â Carrer de Barcelona, es en libre de patents de dit temps fol. 175, es ab inserta del Privilegi de la Ciutat del any 1323, y fan menció del Privilegi del Rey D.n Alfonço datum Barcinonæ 8. Novembris 1424, ab que uneix Mataró ab Barcelona, y â 12 de Abril, 1567, y en altres jornadas son altros. fol. 180.

A 30 de Agost 1551, scriuen als Locs de recullita que vingan promtament ab gent, y vituallas, y armes, son estes letres registrades en la Escrivanía major en un libre intitulat libre de coses de guerra, començant lany 1551.

A 9 de Setembre 1551, se veuen scrits tots los locs de la Veguería, y Batllía, y recullita de Barcelona, y son tambe scrits en un libre intitulat libre de coses de guerra, començant lany 1551, en la Scrivanía major.

A 9 de Setembre 1551, essent vinguts los dels locs de recullita que son los de la Veguería, y Batllía de Barcelona, los Consellers com es de costum, los donaren Capitans, com se mostra en libre intitulat: Libre de coses de guerra, començant lany 1551, en la Scrivanía major.

A 11 de Setembre 1551, deliberaren que lo Veguer, y Batlle de Barcelona anassen per sos districtes á fer venir la vuytena part de la gent de dits locs de recullita, y aquí son nomenats los locs, y numero de la gent, apar en libre intitulat: Libre de coses de guerra, començant lany 1551, es en la Scrivanía major.

A 23 de Agost 1552, començaren â venir los de Granollers que son de recullita, per novas de la Armada francesa.

A 29 de Agost 1553, començaren entrar en Barcelona la gent de recullita per novas de guerra.

A 15 de Mars 1561, per novas de guerra, los Consellers scriuen als locs de recullita, lo mateix se feu lany 1569, y a 9 de Mars 1570, y aquí son escrits tots los locs, y á 26 de Setembre 1594.

A 21 de Juny 1564, los Consellers tenint avisos de Armada enemiga, scriuen als locs de recullita.

A 18 de Setembre 1567, en libre de patents fol. 180, Privilegi de franquesa en favor de homens de Moyá, y calendan lo Privilegi del Rey en Pere dat[um]. en Perelada â 15, Desembre 1384, ab que uneix Moyà ab Barcelona, y á 25 de Maig 1602.

A 18 de Setembre 1567, en libre de patents fol. 186, franquesa en favor de homens de Caldes de Montbuy, y calendan lo Privilegi de la Reyna D.ª María â 7 de Desembre 1444, ab que uneix dita Vila ab Barcelona, y la confirmació del Rey D.ⁿ Alonço datum en Napols â 11 de Juny 1445, y la acceptació del Consell de cent â 16 de Juny 1447, y á 10 de Juny 1603, fol. 182, es altre.

A 20 de Juny 1568, franquesa en favor dels homens de Cambrils; y calendan lo Privilegi del Rey D.ⁿ Alonço dat en Gayeta â 27 de Abril 1437, ab que uneix dita Vila ab Barcelona, y á 7 de Setembre 1602, fol. 178, es altre.

A 2 de Setembre 1573, Vilanova de Cubells, y de la Geltru demanan que la Ciutat los admete en Carrer de Barcelona.

A 7 de Noembre 1589, ab letras scritas per Consellers al Rey se diu que los locs de la Veguería streta, y ampla de Barcelona, son los ques diuen locs de recullita, y en temps de guerra estan subordinats â Consellers.

A 18 de Mars 1603, en libre de patents fol. 176, franquesa en favor dels homens de Mataró.

A 21 de Abril 1618, deliberació de Trentenari ab vot de Doctors, de que les Plasses de Corredors Conversos sien de Christians, y á 12 de Maig, hi ha altre en corroboració, y â 14.

A 17 de Nohembre 1621, fonch deliberat que als de Tona los sie otorgada franquesa com â Ciutadans de Barcelona.

A 28 de Abril 1625, en libre de patents fol. 111, es la franquesa concedida als de la Vila de Granollers com â Carrer de Barcelona, attes lo resolt per los Consellers.

A 19 de Desembre 1701, en Concell de cent se tracta sobre la Erecció preten la Vila de Mataró en esser Ciutat, y

â 20, 29, y 30 en Concell se tracta lo mateix, y á 1, y 12 de Janer 1702 en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 9, y 29 de Octubre 1703, en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 12 de Febrer 1243, lo Rey D.n Jayme designá los límits del Comptat de Barcelona, y de Cathalunya, y del Regne de Aragó. Diversorum 2 fol. 306.

A 11 de Agost 1408, lo Rey D.n Martí confessá haver rebut de la Ciutat certa quantitat en ajustament del preu de carta de gracia de Tarrassa, y Sabadell, y altres Lochs, y en dit acte se fa menció de Ramon de Vall Conseller, qui per ser provehit del Ofici de Mestre Racional, no usaba de la Concellería. Diversorum 2.us fol. 341, y lo mateix se verifica ab altres dos actes. fol. 341, y 342.

A 11 de Juny 1460, Donació del Rey D.n Joan â la Reyna D.a Joana sa muller del dret de quitar las Vilas de Tarrassa, Sabadell, Tarraga, y Vilagrassa que la Ciutat de Barcelona tenía á carta de gracia. Diversorum 1.us fol. 209, y á 13 de Juliol de dit any fol. 220 requestas per part de la Reyna, per la cobransa de dits Lochs.

A 5 de Noembre 1481, Executoria del Rey Ferrando, manant restituhir â la Ciutat lo Castell, y Vila de Flix, Molins, ê Peixquera ê Loch de la Palma, ê lo Mas de Flix, ê la Casa de Miramar, ab totes ses jurisdiccions, drets, ê rendes. Diversorum 2.us fol. 210, y á 23 de Noembre de dit any en Dietari apar que partí lo Síndich de la Ciutat ab un Notari per pendrer possessió de dits Lochs.

A 14 de Juny 1543; Pragmatica R.l del Emperador Carlos quint Rey nostre dada en Roses, treta del Arxiu Real ex Curie 4 â 1533, usque 1543, Diversorum 5.us fol. 311, ab la qual declara, disposa, y ordena que encara que en Cathalunya son moltas fortalesas, y Castells antichs, empero no son Presidiats, y tambe vol que Barcelona sie la Ciutat de recullita dels Homens dels Castells, y Vilas de Vilafranca del Panades, Manresa, Berga, y Bagá, Vich, Lleyda, Tarraga, Cervera, Balaguer, Agramunt y Poblet. Diversorum 5.us fol. 300.

CAP. LVIII.

FRANQUESAS DE CIUTADANS, DE LEUDES,

Marcas, Imposicions, y Drets.

12, de las Chalendas de Noembre 1334, los Consellers, y Síndich presentan requesta al Rey D.n Jayme de Mallorca, notificantli el privilegi de la franquesa, y que no exigesca drets dels Ciutadans de Barcelona en Perpinyá, ni en Mallorca, y respon guardará lo privilegi.

Pridie idus Setembre 1348, per que lo Senyor de Torrelles tenía pres, ô mantlleutat en son Terme â un Ciutada de Barcelona per que era fill de un hom seu, y nos era remut, lo Veguer, y los Consellers li fan letras requisitorias pera quel solte.

A 8 de Noembre 1408, la Ciutat trameté â Çaragosa per la questió era entre aquesta Ciutat, y lo Noble en Guillem Ramon de Moncada, sobre las Leudas de Miquinenza, y al primer de Juliol 1409, aná altro missatger, y a 3 de Mars 1413, anà altro per lo mateix efecte.

A 11 de Juliol 1413, fou trames lo Síndich â Perpinya per la Leuda de Copliure.

A 9 de Agost 1418, in libro Notularum 1412, et aliorum, son letres de Valencia en recomendació de cert Ciutadá de Valencia, y com à tal en raho de la franquesa de que gosan, hont son chalendats diversos privilegis, y insertats alguns dells, y al primer de Setembre, requesta del Síndich de la

Ciutat al Batlle General, per que guardas la franquesa â dit Ciutadá.

A 17 de Juliol 1423, in libro notularum 1412, et aliorum, sentencia arbitral dels Consellers declarant, que dos Ciutadans de Barcelona que tenían casa en Sabadell, attes que no estavan de continuo allá, no eran obligats â contribuhir en los talls, y carrechs de la Vila, empero declaran que son tenguts en contribuhir en Campanas, y en Murallas si tenen Casa dintre la Vila, y en Guardas de las vinyas, y en reparació de la Iglesia, pus sie moderadament, y en altres coses allí expressadas.

A 17 de Janer 1438, se tracta de levar lo dret de las Marcas, lo qual se compren de dita lectura sería del Rey de França, per que segons se veu en dit Consell, lo Rey de Aragó trameté Embaxadors sobre assó, los quals acordaren que los dos Reys elegissen sis Comissaris ab poder de concordar lo dit levament del dret.

A 16 de Juny 1438, Cautela de Consellers per pagar 3 ℔ ₰ â Antoni Simon per que mitg any havía tocat la Campana del Sometent de S.t Jaume per ordinació lur cascun die dos vegadas, lo qual sometent era estat declarat haver tengut loc contra D.n Felip de Castro per moltons havía presos â Guimera de Carnicers de la Ciutat, y â 3 de Juny 1439, li foren pagades altres 3 ℔ ₰ per altre mitg any per la mateixa raho, y á 9 de Juny 1440, altra.

A 19 de Maig 1439, lo Baro de Araprunya restituhí â un Ciutadá una ovella li havía presa per dret.

A 19 de Juny 1442, lo Batlle feu proces de sometent contra lo Senyor de Guimerá per la Leuda de Cervera que feya pagar als Carnicers de Barcelona.

A 17 de Octubre 1444, los Consellers scriuen als de Mallorca en raho de franquesas dels Ciutadans de Barcelona, y dels de Mallorca.

A 26 de Juliol 1447, scriuen al Rey en resposta justificant dits Consellers la instancia que feyan als Deputats que levassen lo dret de las marcas de dos diners que era imposat, durador per 26 anys, ultra tres diners antichs.

A 8 de Mars 1448, en virtut de Sentencias Reals declarants tenía loc lo Sometent iniciat contra lo Baró de Eril, ê de la Vila de Anglasola per que havían presos moltons dels

Carnicers de Barcelona, isque la Bandera de la Ciutat, y a 6 de Maig los Consellers scrigueren à les Viles que son Carrer de Barcelona.

A 22 de Mars 1449, acte de presentació de la Citatoria de la Reyna al Noble D.ⁿ Joan de Eril, sobre la Causa de Sometent que contra ell movían lo Síndich de la Ciutat, y Procurador de Carnicers, y al dors son las letres citatories.

Al primer de Octubre 1449, protest de Antoni Valls contra lo Alguatzir real, allegant que encara que tinga Casa á Sarriá, empero es Ciutadá de Barcelona, y axí no es tengut â dret de maridatges de fillas, ô germanas del Rey.

A 31 de Janer 1450, Compromís del Síndich, y del Baró de Eril cum sententia arbitrorum, en respecte de pretencions de franquesa de Ciutadans, y declaran â nostron favor.

A 27 de Mars, y 28 de Abril 1450, los Consellers scriuen als de Mallorca, en resposta que nos troba que may hagen demanat â Barcelona dret de Maridatge de fillas, ni bastardas, ni legítimas del Rey, si be lo demanan a las altres Universitats per fillas legítimas.

A 4 de Setembre 1459, scriuen als de Saragosa en raho de franquesa de Ciutadans de Barcelona, y los de Saragosa.

A 15 de Noembre 1474, y á 5 de Juny 1475, per que lo Rector del Hospitalet portava plet ab alguns Ciutadans sobre la Promeya que demanava de les Torres fins al Coll blanc, que diu es lo Coll de Cudines, y demana sie posat en compromís, lo Consell ho comet â persones ab referiment, y â 17 de Setembre 1471, se tracta en Consell de dita diferencia.

A 4 de Janer 1477, los Consellers scriuen als de Sanboy no fassan pagar talls â cert Ciutadá que tenía Casa, y terras allá, per que noy es obligat.

A 22 de Abril 1477, scriuen als de Torrella, que cert home dallí sera transferit assí ab sa familia, y bens, ab proposit de tenir son domicili en Barcelona, los quals encontinent son hauts per Ciutadans, y com â tal ells lo havían escrit, y admes y axí gosava de les franqueses, y libertats de Ciutadans, y que per ço nol impedissen traure ses coses de la Vila, ni li fessen pagar dret.

A 19 de Juliol 1477, los Consellers scriuen als de Tarraça no fassan pagar talls â cert Ciutadá qui te casa, y terras allí, per que ni etiam fogatge no es tengut.

A 11 de Mars 1479, scriuen als de Senboy no vexen cert Ciutadá per los bens que te alla, â ferli pagar dret de maridatge, ni altros talls per que noy es obligat.

A 10 de Abril 1492, scriuen al Rey, que los Ciutadans de Barcelona son franchs de Maridatge, querellantse que volían fer pagar als Ciutadans per les cases que tenen fora Barcelona, y tenints Baronías.

A 26 de Noembre 1496, Sentencia, ô determinació de Consellers en respecte de drets exigits per la Reyna de Navarra, y Duc de Cardona de Ciutadans de Barcelona. In libro Notularum religat sens cubertas intitulat 1490, et aliorum.

A 2 de Juliol 1498, per que lo Senyor de Castell de Fels havía pres un Bou de un Ciutadá per dret, y sobre asso havía evocada la Causa a la R.[l] Aud[ienci].[a], per ço los Consellers sentintse de asso volían procehir de fet, empero lo Governador volgue veure los privilegis de tots, y mana restituhir lo Bou. Vide lo Dietari.

Al primer de Agost 1498, aná lo Síndich â Perpinyá â presentar certes letres r[ea].[ls] al Procurador Real, per leuda feya pagar als Ciutadans de Barcelona.

A 27 de Setembre 1498, en libre de patents fol. 12, letra de Consellers certificant de que cert bestiar que venía era de un Ciutadá, y que li guardassen lo guiatge, y la franqueza.

A 25 de Noembre 1501, los Consellers scriuen als de Berga quexantse que feyan pagar, y contribuir â cert Ciutadá en los talls, per los bens que tenía en aquella Vila.

A 19 de Octubre 1502, los Consellers scriuen als de St Andreu de Palomar, que no fassan pagar â cert Ciutadá ni fogatge, ni altro tall.

A 28 de Noembre 1502, en libre de patents fol. 31, certificatoria de Consellers com trametían persona á Galicia per procurar passadors, y ferros que havían menester per una galera que volían armar, y com la Ciutat de Barcelona, y sos Ciutadans sien franchs de tots drets, que per ço li guarden la franquesa.

A 17 de Abril 1506, en libre de patents fol. 63, franquesa del Comprador del Bestiar de la Ciutat, ab la qual acusan los privilegis dels anys 1232, y 1323.

A 5 de Octubre 1506, in tertio manuali Joannis Faner Not[arii]. Concordia entre Consellers, y Jurats de Martorell,

que los Bestiars de la Ciutat quant tallará per son compte, no hagen de pagar pontatge fins que per Justicia sie declarat degan pagar; Est etiam in libro notularum.

A 18 de Agost 1511, en libre de patents fol. 119, franquesa de un Mercader de Barcelona, qui anava en Barbería â Alger.

A 14 de Janer 1512, en libre de patents fol. 37, ab crida del Adm[inistrad].[or] de les Plasses se declara qui son haguts per Ciutadans, y qui forasters.

A 14 de Janer 1513, los Consellers scriuen â Dn Joan de Moncada Senyor de Teras, y de Itona, y de Miquinença, dientli, que havent ell acordat ab los Consellers passats, que los forments de Barcelona pagarían per leuda de Miquinença a.º (a rahó) 8 diners Cafis catalá, y a 4, Cafis de Aragó, y que son Arrendador se havía detengut major quantitat, ho fes restituhir.

A 19 de Setembre 1513, scriuen als de Sellent no inquieten â cert Ciutadá encara que tinga Casa allá per tallas, que ells havían fetes per fer Donatiu â cert Senyor lo Bisbe de Vich, y â 27 de Febrer 1512, semblantment scriuen als de Mallorca.

A 17 de Mars 1524, un Porter Real aná pera presentar letres Reals citatorias al Comanador de Ascó per la leuda de forments de la Ciutat que leudava.

A 10 de Maig 1524, anaren Officials â Ascó â portar presos certs processats de regalía per haver detingut una barca de forments de la Ciutat.

A 26 de Noembre 1524, delibera lo Consell, que los qui estan en lo Territori, etiam que tingan Casa en Barcelona, pus noy estan ab sa familia la major part del any, no gosan de franquesa.

A 19 de Maig 1526, Crida com los forments que venen â Barcelona son franchs de dret de marcas, y á 26 de Juny fou publicada la Sentencia donada per la R.[l] Aud[ienci].[a] en favor de la Ciutat, de la franquesa de marcas.

A 7 de Febrer 1544, lo Senyor de Torrecerona torna un scut de or que havía pres, y penyorat dels Pastors de Barcelona per un moltó per pasturas de son Terme, y abans á 26 de Janer de dit any 1544, es altre exemplar del Senyor de Viladecans.

A 10 de Noembre 1572, Consell de Cent, sobre dar remuneracions de la victoria de la Causa de la franquesa contra Granollers, y â 16 de dit.

A 27 de Noembre 1574, Consell de cent, per que lo Arquebisbe de Tarragona havía posat entredit contra los Consellers, per haver fetas represalias contra los de Tarragona per la cobrança de leudes que feyen pagar als de Barcelona, y en causa de contenció, fou declarat tocar la conexensa â la Cort secular. Est in 1.° Sententiarum. fol. 102, y â 29 de Octubre 1575, se veu que la Ciutat obtingué, y feya procehiments contra los de Tarragona.

A 21 de Abril 1580, ab letra de Consellers per al Batlle de Flix, apar que los de Miquinença demanavan leuda dels Blats de la Ciutat, y que ab caució los dexarían passar sens pagar.

A 9 de Janer 1584, represalias contra los de Tortosa, per que feyan pagar leudas als de Barcelona, y a 23 de dit, Consell de cent per dit negoci.

A 26 de Agost 1586, los Consellers donaren consell al cap de guayta del Veguer capturas al Leuder de Copliure per que havía exigit dret de un Ciutadá.

A 7 de Noembre 1589, haventhi peste en Barcelona, lo Rey scrigué dient embiaría soldadesca per temor de armada, y los Consellers li responen, que aquesta Ciutat costumava crear Capitans, y altres Officials de guerra en Barcelona, y locs de la Veguería streta, y ample ques diuen de la Recollita, los quals en tot temps estan á orde, y manament de la Ciutat, y dels Consellers.

A 8 de Febrer, y primer de Abril 1591, se tracta en Consell de comprar les leudes de Mediona, y real, y que als Portals se degan posar las Tarifas estampadas, per que tothom sapia que deu pagar.

A 27 de Febrer 1598, Informació rebuda en Leyda, á favor de la franquesa de moltons de esta Ciutat. In Diversorum 3.° fol. 82.

A 4 de Febrer 1604, los Consellers fan traure de la guarda uns moltons penyorats per leuda, per que venían per compte del Arrendador del tall de la Quaresma, y encara que no fos Ciutadá, gosa de franquesa.

A 15 de Octubre 1604, represalias contra Mallorquins,

per que alla feyan pagar drets als de Barcelona, y lo Virrey dit die demana â Consellers no represalíen una Nau de Mallorca.

A 11 de Mars 1605, los Consols de Lotge venen consistorialment als Consellers, yls donan raho de un agravi los feyan en Palerm, de ferlos prestar caució de un dret de 30, per 100, novament imposat.

A 19 de Janer 1608, per que uns Tossinos vinguts â tall foren presos, y portats a la guarda per leuda, los Consellers los feren traure.

A 20 de Febrer 1609, entenent los Consellers, que lo Virrey de Cicilia volía obligar â que li emprestassen per necessitats del Rey algunes grans quantitats, y en particular la nació Catalana 40000 scuts, per ço li scriuen de com noy son obligats.

A 10 de Janer 1612, Vot de Doctors, sobre que lo Batlle general feya pagar dret de pes de Rey â Ciutadans dels Tossinos.

Al primer de Mars 1622, es en la ma de deliberacions [un vot?] de Advocats, y Consulents, declarant que D.ⁿ Miquel Quintana Religios militar de S.ᵗ Steve del Ducat de Florencia no havía de ser exempt de las imposicions de la Ciutat, no valentli la possessió que tenen los Cavallers de S.ᵗ Jaume de la Espasa.

A 25 de Janer 1624, deliberació en raho del Coronatge que lo Rey demanava.

A 28 de Abril 1625, en libre de patents fol. 111, es la franquesa concedida als de la Vila de Granollers com â Carrer de Barcelona, inseguint en assó la deliberació presa per los Consellers.

A 5 de Abril 1629, Consell de cent, en lo qual se llegí una Carta del Duc de Cardona per raho del dret de treta ques feya pagar als Ciutadans de Barcelona en lo Comptat de Empuries, dient que assó era segons lo pactat en la Concordia entre lo Infant D.ⁿ Enrich, y esta Ciutat en lo any 1481, pero que ab tot desitjant continuar, y conservar la correspondencia, ha volgut que la mateixa Ciutat ne sie Jutge, y per ço enviava los papers necessaris, pus ere cert ques conformaría ab lo que declararían las personas que la Ciutat anomenaría, y fonch comes â setse persones Advocats de la Casa, y Con-

sulents, y â 28 de Juliol en lo Consell de cent es un llarch memorial â cerca de que los Ciutadans de Barcelona, y portants Vitualles en ella son franchs en lo Comptat de Empuries, y que se scriga al Duc de Cardona responent á la que havía escrita noticiantlo de dit fet, y lo que respondrá se participe â Consell; y lo mateix die 28 de Juliol en registre de cartas comunes es la que se scrigue al Duc fol. 140, y en lo Consell de cent tingut â 3, de Agost 1629, se refereix, que lo Duc havía respost ques faría tot lo que la Ciutat vol, y á 29 de Juliol 1629, en Registre de cartas reals fol. 84 se troba carta de dit Duc â cerca dita franquesa.

A 27 de Abril 1632, en Registre de Cartas comunas fol. 22, scriuen al Virrey de Cerdenya, y als Consellers de Caller no fassan pagar drets als Ciutadans de Barcelona.

A 30 de Octubre 1632, scriuen als Jurats de Arties de la Vall de Andorra, ó Aran pera que restituhissen dos moltons se havían aturats per drets de uns moltons venían per provisió de esta Ciutat.

A 16 de Mars 1633, lo S.or Infant Cardenal Loctinent, y Capitá General, enviá als Consellers un Cavaller de son Palacio, demanant franquesa de drets pera traurer de la present Ciutat 47 Cavalls, y 42 Caxas pera posar las cellas, y guarniments, y se li concedí.

A 14 de Juny 1633, en Registre de cartas comunas fol. 28, scriuen als Jurats de Çaragosa fassen restituhir 12 reals â Rafel Vives Llibreter Ciutadá de Barcelona que li havían fet pagar per drets de uns llibres.

A 31 de Octubre 1633, en Dietari apar de un paper del Virrey, demanant dexassen passar 30 quarteras de blat anaven pera fer farina per Casa de dit Senyor, y diu dit Dietari ni havía dos de precedents que eran en poder dels Portalers, y á 9 de Noembre es altre petició de franquesa per 100 quarteras.

En lo Registre de cartas comunes del any 1638, se troban cartas, y Instruccions enviades â Tortosa, per raho de fer pagar dret de periatge als blats de la Ciutat.

A 5 de Janer 1639, en Registre de Cartas comunas fol. 120, scriuen als Obrers, y Sagramental de S.t Martí pera que no fassen pagar dret de Carretatge á M.o Cellares, y â M.o Vendrell per ser Ciutadans de Barcelona, y com â tals exempts.

A 2 de Maig 1646, los Concellers concediren las franque-

sas als Singulars de Vilanova de Cubellas, y de la Geltru, per ser Carrers de Barcelona.

A 26 de Juny 1646, los Concellers concediren las franquesas als Singulars de la Vila de Castelltersol, per ser Carrer de Barcelona.

A 11 de Setembre 1646, los Concellers concediren las franquesas als Singulars de la Vila de Igualada, per ser Carrer de Barcelona.

A 16 de Abril 1669, en Concell se troba un Vot fet â cerca de Represalias, y franquesa de Ciutadans de Barcelona.

A 3 de Juliol 1691, en Concell de cent se tracta de la pretenció tenían los de la Vila de Cambrils, de que los de la Vila de Vilanova de Cubells, y la Geltru haguessen de pagar dret de Lleuda, encara que sie Carrer de Barcelona.

A 17 de Janer 1704, en Concell de cent se tracta de prohibir las franquesas dels Ciutadans.

Pridie Idus Aprilis 1232, Carta de franquesa de Leudes, y drets del Rey D.n Jayme á favor dels Ciutadans de Barcelona. Diversorum 2.us fol. 68.

A 4 dels Idus de Febrer 1283, Confirmació del Rey en Pere de la dita franquesa, es ab inserta del dit Privilegi. Diversorum 2.us fol. 68.

A 4 de las Chalendas de Abril 1286, Confirmació del Rey Alfonso de la dita franquesa, es ab inserta del dit Privilegi del Rey en Jaume. Diversorum 2.us fol. 69.

A 14 de las Chalendas de Juny 1292, Confirmació del Rey en Jaume de dita franquesa, es ab inserta de altre del any 1232. Diversorum 2.us fol. 60.

A 8 de Juliol 1381, Provisió del Infant Joan Primogenit, manant al Batlle General de Valencia no impedesca als Ciutadans de Barcelona de traurer de aquell Regne, fusta, pega, alquitrá, canem, ó altres coses semblants prohibidas, sens exigir de ells dret, per que ab antiquo axís acostuma. Diversorum 6.us fol. 336.

A 20 de Juliol 1385, Correcció, ô Declaració del Rey en Pere, en raho de franquesa de Leudes dels Ciutadans de Barcelona. Diversorum 1.us fol. 230.

A 3 de Agost 1387, Concordia entre los Concellers de Barcelona, y los de las franquesas del Valles. Diversorum 2.us fol. 234.

A 16 de Janer 1497, â 12 de Abril 1511, á 10 de Mars 1529, y â 4 de Juny 1567, memorias de diversos Consells que los Consellers han dat â Oficials Reals, per fer restituhir penyoras presas per los Leuders als Ciutadans de Barcelona. Diversorum 6.us fol. 166.

A 3 de Desembre 1572, Sentencia Real, ó Provisió de la Regia Audiencia á favor de la franquesa de Barcelona, contra la Vila de Granollers, y executorials. Diversorum 5.us fol. 205.

Certificatoria de diversas jornadas que es exida la Bandera de la Ciutat, y de diversas Marcas, y Represalias fetas en defensa del Privilegi de la franquesa. Diversorum 3.us fol. 42.

CAP. LVIIII.

CORTS GENERALS, Ò PARLAMENTS,

y coses respectants les dites Corts, y Sindicats.

IE Lunæ, quæ computabatur 4 Idus Desembris 1347, los Consellers, y Consell general ajustats en las gradas del Palau Real, hont foren molts dels Jurats, y molts altres Ciutadans, y habitadors de Barcelona, feren Síndichs â dos dels Consellers, y â sis altros Ciutadans pera entrevenir en la Cort general que lo Rey volía tenir en Barcelona, est in Manuali Raymundi Ferrarij Not[arii]. y la dita Cort general se tingue, ys celebrá in Domo Consilij Civitatis apud monasterium Predicatorum, y en dit manual se veuhen diversos actes de dita Cort.

En lany 1359, lo Conseller, y altres Síndichs ab lo Scrivá del Consell anaren â les Corts de Cervera.

A 7 de Maig 1379, elecció de sis Síndichs pera les Corts ques havían â tenir en Barcelona.

A 27 de Juny 1393, lo Rey començant les Corts en Tortosa proposá que ell entenía personalment anar â Serdenya, y quel aconsellassen â qui jaquiría lo regiment de sos Regnes, y terras.

En Juliol 1396, per mort del Rey D.ⁿ Joan, los del Parlament general, ô quil representavan, elegiren Missatgers al Rey D.ⁿ Martí en Cicilia, qui se esperaba esser Rey.

A 9 de Desembre 1396, los Consellers proposaren en Con-

sell, que en lo Parlament que tenía la Reyna, se havían fets alguns actes de consideració sens interessencia dels Síndichs de Barcelona, de que la Ciutat se quexava, y la Reyna oferia remediarho, lo Consell deliberá que la Ciutat no entras en dit Parlament fins que dits actes fossen revocats, y â 16 de dit en Trentenari se certifica que lo Parlament havía revocat aquells actes, y perço dit Consell tenint poder de Consell de cent, elegí onse Síndichs, ultra lo Conseller, y â 19, es deliberació en corroboració dels dotse elets, jatsíe que eran contradits fossen tants.

A 27 de Juny 1408, pretenent la Cort general que lo Rey no havía pogut prorrogar la Cort de Perpinya â S.t Cugat del Vallers, sens aprobació de la Cort; perço lo Rey declara esser axí, y dit die es la declaració del Rey sobre que los Magnats, y los Cavallers volían fer dos braços diferents.

A 29 de Mars 1409, los tres brassos de la Cort presentaren al Rey las Constitucions fetas ab los decrets, y lo Rey las firma, y jura solemnement, empero no res menys la Cort se continuà, y prosseguí fins â 31 de Maig 1410, que lo Rey morí, y començaren lany 1405, en Perpinyà, y apres â S.t Cugat de Vallers, ê finalment â Barcelona.

A 11 de Agost 1411, Sindicat del Consell general per anar al parlament general cridat per lo Governador â Montblanch per tractar de la successió del Regne, que vacava per mort del Rey D.n Martí, est in libro notularum 1412, et aliorum, y â 11 de Maig 1412, en dit llibre, es Sindicat per anar al parlament de Tortosa per al dit efecte.

A 5 de Octubre 1414, partiren los Síndichs de Corts per anar â Montblanch.

Al primer de Maig 1419, partiren los honorables en Joan Fivaller Conseller en cap, y altros Síndichs de Corts pera S.t Cugat de Vallers hont lo Rey las havía de tenir, y à 17 de Janer 1420, anaren à Tortosa, per que las Corts eran prorrogadas per à Tortosa, y tornaren â 20 de Abril.

A 12 de Janer 1420, Ramon de Pla hu dels dits Síndichs feu apoca de 351 ℔ ⅌ per sos salaris de 234 dies que estigué en dit afers a.o (a rahó) 30 ⅌ die com es costumat dar als Síndichs de Corts extra Civitatem, y dit die Joan Fivaller, y M.r Bonanat Pere altres dels dits Síndichs feren semblants apocas, y Joan Çapila altra, y a 5, de Octubre Berenguer

desplugues Scrivá del Consell feu apoca de sos Salaris per dita anada a.º (a rahó) 25 ♄ die.

A 18 de Mars 1421, la Reyna María muller, y Loctinent general del Rey D.ⁿ Alonço despacha letras convocatorias de Corts pera Tortosa dadas en Tortosa dit die, y â 24 de dit, se veuen scrits sis Síndichs de Barcelona, y dit die fou la proposició, y ans de fer lo Abad de Montserrat, en nom de tots consentí ab protestacio &c. y la Reyna respon que no sie fet prejudici &c. y proposa, y no contenía sino que dassen, ê fessen al Rey Consell, favor, y ajuda, y lo dit Abad respongué per tots.

Aprés se mudá la Cort â Barcelona, y en c[art].ª 51, del Proces, es lo poder de la Reyna, que li doná lo Rey de regir, y governar Aragó, Valencia, Cathalunya y Mallorcas durant sa absencia, que anava ab la armada contra los rebelles de Sardenya, datum in Villa Castilionis Burrianæ â 2 de Maig 1420.

A 2 de Maig 1421, partiren los Síndichs pera Tortosa per las Corts que la Reyna havía convocades, y tornaren â 6 de Juny.

A 3 de Noembre 1429, partiren los Síndichs de Corts pera Tortosa.

Dilluns 21 de Noembre 1429, la Cort de Tortosa demaná, y obtingué del Rey per aquella vegada, que etiam que lo Rey sen anás de Tortosa, la sua R.l Audiencia, pogues anar, y ministrar justicia etiam passats los deu dies de la absencia del Rey, no obstant la constitució lo contrari disposant, y á 21 de Janer 1430, lo Rey per sa absencia subroga a la Reyna, y á 24, lo Rey ab voluntat de la Cort, prorroga la sua Audiencia fins que sie tornat.

A 24 de Juliol 1431, Síndichs de Corts en Barcelona.

A 3 de Febrer 1436, partiren los Síndichs de Corts pera Monço, y â 9 de Abril los Consellers tingueren Consell ab nou Promens si exirían â rebrer los Síndichs que tornaven, perço com alguns ne testificavan, y fou deliberat que daquí avant com Missatgers ixen, ê vendran de Corts generals, los Consellers los acompanyen segons tambe costuman acompanyarlos quant van, ô tornan per Coronacions de Reys, y â 10, tornaren dits Síndichs, y lo Virrey, y los Consellers, y Consols de la Lotge isqueren fins demunt la Casa den Mates

foral Portal de S.t Antoni, y a 10 de Abril feren relació als Consellers, y a la 24.na de las cosas de la Cort, veuse ab quin orde seyen.

A 14 de Maig 1436, elecció de Síndichs de Corts celebradoras en Barcelona.

En lany 1436, se veu com lo Correu per sa Dieta quant anava fora tenía tantum a.o (a rahó) 2 ♆ 6.

A 3 de Janer 1437, la 24.a de Corts delibera nos procehís á fer nengun acte de Cort que primer no fos reparat un greuge que havía rebut la Ciutat de Gerona, del Governador, que al temps que lo Consell estava ajustat pera fer elecció de Jurats, era vingut alla, y de part de la Reyna havía manat fer elecció de Jurats en certa forma, y per que lo Consell noy volgue adherir, plantá forcas devant la Casa de la Juraría, y capturá los Jurats.

A 3 de Noembre 1438, Consell sobre lo Parlament general que la Reyna Loctinent general volía convocar en Barcelona, assignant die â 12, de dit per raho de les gents darmas que entraven ab gran poder en Cathalunya, y los Consellers ab poder del Consell de cent elegiren sis Síndichs, y la 24.na

A 10 de Juliol 1439, foren pagades als sinch Síndichs del Parlament que la Reyna havía tengut en lo Capítol de la Seu de Barcelona per remuneració de son treball per sis mesos, y dotse dias que durà començant de 25 de Noembre 1438, ço es al Síndich Advocat a[rahó] 100 ₶ ♆, y a cada hu dels altros a.o (rahó) 55 ₶ ♆ lany com es acostumat.

A 11 de Setembre 1439, foren pagades â Joan Oliver Not[ari]. Síndich Ordinari de la Ciutat 16 ₶ 15 ♆ 9, â cumpliment de 38 ₶ 15 ♆ 9 per dues anades que feu â Tortosa per entrevenir en les Corts generals.

A 31 de Mars 1440, partiren los Síndichs de Corts pera Tarragona, y apres foren prorrogades pera Lleyda, tornaren á 25 de Juny, empero â 9 de Febrer per que la letra convocatoria de la Cort era dada en Çaragosa, fou resolt que havía de ser en Cathalunya.

A 10 de Octubre 1442, partiren los Síndichs de Corts pera Tortosa hont eran convocadas, y â 30, scriuen als Síndichs, que la Cort nos podía celebrar a fra menors, per que la Reyna posava aquí, y á 8 de Noembre scriuen als Síndichs sobre pretencions dels de Leyda en lo que son precedencies, y que nos

dexen prejudicar, y a 17 de Desembre fou pretés que la prorrogació de la Cort mudada á Tortosa que era estada cridada en Ulldecona no valíe per que lo acte de la prorrogació no era fet en Cathalunya, y que per un acte sol nos podían convocar Corts, sobre que hague moltes diferencies, y debats, y á 13 de Noembre los Consellers scriuen als Síndichs tingan fort, y que per res no desistescan, y perço dit die 17, y apres â 29 de Janer 1443, la Reyna scrigue adherissen, pus tots los altres Síndichs adheriren, y fou deliberat que los Síndichs sen tornassen com tornaren, y a 31 de Janer 1443, y al primer de Febrer vingueren â Casa la Ciutat, y feren relació a la 24.na y segueren entre Consellers jatsíe que no fossen estats Consellers en cap. Veuense en est Registre de 1442, et signanter â 24 de Desembre, letres valerosissimas, y á 28 de Janer 1443, se cotan rahons, y exemplars.

A 29 de Janer 1443, el Arquebisbe de Çaragosa vingué â Consell de cent de part de la Reyna pregant que adherissen en la convocació de la Cort, y prorrogació della, y al Consell no li paregue ferho per que deyen ere convocada per un acte sol, y era prorrogada de Ulldecona â Tortosa sens esser entrada la Reyna en Cathalunya en los quaranta dies, y perço deye se devía convocar de nou.

A 15 de Abril 1446, elecció de Síndichs de Corts en Barcelona, y celebrarense en Barcelona â Natzaret.

Al primer de Abril 1449, partiren los Síndichs de Corts per anar â Perpinyá, y tornaren â 9 de Juliol.

A 24 de Mars 1450, volent la Reyna tenir les Corts en lo Castell de Perpinya los Consellers scriuen al Síndich hi dissenta per que es Casa del Rey, y â 27 los scriuen exemplars, y á 28, li scriuen que quant lo Rey está indispost rebuda informació de Metges continuada en los actes de la Cort, van los Staments ab protestació hont es lo Rey á fer aquell acte, y altrament lo Rey deu venir al apartament dels Ecclesiastichs.

A 6 de Abril 1450, partiren los Síndichs de Corts pera Perpinyà, y tornaren â 23 de Desembre, y á 18 de Febrer 1451, partiren pera Vilafranca hont la Cort estava prorrogada, y tornaren â 17 de Abril per que las Corts eran prorrogadas en Barcelona en lo Monastyr de Sta Anna.

A 20 de Abril 1450, se diu que en elecció de persones en Corts per lo bras real, la Ciutat hi ha de tenir un ters, y las

altres Ciutats un ters, y las Vilas un ters, y dit die los Consellers scriuen als Síndichs dientlos lo mateix, y que lo ters de Barcelona per que es cert se diu Barcelona, y los altres no tenen nom per que es incert, y aquís diu que la dita Cort era per la execució ques feya per les remenses, y per los maridatges de fillas del Rey, y perço la Cort trameté embaxada al Rey en Napols.

A 24 de Agost 1452, tenint la Reyna Corts en Vilafranca, y essent alla Antoni Vinyes Not[ari]. com â Síndich de la Ciutat en tant que los altres Síndichs qui havían de anar per esta Ciutat se posaven á punt, los Síndichs de les altres Universitats contrastaven â admetrel en lo seure, perço los Consellers li scriuen que per res no fluxas, antes vage al bras sempre, y sega.

A 7 de Setembre 1454, haventhi ordinació que Conseller no pogues esser Síndich de Corts, fou revocada.

A 9 de Octubre 1454, que lo Rey de Navarra Loctinent general havía convocades Corts en la Seu de Barcelona, foren constituhits, y creats Síndichs en las Scalas del Palau Real, y á 16, fou la proposició del Rey, y los Síndichs de Barcelona segueren, y los altros estigueren de peus.

A 5 de Noembre 1454, partí un Advocat de la Ciutat pera Napols al Rey per que en la Cort no volían admetre als Síndichs de Barcelona ab motiu que eran Officials reals, per que los Consellers, y Consell eren estats elets per lo Governador ab letra del Rey.

A 12 de Maig 1455, elecció de Síndichs de Corts en Barcelona.

A 9 de Juny 1455, diferencias entre los del bras Reyal, sobre la elecció del Scrivá, y altros Officis, per que Leyda, y altros havían feta elecció, y Barcelona, y altros ne havían feta altre, si be en lo que toca â Scrivá se diu aquí, que de 200 anys atras, ho es estat sempre lo Scrivá major del Consell de Barcelona. Altre debat hi havía en dit bras, y era que los Síndichs de Barcelona preteníen que lo Síndich Conseller no devíe anar en Embaxada, etiam quey hagues Bisbe si noy havíe Compte.

A 7 de Mars 1457, en la 24.na de Corts se diu que es practicat en eleccions del bras Reyal, que la Ciutat de Barcelona, ne ha sempre un ters, y que te la clau en lo bras.

A 29 de Juliol 1461, lo Consell de cent feu Síndichs als Consellers pera prestar lo jurament de fidelitat al Príncep D.ⁿ Carlos.

En lany 1463, los Comptats de Rosselló foren empenyats per lo Rey D.ⁿ Joan de Aragó al de França, y foren restituhits al Rey Ferrando lany 1493, com se refer en una suplicació dada en les Corts de 1547, á 30 de Agost.

A 17 de Maig 1473, Sindicat â Joan Matheu Síndich ordinari de la Ciutat pera entrevenir en les Corts generals de Perpinyà, y â 31 de Juliol celebrantse dites Corts en Perpinyá, lo Rey estava en guerra ab lo frances, y per que la Ciutat li demanava la prorrogas â Barcelona, era content ab que assí nos tractas sino de la guerra, responenli que la Cort nos pot strenyer â cert acte, sino que ha de ser general, y â 23 de Octubre, per que lo Rey havía prorrogada la Cort â Barcelona, feren sis Síndichs pera la dita Cort, y ja la guerra havía cessat, y lo frances sen era anat.

A 19 de Abril 1476, lo Rey estant en Tudela scrigue al Conseller en cap anas allá per cosas de son servey, y perço â 29, los Consellers ne tingueren Trentenari, y Consell de cent, y deliberaren noy anas, sino que lo Síndich hi anas per escusarlo.

A 26 de Abril 1476, se refer com Joan Matheu Síndich ordinari de la Ciutat era vengut de les Corts de Leyda, y allí havía fet cert discentiment li era estat ordenat, no obstant que los Síndichs de dita Ciutat destinats â dita Cort fossen allá.

A 2 de Febrer 1478, se refer al Consell com â tots era notori que aquest era lo sinquen any que lo S.ºʳ Rey celebrava la Cort en Barcelona, per que tothom cobrás lo seu, lo general fos redressat, y lo Principat fos mes en orde, y encara no era estat obtengut.

A 15 de Juny 1479, havent los Consellers entes que venint lo S.ºʳ Rey convocaría Corts per tractar de la composició de aquest Regne, li scriuen ab molt gran afecte no conve sino que Sa Mag.ᵈ per si mateix ho fassa animantlo ab paraulas afectadíssimas, y que pensas que tenía aquesta Ciutat â son voler, y que nengu poría res.

A 11 de Setembre 1479, fermaren Sindicat als sinch Consellers pera prestar la fidelitat al Rey Ferrando que novament era vengut.

A 19 de Octubre 1480, elecció de Síndichs de Corts, y â 25, juraren a las gradas del Palau Real.

A 9 de Mars 1484, lo Rey scriu, y dona quexa com la Ciutat no havía trames sos Síndichs â las Corts de Taraçona, y lo Consell delibera no si devíe anar.

A 7 de Juliol 1485, lo Infant Dn Enrich convocá parlament general, y lo Síndich protestá, y dissentí, y â dita jornada en Trentenari es insertat lo dissentiment.

A 27 de Abril 1487, lo Infant Dn Enrich Loctinent general volgue tenir parlam[en].[t] general, y la Ciutat hi contradigué.

A 4 de Abril 1493, ab letra de Consellers per als de Cervera, y de Gerona apar com lo Rey havía convocat parlament general en Barcelona.

A 6 de Maig 1493, Jurament de Síndichs de Corts en las gradas del Palau Reyal.

A 23 de Octubre 1495, lo Consell de cent feu elecció de Síndichs de Corts, y de 24.na per la qual los tres Staments elegiren sis Ciutadans, sis Artistas, y sis Menestrals, y los Ciutadans pretenían que ells havían de ser vuyt, y per ço no volgueren votar, y la Cort espira, y apres â 11 de Noembre se feu la mateixa elecció pera les Corts cridadas â Tortosa.

Lo Scrivá dels Síndichs ha de ser â nominació del Scrivá major del Consell com se veu á 2 de Janer 1496.

A 5 de Abril 1503, lo Consell constitueix, y crea Síndichs de Corts, y foren sinch en Barcelona, y si la Cort sera fora, sien tres, y fa extracció de la 24.na y a 26 de Maig fou feta extracció de un Ciutadá per la 24.na en loc de hu qui havía renunciat, y a 26 Juny en Trentenari, extracció de un Síndich per mort de un altre.

A 27 de Maig 1503, se diu que en elecció de personas per fets de la Cort general, Barcelona hi te lo ters.

A 28 de Juliol 1503, lo Consell delibera que los Síndichs dissentan al jurament ofert per la Princesa prestar per Procurador, per que havía de prestarlo personalment, y en Barcelona.

A 15 de Abril 1509, los Síndichs de Corts anaren â Monçò, y los Consellers los acompanyaren, y tornaren à 9 de Setembre, y foren tambe rebuts ab cerimonia.

En lany 1510, hi hague Corts, y los Síndichs tornaren â

9 de Setembre, y en estas Corts los tres Staments deliberaren fer cert pagament dels Officials; empero los Síndichs de Barcelona noy volgueren votar per no tenir orde de la 24.na, y fou fet dubte si lo Conseller en cap com â President del Bras Real devía fermar les letres de dit pagament, y lo Consell de cent â 10 de Noembre delibera las devía fermar.

A 26 de Juliol 1510, suspensió feu lo Rey de Consellers, y 24 de Corts, y â 27, ho torna à loc.

A 22 de Maig 1512, los Síndichs de Corts anaren â Montçó, y tornaren â 12, de Setembre.

A 26 de Agost 1515, foren extrets Síndichs de Corts, y noy hague cerimonia, per quey havía peste, y la Reyna que celebrava las Corts en Leyda scrigué als Consellers, y a cada hu de la 24.na al derrer de Octubre.

A 5 de Noembre 1515, havent de venir la Reyna â Leyda per tenir Corts, y essent allí lo Conseller en cap de Barcelona, y Síndichs pretengueren los Pahers de Leyda, que axí en la Entrada de la Reyna, com en lo seurer, y parlar en la Cort havían de precehir per que eran en Leyda, y majorment que allegavan certa concordia feta entre les dos Ciutats, empero lo Conseller de Barcelona obtingue sa pretensió en tot com se refer en la letra de Consellers scrita dit die â sos Síndichs.

A 17 de Febrer 1519, lo Consell de cent crea nou Síndichs pera les Corts, y á 13 de Agost deliberació sobre lo seure dels Síndichs en les Corts.

En lany 1519, lo Rey D.n Carlos ans de jurar, ni ser jurat volgué convocar Corts generals, y a 10 de Mars fou deliberat que attes quel Rey no havía jurat, ni los Staments li havían prestada la fidelitat, que per ço no sen podíe tractar, ans se li demanas deixas expirar lo terme prefigit pera la convocació, y á 16 de Abril en Dietari apar que jurá.

A 21 de Octubre 1519, la 24.na de Corts delibera fos posat dissentiment en Corts per que lo Virrey havía privat del offici de Hoste de Correus de B[arcelo].na â Pere Joan, y al Hoste de Correus de Valencia, contra forma de Privilegis de la Confraría de N.a S.ra den Marcus, disposants que la Confraría fa terna, y lo Rey ne elegeix hu per Hoste de Correus.

A 14 de Febrer 1522, los Consellers scriuen al Infant D.n Enrich, en resposta de la sua, ab quels deya que lo Virrey

volía juntar parlament general, y que per ço zelassen molt sos privilegis, y li responen que jal ne havían desenganyat, y ab altre del mateix die li diuen que ja lo Virrey los havía promes cassaría dels Registres les letres de la Convocació.

A 27 de Maig 1528, los Síndichs de Corts anaren â Monçó, y tornaren á 25 de Juliol.

A 7 de Juliol 1533, per que hu dels quatre Síndichs de Corts de Monçó se era enmalaltit, y lo Sindicat deye â tots simul, per ço lo Consell de cent feu nou Sindicat.

A 6 de Janer 1534, tornaren los Síndichs de Corts.

A 17 de Febrer 1536, y a 10 de Febrer 1544, lo Virrey vol juntar parlament ab letra del Rey, y los Consellers noy volen anar.

A 26 de Noembre 1537, tornaren los Síndichs de Corts.

A 30 de Maig 1542, partiren los Síndichs de Corts, y tornaren á 2 de Octubre, lo Rey volía que la Cort juras allí al Príncep, y la 24.na deliberá â 27 de Agost que primer devía venir assí, y jurar.

A 15 de Juny 1547, partiren los Síndichs de Corts, y tornaren â 15 de Dez[em].bre

A 21 de Juliol 1547, en Corts fet y posat dubte, an debeant admitti plures procuratores, seu Sindici, fuit conclusum, que los de Barcelona, Leyda, Gerona, Perpinya, y altros que costumen elegir molts Síndichs, se serve lo Costum.

Al primer de Agost 1547, per que hu dels Síndichs de la Ciutat en les Corts de Monçó per sa malaltía sen ere anat á Leyda, y lo Sindicat deye â tots juntament, perço lo Consell de cent feu nou Sindicat als altres tres.

A 28 de Noembre 1547, en dites Corts deliberan que las 140000 ƚƚ ℔ del Donatiu se pagassen per fogatges en sis anys ço es cada cap de Casa, ó familia, los primers quatre anys a.º (a rahó) 7 ℔ cada any, y los altres dos 8 ℔.

A 21 de Juny 1552, partiren los Síndichs de Corts, y tornaren á 10 de Janer 1553.

A 30 de Juny 1563, no tenint los Síndichs de Corts generals per son salari, ô dieta sino a.º (a rahó) 33 ℔, lo Consell de cent los assigná 40 ℔, y ordena que tots los quatre Síndichs que les hores havían de anar á Monçó, degan estar, y habitar tots en una Casa.

A 4 de Juliol 1563, delibera fossen fetes als dos Verguers

que lo Conseller en cap sen ha de portar á Monçó, dues robes conforme los de assí.

Al primer de Setembre 1563, partiren los Síndichs de Corts, y tornaren a 28 de Janer 1564.

A 8 de Noembre 1563, la 24.na de Corts delibera se demanas ab privilegi que causas de Confrarías devant Consellers, ni en segona, ni en tercera instancia se poguessen evocar à la Regia Aud[ienci].[a]

A 4 de Janer 1564, la 24.na de Corts sobre lo jurament del Príncep Carlos per Procurador attesa sa indisposició delibera en certa forma.

A 30 de Janer 1564, apres de celebradas Corts en Monçó per Sa Mag.[d], y prorrogades en Barcelona, y havent de jurar lo Rey en Barcelona, feren Síndichs pera prestarli el Sacrament de fidelitat, y de nou crean altros quatre Síndichs, per que ab los altros quatre Síndichs pera continuar, y entrevenir en la Cort general en Barcelona, axí que tots eren nou, y tragueren Síndichs, y uns per ser ja de la 24.na y altres per altre raho no foren habils.

En las Corts de 1564, lo Rey sol feu certa declaració, y los Staments se queixan ab suplicació á 22 de Febrer, allegant se devía fer ab interessencia de ells y en lo Proces del Bras Real post 19 de Mars, es un copios memorial en dret ab molts exemplars.

Al primer de Mars 1564, es lo jurament de Sa Mag.[d] y dels Brassos en la Sala Real. Vide lo Dietari.

A 15 de Mars 1564, en dites Corts, es la Concordia entre Aragonesos, y Cathalans, sobre pagar los drets de las generalitats.

Al primer de Juny 1578, havent lo Rey ofert tenir Corts, los Consellers li scriuen advertesca molt en la elecció del Tractador, per que dell penja la bona expedició de la Cort.

A 25 de Abril 1585, extracció de Síndichs per anar a les Corts de Monçó.

A .. [21] de ... [Juny] 1585, partiren los Síndichs de Corts pera Monçó, y lo Consell à 7 de Juliol tatxa lo Salari del Correu â Ducat per die anant, y venint, y estant allá ultra lo loguer de les besties, y que de dit Salari ell mateix se fes la despesa, y la Dieta dels Verguers a.° (a rahó) 20 ₰ cada hu per sa despesa.

A 4 de Setembre 1585, scriuen als Síndichs grans quexas de ses scasesses, y discordias, y desde assí los ordenan, yls disposan la Casa com han de viure, pus tenen son salari fins â tatxarlos per dia per lo gasto de menjar, y beure 15 ₶ 10 ₰, videantur, quia sunt notatæ dignæ.

En lany 1599, hi hague Corts en Barcelona, y foren votats los Síndichs per scrutini.

A 27 de Juny 1599, havía Justa al Born, los Consellers hi anaren ab tots los Síndichs de la Cort, yls donaren collació â casa la Ciutat.

A 3 de Agost 1599, los Síndichs fan larga relació en Consell.

A 15 de Noembre 1616, havent lo Consell de cent deliberat die que Conseller no pogues anar fora sino ab expressa deliberació de Consell de cent, empero exceptua las anadas de las Corts per que las hores no van â gasto ubert, sino ab salari cert.

A 24 de Desembre 1625, en libre de Cartas Reals fol. 14, es servit Sa Mag.^{t} avisar de sa venguda per celebrar Corts, y jurar, y â 16 de Febrer son las Convocatorias per la Ciutat de Lleyda, y en fol. 19, son altras convocatorias.

A 4 de Janer 1626, en lo Consell de cent se proposa haver rebut una R.^{l} Carta ab la qual expressava haver determinat de venir â jurar las lleys, y Constitucions, y celebrar Corts en Cathalunya, y que per est efecte enviaría las cartas convocatorias; Y tenint intelligencia que lo Locthinent general tenía ditas Convocatorias, se li suplicá fos servit per ara no donar ditas Convocatorias, fins y a tant que S. Mag.^{t} hage honrat esta Ciutat ab sa R.^{l} presencia, y prestat lo solit jurament com havían acostumat los Senyors Reys sos antecessors, y en particular lo Sor Príncep Dn Carlos en lo any 1519, y haventse feta dita Embaxada, fonch respost â ella, com es de veurer en lo Consell de cent celebrat als 8 del mateix en lo qual se resolgue lo ques nota en títol de Vingudas de Reys Cap.^{l} 13, y en títol de festes, y alimaries Cap.^{l} 14.

A 8 de Janer 1626, Sindicat de Corts en Leyda, que apres espiraren, ys tornaren convocar per al mateix loch, y â 21 de Febrer fan nova Extracció de Síndichs, haguey Embaxadas, suplicant al Rey vingues primer â jurar en Barcelona, y finalment se prorrogaren pera Barcelona, y per que los habilitadors declararen, que attes que lo Sindicat de la Ciutat

no tenía poder de votar en lo Donatiu, se devía fer de nou, ô que los Síndichs no tinguessen vot en lo Donatiu, perço la Ciutat â 17, y 20 de Abril ne feu gran sentiment, y lo Rey, y la Cort lo donaren per bo, y apres lo Rey sen aná sens cloure les Corts, y â 18 de Maig prorrogaren per al primer de Desembre et interim &c.[a]

A 5 de Febrer 1626, en Consell de cent se feu extracció de tres Embaxadors sobre lo antecedent fet, y per quant tots renunciavan, deliberá se observás lo resolt per dit Consell â 28 de Mars 1623, ab las penas allí exprimidas, y que los extrets fossen tornats dins las bossas, y en cars tornassen â exir, que â ells, ni â altres no sels admetes la renunciació ara, ni en sdevenidor; Y en dit Consell se resolgue, que al Scrivá major que havía de anar per Secretari del Bras R.[1] en les Corts, que sols se li havían assenyalat 100 ℔ $ de salari per mes, se li donassen 100 ℔ $ per vestuari.

A 9 de Febrer 1626, en Consell de cent estan continuats uns apuntaments per als Síndichs de Corts, y en ells advertit que los Síndichs de la present Ciutat nos dexe precehir per lo Payer de Leyda, ni per altre Síndich, com sobre dit punt en dit Consell hi ha un paper de Exemplars, y tambe que lo Scrivá major de esta Ciutat sie Notari del Bras Real, averiguantse aquest punt si es de justicia, ô de gracia. Les Corts nos tingueren en Leyda, sino en esta Ciutat, y fonch anomenat per Notari del Bras Real Pere Pau Pastor Not[ari]. publich de Barcelona, y Escrivá major de la Casa de la present Ciutat, com es de veurer en lo proces de les Corts de 1626, y en las deliberacions de 24.na de Corts â 30 de Mars 1626.

A 21 de Febrer 1626, havent spirat lo termini de la Convocació de Corts, y haver Sa Mag.^{t} manat presentar novas convocatorias per nova diada, lo Consell de cent dit die passá â fer nova extracció de Síndichs de Corts.

A 25 de Mars 1626, lo Duc de Cardona ana al Consell de cent, y doná un paper oferint que sa Mag.^{t} havía de venir â jurar en la present Ciutat ans de obrir les Corts, y en dit Consell está notat com fonch rebut, y com estigue assentat, y dit Consell resolgué tornassen los embaxadors, y Síndichs que eran en Lleyda, y á 27, lo Consell de cent firmá sindicat als Consellers pera prestar lo jurament de fidelitat.

A 28 de Mars 1626, en Consell de cent se feu relació com

Sa Mag.[t] lo die antecedent havía jurat en la Sala gran del Palau Real de la present Ciutat, y tambe lo tres brassos havían prestat lo solit jurament de fidelitat, y homenatge, y que Sa Mag.[t] havía prorrogat las Corts en la present Ciutat per lo die present se firma Sindicat â Juliá de Navel Conseller en cap, y als Síndichs de Corts, havent primer precehit lectura del Privilegi del Regiment, y modificació del Senyor Rey Dn Fernando, y interpretació del Regent Albanell, continuat tot en lo ters vert de Privilegis en los foleos 1, 10, y 14, y á 29 de dit, se feu extracció de 24.na de Corts, la qual se componía de 8 Ciutadans, 8 Mercaders, 8 Artistes, y 8 Menestrals. Tot lo que en materia de Corts concorregue, se pot veurer a la fi de la ma de deliberacions de dit any 1626, per estar allí apart las deliberacions de dita 24.na de Corts. Y tambe en la mateixa ma de deliberacions hi ha alguns Consells de cent sobre cosas de ditas Corts, ahont se pora recorrer, y veurer tot llargament que per omitir desprecio de scriptura, no se es continuat assí.

A 3 de Abril 1626, declaració del Consell de cent, que los Consellers en la 24.na no tenen vot.

A 14, 16, 17, y 29 de Febrer, y al primer de Mars 1628, apar en lo Dietari differents Embaxadas â cerca de no poder asistir lo Duc de Cardona en los Brassos.

A 15 de Agost 1628, Carta de Sa Mag.[t] ab la qual dona avís de haver resolt acompanyar sa germana la S.[ra] Reyna de Ungría, y acabar las Corts que tenía començadas en esta Ciutat, recomanantlos las provisions de viures, es en Registre de Cartas Reals fol. 53.

A 6 de Desembre 1630, en la ma corrent es un vot de Doctors dient que lo Síndich de la Ciutat no deu protestar per haverse prorrogades les Corts en dies que estava prorrogat per la R.[l] Audiencia.

A 3 de Janer 1631, en Dietari apar com lo Locthinent general envía â cercar los Consellers per medi de un Scrivá de manament, y anats â Palacio, dit Loctinent tractantlos sempre de Senyoría, los digué com Sa Mag.[t] desitjava venir â cloure las Corts, pero que per ocasió dels graves negocis de la Monarchía desitjava saber si pera la continuació de les Corts se li habilitaría un dels Infants, y lo mateix die se tingué Consell de cent, y en ell se llegí dita carta de data de 24 de

Desembre passat, sobre lo qual fet noy prengue resolució, sino queu cometé; Empero á 6 del mateix se respongué á Sa Mag.[t] per extraordinari, dientli que est fet no dependía sols de la Ciutat, sino de tots los tres brassos, y â 14 de Janer 1632, en Registre de Cartas Reals fol. 124, dona gracias de haver resolt habilitarli un dels Infants pera continuar, y clourer las Corts, y en dita carta diu Embaxador â Joseph de Bellafilla.

A 31 de Mars 1632, en lo Consell de cent, y en lo Registre de Cartas Reals fol. 124, es una R.[l] Carta de 24 del mateix ab la qual es servit dir sera assí pera 15 de Abril pera tenir Corts, y dit Consell comet als Consellers, y â 12, lo veurer, y mirar lo ques devía fer per la venguda de Sa Mag.[t], executantho segons trobarian.

A 19 de Abril 1632, tenint avís los Consellers que Sa Mag.[t] ja era en Valencia pera venir â Barcelona, juntaren lo Consell de cent pera traurer Síndichs, y 24.na de Corts per los que faltavan del any 1626, y no li aparegué be al Consell, â 28 altro Consell per lo mateix, y no obstant que los Advocats deyen que per aço nos feye prejudici a las protestas de que las Corts havían expirat, lo Consell no volgué se tragues, empero â 4 de Maig tragueren, y feren Sindicat, y se tractá de dita dificultat, y dit die 19 de Abril en Consell se llegí una carta del Duch de Cardona avisant que lo Rey arribaría lo mateix die, y resolgué que en lo que toca â fer alguns apuntaments per ocasió de les Corts, y cosas convenients â la present Ciutat, ho comet â Consellers, y Advocats de la Casa, pera que fessen los apuntaments convenients, y se donassen com diu lo Consell.

A 4 de Maig 1632, Consell de cent ahont se comensa à tractar dels negocis de Corts, sobre del que hi hague varias deliberacions axí de Consell de cent, com de 24.na de Corts ques poran veurer en dita ma de deliberacions per lo discurs de ella, y a la fi de dita ma, lo ques feu per la 24.na de Corts desde 4 de Maig, fins â 17 de Noembre 1632, que per ser tantas se remet allá.

A 7 de Maig 1632, la 24 de Corts resolgué, que fentse lo endemá festa en lo Plá de St Fran.[ch] ahont asistían tots los Tribunals, y los Consellers, y dita 24.na sels donas dos platas de confitura â quiscu dels Consellers, y â quiscu dels de la

24.na, y al Scrivá major una plata de confitura de valor de 54 rals quiscuna.

A 13 de Maig 1632, lo Prothonotari vingue â Consell demanant la habilitació de un dels Sereníssims Infants pera continuar las Corts, y lo Consell resolgue habilitar un de ells que sería nomenat per Sa Mag.t y cometé als Consellers, y 24.na lo fer, y apuntar las protestas convenients.

A 19 de Maig 1632, los Consellers deliberan per las rahons de la deliberació, que sien pagadas al Mag.ch Clavari las adeales com als Consellers per raho de les Corts.

A 20 de Maig 1632, en Registre de cartas comunas fol. 166, scriuen â Sa Mag.t suplicantlo que lo Duc de Cardona no tinga la ma en las Corts que ha de celebrar lo Infant Cardenal.

A 19 de Juny 1632, en Registre de Cartas Reals fol. 138, carta de Sa Mag.t ab la qual demana se aparten dels discentiments posats en los actes de Cort, y â 2 de Juliol se llegí dita carta en Consell de cent.

A 12 de Agost 1633, lo Consell de cent delibera pagar als Advocats, y Consulents per tot lo que havían fet per las Corts, y altrament 200 ℔ § â quiscu, y a Joan Pau Bruniquer per lo treball de las Corts 150 ℔ §, y a Pau Passolas scrivent 60 ℔ § per lo treball de ditas Corts.

A 16 de Octubre 1633, Sindicat pera mantllevar â censal 100,000 ℔ § a.o (a rahó) de 4, per cent.

A 11 de Febrer 1634, Sindicat pera mantllevar â Censal 100,000 ℔ § a.o (a rahó) de 4, per cent.

A 11 de Agost 1636, lo Consell de cent firmá Sindicat pera mantllevar â censal á for de 25 milia per mil per lluir los esmersats â 20 milia per mil.

A 29 de Setembre 1638, Sindicat en manual pera mantllevar â Censal 110000 ℔ § a.o (a rahó) 4 per cent, per lluir los Censals amprats per lo servey de la mateixa quantitat feu â Sa Mag.t

A 6 de Juny 1639, en Manual Sindicat pera mantllevar 8000 ℔ § â censal.

A 23 de Agost 1639, en Manual Sindicat pera mantllevar â censal 70000 ℔ § per pagar los Soldats.

A 17 de Mars 1640, Consell de cent per las convocatorias de Corts despedides en Madrid â 29 de Janer 1640, pera la

Vila de Montblanch, les quals son en lo Registre de Cartas Reals fol. 52, y dit Consell resol ques miren, y sen fasse relació â 24 de dit, 30 del mateix, y a 3 de Abril Consells de cent sobre dit fet de Corts, y dit die se resolgue traurer dos Síndichs com se tragueren ab los salaris, y vestuaris com los del any 1626, y lo mateix die fonch firmat Sindicat als dits dos Síndichs, â 4 juraren, y a 12 de Abril partiren pera Montblanch, y en lo Registre de Cartas comunas en jornada de 3 de Abril fol. 109, y 110, son las Instruccions, y las protestas.

Dimars â 15 de Febrer 1656, en Dietari apar que lo Seseníssim S.or Príncep D.n Joan de Austria jurá com â Capitá Gen.l del present Principat.

Dimecres â 2 de Mars 1701, en Dietari apar que fou lo jurament del Ex.m S.or Compte de Palma Llocthinent General de Cathalunya, y â 3 los Concellers anaren â visitarlo, y á 10 de Abril 1702, torná jurar y á 8 de Janer 1703, torná jurar, y á 9 los Consellers anaren â visitarlo.

En lo any 1702, se tingué Corts Generals en Barcelona per lo S.or Rey Phelip quint.

Diumenge â 27 de Janer 1704, en Dietari apar que fou lo jurament del Ex.m S.or D.n Fran.co Velasco Llocthinent del present Principat de Cathalunya.

Disapte á 7 de Agost 1706, en Dietari apar que fou lo jurament del Ex.m S.or D.n Leon de Ulfelt Compte de Ulfelt, Llocthinent, y Capitá General del present Principat, y á 9, los Consellers anaren â visitarlo.

Dilluns â 4 de Agost 1710, en Dietari apar que fou lo Jurament de Llocthinent Gen.l del present Principat fet per la Reyna nostra Senyora, y â 27 de Setembre 1711, torná fer semblant jurament.

Dilluns â 20 de Mars 1713, en Dietari apar que fou lo Jurament de Llocthinent General del present Principat del Ex.m Senyor Compte de Stramberg.

En lany 1365, Capitulum Curiarum Regis Petri in Curia Dertusæ. Diversorum 5.us fol. 164.

Capitulum Curiarum 1375, 1376, 1377. Diversorum 5.us fol. 165.

En lany 1389, Concell de cent sobre que la Cort general pretenía que lo Rey devía reformar sa casa. Diversorum 4.us fol. 267.

A 1 de Desembre 1389, Capítols de la Cort general del Rey D.n Joan. Diversorum 2.us fol. 256.

A 17 de Juny 1391, lo Rey D.n Joan scriu á Concellers elegescan un dells que asistesca â la sua Coronació. Diversorum 4.us fol. 308.

A 20 de Juny 1391, Declaració del Infant Martí, que los dubtes que ocorren en cosas de las Generalitats, los deuhen declarar los Deputats, y no altri. Diversorum 5.us fol. 167.

En lany 1399. Pragmatica del Rey D.n Martí, de non alienandis, et de recuperandis alienatis bonis de Patrimonio Regio, cum Confirmatione Unionis Regnorum Coronæ Aragonum, et cum notabilibus pænis, et execrationibus contra Ementes, seu acquirentes, et omnes, in, vel circa hæc interessentes, et legem ponit suis Successoribus in Regia Corona de ista omnia jurando in sua nova succesione, et Dominio, et nisi juraverint non habeantur pro Regibus, nec obediantur in aliquo, et est cum insertione Confirmationum Regum Joannis primi, et Petri tertij, et aliorum de unione Regni Majoricarum, et Insularum adjacentium, et Comitatuum Rossilionis, et Seritaniæ cum Regnis Aragonum, et Valentiæ, et Comitatu Barcinonæ. Diversorum 6.us fol. 221.

En lany 1447, Pragmatica del Rey D.n Alonso de recuperandis bonis alienatis de Patrimonio Regio. Diversorum 6.us fol. 217.

Disapte â 11 de Maig 1448, en Dietari apar que entorn sis hores entrant la nit, la Senyora Reyna feu sonar la gran Campana, dissolgue á licenciar la Cort General, la qual celebraba als Cathalans en lo Capítol de la Seu de Barcelona.

A 16 de Octubre 1454, Suplicació dels Síndichs de Leyda, y altros contra los de Barcelona en Corts generals, pretenent que los de Barcelona no podían ser admesos á títol de Oficials Reals, y que axí devían esser repellits. Diversorum 3.us fol. 303.

Dimecres á 24 de Juny 1461, en Dietari apar que lo Ill.re D.n Carles Primogenit de Aragó, ê de Sicilia fill, ê Locthinent General del Senyor Rey D.n Joan benaventuradament regnant stant en lo Altar de la Seu de Barcelona en presencia de molts, ê entre los altres lo Rev.t Bisbe de Barcelona tenint la vera Creu en les mans, ê en lo dit Altar celebrantse la missa, ô Ofici Divinal ab grans Orguens, ê Ministres aparellada una

Cadira devant lo dit Altar, la qual ere cuberta ab drap dor Imperial, sobre la qual Cadira fou aparellat un missal ubert agenollat sobre un Coxí posant las duas mans sobre lo dit missal, ê inclinat lo Cors vers la dita Vera Creu, la qual lo dit Rev.t Bisbe tenía devant, feu lo Jurament per causa de la Locthinensa, lo qual jurament está continuat en lo mateix Dietari.

A 27 de Juny 1461, Letres citatories del Príncep D.n Carles als Concellers de Barcelona pera prestar lo Jurament. Diversorum 3.us fol. 31.

Diumenge â 22 de Noembre 1461, en Dietari apar que la S.ora Reyna D.a Joana muller del S.or Rey D.n Joan, en nom del Ill.re D.n Ferrando llur Primogenit de Aragó constituhida personalment en la Casa de la Deputació jurá la Capitulació, y á 23 feu la Jura de la Locthinencia, segons es larg en Llibre 4 de Solemnitats fol. 39.

Dimars â 24 de Janer 1464, en Dietari apar que fou feta Crida per la Ciutat, notificant â tothom generalment com lo S.or Rey en Pere devía jurar los Privilegis, usos, Costums de la Ciutat atorgats per los predecessors Reys dimecres primer vinent, ê que lo dijous apres seguent sería feta la festa acostumada, segons es continuat en Llibre de Solempnitats, y â 25 per lo dit S.or Rey fou fet lo dit Jurament, y â 26, fou feta festa al dit Senyor Rey segons es continuat en Llibre 4 de cerimonias.

Dimecres â 21 de Mars 1464, en Dietari apar que lo S.or Rey constituhit personalment en la Sala del Palau Reyal de la present Ciutat, la qual Sala fou empaliada de bells draps de ras, saent lo dit Senyor alt en lo Tribunal en una Cadira Real, jurá sobre la Vera Creu en lo Missal ubert lo qual li fou allí aparellat, lo qual missal tenía lo Rev.t Bisbe de Vich Canceller del dit Senyor Rey, de tenir, ê servar Privilegis, Constitucions, Capítols de Cort, Usos, ê Costums per sos Antecessors atorgats â la present Ciutat, ê altres del Principat de Cathalunya, ê fet lo dit Jurament, fou prestada la faeltat al dit Senyor per molts Cavallers, e Gentils homens que allí foren presents, y despres fou prestada la faeltat per los Síndichs de la present Ciutat, ê per altres Comptats, Viles, y Lochs del present Principat.

Dijous â 20 de Juny 1471, en Dietari apar que D.n Joan

de Calabria Net, ê Locthinent General del S.or Rey feu la Jura devant lo Altar de la Seu sobre un missal segons es acostumat, ê feta la dita Jura, ê tots los actes, sen torná al Palau ab espasa devant, la punta empero alta, ê lo pom baix.

Dimars â 17 de Janer 1475, en Dietari apar que los Consellers reberen letra de la Mag.t del S.or Rey de Sicilia, ê Primogenit de Aragó, faentlos certs com ere stat Jurat en Rey de Castella pacíficament per los Ducs, Comptes, Bescomptes, Ciutats, ê Terres ab gran Concordia, ê uniformitat sens discrepancia de persona.

Dimecres â 1 de Setembre 1479, en Dietari apar que la Mag.t del S.or Rey entrá en la present Ciutat, ê jurá en lo Cadafal al Plá de fra menors, la Cerimonia del qual es en lo Llibre 4 de Cerimonias.

Diumenge â 4 de Noembre 1481, en Dietari apar que fou tengut Concell de cent per lo qual fou deliberat que fos dada facultat als Síndichs de Barcelona, que en la Cort celebrada en la present Ciutat presten consentiment que lo Ill.m D.n Joan fill Primogenit de la Mag.t del S.or Rey, ê de la Ill.ma S.ora Reyna D.a Elisabeth vuy benaventuradament regnant, sie jurat en Primogenit de Aragó, y á 5 de dit mes, vers dues hores de matí per la dita Cort fou jurat en Primogenit lo dit Ill.m D.n Joan, de edat de tres anys.

Dimecres á 4 de Setembre 1493, en Dietari apar que lo S.or Príncep D.n Joan Primogenit de Castella, de Aragó, de Sicilia, de Granada prestá jurament en la forma contenguda en dit Dietari.

Acte extret del Procés de las Corts del Rey Ferrando de 1495, ab que son Primogenit D.n Joan demana als Estaments un Ofici. Diversorum 6.us fol. 183.

Disapte á 8 de Octubre 1496, en Dietari apar que entre las 4, ê 5 hores apres mitg jorn lo Ill.re D.n Joan de Aragó Compte de Ribagorsa del Regne de Aragó Locthinent general de la Mag.t del S.or Rey arribá en la Iglesia de la Seu de la present Ciutat, ê aquí jurá en la forma acostumada, lo qual Ill.re Locthinent ere ja dies havía en la dita Ciutat, â la prestació del qual jurament no fonch acompanyat dels Consellers, ne abans, ne apres com fos en Ciutat segons demunt es dit, ê aço de Concell de alguns notables Prohomens.

Disapte â 25 de Agost 1498, en Dietari apar, que en las

Corts se celebraven en la Ciutat de Çaragosa Regne de Aragó, se tractava que la Senyora Reyna de Portugal D.ª Elisabeth fos jurada per Princesa en lo Regne de Aragó.

Dimecres â 26 de Setembre 1498, en Dietari apar que per letres del Síndich de la Ciutat fetes en la Ciutat de Çaragosa de Aragó á 23 del corrent venguè nova com los Aragonesos havían jurat Dn Miquel Ferrando Net de la Mag.^{t} del Sor Rey per Príncep de Aragó com â legítim Successor, ab pacte empero, ê condició, que tota vegada hi haurá fill llegítim, y natural del Sor Rey, lo dit jurament sie hagut per nullo, ê mes, que las Magestats dels Rey, ê Reyna nostres com â Tudors de dit Sor Príncep havían jurats los furs de Aragó, ê altres coses fahents per dits Aragonesos.

Dijous á 7 de Desembre 1503, en Dietari apar que jurá lo Ill.^{re} Dn Joan de Aragó Compte de Ribagorsa per Locthinent Genl de la Mag.^{t} del Sor Rey, ê anaren â la Seu los Consellers per veurer dit Jurament.

A 18 de Juliol 1516, Suplicació del Síndich de la Ciutat dada al Emperador, demanant que en sos Títols de sos Regnes tornás â son degut loch lo Títol de Compte de Barcelona. Diversorum 2.us fol. 230.

A 19 de Desembre 1533, Carta del Rey per als Concellers, y Vintiquatrena en recomendació de la Expedició de la Cort. Diversorum 2.us fol. 87.

A 11 de Setembre 1537, Carta del Rey â Concellers en recomendació de la Expedició de la Cort. Diversorum 2.us fol. 278.

Dijous â 27 de Agost 1551, en Dietari apar que jurá lo Sor Rey de Boemia, y á 28, los Consellers anaren â visitarlo.

Dijous â 13 de Abril 1564, en Dietari apar que jurá lo Sor Dn García de Toledo provehit de Capitá Genl de Sa Mag.^{t}

Memorial en dret de moltíssims Doctors, fet â instancia dels Deputats contra la Pragmatica dels Cavalls publicada lany 1575, ab que se esforsa que lo Rey no pot fer tals Pragmaticas. Diversorum 7.us fol. 125.

A 26 de Setembre 1598, Jurament del Duc de Feria Locthinent Genl en lo ingres de sa Locthinencia per lo Rey Dn Phelip ab las protestas del Síndich de Barcelona, y del General, y foren extraordinarias per que lo Rey encara no havía jurat. Diversorum 1.us fol. 235.

Capítols de Greuge de 1599, de la Captura dels Deputats ques feu á 24 de Maig 1591, y altros. Diversorum 5.us fol. 171.

Proposició del Rey en las Corts de 1599. Diversorum 5.us fol. 266.

A 18 de Abril 1616, Jurament de Virrey el Duc de Alburquerque ab las protestas. Diversorum 4.us fol. 68.

A 17 de Setembre 1619, Jurament de Virrey el Duc de Alcalá ab las protestas. Diversorum 4.us fol. 78.

En lany 1623, Capítols de Reformació que Sa Mag.t mana guardar per lley per al govern dels Reynes de Castilla, conté molts caps. Diversorum 7.us fol. 69.

En lany 1627, Discurs fundat en dret, sobre la pretenció que tenen los Comptats de Rosselló, y Serdanya de desunirse, y separarse de Cathalunya, y de sa Diputació. Diversorum 7.us fol. 281, y en fol. 295, es un memorial, ô Discurs del Principat de Cathalunya en resposta.

A 7 de Noembre 1630, Jurament de Virrey lo Duc de Cardona. Diversorum 6.us fol. 177.

En lany 1632, vot de Doctors en Justificació que en temps de Corts generals, toca als Estaments la Insiculació de la Deputació, y provisió dels Oficis. Diversorum 6.us fol. 185.

En lany 1632, Discurs del Bisbe de Urgell tramès al Bras militar en las Corts de S.t Fran.ch de Barcelona en ocasió de la Constitució de la Observansa que los Militars ordenavan, y resposta, y satisfacció de D.n Fran.co Gilabert. Diversorum 6.us fol. 285.

A 26 de Maig 1632, Jurament del Infant D.n Ferrando Virrey. Diversorum 6.us fol. 167.

Jurament de fidelitat de Rotgerio Bescompte de Viterrense, y de Carcassona, al Compte Ramon Berenguer Compte de Provença, y â la Reyna Patronilla sa muller. Diversorum 5.us fol. 139.

Confirmació de Capítols, y actes de Cort, Capítol. 7. Diversorum 5.us fol. 163.

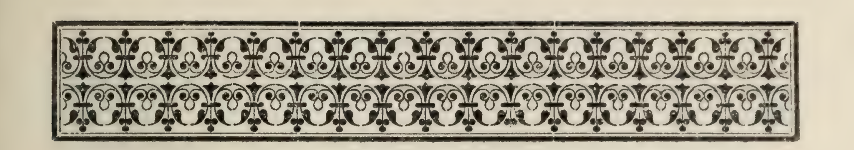
Jurament de la Comptesa Ermisenda Viuda del Compte Ramon que prestá al Compte Ramon de Barcelona ratificant la venda de sos drets que li havía feta dels Comptats de Gerona, Barcelona, Vich, Manresa, Castell de Begur, y que faría que lo Papa Víctor qui â instancia sua tenía excomunicats al dit Compte Ramon, y â la Comptesa Almodis,

los absoldría fins â Pasqua, y que â Remballo Arquebisbe Arelatense, y Dn Guifredo Bisbe Narbonense los absoldrían de la excomunicació en quels havía posats per orde del dit Papa Víctor fins la festa de St Miquel de St Feliu de Gerona primer vinent. Diversorum 5.us fol. 248.

Memorias authenticas tretas del Arxiu Real en orde al Jurament del Rey, y Sacrament de fidelitat dels Vassalls. Diversorum 5.us fol. 268, y en fol. 272, es un Transumpto authentich del mateix, y en fol. 276 es una Certificatoria authentica de diversos actes en orde al mateix.

Memorial en justificació que en temps de Corts Generals, los Braços poden fer las Insiculacions, y provehir los Oficis de la Deputació. Diversorum 7.us fol. 319.

CAP. LX.

MOSTASSAF, Y AFINADOR.

EN lany 1329, ordinació, y aforament de las Carns feren Consellers, y Promens dins la Ciutat, y Termens de Barcelona, ço es de Montgat, trò â Castell de fels, y de Moncada fins â Finestrells, y del Coll de cerola, y de la Gavarra, y de Vallvidrera, y de Molin de Rey, tro â dotse leugas dintre mar.

A 20 de Setembre 1357, com lo Mostassaf â instancia dels Consols de Blanquers hagues declarat que uns cordovans venguts adobats de Lentiscle eran perduts en virtut de Privilegi Real otorgat â dita Confraría, y los Sabaters en adverso haguessen recorregut â Consellers, declararen, que lo Privilegi tenía loc en los cordovans adobats en Barcelona, y no en los de fora.

A 15 de Noembre 1357, lo Consell de cent dona â les monges Predicadoresas 150 ₶ ♀ pagadores dels Emoluments, y drets que eran exits del Offici de la Mostassafía tocants à la Ciutat depuys que lo dit Offici es en la Ciutat retut lo compte.

A 15 de Desembre 1369, lo Consell de cent ordena que lo Mostassaf dins un mes dega dar compte dels Emoluments, y dar lo ters â la Ciutat.

A 31 de Mars 1379, per que lo Mostassaf pres de la Terna per lo Rey no havía volgut jurar, y lo vell encara servíe, per

ço lo Consell de cent ab comissió del Rey, feu elecció de un Mostassaf.

A 7 de Maig 1404, Guillermonet Oliver substituhit de Mostassaf, ó Loctinent ô Regent la Mostassafía jura.

A 17 de Juny 1406, ordinació que lo Mostassaf no puga desemparar lo carrech, ni exir de Barcelona mes avant de dos dies sens licencia de Consellers, sino era per coses de son offici.

A 30 de Desembre 1445, los Consellers requeriren, y consellaren al Mostassaf no admetessen á jurar nenguns Consols de officis fins fos certificat de Consellers los havían elegits segons privilegis de la Ciutat.

A 24 de Noembre 1461, fou perpetuat de vida, com abans fos triennal lo Offici de Afinador â peticio dels Promens de Revenedors, y Speciers, ê Mercaders de Vitualles, ê Carnicers, et Talladors de peix.

A 5 de Noembre 1470, lo Trentenari suspengué las Ordinacions del Mostassaf per que contra parer de Consellers penyorá als Carnicers qui venían porch â cert for, y remeten los bans.

A 3 de Desembre 1470, havent los Consellers, y Trentenari suspeses les ordinacions, y bans del Mostassaf sobre certs penyoraments de Carnicers que havía fets contra voluntat de Consellers, empero apres ell mete en mans de Consellers les penyores sotmetentse al que ells ordenarien, ê perço lo Consell revoca dita suspensió, y que fos publicada.

A 19 de Janer 1480, ordinació que los Pesadors de Mostassaf degan servir personalment salvo just impediment â coneguda de Consellers.

A 2 de Febrer 1482, com Galceran Carbo Mostassaf per certa antigua ordinació hagues fet manament, que en la present jornada nengu venes peix a la Pescatería, un Pescador foraster no tenint noticia de assó portà peix, y sabent apres aquest edicte aná al Clavari qui li digue retengues lo peix, que ell faría que lo Mostassaf permetría fos venut, empero lo Mostassaf no obstant los prechs del Clavari, y encara de Consellers se pres lo peix pretenent era perdut, ê perço los Consellers dit die juntaren Trentenari, lo qual suspengue totes les ordinacions del Mostassaf, y que fos publicat ab crida, y â 13, havent lo S.or Infant pregat â Consellers reposassen dites

diferencias per complacencia sua, pus la Ciutat no era leza en lo honor, authoritat, y preheminencia sua, lo Consell leva la suspensió.

A 2 de Mars 1482, Ordinació de guardar les festes, hont se declara quins Officis poden vendrer, y quins no.

A 29 de Octubre 1484, Sentencia arbitral entre Oripellers, hont se refer que lo Mostassaf ere estat inhibit per lo Virrey, y per ço feya son offici lo Conseller quart.

A 24 de Noembre 1490, deliberació que dels salaris del Afinador dels pesos, y mesuras se fessen dues parts, una que estigues en Casa la Ciutat, y altre en Casa del Afinador.

A 28 de Maig 1493, y â 14 de Juny 1583, Ordinacions que lo Mostassaf fasse colre les festes.

A 20 de Abril 1501, Ordinació que nengu pogues metre â coll de bestias la lenya que sería venguda ab carros fins prop la Ciutat.

A 31 de Janer 1506, aforament de todons palomars â 8 diners, y los matrassats â 6 lo parell.

A 5 de Juny 1506, en libre de patents de dit temps, letras de Consellers dirigidas als de Perpinyà certificantlos que en Barcelona la Ciutat te creat un offici de Afinador de pesos, y mesuras al qual toca afinar tots los pesos, y mesuras, y canas ab que las cosas se venen, os prenen en Barcelona segons los altros que per est efecte los Consellers li tenen liurats, los originals dels quals se guardan en Casa de la Ciutat, axí que nengu altri pot afinar, ni tampoc nengu pot vendrer sino ab pesos, mesuras, ô canas per aquest afinadas, y marcadas ab la marca de la Ciutat, y del Mostassaf, y es offici de vida, lo qual apres que es nomenat, pren ab Inventari totes les coses de ma del hereu de son predecessor. fol. 66.

En Desembre 1508, y Janer 1509, tres extraccions de Ternas de Mostassaf, per que los que lo Virrey elegía renunciavan.

A 5 de Juny 1509, tatxa dels drets del Afinador que deu rebrer per afinar pesos, y mesuras.

A 22 de Agost 1510, lo Consell de cent dona poder â Consellers de remetre los bans del Clavari, Mostassaf, y dels altros Officials de la Ciutat, y â 22 de Janer 1535, es una deliberació en corroboració.

A 20 de Desembre 1511, lo Mestre de la Seca es declarat habil â Officis de la Ciu[ta].[t] excepto Mostassaf.

A 17 de Febrer 1514, letres responsives del Mostassaf als Alcaldes de la Seca en raho de la ferma de dret que devant ells havía feta cert Official de la Seca ê per ço lo dit Mostassaf respon que ell es Jutge competent en les coses de son Offici contra los de la Seca. fol. 139.

A 13 de Desembre 1514, feren Extracció de Terna de Mostassaf, y lo Virrey elegí empero lo Elet, y hu dels altres renunciaren, y á 22 feren extracció de altres dos, los quals, y laltre de la primera Terna foren presentats al Virrey, y elegí lo hu de la primera Terna, y lo mateix fou â 25 de Abril 1546, es contra lo us de ara per que una vegada presentada la Terna sino lo Virrey ha elegit, y renuncía, se fa nova Terna.

A 16 de Febrer 1519, per que lo Rey era en Barcelona, lo Consell dona poder al Mostassaf de fer tres substituts â risch seu, y de sas fermansas.

A 8 de Janer 1523, in Regestro deliberationum es un vot de molts Doctors, que donan son vot dient que lo Mostassaf podíe prestar la caució, y jurar en ma del Veguer.

A 11 de Setembre 1524, Ordinació que nengu puga tenir en lo Territori porchs sino fins en cert numero.

A 15 de Setembre 1528, lo Mostassaf feu actes â Sanboy.

A 5 de Octubre 1531, Requesta del Procurador de Dn Anton de Cardona S.[or] del Alou de Sanboy al Mostassaf per que era anat allá á fer actes de Jurisdicció, y resposta.

A 3 de Febrer 1532, attes que per Sentencia del Clavari confirmada per Consellers fou privat del offici de Afinador en Joan Pons, fou feta extracció nova de Afinador, ê isqué Pere Riambau.

A 15 de Desembre 1535, per que presentada la Terna de Mostassaf al Virrey, lo elet no volgué acceptar, ne tragueren altro, y aquell ab los altres dos aná en Terna al Virrey, y lo mateix se feu dit die ab la Terna de Mestre Portolá, y presentadas las Ternas al Virrey, prengue dels dos primers, lo mateix se feu â 20 de Desembre 1557, ab la Terna de Mostassaf quen tragueren altro en loc del qui era estat per lo Virrey perque nou volgué acceptar, y fou també lo mateix per lo Administrador de les Plasses.

A 17 de Desembre 1535, Jurament de Mostassaf largament estés in burça.

A 16 de Janer 1546, per quexas del Mostassaf, lo Trentenari suspen sas Ordinacions.

A 6 de Juliol 1548, apres de presentada la Terna de Mostassaf al Virrey, y ell haver pres de la Terna lo elet, renunciá, y tragueren altre Terna.

A 13 de Desembre 1551, per que lo Virrey era à Empuries, li embiaren allá la Terna de Mostassaf.

A 23 de Agost 1553, per que la Regia Aud[ienci].[a] havía trames â dir als Consellers reformassen los excessius preus de la lenya, y de las Sabatas, perço lo Trentenari las aforà.

A 15 de Setembre 1558, lo Mostassaf fa actes de Jurisdicció â Sanboy.

A 18 de Juny 1562, per que lo Virrey, y R.[l] Consell havían fet Cridas aforant lo oli, y prohibint als Taverners lo donar â beure, los Consellers ho scriuen al Rey querellantse de asso, y lo Rey scriu dit die al Virrey, y Real Consell guarden los privilegis a la Ciutat.

A 15 de Setembre 1564, vertent causa devant lo Mostassaf entre lo Procurador del Capítol de la Seu de Tarragona de una, y Antoni Enriques pagador de la Artillería de Sa Mag.[t] de altre sobre unes finestres, y babadors, y aygues pluvials de la Casa del Capítol que pretenía dit Enriques no podíen estar per lo prejudici que feyan a la sua Casa que esta veyna, junt las Casas dels Castells prop lo Palau de la Comptesa, fou assignat â Visura, y elets Experts, y feta relació, lo Mostassaf ab Consell de Assessor un dels Advocats de la Ciu[ta].[t] proferí Sentencia á 27 de Octubre, y declara que las finestras se devían tancar, empero no las espilleras que totas davan sobre la Casa de dit Enriques, de la qual lo Procurador del Capítol recorregué â Consellers, y â 16 de Noembre fou assignat á Visura en la qual asistí lo Conseller ters qui (segons diu lo acte) post quam recursus interponitur coram Mag.[cis] Consiliarijs â sententijs latis per edilem presentis Civitatis visura, et cognitio competit, apar de dites coses ab proces actitat en poder del Scrivá de la Cort del Batlle de Barcelona, y per dita raho diu que es Scrivá del Mostassaf.

A 25 de Juliol 1567, lo Mostassaf ab un Capdeguayta capturá un Carnicer, y lo Alguazil del Governador ley leva,

y los Consellers feren capturar al Alguazil, y sobre asso tingueren Consell, y embiaren al Virrey â Perpinyà.

A 4 de Maig 1568, lo Noble D.n Geronim de Pinós Senyor de la Carnicería de Badalona demana lo for de la Ovella â Consellers, y lo Mostassaf lo dona.

A 22 de Octubre 1568, protesta del Procurador del Capítol de Tarragona â Consellers sobre una finestra de la Casa de dit Capítol que lo Virrey instava manassen taparla, dient que la conexensa de la Causa tocava primer al Mostassaf, y apres â Consellers.

A 12 de Janer 1569, havent renunciat lo elet per lo Virrey de la Terna de Mostassaf, se posa en dubte sin trauríen altro en loc de aquell pera presentarlo ab los altres dos al Virrey, y fou deliberat se tragues nova Terna, y lo mateix fou de la Terna de Adm[inistrad].or de les Plasses per que tambe havía renunciat.

A 5 de Octubre 1575, havent lo Batlle general ab provissió de son Assessor â instancia de son Fisch fet manament al Mostassaf en scrits que restituhís â certs homens les penyores los havía preses per haver portat dins Barcelona una Barcada de Olles, lo Síndich de la Ciutat judicialment demana devant dit Mostassaf que manas als dits revocassen los dits manaments, y per ço foren despedits Cartells, y â 11 de dit lo Síndich comparegué devant Consellers, y Mostassaf querellantse del manament fet per dit Batlle general â dit Mostassaf, que â pena de Carcer restituhís dites penyores per que eran en prejudici del dret real ques reb sobre peix, y olles, y perço dits Consellers, y Mostassaf feren altre manament al Batlle general que revocas. Es continuat en un llibre de Sentencias, y provisions començant lany 1570.

A 26 de Mars 1579, Consellers, y Mostassaf revocan la licencia que havían dada â 14 de dit als Jurats del Hospitalet de vendre la Carn al preu de Barcelona.

A 30 de Desembre 1582, per renunciació de Mostassaf, se trau nova Terna.

A 16 de Desembre 1585, los Consellers scriuen al Rey estant en Monçó, y li embían la Terna de Mostassaf, y la de Administrador.

A 25 de Juliol 1587, los Consellers donaren Consell en scrits al Veguer capturás al Alguazil del Governador, y â

son Porter, per que havían levat un pres de ma del Mostassaf.

A 13 de Desembre 1587, Terna de Mostassaf presentada al Virrey, y ans que elegís renunciaren dos, y en son loc ne tragueren altros dos, y ab laltre feren terna, y la tornaren presentar al Virrey.

A 15 de Desembre 1587, se veu que lo Conseller ters fa de Mostassaf desdel día de S.ta Lucia enlla si lo Mostassaf no ha jurat, fins que ha jurat, empero assó es revocat per Consell de cent á 12 de Mars 1608.

A 19 de Desembre 1587, los Consellers embían â dir al Bisbe, que las penas posadas en son edicte contra los qui tenen las portas paradas en dia de festa tocavan al Mostassaf, qui acostumava penyorarho, y no tocava â sa Senyoría.

A 24 de Noembre 1593, suspensió de Mostassaf per Consellers ab crida publica, y recorregue a la Regia Audiencia, y a 18 de Desembre fou confirmada per dita Real Audiencia.

A 23 de Janer 1599, Sentencia per lo Trentenari en causa de Recors contra Taverners en favor del Mostassaf.

A 19 de Juliol 1599, renunciació de Mostassaf en ma de Consellers.

A 16 de Setembre 1599, lo Consell de cent comete â Consellers, y Trentenari la declaració de les diferencies entre Mostassaf, Clavari, y Administrador.

A 12 de Mars 1608, deliberació que los Consellers no pugan fer de Mostassaf sino en cert cas, y que los vells servescan fins que los nous hagen jurat.

A 6 de Juliol 1611, per afinar los pesos de las monedas, fan elecció de un Argenter.

A 7 de Juliol 1617, in deliberationum Vot de Advocats de la Ciutat, que en cas de malaltía del Mostassaf, está â arbitre dels Consellers, ô servir ells, ô dexarli posar subrogat.

A 2 de Octubre 1618, elecció, y nominació de Pesador, y tocador de or, y agrat, y Contrast.

A 14 de Desembre 1619, deliberació de Consellers en declaració de coses de Revenedors ab Mostassaf.

A 3 de Juliol 1620, en llibre de Cridas, y Ordinacions fol. 62, Crida de Mostassaf, prohibint vendrer aygua de Loja (aloja) per Ciutat.

En lo llibre de Cridas del any 1620, y altres en fol. 183, es la Tarifa del Afinador de la Ciutat de pesos, y mesuras del que deu cobrar del afinar, y demes en ella exprimit, encara que dita Tarifa fonc feta en virtud de Sentencia de Visita publicada â 17 de Juliol 1608 ahont devía ser continuada, pero no si continuá, sino que apres se continuá en dit Registre de 1620.

A 10 de Juny 1622, en llibre de Ordinacions, y cridas fol. 8, Crida publicant la Ordinació disposant que qui tinga provisions, y mercaderías pera vendrer, las hage de pesar ab balanses dites Canastrons.

A 7 de Juliol 1622, en la ma de deliberacions es un vot fet per los Advocats y Consulents ab lo qual aconsellan que los Consellers poden continuar las execucions, y penyoraments de penas imposades contra los que contrafan â las Ordinacions de la Ciutat, y que poden instar al Veguer, y altre qualsevol Official, fasse los penyoraments de las penas, com es acostumat.

A 16 de Noembre 1622, lo Batlle general per no haverhi Loctinent General feu nominació de Mostassaf dels de la Terna presentada per la Ciutat.

A 24 de Agost 1627, en Registre de Ordinacions fol. 190, son Cridas de Mostassaf, prohivint tallar Carn en lo districte de la Jurisdicció, sino que primer prengan los preus que las han de tallar.

A 10 de Juny 1629, extracció de Afinador.

A 15 de Desembre 1633, se veu en Dietari, que havent aportat la Terna de Mostassaf al Virrey lo Síndich, S. Ex.ª li digue de paraula que digues als Consellers com ell anomenave â D.ⁿ Feliciano de Cordelles, y jurá á 20.

A 15 de Febrer 1635, en Manual apar de una remissió feta per lo Mostassaf als Proms de la Confraría dels Taverners per que eren anats â regoneixer las mesuras en S.ᵗ Martí y altres parts.

A 25 de Abril 1635, en Consell de cent fonch extret en Afinador Geronim Colomer Manyá per mort de Rafel Cerventí manyá.

A 14 de Desembre 1635, scrigueren al Duc de Cardona Locthinent qui ere en Perpinya, enviantli per medi del Subsíndich aquella, y la Terna de Mostassaf, com apar en Die-

tari, y en Registre de Cartas comunes fol. 93, y a 19, torna, y porta la nominació se veu en Dietari.

A 15 de Desembre 1636, en Dietari apar com Miquel Perez Scrivá de manament aportá la nominació de Mostassaf.

A 22 de Desembre 1638, fonch deliberat que al nou Mostassaf qui estava desganat se li rebes lo jurament en la conformitat ho narra la deliberació, si be no tingue efecte, perque dit nou Mostassaf jurá á 31, del mateix; empero es de veurer per las rahons de la deliberació.

A 26 de Janer 1639, lo Consell de 36 declara á favor de Joan Armendans Guarda de les Egipciacas extret en Pesador de Mostassaf, declarant que no obstant fos Guarda de les Egipciacas, podía ser Pesador, attes lo un Offici no ere incompetible ab lo altre.

A 20 de Agost 1648, en Concell de 36 se tracta de la Contenció tenían lo Batlle General, y lo Mostassaf, en orde â penyorar los Revenedors y altres Ciutadans de Barcelona per que tenían gallinas, y altre especie de Volatería vivas en las portas de sas Casas.

A 12 de Noembre 1648, lo Concell de 36, deliberá que de aci al devant los Mercaders, y Compradors de Bacallá, y Congre tingan Dieta tres dies del dit Bacallá, y Congre que compraran.

A 8 de Janer 1657, en Concell de 36, se tracta de una Controversia tinguda entre lo Mostassaf, y Obrers â cerca â qui pertany lo donar los lochs en las Plassas, y demes puestos de la present Ciutat, y á 23 de Desembre 1659, en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 7 de Maig 1699, en Concell de 36 se tracta de la Tarifa del Afinador, y á 22 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

A 3 de Setembre 1699, en Concell de 36 se tracta de la Jurisdicció dels Obrers, y Mostassaf en orde al donar lochs al Revenedors, y Pagesos.

A 29 de Desembre 1440, Provisió de la Reyna María, que los Consellers, y Consell pugan procehir â fer nova Terna de Mostassaf, per ço que de la primera que havían feta ere estat elet Fran.ch Lobet, la qual elecció ere nulla per que ere stat Consol de Lotge, y no havía purgada Taula. Diversorum 2.us fol. 124.

A 26 de Setembre 1487, Letres patents del Infant D.ⁿ Enrich Locthin[en].ᵗ General, concedint â la Ciutat, que attes que lo Ofici de Mostassaf â present vacaba, per que Grau de Vallseca qui ere stat elet á Mostassaf ere stat provehit de Algutzir, y axí no podía regir lo Ofici de Mostassaf, perçò doná poder à la Ciutat de fer nova Terna de Mostassaf. Diversorum 2.ᵘˢ fol. 93.

A 17 de Juliol 1608, en lo Llibre de Ordinacions fol. 183, se troba la Tarifa, y Tatxa del que se ha de pagar al Afinador de la Ciutat per raho de sos treballs.

Certificatoria authentica en fe de que lo Mostassaf acostuma fer actes á Sarriá, Senboy, y altres parts del Territori de Barcelona de diversos anys. Diversorum 3.ᵘˢ fol. 224.

CAP. LXI.

MONEDAS, PESOS, MIDAS, DESTRES y Mesuras.

EN lany 1137, lo Noble en Ramon Berenguer Compte de Barcelona, ê Príncep de Aragó comensá scampar moneda menuda apellada mancussos, valía lo March del argent 57 ß de dita moneda.

En lany 1185, per lo Compte de Barcelona fou principiada, y scampada altre moneda menuda apellada Bussana, ê valía lo march de argent 51 ß de dita moneda, ê dura tres anys no pus.

En lany 1200, lo Rey Namfos principiá, y scampa moneda apellada Bruna, ê valía lo march de argent en Barcelona 63 ß, ê durá la dita moneda nou anys.

En lany 1210, en Barcelona valía lo march del argent en los meses de Mars, Abril, y Maig á 55 ß, en los mesos de Juny, y Juliol valía 57 ß, en Agost, Setembre, y Octubre 58 ß, en Noembre, y Desembre 60 ß, y en lany 1211, en Janer y Febrer 61 ß, en Mars, Abril, y Maig 66 ß, en Juny, Juliol, Agost, y Setembre y Octubre 69 ß, en Noembre 90 ß, en Desembre, Janer, y Febrer 1212, 84 ß.

A 9 de Febrer 1221, per lo Rey en Jaume qui conquistá Valencia, y Mallorca fou principiada, y scampada per la sua Terra moneda menuda apellada Doblenca, valía lo March de argent en Barcelona a.º (a rahó) 44 ß de dita moneda.

En lany 1212, fou scampada moneda per lo Rey en Pere

primer apellada de Cort, y à 11 de las chalendas de Abril en lo mes de Mars de dit any valía lo march del argent 91 ₰, en lo mes de Abril 108 ₰, en Maig, Juny, y Juliol 128 ₰, en Setembre 132 ₰, en Octubre 142 ₰, en Noembre, y Desembre 1213, y en Janer y Febrer 1213, valía 180 ₰ de dita moneda, escampá la dita moneda, feu altre moneda, ê valía lo march del argent 64 ₰ de dita moneda.

A 24 de Agost 1258, lo Rey en Jaume principia la moneda de Tern, y valía lo March de argent 72 ₰.

A 3 de las chalendas de Noembre 1326, Jurament de Guillem Lobet Destrador de bene, et legaliter &c. fol. 1.

A 10 de las chalendas de Mars 1329, Ordinació que tothom dega pendrer diners menuts tants com los Compradors volran donar.

A 14 de Octubre 1329, los Consellers scriuen al Rey ab gran sentiment de que havían vista moneda Barcelonesa falça, y que la havían mesa, y portada de Italia, y diu que la havían feta mirar, y que trobavan que lo march de dita moneda no valía sino 34 ₰ 10 ½ y si fos bona havía de valer 72 ₰, y la moneda era sots forma de Barcelonesos de argent, y mes avant ho scrigueren als Jurats de Valencia, al Rey de Mallorcas, als Jurats de Mallorcas, als Consols de Perpinyá, al Bescompte de Cabrera, en persecució dels culpats, y feren extraordinarias diligencias.

A 14 de Juliol 1339, crida de part del Veguer de ordinació dels Consellers, que nengu gos rebujar los Barcelonesos â dotse diners, y que sis dubtava si eren rebedors anassen als Proms assignats a la Plassa de S.ᵗ Jaume, y a la del Blat, y als Cambis, que ells declararían si ho son, y sis deuen tallar.

A 4 dels Idus de Maig 1350, lo Síndich de la Ciutat presenta requesta al Mestre de la Seca, que per lo que havía entes compraba una Casa prop la Plassa de S.ᵗ Just, no mudas la Seca â dita Casa per ser part hont está molta gent Noble, y de gran concurs, y lo rumor los havía de dar pena, sino que la tingues hont ja estava, loc solitari, y comodo pera dit efecte, y â 7 dels Idus de Juny, y á 14 de las chalendas de Juliol son altras.

A ... (*) de Desembre 1357, partiren Missatgers de Bar-

(*) En blanch.

celona pera Valencia al S.or Rey per que das endressa, que pau se seguís, ê Concordia entre los Ciutadans de Barcelona, ê per raho de la falsa moneda que lavors era estada trobada en Puigcerdá, y per alguns altros affers, y á 30 de Noembre partí un Missatger pera Rosselló per tenir aprop al Governador punís los culpats de dita falsa moneda.

A 15 de Febrer 1358, albará testimonial de la despesa de la Missatgería tramesa â les parts de Rosselló per fer castigar als culpats en la falça moneda de Barcelona que era estada trobada â Puigcerdá, y era molta per tota la Terra, partí â 30, de Noembre, y torna â 21 de Desembre prop passats, y perço tambe aná Missatgería a Valencia al S.or Rey â 15 de Desembre 1357.

A 19 de Febrer 1377, los Consellers fan elecció de Destradors de terras, y Cases &c.a y aquí son les Ordinacions dels Destradors. fol. 12.

A 15 de Noembre 1378, per que la Cortera del forment era mes xica que la del altro gra, se tracta que tot fos una mesura.

En lany 1407, muntaren los Ternats que valían dotse diners â devuyt diners, y malla, y en lany 1425, foren tornats â quinse diners.

A 16 de Setembre 1426, Crida que nengu prenga los Croats sino â 15 diners.

A 9 de Juliol 1434, scriuen a la Reyna limitas lo nombre dels moneders, y revocas los inhabils.

A 8 de Maig 1438, fou despatxada cautela per pagar al Regidor de la Taula del pes dels florins, qui per especial provisió del Rey fou posada en la Lotja de la mar per pesar en gros, y a menut tots florins, ê mitgs quant hi hagues debat entre parts 11 ℔ ß per salari ordinari de tres mesos.

A 5 de Noembre 1438, Cautela ab que apar com 4 ℔ 3 ß 2, moneda de gros, valen 45 scuts, y vuyt gros, comptant lo scut â 22 gros, qui â raho 8 ß 3 per scut valen de moneda de Barchinonesos.

En la Historia de Pere Miquel Carbonell Arxiver del Rey Cap[ito].[1] 9 del llibre ters C[art].a 129, lo Rey en Pere scrivint la sua Historia, y del Rey Jaume de Mallorques donant quexa del Rey de Mallorques, y la raho quel havíe mogut â procehir contra dit Rey â privarlo del dit Regne, y dels

Comptats de Rosselló, y Cerdanya, diu entre altres, que lo dit Rey de Mallorques en sas Terras de Rosselló, y Cerdanya que son dins lo Principat de Cathalunya, diu feya fondre les monedes nostres, y feye batre altres monedas, lo que no li era lícit â ell, sino â nos tansolament, ê que sie moneda Barcelonesa que es apellada de Tern, ê es perpetual, ê encara nos aquella fer batre no podem sens consentiment ê voler de dita Ciutat â la qual es comanat per tot lo Principat de Cathalunya, ê per avinenses antigues.

A 5 de Maig 1444, crearen mestre de la Seca, per que nos trobava lo mestre.

A 29 de Mars 1446, havent la Reyna scrit â 19 â Consellers, y en altros dies abans pregantlos suspengan la Ordinació dels Cambis ques haguessen de pagar per la Taula, y no per banchs á fi de fer millor deposit en la Taula, li responen dit die, que aquesta Terra estava perduda de monedas, y que dapres la publicació de dita Ordinació los Cambis eran molt baixats, y entrava en la Taula moneda, y que poríen batre moneda de or, y plata, y que havían fet un Contracte de 800 marchs de argent a.º (a rahó) 86 ℔ lo march.

A 12 de Agost 1446, los Consellers en virtut de privilegi Real dat á 5 de Maig 1444, crearen Mestre de la Seca, per que nos trobava lo Mestre.

A 31 de Mars 1449, lo Rey ab sa carta demana consell â Consellers, que deu fer en lo dels florins nacses de Mallorca que corran en Cathalunya.

A 13 de Maig 1450, scriuen als Síndichs en les Corts de Perpinyá, que convenía extirpar la multitut de florins nacses de Mallorca que eran venguts en Cathalunya, y que aquest dany havía de venir â sobres de la generalitat.

A 25 de Abril, y a 10 de Maig 1451, en Consell de cent, y de Trenta se refer que lo Poble estava queixos de que fos pujat lo valor del Croat, ê perço deliberaren sen donas raho â la Reyna.

A 4 de Juny 1451, lo Consell de Trenta, y â 7 los Consellers ab gran Promenía, y dit die lo Trentenari feren Ordinació que los Reals Valencians, ni Mallorquins, ni altres monedas de argent estranyas nos admetessen en Barcelona, ni en son Territori, y quen donassen rahó á la Reyna, y â 12, per que la Reyna nos determinava en lo de repellir los Reals Valen-

cians, y Mallorquins, fou deliberat requerissen al Veguer fes publicar la Crida.

A 2 de Juliol 1452, los Consellers scriuen â Guerau Thomas Mercader â Tortosa pregantlo que vinga per que ells havían deliberat batre continuament en aquesta Seca moneda de or, y de argent, y que ells ab lo mestre de la Seca havían deliberat que ell fos son Thinent.

A 30 de Desembre 1452, los Consellers, y Síndich presentaren a la Reyna un dissentiment sobre tractament de monedes que dita Senyora feya en prejudici dels privilegis de la Ciutat.

A 4 de Janer 1454, se entengue que lo Rey havía manat pujar lo valor de la moneda, ço es lo Croat a 18 diners, y lo florí fos rebut per billo, fou deliberat que la Ciutat hi presentas discentiment, y abans valía ço es lo croat â 15 diners, y lo florí â 11 ₰, com se veu â 19 de dit. Vide lo Dietari.

A 15 de Janer 1454, en manual es lo Jurament que presta lo Mestre de la Seca per observança del Privilegi dels Croats.

A 27 de Mars 1454, per observança del Privilegi de 5 de Maig 1444, per que certs Officials de la Seca no volían jurar, ni obrar los Croats, â requesta dels Consellers; perço dits Consellers crearen nous moneders.

A 18 de Juny 1455, en Consell se tracta de fer Croats, ê mitgs Croats, ê sisens de Croats de argent, y â 20, lo Consell delibera que los Consellers compren lo argent que poran pera fer dites monedes, empero que la major part sien mitgs, ê sisens.

A 26 de Juny 1455, era diferencia entre Consellers, y Taulers de una, y Deputats de altra, sobre las monedas que los Deputats tenían en la Taula, que essent entrades a.º (a rahó) 18 diners lo Croat, per haver apres lo Rey alterat lo valor del Croat, pretenían que la Taula los havía donar lo augment.

A 10 de Octubre 1455, fou deliberat que lo florí fos donat, y pres a.º (a rahó) 13 ₰.

A 9 de Abril 1456, en lo Proces del Bras Real de la Cort General, se fa menció com la Cort donava al Rey 400,000 florins de or, valents 220000 ℔ ₰.

A 26 de Febrer 1457, Pragmatica sobre los menuts.

A 8 de Abril 1457, se tracta de expedir ardits, y morlans,

y monedas estranyes, y â 26 se feu la Crida, y á 15 de Janer, y 10 de Desembre 1461, son altres Cridas.

A 14 de Noembre 1457, en Consell se tracta de haver argent, per haver mitgs Croats, ê Sisens.

A 4 de Juliol 1465, en Trentenari se refer que lo Rey era content per quatre mesos sobreseure en fer Crida, ne compulsa que algu sie estret pendre los Pacífichs en cert for mas aquells metrà, ê donará al for que sa Senyoría pora durant dit temps, sens prejudici de sas Regalías, ê dret de la Ciutat, y passat dit temps si dit Senyor volrá procehir en dit fet, dega cridar la Ciutat per son interes.

A 23 de Noembre 1468, per que molts toriscavan la moneda de or, fan ordinació ques don, y prenga â pes.

A 28 de Febrer 1469, perque alguns se atrevían â afinar pesos, ê minves de monedes de or; per ço deliberaren, y ordenaren que daquí avant ho fes Antich Crestiá Argenter, y no altri, provehint aquell del dit carrech en la forma que en lo passat altres han acostumat tenir, y servirlos, y cometen â Consellers, y persones vegen, y provehescan lo que deura haver del afinar, y a 20 de Mars tatxan lo que deu haver, y deliberan sie publicat ab crida publica.

A 3 de Febrer 1476, com per causa de carestía quey havía per lo passat, fos estat ordenat que fossen fetes mesures de tres cortans, y de dos, y de un, y en aquest temps hi hagues abundancia, y axí ditas mesuras eran danyosas, proposan de levarlas, y deliberan que no sie levada la mesura de tres cortans.

A 27 de Octubre 1476, se parla extensament de monedas, ê de foragitar las monedas forasteras, hont se cotan privilegis, y Constitucions.

A 6 de Mars 1477, los Consellers scriuen al Rey consenta que de 4000 pacífichs de or que son en la Taula, y son curts, sen pugan batre quartes, ê mitgs sens haver pagar drets, pus ja foren pagats en lo primer batiment.

A 23 de Mars 1479, elecció de Afinador de pesos, y mesuras, á favor de Joan Font Argenter, per mort de altre Argenter, y ordenan que encara que qualsevol persona pot fabricar pesos, y balanças de monedas, empero que no sen puxe usar sino son afinats per lo Afinador qui será elegit de dits pesos, y balanças, y à 25 de Setembre deliberan que los Patrons dels pesos li sien liurats.

A 17 de Juny 1482, lo florí de or valía a.º (a rahó) 16 ℔ 6, com apar ab acte dit die.

A 26 de Abril 1491, scriuen al Rey que per Cathalunya corría gran diversitat de monedas estranyes á valor excessiu, y que cada loc feya moneda de coure menuda, ê fora ley, de hont resultava que lo Ducat se prenía á 30 ℔, y 32 ℔, lo pacífich de or 25 ℔, ê 26 ℔, ê lo florí de or 21 ℔ ê 22 ℔, qui en aquesta Ciutat valen ço es lo Ducat 24 ℔, lo pacífich 20 ℔ y lo florí de or 17 ℔, y per aquesta via la moneda de or ix de Cathalunya, y resten assí les monedes estranyes contaminades, suplicantlo vulla provehir que les monedes de or, y de argent corregan en Cathalunya en una certa valor, segons val en la Taula.

A 21 de Noembre 1492, fou deliberat que fossen pagats â coneguda de Consellers los qui en dies passats havien treballat sobre la mutació de les monedes, pus la quantitat no excedesca entre tots â mes de 30 ₥ ℔.

A 4 de Octubre 1493, per que en la Cort general se tractave de adovar les monedes de argent, senyaladament Carlins, y Reyals, y los Carnicers, Revenedors, y altros recusavan pendren, perço los Consellers tement nos seguís algun inconvenient, ho scriuen al Rey.

A 6 de Noembre 1493, fou publicada la Crida de fer Scuts, Croats, ô Reals de argent del pes, y valor que allís diu en altros Dietaris de abans hi ha notas de Croats, y per descuyt ses deixat de escriure. Vide lo Dietari.

A 27 de Noembre 1493, scriuen als de Tarragona qui demanavan moneda, que ells pagarían lo equivalent, yls responen que per no haverhi en Barcelona moneda que corregues sino Carlins, y Reals toriscats, y nols volían ja pendre â nengun for, havían fabricat Reals, y menuts, y en ser mesos, la gent los treian fora á Gerona, y altres parts hont valían mes, y perço assí havían fet crida que tothom hagues de pendre los Reals á pes, y que la Ciutat perdía molt en batre moneda.

A 26 de Noembre 1497, fou deliberat fos satisfeta la Taula del dany que havía patit ab la moneda nacta que havía presa, y apres la havía donada bona, y de major valor.

A 13 de Desembre 1503, en Consell de cent se diu que antiguament lo Real del pes que en dit any 1503 era, no valía

sino quatre diners usuals, ê apres lo florí valgue 11 ₰, e per aquesta via los Ciutadans de Barcelona profitavan, y augmentavan.

A 12 de Janer 1504, scriuen al Rey, que lo Mestre de la Seca no volía pagar â las guardas de la Ciutat son dret, y que perço mane que sien pagats.

A 5 de Juny 1506, ab letra missiva de Consellers apar que lo Ducat de or de pes val a.º (a rahó) 22 ₰.

En lany 1508, de part del Virrey foren publicadas Crides que diners menuts sino Barcelonesos nos prenguessen en Barcelona, y que los de altre Seca no valguessen sino en son Terme, y que nengu sie forçat rebre menuts sino fins en 23 diners, y ordenan en raho dels Banquers, y foren renovades á 6 de Juny 1556, es registrada en la Escrivanía major en registre de Cartas Reals, y que los menuts de Barcelona valegan en tot loc.

A 17 de Janer 1509, foren pagats los mestres de la Seca per haver assenyalats, ô marcats los menuts ques trobaren bons.

A 22 de Setembre 1512, scriuen al Rey en raho de fabrica de diners doblers.

A 11 de Agost 1513, scriuen al Rey queixantse que ab Privilegi real nengu pot fer batre moneda sino la Ciutat, y que lo Mestre de la Seca los havía mostrat una letra de Sa Mag.ᵗ ab que mana batre menuts doblers donant la ley, y tatxant los Salaris als Obrers en derogació de Privilegis de la Ciutat.

A 27 de Febrer 1523, deliberació de fer fins en 2000 marchs de menuts.

A 21 de Abril 1524, deliberació de fer menuts, y mallas, y â 31 de Agost Ordinació que cascu hage de pendre fins en 3 ₰ de mallas en cascun pagament.

A 3, y 31 de Juliol 1532, deliberació de fer 2000 marchs de ardits, y menuts, advertint, y encautant molt que lo Mestre, y guardas de la Seca non fassan mes.

A 19 de Febrer 1534, deliberació de fer menuts fins en 2000 marchs.

A 10 de Abril 1536, deliberació de fer menuts fins en 3500 marchs.

A 30 de Octubre 1540, deliberan fer menuts fins en 1500 marchs.

A 17 de Janer 1546, deliberan fossen pagadas 24 ₶ ₰ â un Argenter per que havía fets 2400 pilons de Scuts de or per la Taula de la Ciutat.

A 31 de Maig 1547, deliberaren fer menuts fins en 4000 marchs, y no mes.

A 29 de Abril 1553, Ordinació publicada que nengu puga comprar, ni vendrer moneda de or, ni de argent.

Al primer de Maig 1556, fou lo insult devant la Duana â casa de un Flaquer per que no volía pendre menuts per que eran falsos, y haguey gran avalot, y sobre asso hague moltas diligencias, y parlaments, las Cridas ques feren son continuades en Registre de letres Reals, ab que manan que los menuts Barcelonesos valegan en tot loc, y los altres no valegan en Barcelona. Vide signanter lo Consell de 7 Juny, y altros tinguts abans, y apres.

A 29 de Maig 1556, deliberació de fer Sisens de argent.

A 4 de Maig 1567, se tracta de que la moneda se donas â pes, per que se entenía la treyan del Regne, y la toriscavan, y la tornavan falcificada.

A 13 de Juny 1577, Ordinació que sols corregan en Barcelona menuts Barcelon[eso].s

A 29 de Noembre 1591, fou deliberat fer 100000 ₶ ₰ de Reals de las pessas de 4 y de 8, eran en la Taula.

A 20 de Juliol 1539, Consell per tractar de fer Scuts de moneda vella de or, quey havía en la Taula.

A 23 de Juliol 1599, scriuen al Rey los don licencia de fer Scuts de la creueta de certa quantitat de moneda era en la Taula, que ara no corra.

A 2 de Agost 1600, lo Rey scriu â Consellers que los Deputats li havían de dar 40000 ₶ ₰ del servey de la Cort, y que si ley giravan per la Taula, les pagassen ab bona moneda, com son Reals de 8, y de 4. In tertio Regiarum litterarum fol. 108.

En los anys 1602, y 1603, la Ciutat feu fabricar Scuts de or.

A 21 de Noembre 1602, deliberació de fondre los pacífichs que eran en la Taula, y de ferne Scuts de la Creueta, y diuse aquí la forma, y orde ab que, y com se han de fer.

A 27 de Noembre 1602, deliberaren fer Scuts de la Creueta, y mitgs Scuts de or, y a 28 de dit, lo Mestre de la Seca presta Caució.

A 2 de Abril 1604, los Consellers demanan al Virrey abata los menuts forasters que no son fets á la Seca de Barcelona.

A 28 de Abril 1604, los Consellers fan Embaxada al Virrey, y li demanan abata los menuts que no son de Barcelona.

A 6 de Maig 1604, parlament sobre abatre los menuts forasters, y remediar lo de la moneda falça. Vide lo Dietari.

A 25 de Juny 1604, los Consellers fan Embaxada al Virrey demanantli provehesca no corregan altros menuts en Barcelona, sino Barcelonesos. Vide lo Dietari.

A 12 de Maig 1605, Crida â pena de la Vida contra los falcificadors dels menuts falsos.

A 18 de Maig 1605, demanan al Virrey abata de Barcelona los menuts forasters, y mane que los de Barcelona, y no altros, corregan en Barcelona, y que aquells se prengan per tota Cathalunya.

A 6 de Juny 1605, Crida del Virrey que los Banquers no pugan fer pagament ab menuts sino fins en onse diners.

A 3 de Agost 1605, Consell sobre extirpar los menuts falsos, y diuse que lo millor remey sería ferlos nous al pes de la vera valor del diner, y a 30, fou deliberat ques procurassen haver à ma tots los menuts, y los bons fossen marcats ab una B. y los falsos tallats, y ques donassen premis contra falcificadors.

A 22 de Setembre 1605, Crida del Virrey que nengu sie obligat â pendre menuts sino fins en 23 diners.

A 26 de Setembre 1605, Crida que tothom prenga los diners picats de B. novament assenyalats.

A 11 de Agost 1607, los Consellers manan al Palloler no puga fer grangería de la moneda, ni cambiarla.

A ... (*) de Juny 1608, lo Consell de cent revoca la Crida dels premis de 200 D[ucat].[s] contra falcificadors de falsa moneda que abans havía ofert ab cridas, ô falcificadors de la B. dels menuts, y a 4 de Agost ho feren â saber al Virrey.

Al primer de Juny 1610, Consell de cent sobre pagar al Mestre de la Seca lo gasto de anar â Castella per fer venir un home per fer moneda ab molinet, com se feu.

(*) En blanch.

A 9 de Octubre 1610, Consell de cent, y tractan que havían vengut de altros Regnes molts milanars de pesses de 8, y de 4 molt curtes que eren estades abatudes en aquells Regnes.

A 19 de Febrer 1611, cum sequentibus â causa de la moneda curta, y falsa que corría tanta se feu que la abateren tota, y la Ciutat deputá personas qui la prenían â pes a 17 ß la onça de moneda de bona plata, y a 12 ß la falça, y feren reals nous que tothom los rebes, ys reberen â pes ab que valgues 22, diners, hague sobre assó grans consultas, y Embaxadas, y cada dia succehían controversias, y avalots. Videatur ut in Manuali, et in Dietario, y la Ciutat ne suporta grandíssims danys, y posaren en observança lo Privilegi de Confiscació contra falcificadors.

A 11 de Juliol 1611, per lo dany de dita moneda que en dos dies que havían durat los deposits passava 50000 ℔ ß en que nos comprenía la moneda ques trobava en lo Banch, y en la Taula, deliberaren que perço nos posassen nous drets, sino ques demanas al Virrey pujas la moneda à 8 ℔ ß lo march de argent, axí com ara val 7 ℔ 4 ß, y a 15 cresqueren los drets, y â 19, se tracta de fer moneda ab molinet nou enginy.

A 5 de Noembre 1612, Trentenari sobre lo recors interposat per lo Afinador de pesos, y mesuras, de la Elecció del Argenter nomenat per Consellers per afinar los pesos de monedes, hont se refereixen exemplars antichs.

A 5 de Janer 1614, en Consell de cent se tracta de la gran falta de moneda se sentía, y que la moneda Barcelonesa per sa fineza exía del Regne, y que perço convindría Privilegi de fabricar â la ley de Castella.

A 13 de Janer 1614, en Consell de cent se explicá que la Taula nos era poguda obrir per falta de moneda blanca, y que per ço havían conferit ab lo Virrey, y que S. Ex.ª consentía que los doblons de dos caras sensillos se donassen, ys prenguessen à 35 ß, y los dobles a 35 rals.

A 18 de Febrer 1614, ab certa deliberació feta dit die, se veu que la Ciutat feya fabricar ardits.

A 12 de Juny 1614, los Consellers ab deliberació fan manament â tots los Officials de la Ciutat pecuniaris portassen compte â part de totes les monedes de plata los entraran, y la porten à la Taula en specie.

A 20 de Juny 1614, Consell de cent per raho dels molts doblons de dos cares que havían venguts curts de foral Regne, y de diferents encunys.

A 11, y 18 de Agost 1614, haventse mogut que lo Virrey daría licencia â Consellers de fer quartos, y quartillos de doblons, se diu que no conve, majorment que lo Racional pretenie dret de dita fabrica, empero á 23, se veu que la licencia ja era obtenguda, y costa 390 ℔ $, empero â 3 de Setembre lo Consell de cent delibera nos executas.

A 11 de Setembre 1614, Carta del Rey en resposta sobre fabricar moneda á la lliga de Castella. In 4.º litterarum Regiarum fol. 64.

A 8 de Octubre 1614, los Consellers deliberan, que ni Taula, ni Banch prengan los doblons de Dinamarca.

A 6 de Abril 1615, se tracta de impetrar privilegi de fabricar reals á la liga de Castella que vindría lo march â 78, ô 80 reals.

A 15 de Abril 1615, deliberan premi de 50 ℔ $ contra falcificadors de monedas.

A 22 de Setembre 1616, deliberan dar 500 ℔ $ repartidas entre los qui han treballat en comprar, y portar lo Compte, y scriptura de la fabrica.

A 26 de Setembre 1616, deliberació de ques fassa bo als Receptors de la Ciutat, y Carnicers la perdua de les monedes quant se reduhiren â pes.

En la Cronica de Pere Miquel Carbonell fol. 129, es un Capítol ab que lo Rey en Pere va narrant sa historia contral Rey de Mallorca, y allí diu lo Rey en Pere, que en Cathalunya nos pot batre moneda sino en Barcelona, y nos fer batre no podem sens consentiment, ê voler de la Ciutat, a la qual es comanat per tot lo Principat, ê per avinensas antiguas.

A 5 de Agost 1617, lo Consell de cent delibera que lo Conseller en cap, y tres Embaxadors anassen al Rey pera impetrar lo nou Privilegi que la Ciutat demana de fabricar moneda de plata a la ley de Castella, y a 76 rals lo march, y no foren votats, y â 11, nova extracció en Trentenari de dos dels tres Embaxadors, per que los primers havían renunciat, y a 28, Consell, per que lo Rey havía escrit no anassen, per que los de Gerona havían trames Síndich a la

Cort per contradir à la pretenció de Barcelona en raho de dit negoci, y â 16 de Setembre en Consell es la Relació de la Magnífica Entrada del Conseller en la Cort.

A 6 de Desembre 1617, havent obtingut la Ciutat nou Privilegi de fer reals â 78, lo march, com abans era à 72, empero per que ere limitat per ara en 100000 D[ucat].s y ab clausula ques hagues â registrar en lo Racional, lo Consell delibera nos acceptas, sino ques demanas al Rey se corregissen.

A 18 de Desembre 1617, manaments als Officials pecuniaris deposen lo diner en specie en la Taula, y â 4 de Janer 1618, es altra deliberació per la notabilíssima falta de moneda de plata, y menuda.

A 11, y 13 de Janer 1618, Consell de cent sobre la gran necessitat de moneda de plata, y ardits, y baixar los Trentins de 35 reals que corríen, y resol ferse Embaxada al Virrey, y donarli un memorial, y lo mateix die 11, los Consellers ab Promens anaren a fer Embaixada al Virrey ques trobava en lo Carrer de Jesus, y li donaren un memorial â cerca de fer monedas segons lo resolt lo mateix die, y se deu advertir, que lo die de la Embaxada, ô lo die del Consell es errat, per que la Embaxada está assentada a 11, y diu en ella, que lo Consell era estat lo die antecedent, y à 13 de dit en Consell de cent es la relació de dita Embaxada, y lo mateix die 13, se scriu al Rey, y a altres Senyors per lo dit fet de monedas, y en dit any per los molts debats quey havía per raho de penurias de monedas, se feren moltas diligencias, y se scrigueren moltas cartas com apar en Registre, y en la ma de deliberacions de dit any.

A 17 de Janer 1618, Consell de cent per negocis de monedas, y en ell se fa relació per lo D.or Miquel Joan Rossell de sa Embaxada que havía fet per la revocació de la Pragmatica dels Pedrenyals, y fonch resolt fos pagat, com apar en la mateixa deliberació.

A 20 de Febrer 1618, se veu en Dietari, com dit die estigueren uberts Taula, y Banch á efecte de rebrer los Trentins als preus que anteriorment tenían, donantlos la Ciutat son just valor com ere de abans corrent per la Ciutat lo dany de la baixa deposantho en compte dels quels aportaven.

A 21, y 23 de Febrer 1618, Consell de cent sobre la baixa

dels Trentins â 66 ₰, y crides per que tothom los port per quels faran bons â 35 Reals, y que daquí avant nols pendran sino per 33.

A 7, y 19 de Mars 1618, deliberació de fabricar onsens de or, ô terços de Trentins valents onse Reals.

A 8 de Mars 1618, deliberació de fer Embaxada al Virrey, suplicantli fasse publicar Cridas contra fabricadors, y falcificadors de la nova moneda de Trentins, y que los Consellers fassen publicar cridas donant premi de 100 ₶ ₰ per qui posará en ma de la Regia Cort los fabricadors de dits Onsens, y ques fassen fabricar de molinet fins â 50 ducats.

A 28 de Mars 1618, deliberació de Consellers ab parer dels Advocats, manant al Caixer de la Taula servesca personalment per ocasió del que servía per ell donava moneda curta, y falsa.

A 29 de Mars 1618, deliberació de fabricar Trentins, y pagar al mestre de la Seca la fabrica de aquells.

A 4 de Abril 1618, deliberació en raho de la pretenció que te lo Mestre Racional de fer pagar drets de la fabrica dels Onsens de or.

A 20 de Octubre 1618, Carta de Sa Mag.t â cerca de no pagar dret de fabrica de onsens.

A 11 de Abril 1619, deliberació de donar premi contra los fabricadors de Onsens, y a 27, foren fetes Cridas en esta raho, apar en Registre fol. 92.

A 16 de Febrer 1619, declaració feta per lo Virrey de que los onsens se pugan fer de qualsevol or, y hage en la Taula posantlo a la lley. En lo quart llibre de Cartas Reals fol. 120, y en lo Diversorum 4.us fol. 159.

A 25 de Maig 1619, scriuen al Rey demanant no haver de donar compte, ni pagar drets de la fabrica dels Onsens, ni haver de pagar uns Censos de la Seca.

A 12 de Octubre 1619, deliberacions de pagar â diversos per que havían entrevingut en la fabrica nova de Trentins axí en lo que es rebre creuets dobles á 28 Reals, com en lo que es en fondrels, y cimentar lo or, y altrament.

A 17 de Noembre 1619, llicencia concedida per lo Duc de Alcalá Virrey per fabricar Onsens de or. Est in 4.º Regiarum litterarum fol. 140.

A 27 de Juny 1625, lo Real Consell dona raho al de cent

de certas cridas que pensavan fer contra Toriscadors de moneda de or, y á 6 de Juliol, apuntaments en dita raho.

A 25 de Juliol 1625, fabrica de Trentins.

A 3, y 4 de Abril 1626, deliberació de fabricar moneda de plata de molinet.

A 25 de Janer 1627, en Dietari Embaxada al Governador pera que manas se sobresegues en la fabrica dels menuts de la Vila de Granollers.

A 22 de Desembre 1627, en registre de Cartas Reals fol. 48, Carta de S. Mag.t dirigida al Virrey â cerca donar disposició â que nos fabrique moneda falsa de Velló.

A 24 de Maig 1630, en Consell de cent se veu ques tracta de monedas, y Juntas ques tenían en Casa del Canceller per dita raho, donant facultat als Consellers de fer fabricar moneda de plata, ço es Reals, y sous.

Dilluns á 27 de Maig 1630, en Dietari se tracta del augment que havían tingut en França los Trentins, y Creuets.

A 12 de Noembre 1640, en Concell de cent se tracta de fabricar moneda de or, plata, y velló, ço es Trentins, mitgs Trentins, y Onsens, Dobles, y mitges dobles de or, y â 15 los Consellers deliberaren que dita moneda fos marcada de una marca petita de la Ciutat, y que tots los Molinets fabricassen Sisens, y que los Reals fossen de pich, y â 21 en Concell de cent se tracta del valor de ditas monedas, y â 24 de Janer 1641, se tracta del mateix.

A 4 de Desembre 1640, en Concell se tracta de batrer moneda, y â 5, en Concell se tracta del mateix.

A 7 de Desembre 1640, los Consellers deliberaren que los Trentins, y mitgs Trentins, Onsens, y dobles de or ques trobaran ser curts de pes se hagen de pendrer en la Taula pagant per cada gra que será trobat ser curt, un sou per grá, y que los dits Trentins, mitgs Trentins, y demes moneda de or que será curta, se hage de tallar en continent devant la mateixa persona que aportará aquella.

A 12 de Desembre 1640, los Concellers deliberaren que fos feta, y fabricada moneda de plata de tres maneras, ço es de deu Reals; de sinch reals, y sinch sous.

A 17 de Juny 1641, los Concellers deliberaren pagar â Fran.ch Aymerich diferents quantitats, per haver fet dos molinets de batre moneda en la Seca de esta Ciutat, inseguint lo

preu fet ab la Ciutat â 18 Dez.^{bre} 1640, y á 17 deliberaren pagar 177 ₶ 19 𝔰 9 â Bernat Ramon Ferrer, per lo valor de la ferramenta de dits dos Molinets.

Divendres â 27 de Octubre 1641, en Dietari apar se tingue Concell de cent sobre la reducció de las pessas de deu Reals, y de sinch Sous, y fou per dit Concell resolt, que les pesses de deu sous haguessen de pesar set sous de plata, y les de sinch sous al respecte dos sous y mitg.

A 22 de Febrer 1642, los Concellers deliberaren pagar 220 ₶ 𝔰 â Joan Aldabó fuster, per la fabrica de un molinet pera fabricar moneda.

A 22 de Febrer 1642, los Concellers deliberaren comprar una Casa, y Botiga al costat de la Seca, per major comoditat de la fabrica de moneda, y â 12 de Mars en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 3 de Juny fou deliberat pagar 59 ₶ 𝔰 â Pere Pau Ferrer mestre de Casas â bon compte del preu fet de las obras de dita Casa, y â 17 de Noembre fou deliberat pagar 74 ₶ 12 𝔰 4 â Marçal Olujas fuster, per lo valor de la fusta entregá per las Obras de dita Casa.

A 4 de Noembre 1642, los Concellers deliberaren se continuás la fabrica de la moneda de Velló.

A 17 de Desembre 1642, los Concellers deliberaren pagar 40 ₶ 𝔰 â Pere Pau Ferrer mestre de Casas, per lo valor de la Rajola, Cals, guix, y mans de fer un Aposento en la Estancia nova de la Seca per treballar lo Gravador, y axí mateix 23 ₶ 1 𝔰 â Fran.^{ch} Aymerich Fuster per la Taulada, y demes feyna de dit Aposento.

A 20 de Janer 1643, en Concell de cent se tracta de la fabrica de moneda de plata, y de Velló.

A 23 de Febrer 1643, en Concell de cent se tracta de abaixar las monedas de sinch Reals á 9 𝔰, y las de sinch sous â 4 𝔰 6 per pessa, y lo mateix die se deliberá suspendrer la fabrica de ditas monedas, y â 2 de Mars se diu lo mateix.

A 27 de Maig 1643, los Concellers deliberaren fer dobles de or.

A 23 de Juliol 1643, los Concellers deliberaren que de assí al devant nos reba altre moneda de Velló sino la ques fabrica en Barcelona.

A 28 de Juliol 1643, los Concellers deliberaren se fabricas moneda de Velló ab menuts sensillos sens parar la fabrica dels Sisens.

A 22 de Setembre 1643, en Concell se tracta de posar un Redres sobre la moneda de Velló.

A 29 de Janer 1644, los Concellers deliberaren continuar la fabrica de las pessas de sinch Reals, y de sinch sous, y axí mateix de fabricar Lluisos de or, y á 27 de Febrer deliberaren tambe ques fabricassen Lluisos de or ab la mateixa marca que la fabrica lo Rey nostre Senyor, y que per â les hores nos fabricás plata, y ques continuás la fabrica de moneda de velló. Y per quant se tenía noticia que corrían molts Sisens falsos, y en particular ab las armas de la present Ciutat, perço procuraren posarhi lo remey que convenía.

A 5 de Mars 1644, los Concellers deliberaren que las Lluisas de or, se fabricassen de molinet ab la mateixa marca, y de la mateixa manera, forma, qualitat, y pes, armas, lletras, y grandaria que las fabrica lo Rey nostre Senyor, sens llevarne, ni ajustarhi cosa alguna, y â 4 de Abril en Concell se tracta lo mateix.

A 1 de Abril 1644, los Concellers deliberaren acabar la fabrica de Sisens que estaba comensada en la Seca, y en lloch de Sisens se fes una quantitat considerable de ardits.

A 1 de Abril 1644, en Concell se tracta de posar remey en la fabrica dels sous de plata que la Ciutat de Vich en virtut de Privilegi feya ab las armas, y encunys de la present Ciutat.

A 14 de Abril 1644, los Concellers deliberaren ques fes un Enginy pera fer Lluisas, y axí mateix ques fabricassen ardits de la forma antigua, y ab las mateixas armas que estan fets los ardits vells, sens mudarhi cosa alguna en ells, y á 14 de Maig fou deliberat pagar 100 ℔ ₰ per la fabrica de dit Enginy, y á 29, fou deliberat cessar la fabrica dels ardits, y se fabricassen Sisens.

A 29 de Maig 1644, en Concell se tracta de comprar alguna, ô algunas Casas de las que estan junt la Casa de la Seca á fi de ampliarla.

A 28 de Juliol 1644, los Concellers deliberaren fabricar pessas de sinch reals, y de sinch sous.

A 7 de Setembre 1644, los Concellers deliberaren fer dos molinets nous de fer moneda, y â 10 fou deliberat pagar 200 ℔ ₰ per dita raho, y á 8 de Noembre fou deliberat pagar altres quantitats â cumpliment de dits gastos.

A 27 de Janer 1645, los Concellers deliberaren fossen

fets dos molinets pera fer moneda, y á 22 de Febrer fou deliberat comprar los dos Molinets de Vilafranca del Panadés, y â 15 de Juliol fou deliberat fer una Caixa per lo un de dits molinets, y â 4 de Setembre fou deliberat pagar dos quantitats per lo gasto de dita Caixa, y á 18 fou pagat lo preu dels dits dos Molinets als Jurats de Vilafranca del Panadés.

A 27 de Janer 1645, los Concellers deliberaren comprar dos Estancias pera ampliar la Casa, y fabrica de la moneda.

A 25 de Febrer 1645, lo Concell de cent deliberá comprar un Forn per ampliar los Aposentos de la fabrica de la Seca, y assentar en ells nous Molinets, y â 11 de Mars en Concell se tracta del mateix, y â 11 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 12 en lo manual se troba lo acte de Venda de dit Forn, y â 28, foren pagadas 600 ℔ § â Pons Bassols Baster per dita raho, y á 18 de Abril 1646, foren pagadas 264 ℔ §.

A 12 de Abril 1645, en Dietari apar que los Consellers anaren â la Seca â efecte de fer obrar Sisens per quant si treballava molt poch.

A 3 de Juny 1645, en Concell de cent se tracta de fer una nova trassa, ô modello de molins pera fabricar ardits, y menuts.

A 28 de Juny 1645, en Concell se tracta de comprar la Casa de Llorens Fabregas Negociant per ampliar la Casa, y Fabrica de la Seca, y á 3, 6, y 15 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y en est ultim die, en lo manual se troba lo acte de Acquisició de dita Casa, y â 4 de Setembre fou deliberat pagar 600 ℔ § per dita raho, y en est mateix die se tracta de comprar altres Casas de dit Fabregas situadas al Carrer dels Flassaders, y â 15 de Febrer 1646, en Concell se tracta lo mateix.

A 18 de Juliol 1645, los Concellers deliberaren se fes, y fabricas un Molinet per estirar, y marcar monedas ab un, ô dos animals en la Casa de la Seca.

A 4 de Setembre 1645, los Concellers deliberaren fer un Molinet de quatre Encunys pera fabricar moneda de Sisens, y á 19 de Janer 1646, en Concell se tracta del mateix.

A 9 de Noembre 1645, los Concellers deliberaren pagar 500 ℔ § per los gastos de las obras se feyan en las Casas de la Seca, y á 5 de Janer 1646 fou deliberat suspendrer ditas Obras.

A 19 de Abril 1646, foren deliberadas pagar 500 ₶ ₰ per los gastos de las obras de la Casa de la Seca.

A 19 de Abril 1646, foren deliberadas pagar â Joan Ginestar Courer 151 ₶ 12 ₰ per 3 daus de bronse, 8 manillas, y 2 guias ha fet per uns molins nous de la Casa de la Seca.

A 30 de Maig 1646, foren deliberadas pagar dos quantitats, per lo gasto de las Caixas de dos Molinets pera fabricar moneda.

A 23 de Juliol 1646, fou deliberat fer obras en la Casa de la Seca, y per dit efecte foren giradas 500 ₶ ₰, y â 13 de Setembre foren deliberadas pagar 600 ₶ ₰ per ditas Obras, y á 4 de Noembre fou deliberat pagar 500 ₶ ₰ per ditas Obras, y á 24 en Concell se tracta lo mateix.

A 24 de Juliol 1646, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de las obras se feren en la Seca quant la Ciutat comprá las Casas de Llorens Fabregas per ampliació de dita Seca.

A 9 de Agost 1646, los Concellers deliberaren comprar al D.or Joseph Gaspar Company dos Casas que possehía junt la fabrica de la Seca.

A 5 de Octubre 1646, fou deliberat pagar 50 ₶ ₰ â Joan Aldabó fuster â compte del preu fet de un Molinet fa en la Seca, y á 3 de Noembre fou deliberat pagar 135 ₶ ₰ â cumpliment.

A 20 de Octubre 1646, los Concellers deliberaren vendrer un Pilar, ô Columna ab sa Vasa, y Capitell de pedra era en la Casa de la Seca.

A 22 de Octubre 1646, fou deliberat que los Trentins se reben â 57, reals, y las Doblas â 53 reals; las pessas de vuyt â 15 reals, y la Plata â 30 ₰ la onsa.

A 24 de Octubre 1646, en Concell de cent se tracta de fer Concordia sobre una Caseta al Enseijador de Vicens Borrás.

A 3 de Noembre 1646, fou deliberat pagar diferents quantitats per los gastos de dos molinets se han fet en la Seca, y á 9 en Concell se tracta lo mateix.

A 9 de Noembre 1646, fou deliberat pagar 50 ₶ ₰ â Joan Aldabó Fuster per lo preu de un molí ha fet en la Casa de la Seca de esta Ciutat.

A 13 de Noembre 1646, fou deliberat pagar certas quantitats per las obras de tres molinets per la Casa de la Seca.

A 17 de Desembre 1646, en Concell se tracta de comprar una Casa del S.or Camp situada prop la Seca.

A 10 de Janer 1647, en Concell se tracta de la pretenció tenía la Ciutat de Gerona de fer Sisens ab la marca de Barcelona, y â 19 en Concell se tracta del mateix, y â 23 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y â 17 de Juny en Concell se tracta lo mateix.

A 10 de Janer 1647, en Concell se tracta de fer nous Molinets en la Seca, y á 17 en Concell se tracta lo mateix.

A 10 de Janer 1647, los Concellers deliberaren gastar 500 ꝉꝉ ₰ per las obras de la Casa de la Seca, y â 17 y 30, en Concell se tracta del mateix, y á 15 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y â 17 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y â 22 de Agost fou deliberat pagar 1500 ꝉꝉ ₰ per ditas obras, y â 2 de Octubre fou deliberat gastar 1000 ꝉꝉ ₰ per los gastos de dita obra.

A 5 de Febrer 1647, fou deliberat pagar 200 ꝉꝉ ₰ per la primera paga del Preu fet de quatre molinets per la fabrica de moneda.

A 20 de Juliol 1647, en Concell de cent se tracta de la Concordia fahedora entre la Ciutat, y los hereus de Vicens Borrás â cerca de una Caseta que estos tenían prop lo Ensaijador, y lo mateix die fou deliberat pagar 45 ꝉꝉ ₰ â dits hereus per raho de dita Casa.

A 2 de Setembre 1647, fou deliberat fer ardits, y que nos reban altres Sisens que los fabricats en esta Ciutat.

A 7 de Octubre 1647, fou deliberat fer moneda de Velló.

A 29 de Desembre 1647, en Concell de cent se tracta de comprar una Casa del D.or Company situada al costat de la Casa de la Seca.

A 31 de Janer 1648, en Concell de cent se tracta de reduhir las monedas de or, y plata, á fi de que no se extragan de la present Ciutat, y á 3 de Febrer en Concell se tracta lo mateix.

A 19 de Febrer 1648, en Concell se tracta de capturar las personas que falsament fabrican las Armas de la present Ciutat en la fabrica de moneda.

A 10 de Mars 1648, en Concell de cent se tracta de suspendrer la fabrica dels Sisens, y que se recullen los fets fins assí de la Efigie, y cap del Rey Catholich, y los fabricats ab

las armas de Cathalunya, y axí mateix de posar preu cert â la moneda de or, y plata, y á 25 de Abril en Concell de cent se tracta de posar preu â las monedas de or y plata, y á 28 en Concell se tracta lo mateix, y â 9, y 18 de Juny en Concell se tracta lo mateix.

A 28 de Mars 1648, fou deliberat pagar 25 ℔ ♃ â Jaume Fontrodona Manyá â cumpliment del Preu fet de la fabrica de sinch Cortés per servey de la Seca Real de esta Ciutat.

A 20 de Juny 1648, lo Concell de cent deliberá se fabricassen fins 20000 ℔ ♃ de menuts, y â 26 de Setembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

Dimars â 30 de Juny 1648, en Dietari apar, que foren publicadas Cridas â cerca de baxar la moneda.

A 7 de Desembre 1648, lo Concell de cent deliberá se fabricassen fins en 20000 ℔ ♃ de moneda de Sisens.

A 30 de Desembre 1648, los Concellers deliberaren se fessen, y fabricassen Ardits, y á 31 de Janer 1649, en Concell se tracta lo mateix.

Disapte á 26 de Juny 1649, en Dietari se tracta de abaxar las monedas de or, y plata.

Diumenge â 4 de Juliol 1649, en Dietari apar que se tingué Concell de cent, en lo qual se tracta de rebaxar, ô commutar los Sisens.

A 13 de Setembre 1649, en Concell se tracta de fer, y fabricar una quantitat considerable de Sisens.

A 12 de Juliol 1650, en Concell de cent se tracta en orde al R.l Privilegi concedit per Sa Mag.t de poder esta Ciutat batrer moneda de plata, com son Reals, y Sous de la lliga de la pessa de 8, mexicana, y â 13 en Concell se tracta del mateix.

A 26 de Setembre 1650, fou deliberat se fabricassen Dobles fins en quantitat de 20000, y â 24 de Noembre 1651, en Concell se tracta lo mateix, y â 6 de Desembre en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Setembre 1651, fou deliberat fer un molí en la Seca Real, y rodarlo ab matxos, y per dit efecte foren deliberadas gastar 500 ℔ ♃ y á 24 de Noembre fou deliberat gastar altres 500 ℔ ♃ per dita raho.

A 8 de Mars 1652, en Concell de cent se tracta de fer moneda de or, y plata, y â 12 en Concell se tracta lo mateix, y

á 27 en lo llibre de Ordinacions fol. 48, se troba una Crida feta per dita raho.

Disapte á 4 de Maig 1652, en Dietari apar que se publicaren Cridas per causa de la alteració prenía la moneda de or, y plata, y seguidament se troba una nota ab que se veu que la Ciutat feu fabricar moneda nova.

A 9 de Juliol 1652, en Concell se tracta de haver obtingut Privilegi del Rey de poderse fabricar en la Seca Real de esta Ciutat Reals de plata â la sort de deu diners.

Dimars á 27 de Agost 1652, en Dietari apar, que de orde dels Consellers se desfeu un Porxo que hi havía en la Plassa dita del Oli, devant de las Casas que foren de T... Serra Llogater de mulas en una reconada en la qual estaba una figura del Salvador del Mon ab lo SS.^m Sagrament pintat, que era per la Confraría del SS.^m Cos precios de Jesu Christ, y antiguament sota dit Porxo era lo puesto ahont se mesuraba, y venía Oli en dita Ciutat, lo qual fou desfet pera fer carbo, per la fabrica de moneda.

Dimecres á 28 de Agost 1652, en Dietari apar que de orde dels Consellers se desfeu lo Porxo que estaba en la Plassa dita del Angel devant las finestras de las Casas de la Confraría dels Sastres, y devant la Piramide es en dita Plassa, en lo qual Porxo antiguament se venía Blat, lo qual se desfeu, pera que de la fusta de aquell sen pogues fer Carbo pera fer moneda.

Disapte á 31 de Agost 1652, en Dietari apar, que de orde dels Consellers fou desfet, y espatllat un Porxo, ô Caseta tenía la present Ciutat â les murallas vellas del Rebal en la Rambla devant lo Carrer de St Pau, y à la reconada de la Torre del Portal de la Bocaría ques deya lo Pes de la llenya aportaben los forasters pera vendrer â la present Ciutat, lo qual Porxo axí mateix fou desfet pera fer Carbó per la fabrica de moneda.

Dimecres â 11 de Desembre 1652, en Dietari apar que los Consellers embiaren una Embaxada al Sor Virrey ab la qual se suplicaba intercedís ab Sa Mag.^t á fi de donar un bon assiento en la reducció de la moneda de Sisens, y alteració de la plata, y or, y axí mateix que esta Ciutat pogues fabricar alguna Especie de moneda de Velló, y plata, y â 15 de Janer 1653, se tracta del mateix.

Diumenge á 18 de Maig 1653, en Dietari apar que en Concell de cent se tracta de la reducció de las monedas, y fabrica de aquella.

A 26 de Juny 1653, en Concell se tracta de fer dos molins per la fabrica de moneda en la Seca.

A 30 de Octubre 1653, en Concell se tracta de fabricar Doblas, y mitjas doblas de or.

A 24 de Noembre 1654, en Concell de cent se tracta en orde â rebaixar lo Ardit â diner, y se maná parar la fabrica de la Seca que la Ciutat feya, y lo mateix die foren publicadas Cridas per dita raho, y axí mateix se posá preu â les Dobles â raho 32 reals, y 8 reals lo real de vuyt, y axí mateix la onsa del or â 12 ℔ 16 ȿ y la onsa de la plata â raho 16 ȿ.

A 30 de Abril 1655, fou deliberat se fabricassen Dobles.

A 21 de Octubre 1655, fou deliberat se tallassen, ô fonguessen los Sisens.

A 11 de Setembre 1659, en Concell de cent se tracta de vendrer las Casas de la Seca.

A 1 de Octubre 1660, en Concell de cent se tracta de donar un molí de fer moneda de Velló ab tots sos arreus á Sa Mag.t

A 25 de Setembre 1666, en Concell de cent se tracta de ferse algunas obras necessarias en la Casa de la Seca.

A 15 de Janer 1670, fou deliberat se posassen Tanallas en la Taula, y Banch de la present Ciutat, Portals, Drets nou del Peix, y farina de aquella, â efecte de tallar en ells los Ardits que de la marca de Barcelona seran trobats falsos, y que no seran fets en la Seca de esta Ciutat.

A 1 de Octubre 1671, en Concell se tracta del modo ab que deuen correr las Doblas apadessadas, y á 27 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 10 de Juny 1672 en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 11 de Juliol 1672, en lo manual se troba lo acte de Assiento de fer mitjas Doblas de or, per motiu de haverse extinguit las Doblas apedassadas.

A 17 de Janer 1673, en Concell de cent se tracta de fer, y fabricar moneda de plata com son Reals, y Sous, donant de pes al Real de plata Cathalá vint diners, y al Sou, deu diners, y que estos tinguessen de valor extrínsech de moneda usual, y corrent; ço es lo Real 3 ȿ 6, y lo Sou fos de valor 1 ȿ 9, y â 27 de Mars foren deliberadas pagar 11 ℔ ȿ per lo gasto

de fer los Ensatgs de dits Realets; y â 5 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y â 12 de Setembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 17, 22, y 27 de Janer 1674, en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 1, y 7 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Juliol foren deliberadas pagar 100 ℔ ß per los reparos dels molins de la Seca Real per dit motiu, y á 7 de Agost en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 12, y 13 de Setembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 27 de Noembre foren deliberadas pagar 277 ℔ 8 ß per obras fetas en la Seca Real, y á 28, foren deliberadas pagar 400 ℔ ß per obras de dita Seca, y á 7 de Febrer 1675, en Concell de cent se tracta de la fabrica de dits Realets, y á 14 en Concell se tracta lo mateix, y á 11 de Janer 1677, en Concell se tracta lo mateix, y â 15 en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y â 4, 8, 13, 17, 20, 27, y 30 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 24 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y â 1 de Juny 1678, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 22 de Mars 1680, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 2 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 25 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Juliol 1682 en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y â 22 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y â 26 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 19 de Juny 1685, en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 22, y 31 de Mars 1687 en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 3, 9, y 25 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 7 de Juny en Concell se tracta del mateix, y á 19 y 28 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 5, y 9 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y â 18 de dit mes de Agost, foren deliberadas pagar diferents quantitats per lo gasto de la fabrica de dits Realets, y á 7, 12, 15, 27, y 29 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 3, y 7 de Juliol 1692, en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 14 de Febrer 1693, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 14 de Maig en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 13, 21, y 27 de Juliol

en Consell se tracta lo mateix, y á 4 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 2, 3 y 14, de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Noembre foren deliberadas pagar diferents quantitats per dita raho, y á 5, 12, y 14 de Janer 1695 en Concell se tracta lo mateix.

Dijous á 7 de Juny 1674, en Dietari apar que en Concell de cent se tracta de la nova fabrica de la moneda de Realets.

A 25 de Setembre 1680, en Concell se tracta de ferse una partida de Dobles de las ques troban curtas, y apedassadas en la Taula, y á 9 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Juliol 1682 en Concell se tracta lo mateix.

A 5 de Setembre 1682, en lo manual se troba lo acte de Assiento de fer, y fabricar Realets de molinet.

A 12 de Octubre 1682, foren deliberadas pagar diferents quantitats per adobar, y remendar los molins de la Casa de la Seca.

A 9 de Agost 1687, en lo manual se troba un acte de Assiento de fabricar Realets de plata, y á 7 de Setembre 1693, en lo manual se troba altre semblant acte de Assiento.

Diumenge â 15 de Setembre 1697, en Dietari apar que foren publicadas Cridas del aument de la moneda de Espanya, y Realets de plata Cathalana.

A 13 de Febrer 1698, en Concell se tracta de batrer moneda de plata dita Realets de 16, á 17 diners de plata, y á 4, y 22 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 2, 8, 16, 24, y 29 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 9, 14, y 22 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 11 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Juny 1700, en Concell se tracta lo mateix, y á 2, 4, 9, 24, 25, y 30 de Maig 1705, en Concell se tracta lo mateix, y á 16 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 16, y 23 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 10, y 31 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Janer 1706 en Concell se tracta lo mateix, y á 13, 18 y 25, de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 29 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 5, y 13 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

A 5 de Maig 1698, en lo manual se troba un acte de Assiento de fabricar Realets de plata.

A 30 de Juny 1699, en Concell de cent se tracta de desocupar la Casa de la Seca Real pera fabricar moneda de plata en ella, y â 14, 23, y 27, de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

A 9 de Abril 1703, en Concell de cent se tracta de la fabrica de Reals de dos, y â 12, 13, 19, y 20 en Concell se tracta lo mateix.

A 30 de Maig 1705, en lo manual se troba un acte de Assiento de fer, y fabricar Realets de plata.

A 1 de Juny 1705, en Concell de cent se tracta sobre las Doblas curtas, y apedassadas ques troban en lo Erari, y á 20 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

A 1 de Juny 1705, en Concell de cent se tracta del desordre en la admissió dels Reals de vuyt tallats, y estisorats, y á 21 de Juliol 1707, en Concell se tracta lo mateix.

A 24 de Octubre 1705, en Concell de cent se tracta dels Reals de vuyt, de quatre, y de dos de las Columnas, y â 16 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 10 de Desembre en Concell se tracta lo mateix.

A 23 de Janer 1706, en lo manual se troba un acte de Preu fet de fer un Torcol per la Casa de la Seca, â fi de poder ab ell marcar la moneda.

A 9 de Febrer 1707, en lo manual se troba una apoca firmada per lo Mestre de la Seca á favor de la Ciutat de diferents pessas pera la fabrica de la moneda, y â 12 de Octubre 1709 en lo manual se troban altres semblants apocas.

A 12 de Mars 1707, en Concell de cent se tracta de admetrer las monedas de or, y plata portuguesas en la Taula, y Banch de la present Ciutat, y â 15, y 16 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y â 29 en lo Llibre de Ordinacions se troba una Crida publicada per dita raho, y á 25 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y â 19 de Desembre en Concell se tracta lo mateix.

A 25 de Abril 1707, en Concell de cent se tracta de aumentar la Dobla de or â 56 reals moneda Barcelonesa, y á 29 en Concell se tracta lo mateix, y â 21 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 11 de Mars 1708, en Concell se tracta lo mateix.

[Disapte â 21 de Maig 1707, en Dietari se troba una R.[l] Carta ab la que mana Sa Mag.[t] que la Dobla de dos Escuts

de or de pes, corre per son just valor de 56 Reals de ardits, y las demes ques falten grans, se admeten al que fins vuy han tingut.

Dimecres á 25 de Maig 1707, en Dietari se troba una R.l Carta ab la qual mana Sa Mag.t se admeten las monedas de or de Portugal â son just valor, ço es â 9 ₶ ₰ y las mitjas monedas â 4 ₶ 10 ₰ y los quarts de monedas 2 ₶ 5 ₰ y los Crusados 9 Reals, y los mitgs Crusados 9 ₰ de moneda Barcelonesa corrent.

A 16 de Agost 1707, en Consell de cent se tracta del desordre en la admissió dels Reals de vuyt tallats, y estisorats, y á 1, 5, y 6 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y lo mateix die 16 de Agost en lo Dietari se troba una R.l Carta ab la qual Sa Mag.t mana informe la Ciutat sobre lo remetrer los Reals de vuyt curts, y á 30 de dit se troba un paper de reparos sobre dit fet, y á 3 de Setembre los Concellers anaren â Palacio pera tractar ab Sa Mag.t sobre lo mateix, y á 5 se troba altre R.l Carta en orde al mateix, y á 18, 22, y 27 se troban altres Reals Cartas sobre lo mateix, y á 30 se troba una Representació feta al Rey per la Ciutat.

A 18, y 22 de Setembre 1707, en Concell de cent se tracta de fer moneda de Coure, ô Aram, y â 14, y 20 de Desembre en Consell se tracta lo mateix.

Dimars â 11 de Octubre 1707, en Dietari se troba una R.l Carta â cerca de aumentar la moneda de ardits.

A 7 de Noembre 1707, en Concell de cent se tracta del recello dels ardits, y nova fabrica de mallas, y á 3, 17, y 19 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 1 y 2 de Janer 1708 en Concell se tracta lo mateix, y á 7, 10, 11, 19, y 23 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 7, 10, 13, y 27 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 13, y 19 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y â 29 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 10, 14, y 26 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 9 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Janer 1709, en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 7 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Setembre en Concell se tracta lo

mateix, y á 23 de Maig 1712, en Concell se tracta lo mateix, y á 27, y 31 de dit mes de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 1, 2, 5, y 8 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 5, 8, 9, y 11 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 6, 16, 17, 18, 25, y 27 de Agost 1712 en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

A 15 de Desembre 1707, en lo manual se troba un acte de Assiento de fabricar moneda de Velló dita Diners, y á 29 de Mars 1710 en lo manual se troba altre semblant acte de Assiento.

Dijous á 23 de Febrer 1708, en Dietari se troba una R.l Carta que tracta en orde a la fabrica de la moneda de Velló.

Diumenge á 11 de Mars 1708, en Dietari se troba una R.l Carta ab la qual Sa Mag.t mana que cada Dobla en or ab la falta de dos grans, valga quatre Reals de vuyt de plata.

A 25 de Abril 1708, en Concell de cent se tracta de fer fins en 200000 marchs de Ardits, y á 5 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

Dijous á 7 de Mars 1709, en Dietari se troba una R.l Carta ab la qual S. Mag.t mana se fabriquen Diners menuts, y lo mateix die en Concell de cent se tracta de fer 100000 marchs de dita moneda, y á 13 en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Abril en Concell se tracta lo mateix.

A 29 de Mars 1710, en Concell se tracta de fabricar moneda de Velló anomenada Diners ab mescla de plata, y á 22, 23, y 24 de Juliol 1712 en Concell se tracta lo mateix, y á 5, 12, y 13 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 28 de Maig 1712, en lo Llibre de Ordinacions se troba una Crida publicada respecte als diners falsos, y pallofins, y á 3, y 9 de Juny son altres, y á 13 de Agost es altre.

Dimecres â 1 y 3 de Juny 1712, en Dietari apar que se publicaren Cridas en esta Ciutat â cerca la moneda contrafeta.

A 7 de Setembre 1712, en lo llibre de Ordinacions se troba una Crida publicada per la acceptació del Diner remarcat per un diner.

A 1 de Setembre 1713, en Concell se tracta de fabricar Realets, y Reals de dos, y á 5 en Concell se tracta lo mateix.

A 5 de Maig 1714, en lo manual se troba un acte de Assiento de fabricar moneda dita pessas de dos.

A 3 dels Idus de Octubre 1350, lo Rey en Pere ordená, y maná que tothom reba los Barcelonesos de Argent sens pesar, pus hi sien les letres enteres, y si noy seran, quels prengan â pes. Diversorum 3.us fol. 20.

A 20 de Abril 1351, lo Rey en Pere concent que tothom puga vendrer, y escambiar los Barcelonesos de Argent nacces. Diversorum 3.us fol. 22.

A 22 de Noembre 1425, en Dietari apar que partí de Barcelona Joan Franch Not[ari]. qui per part de la Ciutat aná â Perpinyá per presentar una Provisió del Senyor Rey obtenguda sobre los Croats ques baten en la dita Vila de Perpinyá.

A 15 de Juliol 1437, Diversos tractats de diversos Autors en materia de monedas, y art de Billonería, materia especulativa, y per lo regiment de la Republica necessaria com en Carta 83 es de veurer. Diversorum 6.us fol. 62.

Divendres á 17 de Setembre 1451, en Dietari apar, que en Concell de cent se proposá lo pujament del Croat.

Dilluns á 28 de Febrer 1457, en Dietari apar que fonch feta Crida per los lochs acostumats de la Ciutat ab 8 Trompetes, ê lo Tabaler continent en efecte per Provisió, Pragmatica, ó Edicte del Sor Rey Alfonso, benaventuradament regnant dat en la Terra de Fogia á 8 de Janer de dit any 1457, que lo Florí de or en la Ciutat de Barcelona, ê en qualsevols Ciutats, Viles, ê Lochs del Principat de Cathalunya se hagues â rebrer per qualsevols Censalistas, Violaristes, ê altres qualsevols personas â raho de 13 ₰ florí, ê que los cambiadors nols pusquen â major preu donar, ê haver un diner de Cambi de florí, ê malla de mitg florí.

Dimecres á 23 de Mars 1457, en Dietari apar que â sinch hores del matí, foren penjats dos homens, lo un dels quals havía nom Diona, lo qual fonch pres lo die passat â mitg jorn per Ladre, ê laltre dels penjats fou penjat per ladre, ê Falsedor de moneda, ê foren executats ab Procés de Cambra.

A 20 de Mars 1459, en lo Llibre de Ordinacions fol. 80,

se troba una Crida publicada per raho dels pesos dels florins, y Croats, y de marcar aquells.

Dilluns á 3 de Juliol 1461, en Dietari apar que foren sentenciats quatre homens qui feyan moneda falsa, ê hagueren sentencia de esser penjats, ê axí anaren â la Rambla, ê forenne penjats dos, ê los altres dos foren restaurats.

Dilluns â 17 de Juny 1465, en Dietari apar se tingue Concell de cent per certa letra tramesa per lo S.or Rey en orde â la fabrica de moneda de or que lo dit S.or Rey volía fer.

Dijous â 21 de Juliol 1474, en Dietari apar que fou feta Crida per la Ciutat ab Trompetes, ê Tabals de ordinació dels Concellers, ê consell ab la qual se publicá la restitució de pesos, ê mesures, les quals eren estades remogudes, ó fetes nactes per causa de la Guerra, ê subvenció dels Cavalls, ê començaren lo primer de Agost prop vinent.

A 31 de Maig 1486, Concell de 32, per provehir lo que ha carrech de les Balanses, ê pesos de monedas.

A 6 de Febrer 1488, Provisions del Rey Ferrando dirigidas al Infant D.n Enrich, sobre la Expulsió de las monedas estranyas flaques, ê contaminades, quant empero al valor de las monedas de or hi feu conclusió ab intervenció dels Consellers, y Deputats, y altros. Diversorum 2.us fol. 95.

A 4 de Noembre 1493, Sentencia del Rey Ferrando en raho de monedas de or, y de plata. Diversorum 1.us fol. 197.

A 25 de Noembre 1494, Sentencia, ó declaració del Rey Ferrando en raho de monedas diners menuts. Diversorum 1.us fol. 194.

Dijous á 4 de Juliol 1499, en Dietari apar que quasi â las quatre horas del matí fonch penjat per la Cort avall un Valenciá per moneder de Ducats falsos Genovins.

A 17 de Setembre 1524, en lo Llibre de Ordinacions fol. 98 se troba una Crida publicada per raho de les malles novament fabricades.

Dimars á 5, y 8 de Maig 1556, en Dietari apar se feu la Crida dels menuts marcats de una B ab un colp en mitg que feye un gep, y á 31, se tingué Concell de cent sobre dits menuts, y á 2 de Juny, y altres dies se tracta del mateix.

Dimars á 23 de Juny 1556, en Dietari apar que fou penjat un home per Moneder.

A 1 de Abril 1574, en lo Llibre de Ordinacions fol. 128, se troba una Crida publicada per los pesos de pesar florins, Ducats, Pacífichs, Escuts, y altres monedas de or.

A 4 de Setembre 1578, en lo Llibre de Ordinacions fol. 106, se troba una Crida publicada pera que tothom rebe los menuts, y ardits de la Empremta de Barcelona, pues son millors que los Estrangers, y â 2 de Maig 1600, fol. 199, es altre, y á 15 de Octubre 1603, fol. 30 es altre, y á 18 de Maig 1610, fol. 53, es altre, y á 11 de Janer 1612, fol. 102, es altre.

Divendres á 27 de Agost 1599, en Dietari apar se tractava de haver Privilegi del Senyor Rey pera poder fabricar Escuts de or de las monedas antiguas ques trobaban á la Taula, y eran florins, pacífichs, morabatins, quarts, mitgs quarts, y altres generos de monedas de or que ja no corrían.

Divendres á 3 de Octubre 1603, en Dietari apar que foren publicadas Cridas de part del S.or Virrey sobre la Reformació de las monedas.

A 17 de Abril 1606, en lo Llibre de Ordinacions fol. 129, se troba una Crida publicada en execució del decret del S.or Locthinent Gen.[1] que lo preu dels Escuts de march sie â raho de 25 ʃ per cada Escut, y á 19 de Juliol fol. 132, es altre, y á 21 de Octubre fol. 138 es altre, y á 24 de Janer 1607, fol. 143 es altre, y á 21 de Abril fol. 148 es altre, y á 19 de Juliol fol. 163, es altre, y á 25 de Octubre fol. 180 es altre, y á 30 de Janer 1608 fol. 194, es altre, y á 24 de Abril 1608 fol. 8 es altre, y á 24 de Juliol 1609, fol. 31, es altre.

A 16 de Octubre 1610, en lo Llibre de Ordinacions fol. 60 se troba una Crida publicada pera que los que tingan pessas de 8, y de 4 curtas, las porten en lo Banch de la Ciutat.

A 19 de Janer 1611, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer dos Caixas de ferro per lo molinet de la Seca pera fer moneda.

A 5 de Mars 1611, en lo Llibre de Ordinacions fol. 76 se troba una Crida publicada per la Expedició de las pessas de dos, testons, y mitgs testons curts, y sarcenats.

A 11 de Mars 1611, en lo manual se troba un acte de Preu fet de un molinet pera fabricar moneda en la Casa de la Seca.

A 16 de Maig 1611, en lo Llibre de Ordinacions fol. 81, se troba una Crida publicada pera que tothom dega aportar

los Reals, y Sous, y Sisens curts, y sarcenats en Casa la Ciutat, y á 28 de Setembre 1641, fol. 157, es altre.

A 25 de Maig 1611, en lo Llibre de Ordinacions fol. 83 se troba una Crida publicada per la Expedició dels Reals boscaters, y mixturats.

A 4 de Juny 1613, en lo manual se troba un acte de Assiento de fabricar moneda dita menuts.

A 13 de Agost 1614, Licencia del Marques de Almaçan Virrey, de fabricar Florins de or. Diversorum 4.us fol. 153.

En lany 1617, Discursos en raho de monedas fabrica nova de Reals ques demanava. Diversorum. 3.us fol. 131.

Disapte á 8 de Juliol 1617, en Dietari apar se tingue Concell de cent per lo fet de poder obtenir Privilegi del Rey nostre Senyor de poder fer moneda de plata â la liga de la moneda de Castella, y â 20 de Noembre en dit Concell se veu, que ja se havía obtingut lo dit privilegi.

A 2 de Mars 1618, Licencia del Virrey per fabricar Tersos de Trentins. Diversorum 4.us fol. 117.

A 4 de Mars 1618, en lo Llibre de Ordinacions fol. 67 se troba una Crida publicada pera que qualsevol persona que tinga Trentins dobles, y sanars, y mitgs Trentins curts, y apedassats los porte â la Taula, y á 13 de Noembre 1640, fol. 108 es altre.

A 7 de Abril 1625, Provisió del Rey D.n Phelip quart en favor de la Ciutat de Barcelona ab inserta de altre ab que lo Rey enfranqueix la Ciutat qualsevol dret tingues per la fabrica de moneda de or; ço es Trentins, mitgs Trentins, y onsens. Diversorum 7.us fol. 403.

En lany 1626, Discurs sobre la necessitat de la moneda de plata y la raho per que no ley ha en Cathalunya, y lo medi ab que la tinga. Diversorum 6.us fol. 102.

Pera representar en la Cort General de 1626 lo poch valor tenen los menuts, y ardits de Cathalunya. Diversorum 6.us fol. 104.

Dijous á 19 de Noembre 1626, en Dietari apar que en la Seca de esta Ciutat se feren los Ensaigs dels Reals, y ardits nous.

En lany 1628, Suplicació del Síndich al Mestre Racional per via de memorial dada extrajudicialment en raho de drets del Mestre de la Seca de Trentins de or, y mitgs, y terços

que la Ciutat fabrica, ab la Tarifa antigua que aquí es. Diversorum 5.us fol. 244.

Dimars â 1 de Febrer 1628, en Dietari se troba un memorial que parla del modo de rebrer, y donar los Trentins de or.

Remeys per acudir á la necessitat publica de moneda de plata. Diversorum 4.us fol. 291, y en fol. 295, son Dificultats, y contraris á dits remeys.

CAP. LXII.

FORMENTS, Y FARINAS, FLAQUERS,

y Forners, y forns, y cosas respectants la Administraciò dels forments.

EN lany 1320, com se mostra en lo primer antich de Privilegis scrit en paper en la Escrivanía major ab cubertas de post, lo forment se venía en dit temps â 6 ß cortera.

A 15 de Setembre 1323, los Consellers scriuen al Virrey de Mallorca en resposta dient que lo Batlle de Barcelona â requesta de ells Consellers havía fet venir un Patró de nau, yl havía fet descarregar assí per força conforme lo Privilegi, y lo costum, y li havía fet vendre lo forment, y que no eren obligats â esmenarli dany algun, y era que lo Patró era Mallorquí, y demanava lo dany, que deye eran mes de 270 ℔ ß.

A 19 de Janer 1328, los Consellers scriuen als de Tortosa, donant raho del costum de Barcelona de fer venir per força los Veixells que portaven Vituallas, y que axí no havíen de tenir â greu los haguessen pres un Veixell de blat.

En Febrer de 1333, la Cortera del forment en Barcelona se vené â 40 ß, y á 7 de las Chalendas de Mars arribaren moltas naus Castellanas de forment, de que feren professó de gracias, y grans luminarias.

A 5 dels Idus de Maig 1346, los Consellers fan certificació á un Patro de nau com li havían pres per força en las mars de Sitges, marina de Barcelona, lo seu carrech de blat de ma-

nament del Batlle de Barcelona per lo Procurador fiscal real de Barcelona â requesta de Consellers, juxta lo Privilegi antiquíssim de la Ciutat, de larguíssim temps observat.

A 4 de las nonas de Agost 1347, y dies seguents consecutius, en manual de Ramon Ferrer Not[ari]. son moltas caucions de mercaders, y formenters, prometent que portaran de Sardenya, y Cicilia, ó Xibilia, ô de les Plages de la Plagia Romana, ô de Turquía, y Barbería, y no de altres parts per tot Desembre proxim diversas quantitats de forments, ô ordis, lo qual pugan vendrer al preu que volran, y lo Clavari en nom de la Ciutat los promet donar per avantatge, ô ajuda a.º (a rahó) 8 diners per cortera de forment, y 4 per cortera de ordi, y suma tot lo blat de ditas caucions forment, y ordi 96000 corteras, y mes, y entre altros qui feren ditas seguretats es Pere Bruniquer.

A 7 de Janer 1363, ab requesta presentada al Governador está insertada una Carta del Rey ab que diu que la Ciutat de Barcelona non ex debito, sed libere, et sponte ad præces Domini Regis permetía que una nau de blat anas â descarregar la meytat â Valencia, per la urgentíssima necessitat.

En los mesos de Juliol, Agost, y Setembre de 1374, hague gran carestía en Cathalunya, y especialment en Barcelona, per que en lo mes de Setembre lo blat se venía â 65 ₰, y a Nadal fou venut â 120 ₰, ordi â 70 ₰ cortera, y mill á 120 ₰, y durá per tot Juny seguent que vingueren moltas naus de Flandes, que abundaren la Ciutat.

A 7 de Abril 1375, Concordia entre Consellers, y Pere Pont, y altros, sobre compra de 15000, corteras entre forment, y seguell, ço es lo forment a.º (a rahó) 45 ₰, y lo seguell a.º 35 ₰ que veníen ja en set naus carregats en Ayre flor en Normandía, en Alesclusa, en Flandes los mercaders se obligan descarregar en Barcelona, y los Consellers pagar lo preu en certs terminis.

A 23 de Janer 1386, Cridas de part del Administrador, ab que apar que les plasses del blat eran duas, ço es plassa demunt, y plassa devall. In libro Administratoris antiquo fol. 18, y disposavan inter alia en raho del salari dels Garbelladors en la plassa demunt, y en la plassa devall, ço es de garbellar en la Plassa demunt un diner, y en la devall, malla per cortera.

A 15 de Setembre 1390, fou donat bollatí de forment, y publicada crida, que tothom â qui fos trames albará de forment, lo hagues de rebrer, y pagar dins tres dies, sots pena de pagar lo doble.

A 25 de Agost 1391, fou deliberat que fos levat del tot lo peu del forment, per que era mal administrat, y si per avant se veya que dit llevament era noyble, que en tal cas se tornas fer.

A 17 de Janer 1397, Porxo de la Plassa del blat prop la devallada de la Cort al enfront de la Casa den Miró, que fou de Nicolau Nadal Mercader q.º (quondam) construhit â obs de tenir en cubert los blats principalment de forasters en temps de pluja, y fou la deliberació de ques fes dit Porxo â 15 de Noembre 1378, hont diu que la Casa era den Berart, y que si les finestres feyan impediment, fossen closes per que ell ho havía promes a la Ciutat ab acte en poder del Scrivá del Consell.

A 16 de Janer 1398, partiren Missatgers per anar al Rey â Zaragosa â suplicarlo no don treta del grá del regne, y a 19 de Janer 1399, anaren Missatgers per al mateix efecte.

A 25 de Abril 1398, deliberaren comprar la Baronía de Flix, per ser la clau y graner dels blats que devallan per Ebro.

A 10 de Mars 1404, vench Nicolau Guasch Porter, qui ab voluntat de Consellers era anat â Salou per fer venir totes fustes assí que fossen carregades de grá.

A 21 de Setembre 1404, anaren Porters a la Costa de Levant, y de ponent per la Ciutat, y fer venir assí tots lenys que trobassen carregats de grá, y â 23 partí un altre home ab un laud ab un Porter qui anava per al mateix efecte.

A 19 de Mars 1405, la Ciutat arma un rampí per anar per tota la Costa per fer venir grá, y a 19 de Maig partí un Vexell per al mateix efecte ab orde de portar diners al Patró de la Galiota de la Ciutat que era â Tortosa pera fer venir forments.

En los anys 1406, y 1407, se veu com la Ciutat embiava molt sovint per fer camins de Flix al Hospital del Infant D.ⁿ Pedro, y â Miramar per raho del tragí de blats que havían de venir â Barcelona, y per est efecte, hi aná un Conseller â 27 de Abril 1407, y â 14 de Setembre se veu com la Ciutat feya fer la Casa de Miramar, y al primer de

Juliol 1411, anaren per veurer la obra que ja era acabada.

En lany 1406, la Ciutat feu fer en Banyols ribera de Ebro, un porxo per descarregador de forments pera de aquí per terra portarlos â Miramar.

Al primer de Desembre 1406, foren pagades â Bernat Gili Scrivá del Consell 8 ₶ 5 ₰ per lo salari del acte que lo Compte de Prades, ê D.ⁿ Jaume de Prades feu a la Ciutat, que puga fer, y tenir camins, del Lloch de Banyols, al Hospital del Infant D.ⁿ Pere per fer carretera per los forments, y mercaderíes, ê fer en los dits locs, y tenir porxos, Casas, y altres Edificis.

En lany 1418, Cridas publicadas de part del Adm[inistrad].or que los formenters que venían blat per altri, prestassen idonea caució ab fermanses per 300 ₶ ₰, y en lany 1453, la havían de prestar per 600 ₶ ₰, y â 10 de Abril 1471, fou limitada â 200 ₶ ₰.

A 14 de Abril 1418, in libro Notularum 1412, et aliorum, son diverses caucions de formenters juxta la nova Ordinació de la Ciutat, per poder vendre blat en los Porxos de dita Ciutat per altri, de dar bon compte, y raho.

A 12 de Abril 1433, lo General presta una galera â la Ciutat per anar contra Cossaris perço que las Barcas no gosavan exir del Riu de Tortosa per portar forment â Barcelona, y á 15 de Abril torná, y portá presa una galera de Mallorca per que havía fet molt de mal en aquesta Costa, y lo Batlle de Barcelona mes â la presó la gent.

A 25 de Abril 1433, forment a.º (a rahó) 16 ₰ cortera.

A 18 de Maig 1433, los Consellers compraren cert forment de Cicilia, y en continent lo destribuyren per las Casas ab crida publica que cascu vingues â pendrel, altrament los ho embiarían en sas Casas, yl farían pagar per força.

A 3 de Desembre 1435, los Consellers scriuen al Official Ecclesiastich de Tarragona, com un Official Real fent guayta de nit havía capturat un Ecclesiastich dins lo Porxo del forment, construhit en la Plage de aquesta Ciutat que furtava forment de cert Payol del dit porxo, y liurat per lo Veguer al Official Ecclesiastich, fou condemnat â la Escala, y â Carcer perpetuo.

En los anys 1436, 1437, y 1438, en moltas jornadas se veu com la Ciutat compartía lo blat per Casas.

A 29 de Janer 1438, Caució de Joan Francesch Deputat per Consellers â cobrar lo preu dels blats repartits, prometent que dins cert temps executaría los Deutors, y â 16 de Octubre 1438 altre Caució, y â 16 de Desembre, y 9 de Abril 1439 son altres Caucions, y â 11, 29, y 30 de Maig, 7 de Juny, 22 Desembre y 30 de Desembre 1441, son altres caucions, y â 3, y 4 de Janer, 16 Febrer, primer de Mars, y altres dies apres son altres caucions.

A 28 de Maig 1438, Ordinació prohibint las Vendas fictas de forment per quels encaríen.

A 24 de Setembre 1438, fou mes à la presó un hom qui havía mes lo blat per las Casas, y rebut lo preu, y no pagava, ans ne compraba Casas, y terras, y vinyas.

A 4 de Mars 1440, Consell sobre fer Carretera de Cervera assí per lo tragí de forments, y a 20 de Janer 1446, Consell sobre lo mateix, y que cert home ho emprenía per 5000 florins.

A 23 de Desembre 1440, com los frares de S.t Agustí ab concessió del Rey D.n Joan volguessen fer un forn ad usum comunem, y lo Monastir de S.ta Clara se fos opposat en assó ab denunciació de nova obra com â prejudicial â sos privilegis antichs de forns en certa rodalía, perço los Consellers ohits totas las parts, donaren consell en scrits al Batlle que no permeta fer dit forn, y sil fan quel enderroch, est in burça.

A 16 de Noembre 1441, lo Consell de cent comet â Consellers, y â devuyt personas pugan acordar, y deliberar si será expedient fer graners, ô fer Sitges per conservar los blats de la Ciutat.

En lany 1443, fou dat bollatí de forment de Cicilia per ques gastava, y mes per las Casas â 11 ₰ cortera, y al qui tingue carrech de cullir las pecunias li donaren â sis diners cortera, y per son desavans per que de la pobre gent prenía los florins, y los Croats que no eran de pes, li donaren a.o (a rahó) 4 ß ₰ per mil, apar en lo Semestre del Clavari â 29 de Desembre 1447.

A 9 de Janer 1444, se veu com los Pagesos vehins de Barcelona portaven assí pa pera vendrer.

A 2 de Juny 1445, lo Patró de una nau del Rey, qui havía descarregat forment, demanava de part del Rey que la Ciu-

tat ley compras, y li responen que la Ciutat no compra forment que ja sie descarregat, ni dona aventatge.

A 22 de Noembre 1445, Ordinació, que tots los Veixells hagen â pendrer bescuyts de la Ciutat per ques gastaven â 15 ₰ lo quintar, y si apareixerá a 12 ₰.

A 14 de Octubre 1447, scriuen al Rey, que una de las grans noblesas de aquesta Ciutat, es lo porxo del forment prop la mar, qui está ubert à pales, ê axi mateix una molt bella Casa, que no ha molt temps es edificada ab gran despesa sobre dit porxo, hont se venen en publich los draps de lana, y que lo Batlle general per deformar lo dit porxo, y Casa, ha establit â Pere Rosselló, y dat licencia de fer dos Carnicerías devant dit porxo, y Casa.

A 29 de Noembre 1447, foren donadas a la Guarda del Port 6 ℔ 12 ₰ per haver tengut â prop los Patrons de naus, y Galeras per ferlos pendre bescuyt de la Ciutat, y forçarlos a quel prenguessen.

A 10 de Maig 1448, lo Prothonotari del Rey ab letra del Rey demanava li comprassen blats de Cicilia, y los Consellers nols volgueren.

A 24 de Noembre 1449, demanant la Reyna li permetan traure del Comptat de Empuries que era de la Ciutat certa suma de blats per aportarlo â Valencia, ó Mallorca, los Consellers se escusaren per quen tenían necessitat.

A 26 de Janer 1450, los Jurats de Çaragosa, y Deputats de Aragó demanaven a la Ciutat fes adovar lo Camí de Mora â Miramar per lo carruatge dels forments de Aragó per lo perill de las Barcas al Assut de Tortosa, y á 7 de Juliol 1460, se tracta lo mateix.

A 26 de Noembre 1450, vingue una nau de forments del Rey ab letra del Rey perals Consellers quey donassen bona endreça, y lo Patro demana ley comprassen, y nol volgueren, y axí demana li consentissen treta de dit forment, ê que pusques tenir cortera tot lo die, y a contemplació del Rey sen contentaren, ab que al exir pagas lo dret, y que tingues cortera tot lo die si la Ciutat la tindría.

A 7 de Maig 1454, per que la Reyna havía assegurat portar cert forment de Cicilia, y no era vengut al temps concordat, apres nol volgueren.

A 16 de Janer 1456, la Ciutat de Mallorca demana licencia

als Consellers de traurer blats del Regne, y lo Consell la nega.

A 8 de Octubre 1456, los Consellers embían per la Costa a fer manament â tots Patrons que vingan á descarregar los forments â Barcelona, y fer manaments als Officials no empatxen les fustes que portan forments assí.

A 20 de Octubre 1456, aná un Porter als locs veyns de Barcelona, per fer portar Pa assí.

A 27 de Octubre 1456, lo Consell delibera ques adobas lo camí de Mora, â Miramar per lo Carruatge dels forments.

A 12 de Febrer 1457, partí un Porter pera Copliure, y Ampurda, pera fer venir forments.

A 19 de Mars 1457, havent lo Rey Dn Joan de Navarra fet certas seguretats de forments a la Ciutat, demana li allarguen lo temps.

A 2 de Setembre 1458, lo Rey scriu a la Ciutat, y demana li fassan bescuyts per las galeras offerint pagarlo.

A 26 de Abril 1459, Proces de Sometent contra Tarragona per quatre barcadas de forment se havían aturadas.

A 23 de Maig 1459, la Ciutat presta blats â Perpinyá, Gerona, &c.[a]

A 8 de Noembre 1459, los Consellers scriuen â diversos lochs forans vinguessen â pendre blat per ques gastava, attes que en temps de necessitat aquesta Ciutat los socorría.

A 13 de Febrer 1460, Caució de dos persones deputades per los Adm[inistrad].[ors] de la Taula pera donar, y metre lo blat per las Casas, que daran bon compte, y raho.

A 15 de Setembre 1460, per que los de Gerona se havían pres un Veixell de Blats de Barcelona, lo Consell proveheix Represalias.

A 8 de Agost 1460, se refer que la Ciutat havía comprat la Baronía de Flix, per la comoditat de haver forments de Aragó, que no haguessen â baixar â Tortosa per quels empatxaven.

A 8 de Janer 1461, Ordinacions ô Redrés de la Administració dels forments, est consutum in fine manualis Contractuum incepti in anno 1457.

A 3 de Mars 1461, Bollatí de forment en esta forma que qui comprava quatre corteras, ne havía de pendre una, y qui dos, mitja.

A 27 de Juliol 1461, per que los de Blanes se havían

aturada una Barca de blat que venía á Barcelona, lo Consell delibera que dada fadiga primer al Compte de Modica, sie proceyt contra los de Blanes, axí per mija del Proces de Sometent, com per tots altros deguts remedis.

En lany 1462, en libre del Adm[inistrad].or de les Plasses fol. 115, es un notament que diu per informació per mi rebuda apar que los forments se troban en poder dels formenters son 34450, corteras, y de la Ciutat 40000 corteras, suplicant als Consellers vullan fer suficient provisió attes se deya que França, Provença, y Cicilia prohivían la treta.

A 7 de Janer 1466, havent los Consellers començat â clourer lo porxo dels forments per los molts latrocinis se cometíen, empero havíen sobresegut en fer dita Clausura per que molts deyen que una tanta bellesa, ê noblesa de la Ciutat nos devía axí perdrer, y lo Consell delibera fos acabat de tancar.

A 31 de Maig 1466, los Consellers explicaren al Trentenari com en lo principi de son any havíen trobat que los Pallols dels forments se tancaven ab rexes, segons que diu â present son tancats, y com molts mercaders vullen portar, ê metre forments en los Pallols fora lo porxo, per quant dins noy caben era demanat que servant egualtat entre los mercaders, fossen tots uberts segons antiguament estaven, y fonch deliberat que stigan uberts per metre en egualtat los altres qui tenen los forments en ubert.

A 28 de Febrer 1467, elecció de Cullidor del dret dels blats, y legums entrants per mar, y dels blats dels flaquers.

A 16 de Mars 1467, y en altres dies abans, y apres son deliberacions de compres de forments, y seguretats.

A 18 de Juny 1467, Ordinacions fetas en raho del Payol de la Ciutat, y feren elecció de Palloler.

A 27 de Juny 1467, los Consellers posaren al Encant qui per manco empendría rebre, y conservar â son perill 30000 corteras de blat, y ho emprengue un mercader â salari de deu diners, y pugesa per cortera, y presta caució.

A 23 de Juliol 1467, Ordinació que nengu puga entrar forment, sino que hage de pendrer del forment, ô farina de la Ciutat.

A 9 de Janer 1469, per que la Ciutat havía de logar una botiga â mar prop lo Porxo del forment per levar lo dret

imposat sobre lo forment, de que pagaven cascun any 16 ℔ ß, perço los Consellers feren una botiga contigua al dit Porxo en la plassa del Blat, ab despesa solament de 18 ℔ ß, lo Consell delibera que los Racionals passassen en compte dita despesa.

A 11 de Agost 1470, deliberan fer prestichs de 4 ß per cortera â tots los qui volran fer seguretat de portar blats.

A 8 de Febrer 1471, per exaugar cert forment, posaren bollatí en lo porxo del forment, axí que tota persona qui volrá comprar forment en la dita Plassa, ô Porxo del forment, hagues de comprar la meytat que sie del forment de la Ciutat, ê que no fos lícit â algu vendrer forment â nengu que no mostre lo bollatí del forment que haurá pres de la Ciutat.

A 15 de Setembre 1472, per grandíssima necessitat de forments que les hores hi havía de b[l]ats en Barcelona, Governador, y Consellers començaren á fer la cerca per las Casas per veure qui tenía forment, y feyenlo traure al Porxo â vendre â 22 ß, ê la serca se feya per Sinquantenas.

A 13 de Noembre 1472, havent lo Rey dit â Consellers diverses vegades que desijava granment tenir aquesta Ciutat avituallada, y que faría venir forments de Cicilia, y que volía que la mateixa Ciutat tingues la Administració, y cura de vendrels sols que bestragues los nolits, empero volía fos venut â cert ferm for, y que nos pogues pujar, ni baixar ço es à un florí de or en or, y que si altro forment hi venía, que fos venut â menor for, los Comprants forçadament haguessen de pendre alguna part del seu, lo Consell deliberá que si per lo S.or Rey, ô altri per ell seran portats forments, que aquells sien venuts ab libertat de preu sens posarhi for forçat, ni bollatí.

A 11 de Janer 1473, en Trentenari se tracta que lo Rey ofería portar à la Ciu[ta].t 15000 corteras de forment de Cicilia, pus que li assegurassen que sería venut â 15 ß, y á 23 de Mars demanava li allargassen lo temps, y á 12 de Juny, lo Rey offería vendrer 2000 corteras a.º (a rahó) 20 ß ab que fossen quitis de drets.

A 23 de Mars 1473, asseguran â tots los qui portaran blats de Cicilia dins cert temps a.º (a rahó) 17 ß, y de Sardenya a.º (a rahó) 17 ß 6 cortera, y â 10 de Maig asseguran â 20 ß, y â 24 de Maig era arribada una Nau del blat del

S.or Rey, que les hores era en Perpinyá, ys contentava ne descarregassen assí 3000 Corteras, empero ell volía lin restassen franchs 20 ß per cortera, si be lo Síndich li demanava se contentas que fossen encamarats, y perço lo Consell attesa la necessitat, y la tenían extrema los forans, que perexían de fam, fou content ne descarregassen 2000 Corteras, y que daquell fos dada treta als forans, comprantlo á tal for, que lo S.or Rey ne hagues 20 ß quitis, y del restant fossen pagades (sic) los drets de la Ciutat.

A 25 de Setembre 1473, per que un Mercader tenía Pallol â Badalona, aná un Conseller allá ab lo Veguer pera fer venir lo blat assí, y per que lo Mercader demanava que si ley asseguravan â 22 ß, ell ne portaría 1000 Corteras mes que tenía á Roses, delibera dita seguretat del de Roses, empero no del de Badalona, sino quel vena al preu que porá.

A 11 de Octubre 1473, los Consellers explican en Consell com los Flaquers feyen infinits fraus en prejudici dels drets de la Ciutat, y que ara havían trobada una novella forma; ço es que pastan per alguns Senyors, prenent de aquells, ô comprant en nom de aquells forment, y çots aquella color, han forments, yls pasten pera vendre sens pagar los drets, y lo Consell cometé â persones per quey fessen ordinació.

A 16 de Desembre 1473, per estar la Ciutat ab gran congoxa de blats, libertaren lo preu, y donaven 1 ß per cortera de ajuda, y lo Rey embià lo Compte de Prades advertint al Consell sería be suspendre lo dret dels Cavalls per que vinguessen provisions, oferint S. Mag.t tota endressa, y ajuda, y â 18 de dit, la dita ajuda fou otorgada â cascu, etiam que per sa provisió entraría forment.

A 2 de Janer 1474, fou deliberat que anas un Conseller ab una persona per part del Senyor Rey á fer venir blats, y per la necessitat compra á 50 ß, y pochs dies abans los compraven á 24 ß, y â 5 de dit embían un Aguazil ab Dieta de 10 ß 6.

A 3 de Janer 1474, se feu Professó per necessitat de blats, ê valgue lo dit jorn la Cortera a.o (a rahó) 60 ß. Vide lo Dietari.

A 7 de Mars 1474, provisió del qui te carrech de cercar, y denunciar los fraus dels flaquers, y forners ab lo salari acostumat; ço es de tres en tres mesos 2 ₶ ß ultra la part dels bans.

A 11 de Mars 1474, apar com lo Senyor Rey havía ofert portar de Cicilia 6000 Corteras forment ab quel pogues vendre ab libertat de preu.

A 15 de Mars, y â 12 de Setembre 1474, se veu com la Ciutat donava, ys concordava ab Patrons pera perseguir Cossarís, â titol que feyen torb â les vituallas.

A 25 de Juliol 1474, trobantse en la Plaja de esta mar dos naus carregades de blat, deliberaren ab consulta del R.[l] Consell de ferlas descarregar per força, y que venessen ab libertat de preu, sens scoltar la Ciutat tracte algu de assegurarlos preu cert, y per que allegaven guiatge del Senyor Rey, de qui havían obtengut manament, nols fos fet empaitg, vingueren â tracte, y concert.

A 14 de Octubre 1474, per la necessitat hi havía gran de Vitualles, los Consellers demanan al Rey orden â certes persones de son Consell, conferescan ab ells dits Consellers per fer pensaments, y axí se juntaren, y los Consellers ho referiren al Consell.

A 24 de Abril 1475, los flaquers, y forners donaren Suplicació en Consell, que per lo Clavari eren inhibits de pastar pera vendre, per tant que alguns forments assegurats per la Ciutat, sien ans de tots altres pastats, elegint lo dit Clavari alguns flaquers, y forners en nombre 15, qui pastassen de dit forment, ê que altre no gosas pastar pera vendre, y perço los altres, se oferíen fer lo mateix partit, perço demanaven que lo Consell los volgues abrassar, y deliberan que sien abrassats, y humanament tractats.

A 14 de Juny 1475, per part del Senyor Rey oferían descarregar 2500, Corteras forment que ja eran en la Plage si la Ciutat los assegurava vendrel â 13 ₰, y lo Consell delibera que attes la Ciutat estave (*) de forments, ê que lo Sor Rey no pendrá en deservey, que lo Poble no sie vexat de bollatí, que per ço no fos assegurat.

A 16 de Juny 1475, lo Consell de cent, per que lo Rey estava sentit que la Ciutat no li volgues assegurar cert blat de Cicilia á 14 ₰ cortera parexent li era car com nos venes sino â 10 ₰, axí que sería forçat donarlo per bollatí, delibera

(*) En l'original-autograf diu: *esta be.*

cometreu al Trentenari, lo qual â 17, delibera com sería exaugat.

A 28 de Juliol 1475, â certs Mercaders qui asseguravan portar blats, lo Consell los bestrau a.º (a rahó) 4 ℔ cortera, â restituhir dit prestich â cert temps, y ab penas sino portaven lo blat.

A 6 de Maig 1477, concertan ab un Patro de que ell portará 5000 Corteras forment de Biscaya, y la Ciutat li assegura lo preu a.º (a rahó) 16 ℔, y que dins un mes descarregat haurá son preu, y per que dit Patro tenía en terra 500, corteras per altro contracte assegurat a 16 ℔, y nos podía expedir de la Ciutat sino havía lo preu de aquelles, deliberan que la Ciutat las prenga per sa disposició, y que preste â dit Patro lo preu de dites 500 Corteras, lo qual cobraría del proceyt, y en altres jornadas abans y apres son semblants concerts, ô deliberacions.

A 4 de Juny 1477, deliberan un partit de 7000 Corteras de Cicilia ab lo S.or Rey, asseguranlli lo for de 16 ℔ ab libertat del Rey, que si dins tres mesos descarregat no será venut, puga dins quinse dias declararse si voldrá vendre â sa libertad, ô liurarlo a la Ciutat al dit for.

A 17 de Juny 1477, se tracta de fer provisió de forments per via de Compra fins en 10000 corteras, y deliberan que sie comes â Consellers, y Trentenari, empero estigan atents, que si dita provisió se podía fer per altres vies que de compres, aquelles vies prengan.

A 30 de Juny 1477, deliberan de que fos acceptat cert tracte de forment, asseguranl aquell a 22 ℔, ço es que dins un mes descarregat, y mes en Payol, la Ciutat dará obra ab acabament sie venut al dit for, y encontinent descarregat, y mes en Payol, la Ciutat bestraurá al Mercader 500 ℔ ℔ cobradores apres del preu que procehirá del forment.

A 4 de Juliol, y à 16 de Desembre 1477, per fretura daygues, donan licencia â tothom de metre, y vendre pa pastat, y dit die 4 de Juliol embían per la Costa de Levant y de ponent farinas, empero per que los drets ne valían manco, revocaren apres que pa cuyt vingues de fora.

A 19 de Agost 1477, ordenan que nengun flaquer puga pastar per Senyors, prenent dells lo forment.

A 10 de Setembre 1477, deliberan que lo moll sie comen-

çat devant la Torre rodona que es en la Plassa del forment.

A 5 de Janer 1478, havent lo Rey fet asseguramement de portar de Cicilia 8000 Corteras forment â 16 ₰, demanava que attes li estava car, li afegissen, per ço lo Consell delibera que per subvenció li fos donat a.º (a rahó) 1 ₰ cortera, empero que la Ciutat no fos tenguda en fer vendrer dit forment, ans ab dita subvenció que dona, isca de la obligació del dit contracte, y a 9, lo Rey demana treta de dit forment, ço es quel puga vendrer axí â persones dins Ciutat comforme, y fouli otorgada, ab que los quil trauríen, pagassen lo dret de tretse diners acostumats, empero que estigan en facultat de la Ciutat levar la treta quant volrá.

A 11 de Mars 1478, deliberan que obligantse cert Mercader ab les penes acostumades portar cert blat en cert temps que havía ofert, la Ciutat li fassa seguretat que mes aquell bo, y rebedor en Pallol fará que dins un mes sie venut ab tot efecte a.º (a rahó) 21 ₰ 6, cortera.

A 20 de Agost 1478, per que los flaquers se dexavan de pastar quant la Ciutat feye metre los forments assegurats per la Ciutat, y axí los altros havían â sostenir lo dany, perço feren Ordinació que los qui tal faríen, fossen inhibits de pastar de dos anys.

A 8 de Octubre 1478, se refer en Consell que la Ciutat havía fet concert ab un Mercader qui havía assegurat portar 2000 Corteras forment de Urgell, y la Ciutat se era obligada dins un mes dar orde que fos exaugat, y que dit Mercader hagues lo preu, y a 10 de dit, se refer lo mateix de altro concert.

A 24 de Octubre 1478, Ordinació que tothom puga metre pá cuyt, y farina en Barcelona per terra, y per mar, donant del pa blanch una onça mes que los flaquers en lo dobler, exceptat que nol pugan vendre â flaquers, y a 14 de Desembre fou revocada.

A 4 de Maig 1479, havent los Consellers fet venir de Cicilia una nau de deu milia corteras forment, y per que venía stivada, ys escalfava, havían fet certa partió del dit forment per exaugarlo, empero aquells á qui toca la partió no la volen pendre sino forçats, y axí pensaven metrel per les Cases, y lo Consell delibera, que si fetes Crides no veníen â pendre la porció, fossen executats per lo preu encara que no haguessen rebut lo forment.

A 13 de Juny 1479, forment ques gastava se delibera fos exaugat, compartit per tatxa entrels Ciutadans, y a 7 de Juliol, relació com eren estadas fetes dos vegades Crides, y que molts no curavan pendre la sua tatxa, y â 25 de Agost se diu que tothom havía presa sa tatxa, y que encara restavan 1200 corteras, y que no comvenía fer altre tatxa, y que ans seríe expedient vendrel â 11 ₰, ô al ques poría, si be estava â 17 ₰.

A 28 de Juliol 1479, oferint cert Mercader portar 4000 Corteras forment dins cert temps pus ley asseguurassen â 15 ₰ cortera, ço es que un mes apres que sería posat en Payol si venut no seríe, fos tenguda la Ciutat passat lo mes, pagar lo preu al dit Mercader, lo Consell ho accepta.

A 25 de Agost 1479, en Trentenari tractantse de la fabrica del moll, se diu que era principiat devant la Torre nova prop la Plassa del forment.

A 25 de Agost 1479, deliberaren acceptar la oferta de certs blats segons la mostra, y assegurarlos à 15 ₰ en la forma acostumada.

A 24 de Febrer 1480, lo Rey scriu â Consellers, dientlos que los Deputats li demanaven revocas la prohibició de traurer forments per que ni havía molts, y la anyada venía be, ys quexen que la Ciutat se proveya de forments estranys podentse provehir de la Terra, y lo diner restaría assí, y perço los diu conferescan ab Deputats dat. en Toledo in Diversorum Catha[loniæ]. sigilli secreti primo fol. 90.

A 28 de Febrer 1480, â pregaries del Infant D.n Enrich Loctinent Gen[era].[1] donan licencia â un flaquer puga pastar per dit Senyor dispensant en assó la ordinació que ho prohibía.

A 21 de Abril 1480, per que ab Ordinació de 22 ... (*) 1473, era prohibit als flaquers comprar forments sino en lo Porxo, ê ab bollatí pagant los drets, sots pena de inhibició de pastar, y no pugan esser remesos sino per Consell de cent, per ço cometen als Consellers pugan remetre dits bans tots concordes.

A 4 de Juliol 1480, per que los flaquers cessaven de pastar, y demanaven que fossen licenciats de pendre lo forment de

---

(*) En blanch.

hont volran, y no del blat assegurat per la Ciutat, y que del blat que ells despenen per sustento de lur familia no paguen sino los drets que pagan los altres Ciutadans, y que pugan pastar pera Senyors, lo Consell delibera fos comes â persones, y a 7 de Juliol los enfranquiren lo dret, y á 28 de Setembre declaran que poden pastar pera Senyors en Casa dels Senyors, pero no en les sues.

A 5 de Agost 1480, fou deliberat que cert forment se venes ab alguna perdua â coneguda de Consellers, dient que mes valía perdre alguna cosa, que esperar los contraris quey havía en metre lo bollatí, ô metre lo blat per Casas, y á 8 de Janer 1481, se delibera lo mateix.

A 30 de Desembre 1480, lo Consell delibera que 3000 corteras de forment assegurat per la Ciutat fos mes per las Casas ara mentres que es bo â 15 ℔.

En lany 1482, hi hague grans tretas de forments, ys feren grans diligencias per torbarho, y per que lo Compte de Cardona comprava en Urgell grans sumas â 10 ℔ migera per carregar una nau, lo Consell deliberá que dos Consellers ab dotse Promens anassen al Virrey que era fora, y elegiren Dispenser al qual donaren per despendre 100 ℔, y tornaren â 2 de Noembre, y lo Consell delibera, que â despesas de la Ciutat se anas à fer publicar la Veda de la treta que lo Infant D.ⁿ Enrich Loctinent General havía provehida, y apres confirmada per lo Rey, com se veu â 26 de Setembre, en lo qual die, y dies apres deliberaren fer moltas diligencias pera fer venir blats, y impedir la treta dells, y â 20 de Noembre Deputats vingueren â Consellers, y Dotsena dels forments, y advertiren que en raho de la provisió dels forments, convindría que ells, y Consellers fessen elecció de persones per comunicar de aquestos fets de forments, y per levar la treta ordenaren que Notaris no fessen actes de Seguretats.

A 22 de Maig 1482, tenint la Ciutat una suma de blat que era vengut assegurat, y passat un mes apres de arribat estave â carrech de la Ciutat, y trobaven ques scalfave, y feya exaugar, ô per bollatí, ô que los flaquers lo prenguessen, ô metrel per les Cases; perço lo Consell ho comet â personas, y al primer de Juny deliberaren quen sie dada una partida als flaquers, y laltro que sie repartit entrels Ciutadans, y feta crida que tothom vingue â pendre sa porció.

A 22 de Agost 1482, lo Infant D.ⁿ Enrich Loctinent Gen[era].[1] â instancia dels Consellers de Barcelona prohibeix la treta de forments de Cathalunya ab sa letra patent dada en Barcelona registrada in Communi Locum[tenentiæ]. 7, fol. 99, y los Consellers scriuen als Veguers, y Batlles de Cathalunya, requerintlos que la fassan publicar, y guardar.

A 2 de Octubre 1482, Crida manant que tots los de la Ciutat que tinguessen forments en Cathalunya los portassen à Barcelona, y per que lo Infant D.ⁿ Enrich demanava que la Ciutat consentís fos dada licencia de traure cert forment, lo Consell noy volgue consentir.

A 17 de Janer 1483, havent deliberat de comprar 12000 Corteras forment, deliberan que sie exeugat per via de bollatí, ço es qui volra molre quatre corteras, ne hage de pendre una de la Ciutat, y qui tres, quen prenga nou cortans, y qui tres cortans, ne prenga un corta, y lo mateix se guarde ab los qui entraran farina.

A 17 de Janer 1483, revocan la Ordinació prohibint als Notaris rebrer actes de seguretats, y als Corredors entrevenir en ellas, ni rebrer, ni donar per seguretat de forments que ixen del Regne, per que ere vist que posaven les Seguretats en Avinyo, Valencia, y altres parts, y las feyen de paraula, ô ab albarans, y molts carregaven sens assegurar, axí que nos conseguía lo fi ques pretenía, majorment que ja hi havía abundancia de blats en Cathalunya.

A 26 de Setembre 1483, Capitulació entre Consellers, y Joan Nadal, qui prengué á son carrech la custodia, conservació, y axave de 10000 Corteras forment, posantlo en Botigas, y quant los Consellers los volran vendre, los metrá en Pallol.

A 2 de Janer 1484, cum sequentibus, per que lo Rey dava treta de blats del Regne, la Ciutat aturava los que baxavan de Aragó del Thezorer del Rey â Flix per lo Rey, sobre que hague molts debats, y daren requestas al Vice Canceller per observança del Privilegi Vi, vel gratis, y fou trames al Rey, y la cosa succehí molt be á favor de la Ciutat.

A 9 de Janer 1484, lo blat se venía a.º (a rahó) 14 ℔.

A 9 de Febrer 1484, deliberaren quey hagues flaquers qui fessen lo Pá aventajat, y de mes pes que la Canonja per que axís levaría, empero per que apres trobaren que la dita Ordinació era danyosa, la revocaren.

A 13 de Febrer 1484, per que la Ciutat patía grans fraus en lo pastar de la Canonja per que los Canonges venían sas porcions, y apres compraven blats per sa provisió, y tot entrave ab franquesa, perço ordenaren quey hage sempre dos flaquers que fassan bell pa, comprant lo blat de hont volran, y no sien tenguts pendre de la Ciutat, y haguessen de dar al dobler 8 onsas, y a la coerna 16; empero coernas non poguessen fer al die sino fins en 10 ₰, y que no pugan pastar per nengun Senyor.

A 15 de Desembre 1484, bollatí de forments en esta forma, ço es qui passará al pes de la farina hage de ser la quinta part blat de bollatí.

A 27 de Juliol 1485, per que un Mercader havía portat una suma de blat, y se lin havía gastat cerca 2000 Corteras, perço fou dispensada la Ordinació prohibint comprar blat per tornarlo â vendre, á fi que tothom ne pogues comprar, y tornarlo â vendrer, pus no fossen formenters.

A 7 de Octubre 1485, per que la Ciutat no tenía mes de 300, ô 400, corteras forment, y era exit un mercader qui ofería vendrer 2000 corteras de França â 16 ₰ 6 tozella de Lunell, empero lo Trentenari per ser poca quantitat, y car, nol prengue.

A 10 de Janer, y a 12 de Juny 1486, deliberacions de dar bollatí de forment.

A 28 de Agost 1489, los Consellers scriuen al Batlle de Moncada fassa execució per deute de Sivada â instancia de part a.º (a rahó) 3 ₰ 6 cortera.

A 15 de Desembre 1490, per que alguns compravan blats dins lo Principat, y lembotigaven en locs fora los termens de Barcelona, ê apres lo portaven per revendre a la Plassa de dalt en dany de la cosa publica, deliberaren fos feta, y publicada Ordinació que tals forments fossen venuts en la Plassa del forment de mar, ê que porten los Sachs ab senyal de la Ciutat, ê que sien venuts, y tenguts en la forma que es venen, ys tenen en la Plassa de dalt, y a 14 Juny 1492, es altre semblant ordinació.

A 16 de Janer 1491, deliberació que fos arrendat lo Pastim juntament ab lo dret dels forments, ô flaquers.

A 3 de Agost 1491, se fa relació en Consell com ab bestreta de 4000 ℔ ₰ se trobaría qui asseguraría provehir la Ciutat

de pa de fleca, ê donaría 14 onsas de pa blanch com lo de Canonge, ê 16 onsas millor de sedàs, y fou deliberat que lo flaquejar del pa fos posat al Encant, y a 16 de dit fou deliberat que fos fet lo arrendament del dret de 12 diners imposat per cortera de forment per flaquejar, y lo pastar de pa de fleca fos arrendat als flaquers ab los Capítols en consell llegits, y a 24, de dit, scriuen al Rey que havían arrendat lo dret dels flaquers â 700 ll $, y que lo Arrendador se era obligat â donar provisió de pa â cert pes.

A 26 de Noembre 1491, per evitar los fraus ques feyan en lo mesurar dels forments, deliberan que del primer de Janer proxim en avant, aquells se degan mesurar ab tramuja.

A 16 de Febrer 1492, y ab altres letras abans scritas al Rey se veu com lo Arrendament del dret de la fleca ab la obligació de tenir provehidas les Plasses de pa, era estat liurat als flaquers per 3000 ll $, y que si be trobaven quin dava mes, lo havían liurat als flaquers per las quexas, y lastimas que ells, y sas mullers, y fills feyan, que liurantlo â altri, ells no porían usar de son Offici, y sen haurían de anar.

A 25 de Abril 1492, per letras del Rey se tracta en Consell de fer Carretera de Aragó assí per portar forments, y lo Consell ho comet al Trentenari.

A 30 de Maig 1492, bollatí de forment en esta forma, ço es que qui haurá de passar blat al pes, hage de ser la meytat blat de la Ciutat.

A 9 de Juliol 1492, arrendament del Pastrim per 800 ll $ lany.

A 12 de Juliol 1492, en libre sens cubertas quadernat intitulat 1490, et aliorum, Arrendament â un any de dit dret ab que tinga las Plasses provehidas, y que puga fer pastar á flaquers ô altres, ab que lo dobler de pa de Rey sie de 14 onsas.

A 9 de Abril 1494, Ordinació que tot lo forment que sería portat al Porxo de mar dels flaquers, hagues esser garbellat per los flaquers trahentlos â sort, empero â 10 de Noembre 1497, feren ordinació que nengun flaquer fes dita feyna, sino dos que la Ciutat nomenava, de que la Confraría recorregué.

Al primer de Juliol 1495, in Libro notularum intitulat

1490, et aliorum, Concordia entre Consellers, y Pere Mas Senyor util del pes, ê fernaría Reals, lo qual se te en la Plassa del Rey, lo qual renunciá dit dret en ma de la Batllía General per quen fes stabliment â la Ciutat.

A 15 de Octubre 1495, en libre de patents, letras de Consellers dirigidas Universis de Ampurdá en recomendació del Capdeguayta, quel trametían per fer aprehensions de blats, vi, vel gratis. fol. 1.

A 24 de Abril 1497, fou deliberat dar bollatí de forment ço es que al pes de la farina hagen de mostrar que lo ters es del bollatí.

A 22 de Juny 1497, in libro notularum sens cubertas religat intitulat 1490, et aliorum, los Ecclesiastichs presentaren als Consellers una scriptura dientlos que per esta vegada ells havían pres lo bollatí de forment, empero que daquí avant la Ciutat no fes provisió de blats per Capellans per que ells mateixos sels provehirían, y à 31 de Janer 1499, en dit llibre lo Capítol dona una scriptura acusant la primera, y diuen que no obstant aquella, pendran per ara lo bollatí de forment.

Ab lo Testament dels Consellers del any 1499, se mostra com lo Porxo gran que era abans junt la Torre nova, se deya lo Porxo dels flaquers, que sería que ells pastarían aquí, y axí encarregan als Consellers venidors pensen si sería expedient per conservació dels blats de la Ciutat fer Porxo sobre aquest, ô a la Duana sobre lo Porxo dels forments.

A 7 de Mars 1499, Ordinació del Consell de cent, que no obstant qualsevol consuetut en contrari, sie lícit â totas personas forasteras metre, y vendre Pa cuyt en Barcelona, pus donen dos onças per dobler mes que los flaquers, y que tothom de Barcelona puga pastar per vendre.

En lo Testament dels Consellers que acabaren lo die de S.t Andreu de 1500, es un Capítol ab que diuen que los forments de la Ciutat se podríen per que estaven en Botigues humides, y que per ço convindría fer botigues en locs spayosos, y ayrosos com es en la Torre nova sobre lo porxo dels flaquers, ô a la Duana sobre lo Porxo dels forments.

A 27 de Maig 1501, la Ciutat arma un Laud per anar â pendre los Veixells de blat que trobaría.

A 8 de Octubre 1501, fou proposat de esser feta una bo-

tiga al costat de la Plassa dels forments de mar per la custodia, y conservació dels forments de la Ciutat, y lo Consell delibera fos sobresegut.

A 30 de Noembre 1501, en Consell foren legides letres dels Consellers al Rey demanant revocas las licencias de traure forments, y las del Rey avisant de la revocació, son letras de gran sentiment, y dignas de ser legidas.

A 1 de Desembre 1501, letras en recomendació de un mariner que havían trames per haver à mans suas qualsevol Veixells que trobaría per la mar carregats de blat. fol. 23.

A 11 de Desembre 1501, letras de Consellers certificant de com per força havían fet venir presos certs Veixells de forment. fol. 23.

A 14 de Desembre 1501, en llibre de patents, letras de Consellers certificant de la aprehenció de certs Veixells de blats. fol. 26.

A 20 de Desembre 1501, requestas entre los de Perpinya, y Consellers, sobre aprehensions de blats que feu la Ciutat, en virtut del Privilegi Vi, vel gratis ab las quals se refer, que pot la Ciutat fer armadas per dit efecte.

A 11 de Febrer 1502, en dit llibre de patents fol. 25, letras de Consellers certificant de com per força havían feta aprehensió de certs Veixells de blats.

A 10 de Mars 1502, en dit llibre de patents fol. 25, letras de recomendació de una nau armada que trametían a fer aprehensió de blats.

A 13 de Abril 1502, lo Síndich ab un Aguazil aná à Urgell per executar la sentencia dada en la R.[1] Aud[ienci].[a] sobre lo privilegi de fer portar forments de Urgell, y de Cathalunya â Barcelona. Vide lo Dietari.

A 22 de Octubre 1502, los Consellers ab letra patent crearen en Receptor dels blats de la Ciutat en Tarragona â Benet de Bas Mercader de Tarragona, qui ja ho era estat de temps atras. fol. 32.

A 4 de Noembre 1502, los Consellers scriuen, y donan comissió de comprar forments de 38, fins en 40 lo Cafís posats en Tortosa.

A 30 de Noembre 1502, los Consellers referiren al Consell com en son any havían armat Veixells per haver blat, y que lo Privilegi Vi, vel gratis, no havent acostumat valersen

sino per mar, havían introduit de valersen en Urgell, fent portar per força blats per medi de un Aguazil.

A 30 de Desembre 1502, fou deliberat fos pagat cert mariner per ser anat â Tarragona, Salou &c.ª per pendre, y fer venir per força fustes que trobaría carregades de blats.

A 30 de Mars 1503, en libre de patents fol. 33, Certificatoria de Consellers com havían fet descarregar per força una nau de blat del Rey, que anava â Copliure.

A 26 de Desembre 1503, havent lo Rey ab letres ofert vendre à la Ciutat 1500, cafiços forments de la Andaluzía a.º (a rahó) 200 maravedís la faneca, comptant â 12 fanecas lo Cafís de Castella posat en Barcelona, deliberan sie acceptat.

A 29 de Febrer 1504, lo Consell feu prohibició de entrar pa pera vendre de Sanboy, y altres locs com solíen per lo dany que causaban que lo blat de la Ciutat se gastaba, y los drets dels flaquers valíen molt poch.

A 10 de Juny 1504, se veu com per exaugar forments ques gastavan, foren fetes Cridas que tothom vingues â pendre lo forment de la sua tatxa, que altrament los fora portat â sas Casas â despesas de ells, ê que ultra asso era estat mes bollatí en aquells que volríen molre haguessen â pendre la meytat dels dits forments, y no res menys se despedía poc forment, y perço los Consellers advertían convindría posarlo â X ß, y fou deliberat ques renovassen les Crides, y ques executassen, y â 10 de Setembre fan relació que havíen fet tot lo possible en exaugar lo forment, y no havíen pogut, que encara ne restavan 3000 Corteras, y fou deliberat ne fessen farinas, y las venessen com poríen, y â 12, fou deliberat vendrels â X ß.

A 19 de Juny 1504, Capitulació ab lo Palloler sobre exaugar cert forment, y metrel per les Cases dels particulars.

A 23 de Octubre 1504, ab letra de Consellers apar com se feya descripció general dels blats que eran en lo Ampurdá.

A 30 de Noembre 1504, se refer en Consell com los Consellers per certificarse dels blats quey havía en Cathalunya, era anat lo Síndich ab un Aguazil per descríurels.

En tercer manual de Joan Faner Not[ari]. començant lany 1505, son moltíssimas caucions de formenters, prometent dar bon compte, y raho dels blats los comanarían pera vendre juxta Ordinationes Civitatis.

A 28 de Febrer 1505, Joan Dalmau Apothecari olim Palloler, denunciá â Consellers que jatsíe que ell tingues ja definits sos comptes, empero ell devía à la Ciutat 407 ₶ ₰ per errors en dits comptes.

A 29 de Mars 1505, scriuen â Mataró, y altres locs que son carrer de Barcelona que vingan â pendre sa part de cert blat compartit entrels Ciutadans per ques gastave.

A 11 de Abril 1505, cum sequentibus son molts debitoris de blats que la Ciutat venía fiats a.º (a rahó) 10 ₰ cortera.

A 19 de Abril 1505, in tertio manuali Joannis Faner Not[arii]. Antoni Pol de domo Infantis Enrici, per que los Consellers li havían dat licencia de traure de Barcelona certa suma de forment per fer farinas, promet que las portará á vendre en Barcelona.

A 22 de Noembre 1505, en libre de patents fol. 56, provisió de Receptor de forments en Blancafort, ô en la Vila de Montblanch.

A 30 de Desembre 1505, fou dada licencia â tothom de entrar, y vendre farinas venentlas en los locs designadors per Consellers.

A 1 de Abril 1506, se tracta de adovar la Carretera de lasdecans (Lardecans) â Flix, y de Flix á Miramar per carretejar los forments, advertint aquí las moltas commoditats que si troban, y a 25 es deliberat se fassa.

A 14 de Juliol 1506, deliberan que sien emprestades al Virrey, y al Thezorer â ops del Rey 500, corteras de forment ab idonea caució.

A 20 de Octubre 1506, letras de Consellers com havían fet descarregar un Veixell de blat de França per força que anava â Valencia. fol. 69.

A 14 de Desembre 1506, per que la Ciutat tenía los blats en botigas logadas à la Ribera ys gastavan, fou deliberat que en la gran Sala de la Duana hont costumaven estar los draps se fes un mija, y a la una part estigan los blats, y en laltra los draps.

A 17 de Setembre 1507, en libre de patents, fol. 97, letras de Consellers certificant com per força havían pres, y fet descarregar un Veixell de farinas, y pagat lo preu.

A 6 de Octubre 1507, havent la Reyna scrit â Consellers deixassen exir de Cathalunya 1000 Cafiços forment, los Consellers li responen, y se escusan.

A 8 de Janer 1509, Ordinació que blats comprats en Cathalunya nos pugan vendre en Barcelona.

A 20 de Abril 1509, Ordinació del que ha de pesar lo Pa venal fora Barcelona en lo Territori.

A 15 de Noembre 1512, en libre de patents fol. 123, letras de Consellers certificant com per força ab un official Real havían fet venir una Nau de blat, armant per est efecte una grossa Calavera ab artillería pera combatrel sino hagues obehit, y á 24 de dit son altres semblants en fol. 124.

A 19 de Noembre 1512, los Consellers scriuen al Rey com per força havían aturadas quatre barcas de forment que anaven â Valencia.

A 20 de Abril 1513, cert Curador assignat pera certa nau de forment que la Ciutat havía pres per força, per que lo Batlle General de potencia havía fet pendre 30 Corteras de dit blat per leuda de Tortosa, y lo Veguer de orde dels Consellers altra volta lo havía cobrat, perço dit Curador feu indemnitat â Veguer, y Consellers.

A 27 de Maig 1513, los Consellers scriuen al Rey dientli que la Pragmatica que havía feta en la primera Cort de Monçò, declarant que sempre que en Barcelona lo blat valría â 16 ₰, se fes inhibició de traurer blats de Cathalunya, causa major dany.

A 18 de Juliol 1513, scriuen als de Vilafranca per que havían fet manament de recullir los blats dins la Vila, y impedían portarlos â Barcelona, y â 23 al Veguer.

A 17 de Janer 1514, scriuen als de Perpinya, com per força havían fet descarregar un Vexell de blat que anava consignat â ells.

A 28 de Janer 1514, en llibre de patents fol. 137, lletras certificatorias de Consellers de un Veixell de blat, de com Vi, vel gratis lo havían fet descarregar, y á 8 de Janer 1518, es altra semblant fol. 185.

A 14 de Octubre 1514, partí lo Síndich pera Urgell â presentar letras del Governador, prohibint la treta de forments.

A 20 de Mars 1516, la Ciutat comença vendre farinas, prohibint que nengu altri ne venes, y á 20 de Octubre.

A 21 de Mars, y à 21 de Maig 1516, aná lo Síndich ab letras del Governador â Tarragona, per procehir contra agavelladors de forments.

A 11 de Janer 1518, aná un Porter â Tarragona ab letras de la Aud[ienci].[a] pera prohibir la treta de forments.

A 7 de Juliol 1519, blat de Sardenya compraven â 12 ₰.

En lany 1521, y 1522, se veuhen las grans diligencies ques feren en embiar fora â fer venir per força blats, y à 7, y 14, Mars 1522, y 1523, aná lo Bergantí de la Ciutat ab un official Real per dit effecte, y â 16 de Mars aná un Conseller â Urgell, y à Tarragona per fer traure, y vendre forments.

A 4 de Abril 1521, los Consellers scriuen als de Sevilla acusant la sua ab que demanan que fassan publiar Cridas assí, que qui portará blats â Sevilla pera vendre, li donaran libertat de preu, y un ducat de or per Cafís, y los Consellers se escusan.

A 17, sive à 27 de Juny 1521, la Ciutat arma una barca, Capitá lo Scrivá racional per anar á fer venir una Nau Genovesa de forments, en virtut del Privilegi Vi, vel gratis, y á 23 de Agost.

A 19 de Juliol 1521, Crida del Virrey instant lo Síndich vedant la treta de forments, y á instancia de la Ciutat fou publicada per tota Cathalunya, com se veu en Registre de letres.

A 22 de Agost 1521, Capitulació sobre fer payment de pedra en lo Porxo, ô descarregador de forments fet en lo Ribatge de la mar prop la Torre nova, y â 3 de Setembre, es altra Capitulació.

A 20 de Noembre 1521, havent los de Tona ofert a la Ciutat socorrerla de 200, ô 300 Corteras de blat, los scriuen quel embíen encontinent.

A 9 de Desembre 1521, los Consellers scriuen als de Tarragona querellantse que havían trencades les tencadures de certes Botigas de blat.

A 1 de Abril 1522, ab letra de Consellers scrita al Virrey apar etiam que lo mateix Virrey era anat personalment â diversos locs á fer traure, y portar forments â Barcelona.

A 7 de Abril 1522, per notable falta de blat en Barcelona començaren â donar, y distribuir blat per las Casas, primer â cortá per persona, y apres â tres cortans, y apres à 6, y apres â cortera, y asso se feya per Sinquantenas.

A 18 de Abril 1522, la Ciutat de Caller embía forments â esta Ciutat.

A 20 de Agost 1522, fou trames â Puigvert per rebre cert forment que lo Virrey havía fet secrestar, y feyal liurar à la Ciutat à 20 ß adaquella mesura, segons la tatxa que Sa Senyoría havía feta.

A 7 de Noembre 1522, attes que lo Mercader de una nau de blat, no volía descarregar que la Ciutat no pagas lo dret de Leuda que podía ser deguda, que altrament sen aniría á Valencia hont valía mes lo blat, deliberaren pagarlo.

A 30 de Maig 1523, Ordinació que los flaquers hagen â pastar del forment de la Ciutat, altrament sien inhabils de poder flaquejar.

A 2 de Mars 1524, aná un Porter Real ab letras citatorias de la R.^{l} Audiencia contra Hostalrich, Palamós, y altres locs per lo que devían de forments que la Ciutat los havía dexat, y a 5 de Juny aná â Gerona.

A 17 de Mars 1524, un Porter Real aná pera presentar letras Reals Citatorias al Comanador de Ascó per la leuda de forments de la Ciutat que leudava.

A 10 de Maig 1524, anaren Officials á Ascó â portar presos certs processats de regalía, per haver detingut una barca de forments de la Ciutat.

A 14 de Agost 1526, Crida en Barcelona vedant la treta de forments, y a 17, ana un Porter à ferla publicar fora, y á 28 de Setembre anaren Officials Reals â Palamos, pera fer venir forments en virtut del Privilegi Vi, vel gratis.

A 7 de Setembre 1526, Eulalia muller de Fran.^{ch} Miró Botiguer en raho de que las suas Casas que te junt lo porxo del forment a la Plassa del blat, hont en temps de plujas se garbellan los blats principalment dels forasters juxta la deliberació de Consell de cent de 15 Noembre 1378, y la paret en ques sostenen les Jassenes del Porxo minavan ruyna, feu pacte ab la Ciutat sobre la despesa de fer dita paret, y á 24 de Noembre 1526, aquest fet se tracta en Trentenari, y a 28 en lo de cent, y deliberan de hont se deu pagar.

A 22 de Setembre 1526, se refer que lo Virrey havía moltas vegadas solicitat â Consellers, que â instancia del Síndich, y del Fisch fossen tramesos Officials Reals en Urgell, y altres parts per fer descripció dels forments, y que apres lo forçarían â portarlos â Barcelona vi, vel gratis, y que axí se remediaría la necessitat present, y lo Consell ho comet â Consellers.

A 19 de Maig 1526, Crida com los forments que venen â Barcelona son franchs de dret de marcas, y â 26 de Juny fou publicada la Sentencia donada per la R.[l] Aud[ienci].[a] en favor de la Ciutat de la franquesa de marcas.

A 18 de Febrer 1527, Ordinació sobre lo pastar, y comprar forments, es comés als Consellers presents, y esdevenidors.

A 27 de Mars 1527, essent arribada en estas mars de Barcelona una nau de forment de Cicilia en suma de 7000 Corteras, lo Trentenari delibera de comprarlo â 22 ♁ brut, mesurat en la Plassa de la mar, offerintse la Ciutat al Mercader estarli a cara, ê pagar si alguna cosa se deu pagar per dret de Leuda de dits forments. Aquesta deliberació forçan ajudará á la pretenció dels Cops com se dirá més avall â 28 de Desembre 1527, per que sis deguera Cop de dita venda sen parlaría, y sel encarregarían, y veuse que sols podía ser deguda leuda, y daqui forçan ve que per escusar aqueix dret de Leuda, van los Consellers á fer aquestos actes de Compras dellá los Rius.

A 22 de Maig 1527, Crida publicada per aplegar los Sinquanteners per repartir los forments de la Ciutat.

A 5 de Juny 1527, se fa relació en Consell, de com la Ciutat se trobava ab gran stretura de blats, y que los Consellers feyan repartir lo que teníen entrels flaquers cada dia, y entre los Poblats per Sinquantenas, y que entre tant que speravan lo de Cicilia, se porían comprar assí ordis novells per mesclarlos ab lo forment per que cascun die se despenen 250, Corteras, y lo Consell delibera fos fet, y ques fessen professons, y pregaries, ys fes expulsió general de malas gents.

A 19 de Agost 1527, se publica la Crida de la veda de la treta.

A 21 de Setembre 1527, partí lo Síndich per anar al Sor Rey, per haver licencia de traure forments de Castella, y de Granada.

A 26 de Octubre 1527, â persuació del Virrey lo Trentenari delibera fer armada per haver una nau de forment genovesa de 25000 Corteras, y la Lotge ne pagava un ters del gasto com es de costum, y molts se oferíen anar sens sou per subvenir à la present gran necessitat de forments, empero dita armada no sortí efecte, antes la Nau arriba per tracte,

y á 29, lo Consell cometé á Consellers comprar de dit blat lo quels parría.

A 28 de Desembre 1527, armaren tres barcas, y anaren, y prengueren ab pacte una Nau de blat de Cicilia que anava á Valencia, y lo blat fou venut á la Plassa ab libertat de preus com se refer â 2 de Janer 1527, y foren 9000 Corteras, empero la Ciutat compra les portades del Patró, y mariners que eran 1200, Corteras a.º (a rahó) 28 ß, y per que lo Mercader estimava mes vendre dits blats tots junts á la Ciutat, oferintlos vendre nets a.º (a rahó) 23 ß 6, si be al Poble los venía â 28 ß, franchs empero de totes despeses de descarregar, tomajar, y garbellar, perço los Consellers ho posaren en Consell de cent donantho per convenient, per que dites despeses ab lo salari del Palloler que es un diner, y malla per Cortera, no serían sino 6 diners, y no res menys lo Consell ques tingué á 17 nou accepta, dient que no era expedient, ni profitos. Estas deliberacions forçan ajudarían â la Ciutat en la pretenció dels Cops que te lo Batlle general de exigir Cop, etiam quant la Ciutat compra, pus assí no sen parla, que sis deguera, sen parlara, y volguera lo Venedor que la Ciutat so encarregas.

A 3 de Octubre 1528, Ordinació que los qui pastan pera vendre dins los Termens, y Territori de la Ciutat, hagen a dar dos onças mes per dinal que los flaquers.

En los anys 1529, y 1530, y abans, y apres se veuhen moltes Caucions que solíen prestar diversos formenters als Consellers, de portarse be, y lealment en la Venda dels forments los comanaríen pera vendre, y darían bon compte, y raho del diner.

A 25 de Abril 1529, fou deliberat reparar las Carreteras de lasdecans (Lardecans) â Flix, y Lotges de Banyoles deliberades fer â 25 de Abril 1506, y que perço se fermas la Concordia ab lo Duc de Cardona, per ser en Terras suas.

A 14 de Desembre 1529, fou deliberat que fos clos de parets á la part de levant, y de mijorn, y de ponent lo Porxo novament construhit en lo Ribatge de la mar, en lo qual son custodits los forments de la Ciutat, y fet un pilar de pedra en lo mitg per conservació de la Taulada del dit Porxo.

A 17 de Janer 1531, y 25 de Abril 1534, se proposa en Consell que convindría que la Ciutat arrendas per medi de terceras personas lo dret de la Leuda de Tortosa, y dret de

Italia ques cull en Barcelona, que lo Batlle General feya encantar á fi de aturarse la Ciutat lo dret dels blats, y lo Arrendador culliría lo demes, y axí la Ciutat o culliría, ó faría gracia de dit dret dels blats â qui li plauría, y lo Consell delibera ho cometé à Consellers.

A 7 de Febrer 1531, deliberaren que los Consellers efectuassen lo tractat ab lo Capitá de una nau Biscayna de 6000 Corteras forment per ques descarregas, y venes en la Plassa, offerintli que la Ciutat li pagaría los nolits que eran 1600 d[ucats].

A 10 de Febrer 1531, començaren á dar bollatí de forment per ques gastava, ço es per quatre corteras una, ordenant que nengu pogues passar blat al Pes, que no mostras lo bollatí, y a 28 ordenaren que los Sinquanteners fossen franchs de bollatí.

A 4 de Febrer 1532, los Consellers proposaren que sels era ofert un home, qui asseguraría pastar, y vendre 5000 Corteras blat de Urgell, y faría bell pa, y daría 16 onsas â la coerna ab que en tant que duraría dit blat, nengu pogues pastar sino ell, y que axo parexía expedient per que los flaquers pastavan de blat gastat, y no donavan sino 14 onsas, y lo Consell ho tingue per danyos, y nou acceptá. Tambe proposaren que la Ciutat tenía 10450 Corteras forment, y ques gastave, y que axí sería expedient exaugarlo emprestantne adalgunes Universitats quin pendrían â renovar, y lo Consell ho cometé â Consellers ne prestassen fins en 4000 Corteras.

A 29 de Febrer 1532, fou feta execució contra M.º Galceran de Semmanat per quatre corteras de forment de bollatí li havían portat, jatsíe que nol volgue pendre, y ley deixaren á la porta.

A 10 de Maig 1532, lo Trentenari attenent que los Consellers se havían pres â mans la fleca per causa de no esserse pogut arrendar lo dret de la fleca, y axí la Ciutat tindría necessitat de forments, perço delibera que los Consellers comprassen fins en 16000 corteras forments forasters.

A 8 de Noembre 1532, per que la Confraria dels flaquers havía ofert de pastar cascun any 12000 corteras forment, y pagar â la Ciutat per lo preu de cada sach de 4 corteras a.º (a rahó) 4 ℔ 12 ₰, y de posar a la Coerna 16, onçes de pá cuyt,

y dar compliment á les Plasses, y si mes blat era menester, ne pendrían mes, ab que alçantlos lo preu, los haguessen â diminuhir lo pes del Pá, y ultra lo dret del blat, pagarían à la Ciutat per un any 800 ₶ $, lo Trentenari ho remeté al de Cent, lo qual â 10 de dit nou volgué acceptar, antes deliberá se procuras forma com descarregar lo dret de la fleca, ys provehís á la indemnitat de la Ciutat.

A 19 de Abril 1537, crida publicant la Sentencia Real contra flaquers, condemnantlos â que per observança de les Ordinacions no podían comprar blats, sino que havíen de pastar dels blats de la Ciutat.

A 28 de Noembre 1537, y a 24 de Noembre 1546, son ordinacions, y Redresos de coses de la Administració dels forments.

A 30 de Octubre 1540, se tracta en Trentenari del guany, ô perdua seguit en la Pastera que la Ciutat tenía á son carrech del any 1537, que comença fins ara, y trobaven que havía molt desavançat, y dit die ne tingueren Consell de cent, encarregant molt si devía molt mirar per que la pastera se era posada per descarregar los Censals que feya la Ciutat sobre lo dret de la fleca, y ara se trobaba mes carregada, y lo Consell ho cometé â personas, y â 25 de Noembre lo Consell de cent delibera fos perseverat en tenir la pastera, empero que los Consellers atengan ab gran cuydado en las Compras, y en tot per que no si perda.

A 29 de Noembre 1540, in Regestro deliberationum, Ordinacions de la Pastera, y Tarifa del pes de la Coerna desde 16 $ cortera, fins en 50 $.

A 23 de Maig 1543, posaren lo bollatí del forment de Cicilia â 19 $ cortera, y que tothom ne prengues tres cortans per Cortera.

A 4 de Setembre 1544, fou declarat per la R.[l] Aud[ienci].[a] que lo Governador devía traure de la Presó franch de despeses al Porter quil havía penyorat per lo bollatí del forment de la Ciutat, ys compren, que en dit temps anave la governació.

En lany 1545, bollatí de forment.

A 16 de Juliol 1545, Concordia entre Bisbe, y porcioners del Cop de una, y Consellers de altre, sobre lo Cop cessat de pagar per la Ciutat de mes de 20 anys, y per lo possessori la

Ciutat fou condempnada, en la qual, y en la Concordia, salvatur jus in petitorio.

A 9 de Noembre 1546, armaren dos naus, y anaren dos Consellers per anar â pendre una Nau de blats, y la prengueren.

A 24, y 28 de Noembre 1546, deliberaren que los flaquers anassen â pastar á la Duana, prohibintlos pastar en sas Casas per las moltas barrinas feyan.

A 28 de Febrer 1547, per que la Ciutat tenía molts forments ques gastaven, lo Trentenari deliberá los exaugassen per vía de Emprestichs á Universitats, empero per que nenguna ne demanave, per ço á 21 de Mars en Trentenari, y de Cent, deliberan de exaugarlos per vía de Emprestichs â particulars â renovar â les messes.

A 16 de Mars 1547, los Consellers tenint molts forments ques gastaven, scriuen â diverses Universitats los vendran â renovar, recomanant fassan publicar la Crida que per est efecte envían.

A 22 de Abril 1547, en libre de patents fol. 95, letras Certificatorias de un vexell de blat, de com vi, vel gratis lo havían fet descarregar.

En Janer de 1549, fou donat de bollatí al Rev[eren].t Capítol de la Seu 300 Corteras, quiu repartí entrels Capellans, y Convents, segons la franquesa de la Carn que prenían a.º (a rahó) 7 Corteras per liura de Carn.

En Janer 1550, bollatí, y fou donat per Sinquanteners, y â Mataró ne donaren 40 Corteras.

A 12 de Maig 1551, lo Capítol de la Seu prengué 250 Corteras de blat del bollatí, y embía Embaxada al Consellers sobre assò.

A 29 de Juliol 1553, en lo Redres general, venint â ordenar de les coses dels forments, deliberan sie continuada, y acabada la obra vella de la Duana, sobre los fonaments se mostran ja fets per acabar dita obra, y fassan botigas per tenir forments, y en títol de Armas fol. 165, anys 1441, 1444, 1460, 1531, se mostra com dita Duana tingue principi pera tenir draps, y no pera blats, ni per armes.

A 10 de Abril 1554, y en la firma diu 1555, in burça Capitulació entre Consellers, y Vuytena de forments de una, y Barthomeu Roig Mestre de Cases de altre, sobre continuar la

obra vella de la Duana desde devant la Pescatería vers la mar per 2260 ℔ ß, y fer aquí botigas per tenir forments.

A 5 de Juny 1555, Capitulació del Preu fet del Portal de la mar â la muralla, y diu al costat del Porxo nou dels forments.

A 20 de Abril 1556, ab crida Real, foren aforats los forments, ço es en Barcelona â 47 ß, Ordis à 24 ß y Sivadas â 14 ß, y en Urgell, y en altres parts â manco.

A 18 de Febrer 1557, Crida del Virrey vedant la treta de forments, y aforantlos ço es en Urgell fins en 44 ß la migera, Vilafranca la mesura de Barcelona 38 ß, Granollers mesura de dita Vila 26 ß, y altres plasses â altros preus.

A 27 de Mars 1557, requestas entre Consellers, y lo Síndich de Valencia sobre aprehensions de forments de Valencia per esta Ciutat fetas.

A 7 de Abril 1557, si be crech que deu dir 1597, Concordia dels Consellers ab la Universitat de Tamarit, ab que aquella Vila promet fer una Carretera per los blats de la Ciutat, y una botiga, de la qual botiga la Ciutat ne deu pagar de loguer cada any 9 ℔ ß y que la Ciutat hage de mudar lo tragí de Tarragona â Tamarit.

A 11 de Maig 1557, lo Virrey demana que la Ciutat consenta traure de Barcelona forment pera Valencia, y nou consentiren.

A 24 de Octubre 1557, lo Consell de cent revoca la Ordinació de 25 de Noembre 1555, prohibint que los Officials de la Ciutat prenguessen Seguretats.

A 10 de Noembre 1559, fou deliberat anar á veure, y regoneixer tot lo camí de la Carretera que es trassada pera portar de Urgell, Comalats, y Sagarra los blats ab carretas assí, y parexentli será cosa que puga tenir efecte, se estiga allá fins sie acabada.

A 14 de Desembre 1562, deliberació de scriurer als Batlle, y Jurats de Martorell, Masquefa, Piera, Vallbona, la Pobla, Tous, y Talavera, pregantlos fassen adobar los camins per que la Carretera puga anar millor.

A 1 de Febrer 1563, los flaquers demanaven licencia de poder comprar forments per son sustento, attes que lo pa de Sedàs nols basta, yls está molt car, y nols fou consentida, y a 8 de dit, los fou dada ab certa limitació.

A 17 de Maig 1563, fou deliberat de fer Pallols per recullir los blats se aportan de cada día, ys fassen junts â la paret de la Duana.

A 10 de Febrer 1565, havent los Consellers del any 1557, feta aprehensió de una nau de blat de Valencia, y volent lo Síndich de ella moure causa de assó en Monço devant lo Rey, y en lo Consell Supremo de Aragó, nunca la Ciutat volgué subir Juy, y sent lo Rey en Barcelona se mogue dita Causa en son Verbal, y per lo Canceller la Ciutat fou condemnada, de que lo Síndich suplicá, y evocá la Causa a la Regia Audiencia, y per que lo Síndich de Valencia sen era tornat, per ço los Consellers embiaren lo Síndich ab un Ajudant de la Scrivanía major pera presentar las letras citatorias. Son las Instruccions dit die 10 de Febrer 1565.

A 8 de Febrer 1566, ab letra de Consellers als de Leyda se refer com â petitió de Consellers attesa la carestía de blats, lo Virrey los afora ab cridas publicadas per las Veguerías.

A 7 de Maig 1566, in Regestro deliberationum apar com los Consellers havían fet descarregar per força dos Vexells de blat per quel venessen â la Plassa, empero attesa la necessitat de Gerona, per qui veníen, se contentaren lo prenguessen citra prejuditium &c.

A 29 de Octubre 1566, foren pagats dos Compradors de forments de sa responsió a.° (a rahó) 3 per cent, comptant lo cost dels forments, y no les despeses per son salari de Comprador, y Rebedor.

A 5 de Janer 1568, deliberació de Consellers, y Vuytena de forments, que daquí avant se degan arxivar los llibrets de la Administració dels forments per la persona nomenadora per Consellers.

A 6 de Maig 1568, deliberaren dar bollatí de forment, y a 13 de dit ho scrigueren á Mataró, Moyá, y Cambrils com â Carrers de Barcelona vinguessen â pendrer sa porció, y en lo llibre dels Sinquanteners se veu que lo Capítol ne prengue 50 Corteras, y Mataró 30, y lo Virrey 50, y a 22, lo Síndich de Mataró feu debitori per dites 30 Corteras forment.

A 8 de Janer 1571, apoca del Síndich de Tamarit de 9 ₶ ♁ per lo lloguer de la Botiga per recullir los blats de la Ciutat.

A 27 de Abril 1571, Consell de cent per las licencias que dava lo Governador de blats, y olis que exíen del Regne.

A 16 de Mars 1572, prestaren al Virrey 2000 Corteras de forment ab caució, y ab fermanças, y eran pera Perpinyà per novas hi havía de guerra, y á 26 de Maig reben letra del Rey ab que demana forments pera Perpinya, y per ço li foren venudas 3000 Corteras ab bona seguretat.

Litteræ Domini Regis ad Consiliarios pro frumentis ad provisionem Perpiniani, dat[æ]. Aprilis 2, 1572, in Regiarum litterarum 2.° fol. 19.

A 13 de Maig 1573, en libre de patents fol. 17, letres de Consellers dirigidas â tots y sengles Veguers &c., pera que fassen publicar unes Crides que los qui volran vendre blats, la Ciutat los bestraurá diners pera segar.

A 22 de Noembre 1574, licencia de metre Pa cuyt en Ciutat pera vendre.

A 8 de Juny 1577, en libre de patents fol. 53, letras Certificatorias de que un Vexell de blat havía descarregat per força.

A 8 de Maig 1579, y a 14 Juliol 1581, se delibera que per compte de forments los Consellers poden despendre ab libertat los diners de la Taula.

A 9 de Octubre 1579, los Consellers scriuen â son Embaxador que tenían en Roma per las cosas de la Mercé, que procure obtenir breu que prohibesca als Monastyrs lo pastar pera vendre.

A 11 de Janer 1580, deliberació de la Vuytena de forments, que quant algun Conseller, ô persona de la Vuytena exiran de Ciutat per cosas de la Administració, tingues per dia ço es Conseller dos ducats, y los de la Vuytena un ducat, ab que ells matexos se fassan lo gasto.

A 24 de Octubre 1580, se tracta en Consell de cent de haver un motu proprio del Papa contra Agavelladors, y â 22 de Noembre 1582, scriuen al Rey y embían un Síndich demanantli favor per alcansar dit motu propri contra Agavelladors, y Arrendadors; Empero ab letra de Consellers scrita â 4 de Maig 1584, â Thomás Pujades Embaxador en Roma, se veu que lo Rey advertit dels Deputats dels Militars dels inconvenients que assó portava, nou admeté.

A 28 de Febrer 1581, se tracta de fer Carretera de Valls, y de Vilafranca â Barcelona.

A 13 de Abril 1581, la Ciutat demana motu propri del Papa contra Agavelladors.

A 19 de Juliol 1581, los Consellers demanan al Thezorer revoque las licencias de comprar, y traure blats de Barcelona.

A 11 de Setembre 1581, lo Virrey feu aprehensió de blats en Barcelona per provisió de las Galeras, y sequestra Volaterías, y la Ciutat hi contradiu.

A 16 de Octubre 1581, Capitulació sobre lo Empedrament de la Plaça del blat nova.

A 9 de Mars, y 2 de Maig 1582, los Consellers van al Virrey quexantse de las licencias de traure forments que dava, y demanant dit Senyor que la Embaxada al Rey que la Ciutat havía deliberat no anàs, li responen que S. Ex.ª no don mes licencias, y lo Virrey se oferí satisfer â tot, y sobre assó hi hagué parlament entre Consellers, y D.ors del Consell Real, y a 10, fou deliberat que no anàs.

A 10 de Setembre 1582, los Consellers anaren al Virrey quexantse de agavelladoras, y de las licencias que dona de traure Vituallas.

A 20 de Octubre 1582, Concordia ab los del Ginestar, sobre una botiga fahedora alla, â ops dels forments de la Ciutat.

A 22 de Noembre 1582, motu propri contra Arrendadors de blats.

A 13 de Juny 1583, havent la Cort de Cicilia presos certs forments de esta Ciutat, y havent la Ciutat scrit, y solicitat moltas vegadas al Virrey la paga de dits forments, finalment los pagaren, y per ço los Consellers dit die li scriuen, y li fan gracies.

A 17 de Mars 1584, Blats posats en la Lonja per no tenir altre loc mes apte, ni acomodat, com tambe se feu en lany 1606.

A 3 de Mars 1586, Consell en scrits al Veguer asistesca al Conseller segon á la Lotja á fer descarregar allí unas navadas de forment que havía vengut.

A 13 de Agost 1586, bollatí â 3 cortans per cortera; empero â 20, considerant las dificultats hi son, deliberan sen fes altra exida.

En los anys 1587, y 1588, succehiren grans controversias ab lo Virrey, sobre licencias que dava, y aprehensions de blats que la Ciutat feya, las quals inadvertidament son continuadas en títol Molins. Vide ibi.

A 7 de Desembre 1587, lo Virrey digue â Consellers que molts li demanaven licencias de traure forments, y que nou

volía fer sens conferirho ab ells, per ser esta Ciutat lo Cap de Cathalunya.

En lany 1588, la Ciutat compra, y arma una galeota per anar à fer las aprehencions de forment ab son Capitá, y Soldats, y bonas voyas stipendiats, y lo R[ea].[1] Consell condemnava per delictes â servir de remar en dita galeota, y durá alguns anys.

A 11 de Mars 1588, en libre de patents fol. 121, letras patents de Consellers dirigidas Universis &c.[a] certificant com havían fet elecció de persona per que ab dos barcas armadas anas per la mar à fer aprehensió dels Vexells carregats de blats pera foral Regne, y ferlos portar à la present Ciutat, y descarregar vi, vel gratis, requerintlos que li donassen tot favor, y ajuda.

A 24 de Octubre 1588, lo Síndich de Mallorca demana licencia al Virrey de traure blats, y lo Virrey decreta la Suplicació ques consulte ab los Consellers de Barcelona, y la Ciutat li ven 2000 corteras al pur cost, y deliberan los sie restituhida una barca de Sardenya los havían apresa.

En Dietari de 1588, en jornada de 30 de Noembre, es cusit un memorial en dret, sobre lo Privilegi Vi, vel gratis, en raho de que los Consellers poden propria authoritate fer las aprehensions.

A 16 de Abril 1589, los Consellers scriuen â tots y sengles Oficials &c. fentlos saber com havían creat, y deputat home qui ab sa barca armada anàs â pendrer, y fer venir tots Vexells qui trobaría carregats de forment.

A 3 de Noembre 1590, los Consellers reberen letras del Duc de Joyosa demanant li consentan traure blats de Cathalunya per provisió de son Exercit contra Luterans, y los Consellers fan comprar 4000 Corteras per dit efecte.

A 11 de Noembre, y 10 de Desembre 1590, los Consellers embían Embaxada al Governador, y à son R.[l] Consell se abstingan de dar licencias, y a 22 embían al Virrey dientli, que la licencia del Rey que tenía un Genoves de traure forments, eran nous imposits a mes de que era gran dany de Cathalunya, demanant donas Official qui anas â impedir la exida dels blats, y â 4 de Janer 1591, partí un Cavaller ab un Alguazil Real per dit efecte, y per inquirir, y fer aprehensions.

A 10 de Janer 1591, arribaren sinch naus flamencas de blat, y la Ciutat ne feu aprehensió, y arrestaren los Capitans a la Posada, yls posaren Guardas, y â 8 de Mars lo Rey scriu que es blat del Papa, y a 26 de Setembre lo Virrey demana dit blat perquel tornen, y li responen que ja es despes, y menjat.

A 15 de Febrer 1591, en libre de patents fol. 132, Certificatorias de Consellers de forment descarregat vigore Privilegij Vi, vel gratis, y â 24 de Setembre fol. 134 altre, y a 23 de Febrer 1593 fol. 136 cum sequentibus altra, y á 12 de Janer 1605 fol. 188 altra, y à 10 de Febrer fol. 189 altra.

A 27 de Febrer, y 30 de Mars 1591, lo Rey scriu que desembarguen certs blats del Papa, in libro 2.º regiarum litterarum fol. 185, y 186.

A 26 de Juliol 1591, anà una nau armada à la Ampolla per fer aprehensió de dos naus de blat quey havíe que carregaven alla, y a 5 de Agost es la relació del succes.

A 21 de Setembre 1591, aná un Conseller á Tarragona ab instruccions per fer aprehensions de blats.

A 10 de Desembre 1591, los Consellers ab ses letres patents certifican al Capitá de la Galeota de la Ciutat, y Patrons de Barques armades que la Ciutat tenía per las Costas de levant, y de ponent per fer aprehensions de forments, com ab deliberació de ells havían permes al Síndich de Mallorca comprar, y carregar certa suma de forments, y que perço nols perturbassen, y à 8 de Janer 1592, â Mallorca, y Menorca, y â 9 de Mars à Mallorca, y dit die, y altros abans, y apres, â moltas altras Universitats de Cathalunya.

A 20 de Setembre, ô Desembre 1591, la Ciutat empresta â Palerm 10000, corteras forment, y en dit any 1591, se feren moltas aprehensions de blats.

A 26 de Febrer 1592, los Consellers scriuen al Duc de Çaboya qui demana treta de forments, y li diuen que lo blat assí havía pujat â 4 ℔ ♁ cortera.

A 7 de Janer 1593, aná un Alguazil Real ab lo Síndich â pendre tres naus de blats de Dinamarca, y à 11 las portaren, y â 25, per que lo Batlle General penyorá dits blats per dret pretés de Leuda, y dret Italiá, los Consellers ne donaren quexa al Virrey.

A 23 de Mars 1593, los Consellers demanan al Virrey,

que los forments sequestrats per la Regia Cort, vingan â Barcelona.

A 26 de Setembre 1594, licencia als flaquers de pastar cada hu en sas Casas, com abans no poguessen sino dins la Duana.

A 25 de Abril 1595, Mallorca demana forments per que allà estavan en tanta necessitat, que davan lo pa per onçes.

A 14 de Octubre 1595, per las grans perduas de forments libertan que tothom puga vendrer pa exceptantne certas personas en la deliberació de la Crida que fou à 26 de dit.

A 8 de Janer 1596, la Ciutat vené al Virrey 8000 Corteras forment per provisió de las galeras per que no embias Compradors, per que no dassen ocasió de encarir los blats.

A 25 de Janer 1596, lo Batlle general embía â penyorar certs blats (que la Ciutat havía apresos) per dret de Leuda, y dret Italiá, y a 1 de Febrer captura als Capitans de las naus, â que la Ciutat contradigué á 3 de dit.

A 4 de Noembre 1596, los Consellers reberen letras del Papa, y del Duc de Cessa Embaxador de Espanya en Roma, donant avís de la gran necessitat en que estava Roma, pregantlos facilitassen las compras de forments que Sa Santedat volía fer de aquestos Regnes.

A 23 de Janer 1597, en Registre de letres es una patent de Consellers dirigida â tots, y sengles, certificantlos com havían dat comissió â cert hom de fer aprehensions de qualsevol forments.

A 7 de Abril 1597, sive 1557, Concordia entre Consellers de Barcelona, y Jurats de Tamarit, sobre la Botiga que la Ciutat te allá per recullir los blats.

A 28 de Febrer 1598, redres de la Administració dels forments. Diver[sorum]. 1.us fol. 35.

A 11 de Noembre 1598, fou dada libertat de preus de blats en Barcelona, y fou levat lo rastre del Pa, que era que tothom tenía libertat de fer pa pera vendre, y dit die ho levaren ab veu de crida.

A 28 de Febrer 1599, lo Virrey demana 4000 Corteras forment pera fer bescuyt per provisió de las galeras, y si be sen escusaren, empero apres les hi prestaren, y dona diners per comprarne altro tant.

A 26 de Abril 1599, deliberació de anar ab un Official

Real per la Costa de Cathalunya, y Urgell à fer aprehensions de blats.

A 24 de Setembre 1599, Ordinacions del Pastrim.

A 24 de Setembre 1599, lo Trentenari dona plen poder â Consellers de comprar blats liurats, empero â la vora de la mar, ô a les Sitges.

A 14 de Febrer 1601, per que lo Batlle de Cops volgue pendre cops de cert blat que no devía per que la Ciutat lo havía comprat della Besós, los Consellers ne tingueren Consell, y anaren a la Duana, y despanyaren la Caixa dels Cops, y prengueren altre tant blat, y sobre asso hi hague pretensions de part del Bisbe, y lo Consell inhabilitá al Batlle de Cops, lo qual recorregué â la R.[l] Aud[ienci].[a], y apres renunciá, y a 13 de Desembre 1602, fou tornat habilitar.

A 11 de Agost 1601, Ordinacions del Pastrim.

A 14 de Maig 1603, scriuen als de Palerm, per la qual apar que aquesta Ciutat los socorría de 8000 Corteras forment emprestades.

A 26 de Agost 1603, emprestaren al Virrey 6000 Corteras forment.

A 4 de Desembre 1604, los Consellers donan instruccions per anar a fer aprehensions de forments per la Costa Vi, vel gratis.

A 9 de Desembre 1604, succehí que per falta de blats, lo Poble volía posar foc à Casa del Conseller quint del any abans al Born, y la Plassa en un subito se umplí de gent, y pera sossegarho anaren allá personalment Virrey, Jutges de Cort y Consellers, y ab sa presencia, y per manament del Virrey tothom sen aná; lo Poble tenía quexa dels Consellers passats per que havían deixada la Ciutat desprovehida, y assenyaladament del quint per que ell negociava ab blats, y feya pastar á Natzaret per vendre, segons que axí era fama.

A 10 de Desembre 1604, demanaren al Virrey fes registrar los blats, y perseguís Agavelladors.

A 10 de Janer 1605, un Conseller aná á fer aprehensions de blats per la Costa ab un Aguazil Real, empero dita anada fou molt costosa, y de poc efecte ans danyosa, y ferense professons per pluja.

A 6 de Febrer 1605, en Dietari es un memorial en dret, sobre lo Privilegi vi, vel gratis.

A 14 de Febrer 1605, ab letra patent los Consellers donan libertat de vendrer lo blat al preu que volran, y oferexen ajudar, y pagarlos las avarías de tota cosa, en libre de patents. fol. 190.

A 1 de Mars 1605, lo Virrey demana no li torben los blats del Rey al pas de Flix, pus eran blats de Aragó, y a 4, lo Consell delibera vage Embaxada al Rey per demanarli dits blats, y â 2 de Abril, per que dies abans á causa del avalot que es sobre, y per veure la Ciutat notablement falta de blats, havía prestat als Consellers blat que tenía del Rey, demana loy restituescan, y lo Rey scriu en conformitat, y a 14 de Abril los Consellers li tornan demanar fassa registrar los blats de Cathalunya, y quels afore, y renove las cridas vedant la treta, y vena a la Ciutat los blats que tenía del Rey, y lo Virrey demana parer als Consellers, y quel aconsellen per veures apretat ab los ordens del Rey de fer embarcar dits blats, y á 15 de Abril Relació del Secretari del Conseller qui era anat â las aprehensions de blats, de sos efectes.

A 2 de Maig 1605, se veu que los Consellers tenían embargada una nau pera ferla detenir pera que prengues letres volían scriure â Cicilia sobre provisió de forments, y dit die la desembargaren.

A 6 de Maig 1605, Cridas vedant la treta, ab manament ques registren los blats al cap de la Veguería en tota Cathalunya, Rosselló, y Serdanya.

A 7 de Agost 1605, aná lo Síndich ab Officials Reyals per fortificar contra Agavelladors de blats, y sequestrar los que trobaría.

A 8 de Octubre 1605, en Consell se fa relació dels molts blats se eran podrits en les Sitges â causa de las grans plujas havían fetas, fou cosa notable, y de gran lastima lo blat ques perdé, y era tant gastat que per temor de que no empestás los peixos sil lançavan en mar, ô la gent sil lançavan en bassas, ne cremaren moltíssim, y del que no era tant acabat, ne donaren bollatí, ço es un cortá per cortera, y sobre asso hague Embaxadas, y parlaments ab los Ecclesiastichs, videatur, y a 14 de Octubre lo Virrey offerí pendren 50 corteras.

En lany 1606, hague gran carestía de blats, y á 13 de Mars, per lo molt blat que exía de Barcelona, los Consellers

feren manament non dexassen exir sino ab certa forma, y á 31 de Maig se veu com se venía á 3 ₶ 12 ß cortera, y â 4 ₶ ß, y dies havía que la Ciutat despedía à la Plassa 500 Corteras, ô mes ultra la Fleca, y Canastro, y no obstant que Francesos venían blats ab libertat de preu, y la Ciutat los ajudà que pagá descarregar, y estores, y altres menuderíes, com se veu â dita jornada, y a 30, Setembre se veu crexía la necessitat, ys diu que no obstant eran anats per Cathalunya á fer descripció de blats se conservavan â grans preus.

A 10 de Abril 1606, per que los de Tortosa demanaven que la Ciutat los acomodas ab 4000 Corteras de blat per que estavan ab extrema necessitat, los Consellers se escusan per que tenían poc blat en Barcelona, y cada día esvaltían 50 Corteras.

A 11 de Setembre 1606, se tracta de arrendar lo Pastrim.

A 4 de Desembre 1606, Crida vedant la treta de blats de la Plassa, sino per aportar al molí, dexant perço penyora al Portal per que la Ciutat lo venía â 48 ß, y fora se venía â molt mes de 3 ₶ ß, y molts ne feyan negociació, y à 7 deliberaren vendrel, ço es los tres cortans per als Pobres a.º (a rahó) 50 ß, y à corteras â 3 ₶ ß.

A 16 de Desembre 1606, la Mare del S.or Virrey demana á Consellers la comoden de 50, ô 60 corteras forment cada mes al pur cost, per no haver de embiar comprador per evitar fraus que solen fer.

A 5 de Mars 1607, per molta copia de blat que tenía la Ciutat, y los de fora ne tenían falta, deliberan trauren fora al Hospital dels Pelegrins, y avisan los locs de fora vingan â comprar.

A 15 de Maig 1607, repartiren 12000 Corteras de forment per bollatí per Sinquantenas.

A 16 de Maig 1607, bollatí de forment, y lo Virrey ofereix pendren lo que li tatxaran, y a 28 fou la crida, y ordenaren se scrigues a las Universitats que son carrer de Barcelona vingan â pendrel.

A 13 de Setembre 1607, per que la Ciutat estava sobrada de blats, deliberan fer Exida de 20000 Corteras â renovar.

A 10 de Noembre 1607, Ordinació que la Ciutat de corredorías de compras de forment, no dega pagar sino â 2 ß per 100 ₶ ß.

A 28 de Febrer 1608, per que los Consellers havían arrendat los forns de la Ciutat â un particular, sentintse de asso los flaquers, tots sen anaren, y dexaren lo pastar, y alçaren lo pa que tenían per les Plasses, y tement nols capturassen, se posaren per Iglesias, de que la Ciutat ne feu gran sentiment, yls feren enquesta criminal per la Regia Cort, y al primer de Mars los revocaren las ordinacions.

A 3 de Juliol, y 16 de Octubre 1610, deliberacions de arrendar lo Pastrim de la fleca, y forns, y fou arrendat á un particular, y levada la fleca als flaquers, ê perço ells introduhiren Causa en la R.[l] Aud[ienci].[a] en la qual la Ciutat fou condemnada ab motiu de spoli, y acabat lo Arrendament que era per un any, perço lo Consell de cent á 26 de Octubre, y 28 de Noembre 1612, vists los apuntaments consertats ab los flaquers, los torna posar en dit exercici del pastar.

A 26 de Setembre 1610, partí lo Síndich de la Ciutat pera Roma, trames per obtenir breu, prohibint los Monastyrs que pastan pera vendre.

A 7 de Febrer 1611, los Consellers feren posar â la Presó â un Jove per que pastava pera vendre en altres Casas fora de la Duana contra las Cridas de la Ciutat, yl tragueren, y prometé no pastaría.

A 4 de Setembre 1611, manament contra un flaquer derrocas un forn.

A 7 de Juliol 1613, prohibició de pagar de compte de forments altres cosas sino de forments, y que los Scrivans no pugan pendre deliberacions, ni despatxar cautelas.

A 12 de Mars 1614, lo Trentenari consent â una nau flamenca de vendre son forment franc de drets de exida.

A 8 de Agost 1614, lo Trentenari nomena Bastaxos per la Plassa del blat.

A 12 de Desembre 1614, se tracta en Trentenari de una gran suma de forments que lo Patrimoni Real de Cicilia se havía apresos que eran de esta Ciutat, y aquí está cusit lo acte.

A 12 de Janer 1615, vot de Doctors consultats en respecte de la Concordia dels flaquers que eren obligats cada mes â pendre 1500 Corteras.

A 16 de Janer 1615, Trentenari sobre que los forners havían fet certa deliberació en tatxa de coure lo pa.

A 16 de Setembre 1615, deliberan sie feta bona á Pere

Moreig olim Comprador de forments la responsió de 4 per cent, jatsíe que ab deliberació feta en lany 1594, degues esser â 3, ab que no sie tret en consequencia.

A 22 de Octubre 1615, per responsió de Compra de 4000, fins en 5000 corteras forment en lo Ampurdá, y per gastos, li donaren 130 ℔ ß.

A 27 de Octubre 1615, libertan lo pastar â tothom en certa forma.

A 27 de Febrer 1616, novas Ordinacions del Sitger, y del Credencer dels forments. Diversorum 1.us post fol. 35, fol. 15.

A 12 de Abril 1616, protestas entre Conseller en cap, y los altres, sobre compras de forments, per que los quatre volían comprar, y lo Cap volía ne dassen raho al Trentenari.

A 4 de Maig 1616, deliberaren pagar al Síndich de Tamarit 27 ℔ ß per tres anys del loguer de la Botiga per tenir blats alla, conforme la Concordia feta â 7 de Abril 1557.

A 28 de Febrer 1617, deliberació que los Garvelladors per cada centenar de corteras de blat de la Ciutat hagen 30 ß, com abans no haguessen sino 24 ß.

A 26 de Noembre 1617, fou conferit â Pere Oller Mercader de sa vida lo Offici del Libre major, y manual dels forments, com fos biennal, ab que hage de fer la servitut en Casa la Ciutat.

A 28 de Abril 1618, deliberació de donar premi â qui descubriría lo robo dels forments se ere fet en los Pallols, y lo mateix die foren publicadas Crides per dit fet. fol. 72.

A 12 de Juny 1618, deliberació de cloure los Comptes de Joan Guerra Comprador de forments, ab interessos de moneda, y responsió.

A 1 de Juliol 1618, lo Consell de cent â vista de les perduas fetas en la Venda dels blats, y farinas, delibera fos remirat lo Bilans, y dels debits, y demes, sen fes un paper, y se reportas.

A 2 de Agost 1618, Cridas ab les quals se creix lo pes del pa de rastre, en registre fol. 75.

A 17, y 26 de Agost 1619, en Trentenari apuntaments en orde del Pastrim per llevar lo rastre, y de fer sinch Administradors dels forments, empero à 27, lo Consell de cent delibera que nos levas lo Rastre.

En lo any 1619, hi hague penuria de blats, y per ço la Ciu-

tat feu varias compras fent diferents diligencias venentne à la Plassa, y venent farina al Canastró, patint per esta causa moltas perduas, y havent fet una compra de 24000 Corteras de blat de Sicilia per las causas contengudas en lo Consell de 36 celebrat á 29 de Octubre 1619, lo dit Consell resolgue fos resilit lo acte de dita Compra.

A 29 de Octubre 1619, los Consellers deliberan lo modo, y forma se ha de tenir en la Entrada del blat de la Ciutat en ma del Credencer, y exint de dit Credencer, com deu notarse per al Sitger, y axí mateix quant torna al Credencer, y quant lo Credencer lo entrega al Palloler.

A 18 de Noembre 1619, lo Consell de cent disposa âcerca la Administració dels forments, y Venda de blats.

A 11 de Desembre 1619, deliberació de Trentenari de donar 3 § per cortera de blat foraster de aventage.

A 17 de Juliol 1620, en llibre de Cridas, y Ordinacions fol. 164, cridas ab les quals llevan los premis dels que portavan blat fora del Principat, que ab crida de 14 Desembre 1619, se eren oferts, segons se veu en Registre fol. 120.

Al primer de Febrer 1621, en Registre de Cridas, y Ordinacions fol. 185, crida ab la qual se creix lo pes del pá.

A 25 de Maig 1621, en dit Registre fol. 189, Crida notificant à las personas que pastan pa pera vendrer comparegan dins tres dias en Casa la Ciutat pera donarlos forma de vendrer aquell.

A 29 de Maig 1622, en Registre de Crides, y Ordinacions fol. 4, Crida de part de Consellers, Veguer, Batlle, y Mostassaf pera que ningu paste sino los flaquers en la Duana.

A 3 de Juliol 1622, lo Consell de cent delibera posar la aygua de font en la Casa de la Duana.

A 1 de Febrer 1623, Crida en lo llibre de Ordinacions, y cridas fol. 18, prohibint lo pastar, y vendrer pa.

A 4 de Febrer 1623, en lo prop dit llibre fol. 23, Crida oferint premi â qui descubriría lo robo del blat dels Pallols.

A 30 de Noembre 1623, en llibre de Ordinacions fol. 58, Ordinacions de la Confraría de forners, y flaquers.

A 19 de Janer 1624, deliberan arrendar lo Pastrim.

A 9 de Maig 1624, en llibre de Ordinacions fol. 82, Crida prohibint lo pastar, y vendrer pa sino es los flaquers que havían firmat lo acte

A 1 de Juliol 1624; 5, y 7 del mateix, se tracta de arxivar los llibres de forments.

A 30 de Octubre 1624, relació en Consell per menut de tot lo blat de les Sitges.

A 13 de Desembre 1624, en Consell de cent se proposan quatre remeys per esbaltir los blats gastats.

A 23 de Desembre 1624, en Registre de Cridas fol. 105, Crida donant facultat pera pastar, compareixent devant dels Consellers pera donarsels la forma.

A 8 de Febrer 1625, en Registre de Cridas fol. 118, cridas prohibint lo poder pastar; son llargas, y contenen moltas disposicions á cerca dit fet.

A 13 de Juny 1625, deliberan arrendar lo Pastrim.

A 5 de Setembre 1625, en Registre de Cridas fol. 126, crida prohibint lo pastar pa pera vendrer sino es en la Duana lo Arrendatari.

A 11 de Janer 1626, deliberació, que de compte de forments nos poden pagar obras sino de forments.

A 16 de Febrer 1626, deliberan ensitjar los blats en las torras de las murallas.

A 5 de Juliol 1626, foren fetas per lo Consell de cent Ordinacions per la bona Administració dels forments, y de aportar la Scriptura de aquella lo Credencer, Sitger, y Palloler, com se han de aportar en sos Oficis, y lo Sitger ha de esser votat per lo Consell de cent ab capsas, y botons, segons disposició, y forma del redres fet en lo any 1598, y â 21 del mateix, es un Vot fet per los Advocats del modo, y forma ha de tenir lo Sitger nou extret en rebrer los blats se troban en las Sitjas, mesurant las ensacadas, y las plenas continuantlas per plenas ab lo numero de la Sitja, pera que quant se buydará, se puga pendre lo numero cert del blat hi haurá en quiscuna dellas.

A 30 de Janer 1627, en Registre de Ordinacions fol. 167, Ordinació á cerca la Administració del Pastrim.

A 21 de Juny 1628, en Registre de Ordinacions fol. 3, Crida oferint 2 § per cortera de farina, per ajuda de costa dels que la aportarían â vendre, y en aquest any se feren moltas diligencias axí per cartas, com altrament per la provisió de farinas per la gran necessitat hi hague de ayguas, com apar en la ma de deliberacions, y Registres, y á 20 de Noembre fol. 39, altre de 3 § per cortera de blat.

A 14 de Juliol 1627, aprehensió de pa en diversos monastyrs per no donar lo pes donava lo Arrendatari.

A 27 de Noembre 1627, en Dietari, debat entre lo Batlle General, y Ciutat, sobre voler exigir Cops de farinas.

A 29 de Desembre 1627, en la ma de Deliberacions de 1629, Consell de cent per una aprehensió de farinas, pretenent ques devía pagar dret de Cops, y lo Consell resolgue que lo Capdeguayta fes aprehensió de ditas farinas, y ques fes Embaxada â S. Ex.ª pera que manas sobreseurer.

A 4 de Janer 1629, Consell de cent â cerca de Secrests de blats, y conveni ab los flaquers.

A 3, y 6 de Agost 1629, Consell de cent â cerca de un frau, ô robo de blat fet â la Ciutat per diversos, lo qual fou denunciat per lo S.or Bisbe de Barcelona, y se obrá com se pot veurer en dits Consells, y à 23 del mateix.

A 7 de Setembre 1629, en Registre de Cridas fol. 72, Cridas donant facultat â tothom de pastar, y vendrer pa al pes de la Ciutat.

A 28 de Febrer 1630, Consell de 36, â cerca una aprehensió de blat vi, vel gratis, y tambe per una aprehensió de blat, que per dret de cops feu lo Batlle de Cops de 30 quarteras de blat, sobre lo que resolgue fos reportat al Consell de cent, si be nos feu per que dit blat se restituhí segons está notat al marge de dit Consell ahont diu fou restituhit ab diners á 5 de Mars 1630, In libro frumentorum constat.

A 27 de Juliol, 2, y 3 de Agost 1630, en Consell de cent, y Dietari apar de las disposicions, y diligencias fetas en raho del Pastim, y pa dels Monastyrs, y Canonja.

A 13 de Agost 1630, en Dietari se diu las diferencias eran entre Ciutat, y Capítol â cerca de entrar lo blat lo flaquer de la Canonja.

A 17 de Octubre 1630, en Registre de Cridas fol. 104, es una Crida oferint premi de 4 ß per quartera al qui portaría blat a la Plassa, y a 4 de Noembre fol. 107, son altras.

A 17 de Abril 1631, en Registre de Cartas fol. 57, carta à la Republica de Genova per necessitat de blats, y embiaren Embaxador, y las Instruccions son en lo mateix fol. 57, y en est any hi hague gran necessitat de blats, y se feren moltas diligencias, com es de veurer en la ma de deliberacions, y dietari de dit any, que per ser tantas se remet â ells.

A 8 de Juliol 1631, en Consell de cent se refereix que alguns Ministres eren anats per Ciutat pesant lo pa de la Ciutat, y altres officials, y se rebían informacions, y se feren Embaxadas, y demes ques diu en dit Consell, y als 10, 13, y 31 de dit, 28 de Agost, 1, 12 de Setembre, y 3 de Octubre de dit any Consells de cent, de orde dels quals se fulminaren processos contra diversos per la mala Administració del Pastrim, y se declara sobre de aquelles, y á 4 de Juliol per dita raho foren fetes Crides; en Registre fol. 118.

A 22 de Agost 1631, en lo Consell de 36, se refereix que los flaquers, y forners, deyan tenían llicencia del Sor Virrey de poder pastar, sobre del que se feu Embaxada.

A 27 de Agost 1631, Consell de 36, lo qual delibera arrendar per Taulas lo Pastrim, y que se oferesca donar al primer qui arrendará ab efecte quatre Taulas de pa, una Cadena de or de valor 120 ₶ ₰, y al segon que arrendara, altres quatre Taulas, altre cadena de valor 100 ₶ ₰, y al tercer altre de valor de 100 ₶ ₰.

A 15 de Octubre 1631, lo Consell de 36, delibera donar â Dn Bernardino de Marimon una Cadena de or de valor 120 ₶ ₰ per lo treball havía pres en conclourer una compra de blat de uns Vexells.

A 29 de Octubre 1631, Consell de cent, sobre que un Ministre de la tercera Sala acompanyat de Dn Bernat de Cabrera Aguazil, se era conferit en los Pallols de la Ciutat fent obrir las instancias quey havía forments, prenentne de aquells un cabas fentselne aportar, y dit Consell resolgue, que tant per raho del fet proposat, com per lo demes que convindrá al benefici de la present Ciutat, sie encontinent feta Extracció de la bossa de Conseller en cap de un Embaxador partint per tot lo die de demá, y fonch extret Joseph de Bellafilla Militar.

A 30 de Noembre 1631, lo Consell de 36, delibera donar á Dn Joan de Erill, y Merles una cadena de or de valor 120 ₶ ₰, per los molts treballs havía presos per cosas de forments.

A 29 de Mars 1632, Consell de cent acerca una aprehensió de 105, quarteras de forments dels Pallols feta per dret de Cops, ys resolgue ques recuperas dit blat, y se posas en part hont aparegues, y no trobantse tot lo blat se prenguessen penyoras de las Casas dels Officials, y se fes lo demes

se expressa en lo Consell, y apres se referí en dit Consell que dit blat jal havían trobat, y tornat en son loc, y havían manat traurer dels Pallols les Caxas que los Arrendadors dels Cops hi tenían, ahont acostumavan posar los blats dels Cops, fent llevar acte de tot, y lo Consell ho lloha, y aproba tot.

A 22 de Abril 1632, en Consell de cent se llegiren unas Cartas Reals de 17, y 27 Mars 1613, y 17 Mars 1634, scritas â Sa Santedat, y al Embaxador de Roma sobre las flecas dels Monastyrs.

A 13 de Setembre 1632, Consell de 36, ab lo qual se delibera esbaltir lo blat per bollatí.

A 6 de Setembre 1633, en llibre de patents fol. 162, es una certificatoria de un blat apres Vi, vel gratis.

A 26 de Setembre 1633, Consell de cent per la Administració dels forments en lo qual hi ha uns apuntaments per la bona administració de aquells.

A 3 de Octubre 1633, Concell de cent àcerca desmans succehits en Casa dos diferents flaquers que tenían pa sens tenir facultat de la Ciutat, deliberantse sobre dit fet varias cosas en ell expressadas, y en Dietari dit die, y á 4 del mateix se veu lo que se aná obrant en dita raho, posant guardas à las Casas dels flaquers, llevant lo pa als quel compraven.

A 29 de Desembre 1633, en Registre de Cridas fol. 37, crida que ningun flaquer, ni altre persona puga pastar quernas, ni altre especie de pa major, ô menor.

A 4 de Janer 1634, Consell de cent âcerca de que Miquel Marrugat altre dels de la Vuytena de forments havía fet aprehensió de dos pans de Real comprats a la Canonja, y per esta raho ere estat capturat, y aportat â les presons del S.or Bisbe, y lo Consell delibera fossen capturats los Officials del Capítol, com se executá, y apar en lo mateix Consell, deliberantse fer altres coses, y a 5 de dit, se posá entredit, y sobre est fet hi hague varias Embaxadas, deliberacions, y memorials que dura molt temps, com apar en la ma de deliberacions, y Dietari que durá fins à ... (*).

A 5 de Janer 1634, en Registre de Cridas fol. 38, Crida

(*) En blanch.

prohibint comprar pa, ni carn, sino es del ques ven per orde de la Ciutat.

A 9 de Agost 1635, Consell de cent en lo qual foren fetes varias Ordinacions, y disposicions per la bona Administració del Pastrim, y officials de ella, y fonch feta extracció de Credencer dels forments en lloch de Llorens Pintor, y fonch extret Geronim Borràs Argenter Conseller quint, y lo mateix die en dit Consell es la nominació de personas per examinarlo, y á 25 del mateix, feta Relació en Consell que ere estat examinat, y trobat habil, y que axí lo Consell procehís en votar com disposa lo Cap. 1, del nou Redres del Pastrim, y tot lo Consell votá per scrutini, y fonch habilitat, las ditas Ordinacions, y nou Redres son en Registre de Cridas, y Ordinacions fol. 61.

A 6 de Mars 1636, Consell de cent sobre furts fets en la Duana, y apres sobre dit fet hi ha altres Consells, y a 19 de dit en Registre de Cridas fol. 81, crida offerint premi de 200 ℔ ₰ al qui descubriría haver robat blat de la Duana.

A 3, y 10 de Noembre 1636, Consells de cent sobre ques demanavan forns pera fer bescuyt per las galeras, sobre del que hi hague Embaxadas, com es de veurer en Dietari als 5, 11, y 13.

A 25 de Febrer 1637, Consell de cent, sobre los excessos de pastar, y vendrer pá en los Monastyrs, y â 27 de dit en Registre de Cridas fol. 114, Crida prohibint lo pastar, vendrer pa, ni carn, ni comprar ditas cosas que no sien de la Ciutat.

A 15 de Maig 1637, es la Sentencia Real feta per lo Mag.^{ch} Benet Anglasell D.^{or} de la R.^{l} Aud[ienci].^{a} â favor de la present Ciutat contra lo Síndich de la Confrarία dels forners, y flaquers declarant ser lícit, y permes â la Ciutats tatuhir, y ordenar ad libitum sobre las cosas de la Annona, y majorment frumentaria, y donar facilitat â totas personas etiam no Confrares de pastar, y courer pa de fleca, imposant scilenci â la pretenció tenían dits flaquers â cerca altre cap. Es dita Sentencia in 4.º Sententiarum fol. 20, y en fol. 22, ni ha altre, que es de 31 de Maig 1634.

A 26 de Setembre 1637, en la ma de deliberacions, son disposicions, y Capítols per la bona Administració del Pastrim.

A 23 de Febrer 1638, lo Consell de 36, delibera pagar de

compte de forments 500 ₶ ∯ à N... per totas pretensions pogues tenir, y gastos per ell fets en la Embaxada feu à la Republica de Genova per fer provisió de forments, y per tot lo demes se expressa en la deliberació.

A 19 de Juliol 1639, en Registre de Cridas fol. 31, Crida donant facultat de pastar ab ques donas lo pes diu la Crida.

A 27 de Febrer 1640, deliberació dels Consellers de pagarse als Mesuradors, y Bastaxos de la Plassa 2 diners per quiscuna quartera de blat comprará la Ciutat per son compte; ço es un diner la Ciutat, y un diner lo Venedor, y â 11, de Juliol 1642, en Concell de 36 se tracta lo mateix, y á 14 de Febrer 1643, en Concell se tracta lo mateix, y á 2 y 28 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Febrer 1650, en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 8 de Maig 1641, en Concell de 36, se tracta de certas Ordinacions que pretenen los Traginers de mar.

A 2 de Abril 1644, los Consellers deliberaren que als Monastirs de monges de la present Ciutat, que han acostumat de pastar pá pera vendrer, no sels done quantitat alguna de blat, que primer no fassen acte â tota seguretat de la Ciutat, que per ningun temps pastaran pá en eixa forma.

A 28 de Abril 1644, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Macips de Ribera vulgarment dita Bastaixos de Capsana, pretenent tocar â ells lo traginar, ó bastaixar las mercaderías que venen per mar, y á 30 de Agost en Consell de 36 se tracta lo mateix, y á 12 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 24 de Desembre en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 21 de Juny 1644, en Concell de 36 se tracta de castigar los Agabelladors de forments.

A 2 de Janer 1645, los Consellers deliberaren ques procuràs lo evitar que la Canonge, y Monastirs de la present Ciutat que pastan, no pasten pá pera vendrer.

A 3 de Noembre 1645, en Concell de cent se tracta de privar als Seculars de anar â comprar pa â la Fleca de la Canonja.

A 10 de Noembre 1645, en Concell de 36 se troba una Suplicació presentada per part dels Traginers de mar, en orde al poch preu sels dona de aportar lo blat, y tot genero de pa en los Pallols, y Sitjas de esta Ciu[ta].[t], y á 9 de Janer 1646, en

Concell se tracta del mateix, y á 26 de Mars en Concell se tracta del mateix.

A 10 de Noembre 1645, lo Concell de 36 aproba las Ordinacions fetas per la Confraría dels Bastaixos de Capsana Macips de Ribera.

A 26 de Setembre 1646, fou deliberat fer las Obras necessarias en los Sitjars que son en lo Carrer den Jutglar prop lo Estudi, y á 3 de Noembre fou deliberat pagar 23 ₶ 14 § per ditas Obras, y á 2 de Octubre 1647, en Concell de cent se tracta del mateix, y á 28 de Janer 1648, fou deliberat pagar 115 ₶ 10 § per los gastos de dita obra, y á 9 de Juny fou deliberat pagar 28 ₶ 3 § 6 per unas Tapias fetas en dit Sitjar.

A 7 de Juliol 1648, en Concell se tracta de inquirir contra las personas qui agabellan blat.

A 8 de Janer 1650, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per part dels Garbelladors, en orde â que la Ciutat los aumente fins en 6 diners per quartera de garbellar lo Blat, y â 24 en Concell de 36 se troban uns apuntaments fets â cerca de las Ordinacions de dits Garbelladors.

A 16 de Agost 1651, fou deliberat donar llicencia â tothom generalm[en].t per pastar, y vendrer Pá.

A 7 de Juliol 1653, en Concell de 36 se troba una Suplicació presentada per los Proms, y Confraría dels Bastaixos, y Mesuradors dels grans de la Plassa, ab que demanaban poder exigir per cada quartera un diner, y malla per cada Confraría, y á 30 de Noembre en Concell de 36 se tracta de altre Suplicació donada per dits Bastaixos, y mesuradors ab la que demanaban poder exigir, y cobrar tres diners per quartera de las Personas que faran mesurar los grans.

A 29 de Abril 1656, en Concell de 36, se tracta de ajustar ab los qui governan las Armas, que no tingan Fleca.

A 1 de Mars 1658, en Concell de cent se tracta de la Fleca del Molí de la Polvora.

Dimars â 12 de Noembre 1658, en Dietari apar que los Consellers donaren algunas queixas als PP. Inquisidors per causa de entrar mes farinas de las que acostumaban, y á 13, 16, y 22, se troban Embaxadas per dita raho.

A 27 de Octubre 1659, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Bastaixos, y Mesuradors de la Plassa, demanant Ordinacions per lo govern de ditas Confrarías.

A 28 de Janer 1661, en Concell de 36, se troba una Suplicació donada per los Bastaixos de la Plassa del Blat en orde al modo de exercir son Ofici.

A 11 de Febrer 1661, y 3 de Febrer 1662, Concells de cent en orde á las Flecas.

A 19 de Febrer 1661, en Concell se tracta de la pretenció tenen los Mesuradors de la Plassa, de que la Ciutat per ninguna causa, ni raho no pot fer mesurar son blat sino es per dits mesuradors.

Divendres á 3 de Febrer 1662, en Dietari apar que se tingué Concell de cent en lo qual se legí un vot fet per tres Doctors del R.[l] Concell, y Advocats de la present Casa, en orde al que la Ciutat podía, y devía fer â cerca de las Flecas de Monastirs, y Particulars.

A 2 de Setembre 1662, en Concell de 36 se tracta en orde â algunas Ordinacions per la Confraría dels Traginers de mar, y á 8, y 28 de Agost 1663, en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 3 de Setembre 1661, en Concell se tracta en orde al mesurar los blats de la present Ciutat, y á 7 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 7 de Octubre 1661, en Concell de cent se troba un memorial fet en orde á que los Ciutadans de Barcelona no deuhen pagar dret de Cops del Blat que compraran dins la Ciutat, y son Territori, ô que compraran dellà las ayguas dels Rius de Llobregat, y Besós, y á 8 en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y â 18 en Concell se tracta lo mateix.

A 13 de Octubre 1661, en Concell de cent se tracta de donar llibertat â tothom generalment de pastar, y vendrer Pá.

A 11 de Janer 1662, en Concell se tracta de la Erecció de Fleca ques fá en lo Monastir de N.[a] Senyora de la Mercé, y â 14, 17, 18, y 24 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 3, 4, y 28 de Febrer en Concell se tracta lo mateix.

A 13 de Janer 1662, en Concell de cent se tracta de que lo Adm[inistrad].[or] de Plassas no volía permetrer que los Flaquers comprassen blats pera vendrer â la vora del mar.

A 28 de Febrer 1662, en Concell de cent se tracta de permetrer al Arrendatari de la Ciutat lo poder fer Pá de Rey.

A 2 de Setembre 1662, en Concell de 36 se tracta de una Suplicació donada per la Confraría dels Bastaixos de la Plassa,

dits Macips de Ribera, demanant que fos manat als Arrendataris del Pastim de la Ciutat, y als Mercaders, y Negociants qui trauhen sos blats â la Plassa pera vendrer, hagen de fer tomejar, y descarregar dits blats per dits Bastaixos.

A 9 de Octubre 1662, en Concell de cent se tracta de un dupte posat â cerca lo comprar blats per raho dels Cops.

A 31 de Octubre 1662, en Concell se tracta de la pretenció se tenía de posar Forn pera vendrer pa en lo Molí de la Polvora.

A 14 de Noembre 1662, en Concell se tracta en orde al pes del Pá de la Canonja.

A 16 de Noembre 1662, en Concell de 36 se tracta de donar forma â las Ordinacions demanadas per la Confraría dels Bastaixos de Capsana altrament dits Macips de Ribera.

Dilluns á 21, y 24 de Noembre 1662, en Dietari apar que fou firmada la Concordia entre la Ciutat, y lo Capítol de la Seu, tant en orde â la Fleca de la Canonja de dit Capítol, com en altres coses, y lo mateix die 24 en lo manual se troba la dita Concordia.

A 30 de Noembre 1664, en Concell de cent se tracta de fabricar los Pallols, en los quals se pugan recullir los grans ques trauhen en la Plassa, que per diversos forasters son aportats en la present Ciu[ta].t, y á 26 de Noembre 1665, en Concell de 36 se tracta lo mateix, y á 24 de Octubre 1669, en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 17 de Janer 1670 en Concell se tracta lo mateix, y á 29 en Concell se tracta lo mateix.

A 19 de Abril 1666, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Bastaixos de Capsana dits Macips de Ribera, demanant ab ella algunas Ordinacions per lo govern de dita Confraría, y â 26 en Concell se tracta lo mateix.

A 23 de Setembre 1666, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Garvelladors, demanant ab ella novas Ordinacions per lo govern de dita Confraría, y á 29 de Octubre en Concell se tracta lo mateix.

A 14 de Maig 1667, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría del Traginers de mar, demanant novas Ordinacions per lo govern de dita Confraría.

A 27 de Maig 1668, en Concell de cent se tracta de la pretenció tenían los Flaquers del Pastim de la Ciutat, â cerca

de no haver de pagar la Imposició de un sou per quartera de farina novament imposat.

A 6 de Febrer 1670, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer los Pallols en la Llotja, y á 20 foren deliberadas pagar 525 ℔ ₰ per la primera paga de dit preu fet, y á 18 de Abril foren deliberadas pagar 250 ℔ ₰ per la segona paga, y á 21 de Octubre foren deliberadas pagar diferents quantitats per dita raho.

A 3 de Juliol 1670, en Concell de cent se tracta dels Excessos se cometen en las Flecas de la Canonja, y Inquisició.

A 11 de Juliol 1670, en Concell de cent se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Forners, y Flaquers, demanant en ella, que la Ciutat no arrendás lo Pastim, pues ells se obligarían ab fermansas â donar lo abast.

A 13 de Janer 1671, en Concell se tracta del Excés se fá en lo Convent de S.ta Clara en lo vendrer pa, y á 22 de Setembre 1672, en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 23 de Juliol 1672, en Concell de cent se tracta de las dos Flecas, ço es la una del S.or Virrey, y la altre del S.or Governador de Cathalunya, y á 11 de Agost 1674, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 23 y 30 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 22 de Juny 1673, lo Concell de cent deliberá que quiscun die primer de la Semmana tingués obligació lo Arrendatari del Pastim de aportar un Pá moreno al Ill.re Consistori, lo qual servís per mostra del Pá moreno havía de pastar per tota la Semmana.

A 22 de Juny 1673, en Concell de cent se tracta de las Flecas de la Canonja, y del Tribunal de la Inquisició, y â 11 de Agost 1674, en Concell de cent se tracta del mateix, y á 12 de Setembre en Concell de cent se tracta del mateix, y á 23 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 26 de Agost 1675, en Concell de cent se tracta de la Extincció de las Flecas de diferents Exemps se troban en esta Ciutat, y á 22 de Desembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 17 de Janer 1676, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 24 de Febrer en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 18 de Mars en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 25 de Abril en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 8 de Maig en Concell de cent se tracta lo mateix.

En lany 1676, en Concell se troban molts papers, en orde al privar lo vendrer pa â la Inquisició, Governador, y demes personas.

A 17 de Janer 1676, en Concell de cent se tracta en orde â la Fleca de la Inquisició, y â 24 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 25 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 8, 28, y 29 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

Dimars â 4 de Febrer 1676, en Dietari apar que los Consellers enviaren un recado als PP. Inquisidors en orde â la Fleca, ó Pastim de dita Inquisició.

Dilluns á 24 de Febrer 1676, en Dietari apar que se tingue Concell de cent, en lo qual se tractaren negocis tocants â las Flecas del S.or Virrey, del S.or Governador de Cathalunya, de la S.ta Inquisició, y de la Canonja del Capítol.

A 17 de Juliol 1676, en Concell de cent se tracta de la Fleca del S.or Virrey, y á 17 de Janer 1677, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 26 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 9, y 24 de Maig 1679 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 14, y 19 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

A 13 de Noembre 1676, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Traginers de mar, en orde al que deuhen pagar per son examen los que voldran entrar en dita Confraría.

A 10 de Juliol 1679, en Concell se tracta de la obligació te lo Forner de la Canonja de denunciar los Blats quant venen per son compte, y á 11 en Concell se tracta lo mateix.

A 23 de Febrer 1681, en Concell se tracta de dos forns per fabricar Bescuyts per las Galeras que se havían ubert en la Vila de Badalona.

A 11 de Noembre 1682, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Traginers de mar, en orde al Carretejar la Llenya, Vi, Grans, y altres cosas que venen per mar, y â 15 de Janer 1683 en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 11 de Noembre 1682, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per los Bastaixos, y Guanyadiners, demanant â la Ciutat puesto ahont poder estar.

A 22 de Desembre 1684, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Traginers de mar, en orde â certa Ordinació de dita Confraría, y á 29 de Maig 1685 en Concell de 36 se troba altre Suplicació.

A 3 de Octubre 1685, en Concell de 36, se troban tres Suplicacions donadas la una per la Confraría dels Traginers de mar; altre per los Bastaixos Macips de Ribera, y la altre per la Confraría dels Descarregadors de mar, y á 29 de Noembre en Concell de 36 se tracta lo mateix.

Disapte â 13 de Octubre 1685, en Dietari apar que fou reportada una Embaxada de part del Capítol als Concellers, â causa de haver entrat farinas per lo Pastim de la Canonja, y haverse trobat algun frau.

A 21 de Janer 1686, en Concell de cent se tracta de disposar una Plassa per vendrer lo Blat, y Oficinas per recullir lo que los Particulars aportan pera vendrer, y á 3, y 23 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Mars 1688, en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Febrer 1689, en Concell se tracta lo mateix, y á 17, y 21 de Janer 1700 en Consell se tracta lo mateix, y á 13 de Noembre 1703, en Concell se tracta lo mateix, y á 13, y 19 de Agost 1704 en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 22, y 28 de Janer 1705, en Concell se tracta lo mateix, y â 3, y 13 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Febrer 1709, en Concell se tracta lo mateix, y á 24 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Setembre 1710, en Concell se tracta lo mateix, y á 22, y 24 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 20 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 6, y 10 de Juliol 1711, en Concell se tracta lo mateix, y á 3, 8, y 13 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 13, 16, y 22 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 27 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 16 y 23 de Janer 1712, en Concell se tracta lo mateix, y á 18 y 24 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Setembre en Concell se tracta

lo mateix, y á 15, y 21 de Octubre en Concell se tracta lo mateix.

A 23 de Juny 1686, en Concell se tracta de extinguir la Fleca del S.or Virrey, y á 8 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y â 12, 13, y 14 de dit mes de Agost en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 25 de Janer 1687, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 21 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de Janer 1688 en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 17, en Concell se tracta lo mateix, y â 18 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 29 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 25 de Janer 1687, en Concell de cent se tracta dels Excessos se fan en la Fleca de la Canonja, y á 21 de Abril en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Mars 1687, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Traginers de mar, en orde â que los Carreters ni Taverners no pugan contrafer son Ofici, y á 28 de Noembre en Consell de 36 se tracta lo mateix.

Dimars á 23 de Noembre 1688, en Dietari apar que la Ciutat feu Embaxada al S.or Virrey per causa de la Fleca que dit S.or Virrey en son nom tenía en la present Ciutat, y á 29, y 30, se parla del mateix.

A 26 de Noembre 1688, Declaració Real ab que mana Sa Mag.t al Capitá General de Cathalunya que axí ell com los que li succehiran, observen los Capítols acordats en lany sobre traurer la Panadería del Palacio del Virrey de qualsevol Principat. Diversorum 7.us fol. 542.

A 15 de Febrer 1690, en Concell de 36, se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Bastaixos de Capsana, y Germandat de la SS.ma Trinitat en orde á la Unió que han fet entre ells.

A 7 de Maig 1691, en Concell se tracta de que axí los Flaquers com altres qualsevols personas pugan vendrer liberament Pà, y á 17 en Concell se tracta lo mateix, y â 9 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Febrer 1692, en Concell se tracta lo mateix.

A 13 de Juliol 1691, en Concell se tracta de la desgracia succehí lo die 10 de dit mes, de la Crema de la Casa de la Aduana, y Pastim de la present Ciutat, y en ella las farinas

estavan previngudas per la provisió del Pastim, y pa de esta Ciutat, y á 30 fou deliberat en vista de dit Incendi fer pastar per subvenció dels Ciutadans en la Canonja, y en lo Hospital de Misericordia, y â 13 de Mars 1692, en lo manual se troba un acte de Preu fet de fer obras en dita Aduana, y lo mateix die foren deliberadas pagar 1800 ℔ ꝑ per reparos, y â 7 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 20, y 30 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 17, 21, y 29, de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 18 de Febrer 1693, en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Janer 1694, en Concell se tracta lo mateix, y á 8 de Febrer foren deliberadas pagar dos quantitats per dita raho, y á 13 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 10 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 11, y 30 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 12, y 16 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Abril 1696 en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 4 y 16 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 27 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 6 y 17 de Octubre 1698 en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 27, y 30 de Janer 1699, en Concell se tracta lo mateix, y á 16 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Mars en lo manual se troba un acte de Preu fet, y á 15 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 20 en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y á 23, y 27 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y en aquest ultim dia en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y á 6, y 15 de Maig 1700, en Consell se tracta lo mateix, y á 3 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Maig 1701, en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 8 de Octubre 1704 en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Agost 1692, lo Concell de cent deliberá portar per si la Administració del Pastim.

A 8 de Febrer 1694, en lo manual se troban dos actes de Preu fet de fer un Aposento en la Casa de la Aduana per posar la Llenya, y â 28 de Maig 1696 en lo manual se troban altres dos semblants actes de Preu fet en dita raho, y â 4 de Juny en lo manual se troba altre semblant acte de Preu fet.

A 22 de Febrer 1695, lo Concell de 36 resolgué que los Forners haguessen de courer lo Pá â raho 4 ₰ per quartera, y que se poguessen conductar en lo courer, y á 29 de Abril en Concell se tracta lo mateix.

Dilluns á 9 de Juny 1698, en Dietari apar que la Ciutat feu Embaxada al Ill.re Capítol de esta Ciutat â cerca la Fleca de la Canonja.

A 8 de Janer 1699, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Traginers de mar, en orde á la privativa que competeix â son Ofici, y á 17 de Mars 1700 en Concell se tracta lo mateix, y â 26 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Mars 1699, en Concell se troba un vot fet per los Advocats en orde â que la Ciutat, y lo qui administra lo Pastim pot fer farina en qualsevol molí.

A 20 de Febrer 1700, en Concell de cent se tracta del Regimen, y govern de la Casa de la Aduana.

A 25 de Abril 1701, lo Concell de cent doná facultat â tothom pera vendrer Pá, lo pes â son arbitre, y á 27 en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

A 20 de Mars 1703, en Concell se tracta sobre la Caseta, y Forn de Cals, y rajola en lo districte de Jesus construhida.

A 14 de Maig 1709, lo Concell de cent revocá la Confraría dels Traginers de mar, y â 17 en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de Mars 1710, en Concell se tracta lo mateix, y â 16 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 6 y 12 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Octubre en Concell se tracta lo mateix.

A 14 de Juny 1709, fou deliberat que ningun Flaquer puga comprar blat dins lo districte de set lleguas de Barcelona, çots las penas allí imposadas.

A 3 de Abril 1710, en lo manual se troba una Concordia firmada entre la Ciutat, y D.n Gaspar de Berart, y Cortiada, â cerca lo terreno per la fabrica dels Pallols, y á 10 de Juliol 1711, en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y á 22 y 30 de Octubre en lo manual se troban altres actes de Preu fet, y á 23 de Febrer 1712, en lo manual se troba altre acte

de Preu fet, y á 31 de Octubre en lo manual se troba altre acte de Preu fet.

A 14 de Febrer 1711, en lo manual se troba un acte de Preu fet de una paret en lo Sitjar dels Tallers que está arrimada contra lo Terraplé de la muralla.

A 17 de Mars 1711, en Concell de cent se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Bastaixos Macips de Ribera, en orde â la moderació de Capítols de las Ordinacions de dita Confraría, y á 16 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

Dimecres â 13 de Maig 1711, en Dietari se tracta de la Jurisdicció te lo Clavari de la Ciutat, ò son Porter, â cerca lo poder penyorar los Forners, y Flaquers de esta Ciutat.

A 18 de Maig 1713, en Concell de cent se troba un Vot fet per los Assesors, â cerca de las Confrarías dels Bastaixos de Capsana, Carreters, Bastaixos Macips de Ribera, y Traginers de mar.

A las chalendas de Juny 1327, Provisió del Rey Jaume, en raho de Moliners, y Traginers de Molins. Diversorum 2.us fol. 325.

En lany 1338, Concell sobre cert avalot succehit â la Plassa del Blat per gran carestía quey havía. Diversorum 4.us fol. 265.

A 10 de Janer 1384, Cridas del Batlle General contra Flaquers, y Moliners, y altros, en raho de farinas, y del Rech Condal. Diversorum 1.us fol. 139.

Dimars á 14 de Janer 1438, en Dietari apar que los Consellers ordenaren de paraula que Bastays Confrares de la Confraría de S.ta Tegla, ê de S.t Maciá mentres als dits Concellers plaurá, ê no pus avant, puxen tenir Penons ab insignias de S.t Maciá, ê de S.ta Tegla, é ab alguns Macips, ê Bastays pintats en los dits penons que servesquen â les Trompes que serviran â les festes que faran los dits Confrares.

Dilluns á 23 de Febrer 1450, en Dietari apar que fou lliurada una Bandera de corter de estamenya sotileta ab las insignias, ô senyals de la Ciutat al Guarda dels forments en los Payols de la Ciutat per tenir la dita Bandera en los dits Payols, per mostrar al Publich, que aquells son los forments de la dita Ciutat.

A 13 de Juliol 1479, Declaració de Concellers en causa

de recors de M.° Bofill Pbre. de una Sentencia del Adm[inistrad].or de les Plasses, sobre lo preu de cert forment, ab los testimonis â la cara presos, y decret de Execució â 8 de Noembre de dit any. Diversorum 4.us fol. 108.

A 8 de Noembre 1484, Concell de 32, per tenir al Born Pá de la Canonja.

A 5 de Janer 1499, Concell Ordinari per lo Establiment del Forn del Call, y á 18 de Mars 1501, es altre Concell.

A 9 de Noembre 1500, Letras del Rey per al Virrey, sobre que los Concellers se quexaban que lo Rey havía feta prohibició de que en Barcelona, ni â dos lleguas no podía haver sino un forn de vidre. Diversorum 2.us fol. 103.

A 22 de Octubre 1502, Concell Ordinari sobre la Botiga fahedora en la Rambla per la custodia dels Blats.

A 15 de Octubre 1526, Executoria del Privilegi Vi, vel gratis, evocantse lo Virrey la Causa â la R.l Audiencia, y comet â un Aguasil fassa aprehensió de blats. Diversorum 2.us fol. 293.

A 20 de Octubre 1533, Copia de una Carta del Rey per al Virrey de Sicilia, per la saca de 4000 Salmas de forment francas de imposit. Diversorum 2.us fol. 38, y lo mateix die fol. 40, es altre.

A 13 de Noembre 1533, Provisions del Emperador Carlos, y de la Reyna Joana, que los forments de la Ciutat de Barcelona no sien empatxats. Diversorum 2.us fol. 79.

A 24 de Desembre 1552, Provisions del Rey D.n Phelip, per traurer cada any 4000 Salmas de forments de Sicilia franch de nous imposits. Diversorum 2.us fol. 88.

A 3 de Desembre 1554, Letras dels Consellers dirigidas Universis, et singulis, per que no exigescan drets dels Blats de la Ciutat. Diversorum 2.us fol. 290.

A 24 de Desembre 1566, requesta del Síndich de la Ciutat al Batlle General, sobre pretenció de Cops de farines. Diversorum 4.us fol. 218.

A 4 de Juliol 1567 en lo Llibre intitulat Notularum 1.us fol. 82, se troba lo acte de Venda feta per Benet Ferrer, y Lluisa sa muller á favor de la Ciutat de unas Casas al Carrer dels Tallers á fi de fer lo Sitjar per posar lo Blat de la Ciutat, y á 15 de Febrer 1568, en lo mateix llibre, fol. 95 se troba altre Venda feta per Fran.co Ferrer.

Copia authentica del Procés contra las monjas de S.ta Clara, devant los Presidents de S.t Benet, sobre lo pastar per vendrer, comença á 31 de Octubre 1581. Diversorum 6.us fol. 301, hont â 14 de Noembre 1581, se feu un decret prohibint lo pastar pera vendrer, fol. 306, y segueix altre Causa que comensa â 21 de Agost 1586, devant lo President, y aquí en Carta 312, es un Decret de la Religió fet á 2 de Juny 1581, prohibint lo pastar pera vendrer en lo Monastir de S.t Pau del Camp, y foren despedits Cartells, y pres lo Pá de S.t Pau, y aquí es lo Sindicat de Miquel Joseph Sellers Not[ari]. creat per lo Concell de cent â 11 de Setembre 1583, que fou extret â dit ofici â 13 de Desembre 1578, y comparexent lo Síndich de S.ta Clara allegant exempció, exibí una Butlla del Papa Leo X á favor de la Abadessa, y monges, data Romæ apud Sanctum Petrum 25 Junij 1513, en la qual lo Papa en consideració de que les monges eren molestadas per lo Ministre dels Frares menors, qui las volían visitar, las eximeix de la Jurisdicció de aquell, illa Litte pendente, y las sotmet durant dita Litte â la Sede Apostolica juxta Privilegia dicto Monasterio concessa fol. 323, y finalment á 18 de Setembre 1586, fou feta provisió en dita Causa remetent aquella excepció â la difinitiva fol. 226, y que fossen expedits Cartells dirigits â les monges, ques abstingan de pastar, y á 4 de Desembre 1586 es provisió, y Cartell de Excomunicació contra dites monges. fol. 329.

A 20 de Abril 1586, Sentencia de m.o Onofre Pau Cellers Oficial del S.or Bisbe á favor de la Ciutat contra las monges Madalenas, Geronimas, Montalegre, y S.t Antoni, prohibint lo pastar pera vendrer. Diversorum 4.us fol. 96.

En lany 1588, Informació rebuda en la Cort del Veguer â instancia del Síndich de la Ciutat sobre forments. Diversorum 4.us fol. 221.

A 1 de Febrer 1588, Requesta del Síndich de la Ciutat Miquel Joseph Sellers Subsíndich creat â 11 de Setembre 1583, presentada al Rev.t Canceller Managat, en orde á fer la Ciutat aprehensió de Blats, vi, vel gratis. Diversorum 6.us fol. 138.

A 4 de Desembre 1593, Sentencia Real contra lo Síndich de la Ciutat á favor de Pau Gerardini Florentí, sobre certas quantitats per ell com â Procurador de certs Florentins

exigides de la Ciutat, de blats ha presos Vi, vel gratis. Diversorum 4.us fol. 183.

A 28 de Febrer 1598, Redrés dels forments, es en quart. Diversorum 1.us post fol. 35.

Divendres á 30 de Abril 1599, en Dietari apar que de manament dels Consellers fonch encomanada una Bandera de Professó de domás carmesí que alguns anys havía estaba recondida dins una Caixa de la Escrivanía del Racional, la qual era de la Confraría dels Traginers de mar moriscats, la qual anys havía que havía preterit, als Proms de la Confraría dels Negres, per tenir la sua Bandera molt dolenta.

Dijous â 23 de Octubre 1603, en Dietari apar que per observansa de la deliberació del Concell de cent celebrat á 22, fou publicada crida prohibint comprar Pá de la Canonge.

Divendres á 25 de Abril 1608, en Dietari apar que lo Concell de cent deliberá rehedificar los forns, y se fes Pastrim en lo lloch, y ahont son los Pallols.

En los anys 1610, 1612, y 1613, diversas Cartas del Rey scritas á son Embaxador de Roma, y al Papa, en recomendació de que Sa Santedat prohibís als Ecclesiastichs de Barcelona frares, y monges lo negociar en Pá venal, attés lo gran dany que causan â la Administració publica. Diversorum 7.us foleis ultimis 335, usque 396.

A 18 de Juliol 1612, Copia authentica de una Carta del Cardenal Burguesio de orde del Papa al Bisbe de Barcelona, per que prohibesca lo pastar als Monastirs. Diversorum 4.us fol. 177.

A 27 de Agost 1612, Copia de una Carta missiva del Cardenal Burguesio de orde del Papa scrita al Bisbe de Barcelona, manantli que impedesca als Ecclesiastichs lo pastar pera vendrer, despatxada â instancia del Síndich de Barcelona. Diversorum 7.us fol. 115.

Memorial fet lany 1628, en defensa de que nos deu pagar Cop de farines que venen de fora pera vendrer com ho pretenía lo Batlle General. Diversorum 5.us fol. 183.

A 27 de Setembre 1639, Requiriment de un Oficial Real â un Portaler de la Ciutat, per raho de Sinch Carregas de blat ques havía detingut, ys pretenía entrar, proprias del S.or Rey. Diversorum 7.us fol. 408.

Certificatoria de diversos Actes, en proba, com en Barce-

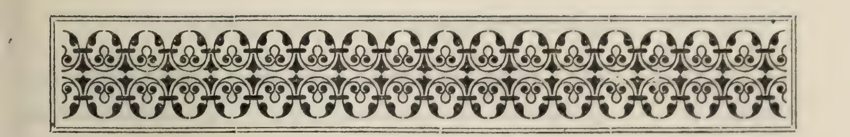
lona hi havía dos Plasses de Blat, y que la Ciutat no dona de obligació loch al Batlle de Cops pera guardar sos Blats. Diversorum 4.us fol. 143.

Memorial en justificació que los Molins de S.t Pere son Molins Reals, y que los Flaquers, y Forners, y la Ciutat poden anar â molre â dits molins. Diversorum 5.us fol. 206.

Advertencias dadas als Consellers de Barcelona per D.n Fran.co Gilabert sobre la forma, y Regiment de la Administració de Blats. Diversorum 6.us fol. 132.

Informació rebuda en la Cort del Veguer, en orde á una pedra marbre que es memoria del temps del Porxo dels forments ques feu lany 13.. en temps del Rey D.n Joan primer, la qual pedra lo Batlle General ha feta engastar en la Aduana dels forments, y perso es rebuda dita Informació, ab que apar que dita pedra era de altro loch. Diversorum 6.us fol. 341.

CAP. LXIII.

CARNS, CARNICERÍAS, CARNICERS,

Pescatería.

EN lany 1329, Ordinació, y aforament de las Carns feren Consellers, y Promens dins la Ciutat, y Termens de Barcelona, ço es de Mongat, tro â Castelldefels, y de Moncada fins á Finestrells, y del Coll de Cerola, y de la Gavarra, y de Vallvidrera, y de Molin de Rey, tro â dotse leguas dintre mar.

A 4 dels Idus de Maig 1332, Requesta dels Consellers al Batlle no permeta traure de Cathalunya bestiar per aportarlo â Perpinya, jatsíe ne tingues letra del Rey, per la falta ne tenían en Barcelona, y en Cathalunya.

A 3 dels Idus de Agost 1334, Interrogatoris per part de la Ciutat en la Causa de la Pescatería contra Gilabert de Corbera.

Pridie Idus Martij 1348, Vehadors assignats per los Consellers, y cent Jurats sobre lo tall de les Carns del moltó, y per remoure aquells que â ells será vist, requeriren â diversos Carnicers cridats per assó a la Casa del Consell diguessen si volían tallar â nou diners liura fins â S.t Joan, y de aquí â S.t Andreu â 8, y de aquí â Carnestoltas â 9, y respongueren tallarían â 9, y dos dies apres los Carnicers asseguraren per tot lany.

A 10 de Abril 1349, Assegurament de Carnicers, y los Consellers los prometen no pendran altros Carnicers sino â ells, y los que per tot lo dit mes asseguraran.

A 30 de Juny 1351, Difinició de Consellers á favor del Adm[inistrad].^{or} de la obra del Porxo de la Pescatería.

A 15 de Octubre 1353, ab difinició feta per los Racionals â Pere Destruy, apar com lo dit tingue carrech de fer fer la obra de la Dreçana, prop lo Porxo de la Pescatería en lany 1348.

A 24 de Mars 1400, en manual de deliberacions son Caucions de Carnicers, prometents tenir provisió de Carns.

A 31 de Mars 1411, Seguretat de Carnicers dassí â Sta Lucia in libro Notularum 1412, et aliorum, y a 27 de Mars 1413, á 27 de Mars 1414, á 21 de Mars 1415, â 15 de Abril 1416, á 3 de Abril 1417, y a 18 de Abril 1424, son altres.

A 7 de Maig 1428, cum sequentibus Asseguraments de Taulas de Carnicers.

A 27 de Mars 1433, los Carnicers asseguraren 21, Taulas de moltó, y per cascun die se obligaren tallar entre tots 227 moltons â catorse diners la lliura, y â 15 de Mars 1434, asseguraren 24 Taulas de moltó al mateix preu, y entre tots suman cascun die 224.

A 28 de Janer 1438, los Carnicers demanavan un diner mes per lliura de carn del tall de la Carn, y fou deliberat, que attes que de dit diner lo Publich de la Ciutat non hauría nengun milloramènt car era de la Confraría, los fos negat.

A 26 de Mars 1438, Jaume Planes Mercader se obliga â Consellers fer tallar en trenta dies 1500 moltons a.° (a rahó) 1 ₰ 1 per lliura franchs de dret, y la Ciutat li presta certa quantitat.

A 4 de Abril 1438, assegurament de Carnicers a.° (a rahó) 1 ₰ 5 la lliura, compresos los tres del dret, y entre tots eran per cascun die 212 moltons, y â 15 de Setembre 1439, es altro assegurament.

A 12 de Juliol 1440, assegurament â un any començant â St Joan de Juny.

A 3 de Desembre 1445, los Consellers scriuen à la Reyna, y al Bisbe de Leyda Canceller, ô sería ViceCanceller, querellantse del Stabliment fet per lo Batlle general â Pere Rosselló Carnicer, de duas Carnicerías que havía construhidas

en esta Ciutat devant la Casa hont se venen los draps de lana, en dany de la Ciutat, y dels hereters, y â 14 de Octubre 1447.

A 20 de Juny 1447, — 20 de Juny 1448, — 22 de Juny 1449, y 14 Juliol 1450, son Asseguraments de Taulas de moltó.

A 22 de Mars 1448, los Consellers ordenaren al Mostassaf, que attes que los Carnicers havían assegurat certas Taulas, y hu volíe tallar en una que no era de las asseguradas, que per ço si daquí â S.t Joan de Juny hi volían tallar, los execute las penas, y bans contenguts en lo assegurament.

A 18 de Mars 1455, Capitulació entre Consellers de una, y certs Hortolans, y Carnicers de altre, sobre assegurament del tall del moltó à un any.

A 14 de Juliol 1455, y primer de Mars 1456, Asseguraments de Carnicers.

A 25 de Abril 1456, fou deliberat fer Scorxadors.

A 9 de Maig 1461; Joan Ferrer, per que los Consellers li dassen loc de fer Carniceríes al Carrer dels Rimallers, qui fa exida a la Plassa de la let, y te entrada al Carrer de la Daguería, los promete que las construhiría solament en una part del Carrer, y que laltra part restas franca, prometent, y jurant que no faría pacte ab nengu dels hereters, ni ab altros, nils respondría res per que fos loc à dita construcció, sots certa pena ques imposa.

A 20 de Mars 1469, Ordinació que lo Cabrer dels Leons no puga tenir sino fins en nombre de cent Cabres, ê no pus, â fi que pusca donar cumpliment de la let al Poble.

A 9 de Agost 1473, elegiren dos Pesadors de las Carns qui stigan ço es hu a las parts de la Rambla, y dos en la Casa ja elegida prop lo Monastyr de Junqueras, que es prop los Scorxadors, â fi que los Carnicers qui en ditas parts scorxan, hagen la romana oportunament per pesar, per pagar degudament lo dret, y asso fou â causa que abans lo dret de la Carn se pagaba per cada cap, y en est temps ordenaren pagassen conforme pesarían.

A 29 de Abril 1474, se feu relació en Consell â cert proposit que los moltons pesaven 20 ℔, y alguns 25 ℔.

A 2 de Juny 1475, a 30 de Setembre 1476, â 5 de Maig 1477, â 16 de Mars 1480, â 29 de Mars 1481, a 27 de Abril

1482, y a 17 de Febrer 1483, son Asseguraments de Taulas de moltó.

A 29 de Octubre 1478, lo Leoner, qui ha privilegi de tenir cabres per lo Leó, demanava dispensació de la Ordinació prohibint entrar bestiar per altro Portal, que del de Junqueras, â fi que pogues entrar les sues Cabres per altro Portal per que aquell ly estave luny, y ley consentiren.

A 31 de Juliol 1481, com lo dret del Cabessatge se pagas per cap, comptant los moltons tots â pes de 13 ℔, y apres fos ordenat que pagassen conforme pesarían, empero vist que assó portava grans despeses de Romaners, et alias, ho tornaren a la antiga, removent perço los Romaners.

A 2 de Mars 1482, Ordinacions de vendrer peix, qui ha de dar lo preu.

A 12 de Mars 1482, Ordinació contra Carnicers qui no volran tallar a la Pasqua al for los havían ordenat, no seran admesos en tot lany.

A 13 de Desembre 1484, per que un fraret de dotse anys persuadit de un home havía entrat dins Barcelona sis diners de Carn comprada al Hospitalet, perço los Consellers attesa la ignorancia del fraret, proposaren si li devían remetre lo ban dels 10 ß, y estant votant, un dels Consellers oferí pagar lo ban per que nos posas en dubte la Ordinació.

A 20 de Desembre 1484, Assegurament de Carnicers.

A 24 de Mars 1490, â 19 de Mars 1491, a 23 de Mars 1492, â 12 de Mars 1493, â 11 de Mars 1494, y â 14 de Abril 1495, son Asseguraments de tall de las Carns per Taulas.

A 12 de Juliol 1494, los Consellers scriuen al Batlle de Moncada que los Carnicers ab licencia del Batlle havían feta Companyía sobre tallar Bous, Vacas, Vadells, Cabrits, la qual per dit Batlle â instancia de Consellers es estada revocada, y que assí era estada publicada, y que ell la fes publicar en Moncada dema die de la fira.

A 29 de Febrer 1496, en Trentenari se tracta de que lo peix menut fos venut â pes, y ab altre apres se resolgue que fos venut â pes, empero los Arrendadors del dret noy consentiren, y axí nos pogué executar.

A 6 de Mars 1499, in libro Notularum 1490, et aliorum, Asseguraments de Carnicers.

A 17 de Mars 1500, â 4 de Mars 1501, â 9, y 17 de Mars

1502, â 17 y 23 de Mars 1503, â 27 de Janer 1504, â 13 Febrer, y 7 Mars 1505; Asseguraments de Carnicers, y altros.

A 14 de Agost 1505, Assegurament per un any comptador de Pasqua prop venidora de 1506, fins â Carnestoltes de 1507.

A 24 de Mars 1506, in tertio manuali Joannis Faner Not[arij]. Asseguramént de diversos Carnicers de tallar cert numero de moltons per un any.

A 2 de Maig 1506: Pere Fonoll Carnicer de Perpinya, se loga â Consellers pera tallar, y presta caució dels diners li entraran, y â 27 son altres Asseguraments de Carnicers, y á 9 de Mars 1507, â 18 de Febrer, y 18 de Mars 1508, son altres, â 9 de Febrer 1509, â 12 de Mars 1510, á 9 de Mars 1512, á 29 de Mars 1511, á 27 de Mars 1514, â 9, y 26 de Febrer 1513, son altres; tots los dits actes son des del any 1506, son en dit tercer manual de Joan Faner Not[ari], ô ab cedulas volants ligades en dit manual.

A 10 de Mars 1503, se venía lo moltó â quinse diners liura.

A 22 de Noembre 1505, fou deliberat que fos crescuda la Pescatería.

A 26 de Mars 1515, en llibre de patents fol. 148, los Consellers scriuen als de Valencia, referint lorde, y stat de la provisió de les Carns ques guarda en Barcelona, es molt larga que conte 8 fullas; videatur.

A 31 de Janer 1531, asseguramént del tall de les Carns in burça, y â 19 de Janer 1532, es altre.

A 15 de Noembre 1532, foren deliberats pagar los loguers de les Taules de Carneceríes, Tonadors, y Scorxadors per un any que acabaría â Carnestoltas de 1523, hont se veu los grans loguers que pagaven, ço es â 20 ℔ ß y 25 ℔ ß la Taula, y la de la Plassa nova 70 ℔ ß, si be ni ha de 10, y de 6 ℔ ß.

A 12 de Abril 1533, cum sequentibus actes de diversos Carnicers quis logavan a la Ciutat per tallar carns, in burça, y aquí son tambe las Vendas de lanas, y pells.

A 22 de Agost 1533, se refer que la provisió del tall de la Quaresma vé â carrech de la Confraría dels Carnicers.

A 4 de Setembre 1533, Asseguramént de Carnicers â un any, ço es del primer de Octubre 1533, fins â Carnestoltas de 1534, y de Pasqua de 1534, fins al derrer de Setembre de dit any, y â 7 de Juliol 1534, y 25 de Setembre 1535, son altres asseguraments.

A 24 de Setembre 1536, lo Consell de cent se assumí lo tall de les Carns, y á 25, feren tres Compradors; ço es un Mercader, y dos Carnicers, y elegiren per portar lo llibre, per Romaner, y per libreter, y deu Talladors.

A 27 de Mars 1537, en Consell de cent se tracta de suspendrer lo dret del Cabeçatge que pagan los laychs, que es a.º (a rahó) 3 diners per liura de Carn, per la carestía quey havía de moltons, y de hont se esmenaría aqueix dany, per que aqueix dret havía de entrar en compte Ordinari, y de Vi, y Verema per pagar Censals, y resolen no convé.

A 4 de Setembre 1537, Salari de Romaner del moltó 50 ℔ ß, y lo Librater de la Administració 55 ℔ ß lany, y a 17 de Octubre, al qui porta lo llibre 40 ℔ ß, y tatxaren lo Salari â diversos Compradors.

A 4 de Mars 1540, Assegurament del tall de les Carns de moltó en dotse Taules, ab Emprestich de 4000 ℔ ß ab pacte que si hereters, ô Carnicers fadigaran, resten obligats los Arrendadors â les altres Taules, y etiam en les fadigades no cumplint los hereters, y á 5, dos hereters fadigaren, y prestaren caució, y no entraren en lo Emprestich, y dit die los Arrendadors asseguraren les restants deu Taules, y etiam las dos en cas que los hereters faltassen.

A 26 de Mars 1541, y a 24 de Mars 1542, son semblants Asseguraments de dotse Taules de moltó ab fadiga de hereters en la mateixa forma, á 20 de Mars 1544, y a 9 de Mars 1545, son semblants Asseguraments, y fadigas de la mateixa manera.

En lany 1543, la Ciutat se assumí lo tall, y â 20 de Mars son deu actes de Carnicers ques logavan â tallar lo moltó, y dassan seguretat, y la Ciutat los dava a.º (a rahó) 20 ß la Semmana, y á 31, es la Caució del portant lo llibre de la Administració, y la del Credencer del Scorxador, y a 3 de Abril, la del Romaner del moltó, y a 4 es la Venda de les pells de moltò, y â 25 de Maig es la Venda del Seu a.º (a rahó) 3 ℔ 5 ß, y nos veuen altres actes.

A 18 de Mars 1548, Assegurament de dotse Taules de moltó a.º (a rahó) 20, diners liura, y à 27, de Mars 1549, Assegurament de deu Taules.

A 22 de Mars 1550, los Consellers scriuen, y trameten â Bellpuig per inquirir contra los qui compraven moltons, yls treyan del Regne per Aragó.

En lany 1550, la Ciutat se assumí lo tall de les Carns, com se veu â 24, de Mars, que deu Carnicers prestaren Caució de dar compte del diner de las Taulas del moltó â ques logavan, empero â 18 de Abril, los Consellers regoneixen â certes personas la meytat de dit tall.

A 8 de Mars 1553, Capitulació sobre la Seguretat de Carns â tres anys.

A 18 de Mars 1556, Capitulació sobre la provisió, y seguretat de Carns.

A 21 de Abril 1564, los Consellers, y Obrers feren derrocar las Carnicerías del rench del mitg de la Carnicería major, y apres derrocaren las Taulas del mitg de la Carnicería de S.ta María del mar.

A 16 de Mars 1566, deliberacions de pagar los loguers de las Carnicerías, y Scorxadors, hont se designan los Senyors de ellas, y locs.

A 28 de Octubre 1566, pretenent la Viuda Bergallona que la Ciutat li havía de pagar lo valor de tres Taules de Carnicería li havía derrocadas, lo Consell delibera se fes lo que sería just si se li devían, ô de pagarlashi, ô donarli loc en altre part.

A 13 de Abril, y 29 de Agost 1568, se tracta de dita pretenció, y de altres taulas de M.º Pere de Tamarit, y resolen se componga com millor parega.

A 14 de Abril 1568, la Ciutat se assumí lo tall, hont se deliberan los Officials, y Taulas, y Salaris.

A 5 de Octubre 1568, fou deliberat se tractas ab lo Batlle Gen[era].[1] sobre la Amortizació de ditas Taulas de Tamarit, y de Bergallona per que pugan determinarse si convindrá mes rehedificarlas, ô comprarlas.

A 5 de Octubre 1568, deliberaren se procuras ab lo Virrey, y Regia Aud[ienci].ª se fessen Cridas que en nenguna part de Cathalunya se venes lo moltó á major preu que en Barcelona.

A 10 de Octubre 1568, se tracta en Consell de demanar al Virrey que totas las Universitats de Cathalunya tallassen la Carn al preu de Barcelona, y per que lo Virrey havía ofert ferhi lo ques poría, y que perço lo Síndich de la Ciutat, y lo Fisch Real donassen Suplicació, empero lo Consell determina que aquest pensament fos passat avant de paraula sens donar Suplicació en scrits.

A 22 de Mars 1569, son deliberacions de pagar los loguers de las Taulas de Carnicerías, y Scorxadors per lany 1568, hont se veu que pagaren etiam per las Taulas del Clot, Sarriá, St Andreu y Sans.

A 9 de Abril 1571, fou deliberat fer Scorxadors nous â la muralla vella Robre lo Rech â la Ribera, servintse de la Botiga de la Artillería junt la Torre de Sta Martha, y de altres botigas de la Ciutat, y â 19 de dit, es la Capitulació sobre fer la dita obra.

A 19 de Octubre 1573, Regoneixença, y Cessió de Joan Cruilles als Consellers de la Casa, y Carnicería, y terras del Clot de Fran.^{ch} de Montmany que comprá per execució dels Deputats per preu de 2001 ₶ ♁.

A 5 de Desembre 1573, Geronim Alsina feu Venda de dos Taulas de Carnicería â las de Mar que los Consellers li havían derrocadas, y dit die renuncía al dret de altres dos que los Consellers havían fetas en loc de las derrocadas, y â 10, de dit, fermas per raho de Senyoría de Dn Pedro de Eril, y venda de deu morabatins de Censos, y ferma de Senyoría de Pedralbes.

A 19 de Juny 1577, deliberació de comprar certes Carnicerías ques treyan venals de Perot de Tamarit, y Marianna sa muller, ab quatre pilons â la major en lo loc del mitg de dos portals de la Tapinería per preu de 200 ₶ ♁, y las Carnicerías ab nou pilons de Catharina Ramon que fou muller de Jaume Bergalló per preu de 400 ₶ ♁, per ampliar lo Pati de dita Carnicería.

A 5 de Juliol 1577, deliberació de pagar lo preu de ditas Vendas del compte extraordinari de cuyram, ô Pes del Rey.

A 5 de Setembre 1577, Compra de Carnicerías de Pere de Tamarit â la major, y â 12 de Octubre es la possessió.

A 27 de Octubre 1579, Compra de Carnicerías de Isabel Amada â la major, y a 14 de Janer 1580, es la possessió. Notularum 6.us

A 31 de Agost 1583, Ordinació que cascun any los Consellers per tot Setembre hagen de fer Cridas per al tall de las Carns del any seguent.

A 31 de Mars 1594, deliberació de fer tancar las Carnicerías, y queu fassan pagar per rata als hereters.

A 5 de Noembre 1598, deliberació de mudar la Pesca-

tería que estava à la Plassa exint del Carrer de la Spasería â ma esquerra â vista del Portal de mar, y â 13 deliberaren se fes junt la Torre nova, devant las Casas novas de Montserrat, y desfer la Vella que estava prop la Bolla, y à 29, de dit es lo Preu fet de Magí Miró mestre de Casas per 589 ₶ ₰ de mans, y â 14 es la Seguretat del fuster de fer la Taulada juxta la deliberació feta dit die.

A 21 de Octubre 1603, sobre franquesas dels Ecclesiastichs, y principalment sobre una Carnicería que novament lo Capítol de la Seu feya, hague grans controversias, y procehiments, y haguey entredit, y apres se concordá â 14 de Mars 1604, y á 16 es la Concordia. Diversorum 7.us fol. 93.

A 27 de Mars 1610, Venda fan los Síndichs de la Confraría de Carnicers à la Ciutat del dret de las lenguas de Bous, Badells &c., que ells rebían en Barcelona ab carrech de pagar â las Pabordías de la Seu 30 ₶ ₰, fou lo preu 150 ₶ ₰.

A 30 de Maig 1611, deliberació de vendre Cabrits, y Badellas â trossos â ull ques diu al Rastre en certa forma.

A 17 de Abril 1612, Concell de cent Relació de la perdua del tall de las Carns de Pasqua 1611 fins Carnestoltas 1612, suma 20194 ₶ 17 ₰ 2, haguey grandíssimas competencias, y violencias est any sobre la Elecció del Regidor.

A 6 de Abril 1613, Taulas de moltó dit any foren 29, hont se refereixen exemplars com los Consellers passats en diferents anys han crescut Taulas.

A 4 de Setembre 1613, Vot de Doctors aconsellant que los Consellers podían derrocar una Carnicería nova que havían feta al Carrer de Jesus.

A 11 de Abril 1614, lo Trentenari comet â Consellers totas sas veus en raho de que impedescan la nova Carnicería de Valldonzella.

A 16 de Janer 1615, Trentenari per la Crida que feu lo Generalíssim de la mar per provisió de Carns.

A 13 de Agost 1615, in Regestro deliberationum, actes demanant los Consellers als Rectors de las Parroquias de Barcelona se declarassen ells, y sos Capellans si volían comprar de las Carnicerías de la Ciutat, ô de la del Capítol.

A 13 de Febrer 1618, Consell de cent per arrendar, ô assegurar lo tall de las Carns, y â 20, lo Consell ho comet â Consellers.

A 30 de Mars 1618, Crida pera que los hereters de las Carnicerías que voldran tallar comparegan devant los Consellers dins cert termini. fol. 71.

A 25 de Juny 1618, en Dietari apar las diligencias foren fetas pera que dos Carnicerías que per lo Batlle Gen.l eran estadas establertas en la Parroquia de S.t Gervasi no subsistescan, y á 3 de Juliol foren derrocades, instant lo Síndich, present lo Veguer, y altres Officials, y lo Fisch del S.or Bisbe, y â 5 del mateix, m.o March Llentes Donsell doná satisfacció als Consellers, dient que ell no sabía que la Ciutat tingues Privilegi de no poderse erigir Carnicerías en lo Territori, que si ho hagues sabut, no hauría impetrat lo Privilegi de ditas dos Carnicerías, pero que assegurave no si tallaría mes.

A 9 de Abril 1619, Crida prohibint lo anar â comprar Carn fora la Ciu[ta].t sino de las Carnicerías de la Ciutat, es en Registre fol. 90.

A 6 de Mars 1620, deliberació de pagar los Censos de la Carnicería de la Rambla, y que fassan pagar als Arrendadors de las Carns lo dret de lengues.

A 13 de Abril 1620, en llibre de Cridas, y Ordinacions fol. 143, Crida per arrendar lo tall de les Carns.

A 28 de Noembre 1620, en llibre de Cridas, y Ordinacions fol. 166, crida notificant als hereters de Carnicerías que volguessen tallar, compareguessen dins cert termini.

A 23 de Desembre 1620, havent arrendat las Carns, y trobanthi quin donava 61 ℔ ₰ mes per Piló, fou deliberat que se estigues al ja fet arrendament.

A 24 de Agost 1627, en Registre de Ordinacions fol. 190, son Cridas del Mostassaf prohibint tallar Carn en lo districte de la Jurisdicció, sino que primer prengan los preus que las han de tallar.

A 25, de Noembre 1627, en manual Venda feta per Nicolau de Sanjoan y Alsina à la Ciutat de una Taula de Carnicería â la de S.ta María de la mar, y lo mateix die en la ma de deliberacions foren deliberades al dit 125 ℔ ₰ per lo preu de dita Taula, y á 26 de dit se troba altre acte.

A 28 de Mars 1628, lo Consell de cent resolgué comprar dos parts de Casas, y un pati per embelliment de la Carnicería major, de las personas, y per los preus en dit Consell exprimits, y lo mateix die delibera comprar dos Pilons que

los Adm[inistrad].ors del Hospital Gen.l de S.ta Creu havían ofert vendrer, que eren en la Carnicería de S.ta María de la mar.

A 22 de Maig 1628, en Dietari apar com per los Cavallers fonch feta Embaxada al S.or Locthin[en].t Gen[era].l pera que manas nos tallas carn en una Carnicería se havía posat en la Drassana, y sobre assó se seguiren varias rahons, com se pot veurer en Dietari.

A 15 de Juny 1628, en ma de deliberacions apar com los Consellers deliberaren pagar â Elisabeth Agustí Viuda 461 ₶ 10 ₰ 8; ço es 400 ₶ ₰ per lo preu de la Venda de nou Pilons en la Carnicería major al rench del mitg, que la Ciutat feu derrocar, y las 61 ₶ 10 ₰ 8 per los interessos â que fou condemnada la Ciutat, com se narra en la mateixa deliberació.

A 1 de Juliol 1628, deliberaren pagar â Fran.ch Nadal, Taverner 20 ₶ ₰ per un tros de Casa li compra la Ciutat dit die de llargaria 3 Canas 5 palms, y amplaria 2 Canas 6 palms al costat de la Carnicería major per ampliar dita Carnicería.

A 12 de Octubre 1628, en lo manual de actes, Venda feta per Angela Palomeras Viuda de Montserrat Palomeras, y Miquel q.o (quondam) y Theodora Palomeras Donsella, als Consellers, de duas Taulas de Carnicería contiguas ab dos Pilons ab lo dret de vendrer Carns Bovinas, Badellas, matoninas, herinas Cansaladas, com no saladas, y totas altres Carns, situades en la Carnicería major en lo cantó, sive en la Entrada de dita Carnicería major â ma dreta entrant per la part de la Boria prop lo portal dit lo Portal de la Cabridería, dita venda es firmada per raho de Senyoría, y â 13 del mateix apar en la ma de deliberacions, com foren deliberades 182 ₶ ₰ â Angela Palomeras, y â Miquel Mir per lo preu de aquellas.

A 13 de Octubre 1628, los Consellers de las dos Carnicerías prop designades transferiren lo dret de la una de tallar Ovella en lo Torrent de Junqueres en las Casas, ô Pati de Esteve Sunyer fuster devant la Plasseta de Junqueras pera tallar Ovella, com se diu en la ma de deliberacions dit die.

A 14 de Desembre 1628, deliberació dels Consellers â favor de Bertran Desvalls de 50 ₶ 10 ₰ per lo preu de una Taula de Carnicería â la major, que era de la Abadessa de Pedralbes, per las rahons contengudas en la mateixa delibe-

ració, y â 23 de dit, se girá lo preu á la Taula â solta del Assessor de la Batllía general.

A 10 de Janer 1629, Concell de cent per la pretenció de Dn Miquel de Rocabertí de poder tallar Carns en las Carnicerías ditas den Sos, y â 4 de Maig altre sobre dit fet, y en est any se veu, que la Ciutat donava 200 ₶ ₰ per Piló de ajuda de costa pera que tallassen, com se conté en la ma de deliberacions.

A 16 de Mars 1630, los Consellers deliberaren â Fran.^{ch} Matas 40 ₶ ₰ per lo preu de quatre Carnicerías â la Rambla, y al peu de dita deliberació resolen sien pagades â dos altres diferents per las rahons se expressan en la mateixa deliberació, y attes que los hereus de dit Matas ja havían fet la venda de aquellas â la Ciutat en poder de Pere Pau Pastor Scrivá major de la present Casa â 7 de Janer 1630.

A 10 de Octubre 1630, Consell de cent per arrendar las Carns de moltó, y se trobaren diferents ditas, y se doná licencia als Consellers segon y ters de poder arrendar quatre pilons entre los dos per tres anys sens donarlos cosa la Ciutat, fentlos habils encara que sien Arrendadors de la present Ciutat per als Officis, y beneficis de la Ciutat.

A 20 de Octubre 1631, en manual, es la Venda feta per Joseph Vendrell Not[ari]. pub[lich]. de Barcelona als Consellers de una Taula pera vendrer Carn de ovella, y altres Carns situada en lo Carrer Condal.

A 16 de Juliol 1632, en lo Registre de Cridas fol. 165, Crida ab la qual se mana que per provisió de las Carnicerías foranas nos pugan tenir sino 70 Caps de bestiar per quiscuna.

A 29 de Desembre 1633, en Registre de Cridas fol. 37 &c.

A 5 de Janer 1634, en Registre de Cridas fol. 38, Crida prohibint comprar Pá, ni Carn, sino es del ques ven per orde de la Ciutat, apar en Dietari.

A 11 de Desembre 1634, en Dietari apar de Embaxada feta al Governador â cerca de dos tossinos que sens franquesa havían entrats son Porter per compte del Capítol, y lo mateix die per orde del Clavari foren capturats dit Porter, y altres per haver deixat entrar dits tossinos.

A 29 de Octubre 1635, Concordia firmada entre la present Ciutat de una, y Joseph Vendrell de altre â cerca de unas

terras à la marina de la part de llevant possehidas per dit Vendrell, les quals pretenía la Ciutat eren suas per raho de les Pasturas, les quals eren sota lo mas Bargalló y á cerca de nou Pilons, ô taulas de Carnicería â la major que eren de Bergalló, cedint en favor de la Ciutat ditas Taulas, y en favor de dit Vendrell las terras, tot llargament designat en dita Concordia continuada en lo manual dit die.

A 19 de Setembre 1636, en lo manual Venda feta per Joan Roig Carnicer â la Ciutat, de una Taula de Carnicería â la major.

A 13 de Mars 1637, Serafina Maduxer, y Sunyer Viuda de Joseph de Maduxer, y Junyent q.º (quondam) Donsell, feu Venda â carta de gracia als Consellers de duas Taulas de Carnicería situadas en la Carnicería major, apar en lo manual.

A 15 de Maig 1637, en manual, Venda feta per lo Rev.t Montserrat Soler Pbre. als Consellers de una Taula à la Carnicería major ab dos Pilons, y es fermada per raho de Senyoría.

A 13 de Desembre 1639, en Registre de Cridas fol. 13, Crida notificant als hereters de Carnicerías, que los que volran tallar Carns, dins tres dias comparegan pera pendrer los preus, y donar las seguretats acostumadas.

A 21 de Mars 1640, lo Consell de cent se assumí la Administració de las Carns, y doná facultat de anomenar Comprador, y altres Officis per dita Administració, y â 24, lo Consell delibera que lo Comprador anas à fer las Compras de moltons, y doná facultat â Consellers, y Junta de arrendar, com se expressa en lo Consell.

A 1 de Juny 1640, lo Consell de 36 deliberá que fos revocada la llicencia donada als Jurats, y Obrers de Sarriá pera que poguessen vendrer las Carns de moltó al preu ques venían en la present Ciutat.

A 2 de Janer 1643, en Concell de cent se tracta de adobar la Taulada de la Pescatería.

A 19 de Mars 1643, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Pescadors, en orde â la part del Peix deuen donar á la Confraría de S.t Pere, y á 28 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

A 4 de Abril 1643, los Consellers deliberaren que la Ciutat

venga als Convents dels monastirs de frares de la present Ciutat la Carn de la manera que se es acostumat fins lo die present, prestant dits Convents de frares las Caucions convenients, y que â les monges de Pedralbes sels done cada Semmana un moltó al Escorxador, y que als S.ors Inquisidors, monestirs de monges, y à la Comanda de S.t Joan no sels done Carn com se acostumaba, sino que sels diga que vagen â las Carnicerías que allí trobaran Carn pera tots la que hauran de menester, y à 6 fou deliberat que als S.ors Inquisidors sels done en lo Escorxador cada dia un moltó, pagant aquell en la forma que acostuman los Convents.

A 20 de Maig 1643, los Concellers deliberaren que lo Seu proceheix del Escorxador sie venut â la Confraría dels Candelers de Seu de esta Ciutat â preu de 7 ℔ § lo quintar, y â 28 lo Concell de 36 doná facultat â dits Candelers de Seu de poder vendrer las Candelas â 2 § 4 la lliura.

A 9 de Octubre 1643, los Concellers deliberaren privar del Ofici als Carnicers qui aportaran Carn pera vendrer en altres Taulas que no sien de la present Ciutat.

A 3 de Noembre 1645, en Concell de cent se tracta de privar als Seculars de anar â comprar Carn en la Carnicería de la Canonja.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de paredar las portas, y finestras de la Carnicería del Carrer Condal per que sen portan la porta de ella, y la espatllan algunas personas.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de adobar la Taulada de la Pescatería, per plourerse molt en aquella.

A 17 de Maig 1647, en Concell se tracta de aumentar lo salari als Oficials del Escorxador.

A 4 de Juny 1647, en Concell se tracta de arrendar la Carnicería de la Parroquia de S.t Pere, y S.t Pau del Prat, y á 8 de Abril 1648, en Concell se tracta lo mateix, y á 25 en Concell se tracta lo mateix, y â 16 de Mars 1649, en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Abril 1650, en Concell se tracta lo mateix.

A 16 de Noembre 1647, los Concellers deliberaren que en los dies quaresmals, tallen en cada Carnicería dos Taulas de moltó pera servir als malalts, y Ciutadans de esta Ciutat, y â 2 de Maig 1649 en Concell se tracta la mateix.

A 19 de Febrer 1648, en Concell se troba, que alguns poch tements de la Justicia, no repararen de arrastrar las portas dels Escorxadors, y á 17 de Juny 1649, fou deliberat pagar 50 ₶ 12 ֆ per la fusta presa pera tornar â fer ditas portas.

A 31 de Mars 1648, en Concell se tracta de pagar lo lloguer de las Taulas, ó pilons ahont se tallan las Carns á raho de 5 ₶ ֆ per cada Taula.

A 8 de Juliol 1648, lo Concell de cent revocá la deliberació feta á 27 de Juny prop passat, tocant al fet de posar un real de dret per lliura de Carn exirá de Barcelona.

A 13 de Juliol 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer uns Corrals en la Partida dita lo Pas de les Vaques en la Marina.

A 15 de Setembre 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer uns Corrals à la Marina en lo lloch dit las Casetas del Terme de Viladecans, y lo mateix die se troba altre acte de Preu fet de fer altre Corral en lo Terme de S.t Boy, y lo mateix die se troba altre acte de Preu fet de fer altre Corral junt à la Torre dita de Çarrovira en lo Terme de Sans.

A 16 de Noembre 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer un Corral en lo Terme del Hospitalet en la Endressera de la Caseta den Guinart.

A 24 de Noembre 1648, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer un Corral en lo Terme de S.t Adriá de Besós, de part de sa del Riu de Besós, á la endressera de un Corral que es vuy den Batlle de S.t Martí, y lo mateix die en dit manual se troba altre semblant acte de Preu fet de fer un Corral en lo Taulat al costat del Camí Real qui vá â Mataró.

Dijous á 23 de Febrer 1651, en Dietari apar que per causa de la Peste, fam, y guerra quey havía en la present Ciutat, se pujá la Carn de moltó â raho 9 ֆ la lliura.

A 4 de Mars 1651, en Concell se tracta de cert manament fet per lo Regent la Veguería de Barcelona â certs Carnicers de Carnicerías foranas, notificantlos que â pena de 25 ₶ ֆ no pugan tenir sino 70 Caps en quiscuna Parroquia.

A 15 de Noembre 1651, lo Concell de 36, deliberá que las viudas de Carnicers tant quant mantindrían lo nom de llurs marits, poguessen tallar en sas Taulas.

A 29 de Desembre 1651, en Concell se tracta de certa Embaxada feta al S.or Governador â cerca de remediar lo dany experimenta esta Ciutat de tallarse Tossinos en la Dressana.

A 8 de Abril 1653, en Concell de 36, se troba una Suplicació donada per part de la Confraría dels Carnicers que demanaban que lo Mostasaf nols pogues penyorar sino en lo cas de faltar en las pesadas mes de mitja onsa de Carn.

A 16 de Abril 1653, en Concell se tracta de vendrer lo peix en la Pescatería â pes, y á 24 de Maig en Concell de 36 se tracta lo mateix, y á 8 de Janer 1654, lo Concell de 36 resolgué que dit Peix nos vengues â pès, y á 13 de Febrer en Concell de 36 se tracta del modo ab ques deu vendrer dit Peix, y á 13 de Maig en Concell de 36 se tracta del mateix, y á 18 de Mars 1655, lo Concell de 36, resolgué que lo dit Peix se vengues â ull.

Dijous á 19 de Febrer 1654, en Dietari apar que se tingué Concell de cent, per tractar de algunas Carnicerías que no eren de la present Ciutat.

A 4 de Setembre 1654, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per una Viuda de Carnicer, en orde â poder exercir lo Ofici de son marit, y á 21 de Noembre en Concell de 36 se tracta lo mateix.

En un Registre de Verbals que comensa en 1655, que es post diem 18 Noembre 1655, se troba un vot dels Advocats, en orde al tallar la Inquisició tres moltons cada dia, y un Tossino cada semmana.

A 31 de Maig 1655, los Concellers deliberaren baix pena de privació de sos Oficis que los Carnicers no poguessen tallar en las Taulas de moltó que son de la Ciutat, altres Carns de particulars.

A 10 de Juny 1655, los Concellers deliberaren que lo salari del Carnicer sie 40 ₰ cada Semmana.

A 16 de Febrer 1656, en Concell de 36 se tracta á cerca de que los Carnicers no volían examinar á un fadrí de son Ofici per passarlo Mestre.

A 29 de Abril 1656, en Concell de cent se tracta de ajustar ab los qui governan las Armas, que no tingan Carnicerías.

A 10 de Abiil 1657, lo Clavari penyorá â Barthomeu Anglada Baster per que compraba Carn de la Carnicería dels Inquisidors, y á 19 de Juny foren venudas las penyoras, que

era unas Balanças, ab son Canastró en lo Encant publich per 5 ₶ ß de pena que era caygut per comprar en dita Carnicería, y lo mateix die es altre penyorament fet per dita raho de comprar Carn en dita Carnicería â Guillem Vergès penyorat en un anell de or, y venut tot al Encant per la Guarda Real, com tot apar en lo Llibre de la Guarda sots dita diada.

A 22 de Abril 1657, lo Mag.[ch] Clavari de la present Ciutat feu aprehensió de 250 Ovellas, y anyells que eran de Jaume Lloran Negociant per esser caygudas en frau, per trobarlas dit Clavari pasturant â la partió de St Gervasi dins lo Territori de Barcelona, les quals per dit Clavari foren encomanadas â la Guarda Real de les penyoras, com es de veurer en lo manual de la present Ciutat, y dita aprehensió fonch feta, per contrafer â las Cridas per la present Ciutat fetas publicar, y Ordinacions per ella fetas â cerca de que ningun Bestiar sino lo de la Ciutat puga pasturar dins lo Territori, ê apres de manament de dit Clavari à 28 del mateix foren venuts â Miquel Cabanyes Adroguer per preu de 600 ₶ ß com consta en lo llibre de la Guarda Real sots dita diada.

A 12 de Maig 1657, en Concell se tracta de no permetrer que los Ciutadans vagen á comprar la Carn en la Carnicería de la Inquisició, y â 25 se tracta del mateix, y á 26 en Dietari apar que fou presentada per part dels Concellers una Suplica als PP. Inquisidors sobre dit fet.

A 1 de Mars 1658, en Concell de cent se tracta de la Carnicería del molí de la Polvora, y à 31 de Juliol 1660 en Concell se tracta lo mateix, y à 3, 4, y 27 de Janer 1661, en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 23 de Maig 1658, en Concell se tracta de enderrocar una Carnicería novament construhida al Clot, y à 4 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Juliol en Concell de cent se tracta si se adobará, y arrendará dita Carnicería, y á 24 de dits mes de Maig y any 1658, los Consellers Cap, y ters acompanyats del Clavari, Síndich, y altres Oficials, se conferiren en lo Clot de la mel, y en virtut del Privilegi te la Ciutat de enderrocar Carnicerías en lo Territori de Barcelona, enderrocaren la sobre dita Carnicería que havía erigida lo Rector, y Obrers de la Parroquia de St Martí, devant la que allí te la Ciutat prop los Molins. Es lo acte en lo manual de dit any sots dita jornada de 24.

Dimars á 23 de Desembre 1659, en Dietari apar que se tingué Concell de cent en lo qual se tracta de las llicencias que los Obrers acostuman donar als Ortolans, Pescateras, y altres.

A 19 de Maig 1660, en Concell de cent se tracta del dret te la Ciutat de tallar en las Carnicerías devant la Sala de las Armas, y devant St Agustí, y á 3 de Juliol en Concell de cent se tracta lo mateix, y del excés fet per lo Batlle General en ditas Carnicerías, y á 5 en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 25 de Juny 1660, en Concell se tracta de que ningu pot tallar, ni fer tallar Carn dins la Ciutat, ni en son districte pera vendrer sino es lo Arrendatari, y á 3 de Juliol en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 5, y 27 en Concell de cent se tracta lo mateix.

Diumenge â 4 de Juliol 1660, en Dietari se troba una Embaxada feta per los Concellers al Sor Virrey, â cerca de las Carnicerías de dins, y fora la Ciutat.

A 31 de Mars 1661, en Concell de 36 se tracta de suspendrer las Ordinacions disposants no poderse tallar dos especies de Carn en una mateixa Taula, y á 8 de Abril en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 23 de Abril 1661, en Concell de cent se tracta dels molts danys reb la Ciutat, per raho de las Carnicerías dels recons.

A 26 de Abril 1661, en Concell se tracta dels abusos se fan permetentse tallar Carn en la Carnicería del Hospital del Rey.

A 29 de Abril 1661, en Concell se tracta de donar remey als danys que causan las Carnicerías del Molí de la Polvora; de la Mar, y demes recons, y á 21 de Maig en Concell de cent se troba una Carta escrita per Sa Mag.[t] per lo Informe de ditas Carnicerías, y á 25 en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Juny en Concell se tracta lo mateix.

A 30 de Abril 1661, en Concell se tracta de las franquesas de Carns de las personas Ecclesiasticas, y â 4 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

A 9 de Agost 1661, en Concell se tracta de que los Carnicers no pugan tallar Carn de Basileu baix la pena de ser privats de obtenir en ningun temps Taula de la present Ciutat, ni tallar en ninguna de ellas.

A 18 de Octubre 1661, en Concell de cent se troba una Carta escrita per lo Sor Governador, en orde â tancar las Carnicerías que te en la present Ciutat, y á 30 en Concell de cent

se tracta lo mateix, y á 5, y 7 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

Diumenge â 30 de Octubre 1661, en Dietari apar que se tingue Concell de cent, en lo qual se tracta de algunas pretencions que lo Governador de la Plassa tenía, de pesar algunas Carnicerías, y altres cosas en los Quartels de esta Ciutat, y á 3 de Noembre se troba una Embaxada feta al Virrey per los Consellers.

A 24 de Janer 1662, en Concell de cent se tracta de certa aprehensió de Tossinos, que segons se deya, se havían de tallar en las Carnicerías del Ill.e Capítol de esta Ciutat, feta per lo Mostassaf y â 3 de Febrer en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 18 de Febrer 1662, en Concell se tracta de fer los Corrals fora lo Portal del Angel, y â 22 de Mars en Concell se tracta lo mateix.

A 27 de Febrer 1662, en Concell se tracta de extinguir las Carnicerías dels PP. Inquisidors, y del Portant veus de Gen.l Governador en lo present Principat.

Disapte â 6 de Maig 1662, en Dietari apar que se tingué Concell de cent â cerca la Contenció era entre lo Clavari de la Ciutat, y lo Ill.re Capítol, per haver presos dit Clavari 800 moltons ques deya eren de dit Capítol, y â 9, 10, y 11 se tracta del mateix, y â 11, 12, 13, 15, 17, 27, y 31 de dit mes de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 4, 5, y 20 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y â 13 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y à 12 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

A 9 de Setembre 1662, en lo manual se troba una requesta presentada als Concellers en justificació de que los Nobles Conjuges Pinós, y Rocabertí podían fer tallar Carn en sas Carnicerías, y â 11 se troba altre requesta, y â 12, en Concell de cent se tracta de la Causa aportave la present Ciutat per raho de ditas Carnicerías, ditas den Sors, y â 4 de Juliol 1664, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 6 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y â 12, y 13 en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 19 de Maig 1665, en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Juny en Concell se tracta lo mateix.

A 9 de Octubre 1662, en Concell de cent se tracta de una aprehensió de moltons de la Ciutat feta en Hostalrich.

Dilluns á 21 y 24 de Noembre 1662, en Dietari apar que fou firmada la Concordia entre la Ciutat, y lo Ill.^{re} Capítol de la Seu, tant en orde â la Carnicería de dit Capítol, com en altres diferents cosas, la qual Concordia se troba en lo manual en dit die 24, y â 22 de Juny 1671, en lo manual se troba altre acte en seguida de dita Concordia.

A 18 de Juny 1663, en Concell se troba una relació feta per lo Síndich de la Ciutat en orde als Carnicers per lo tallar anyells en las Taulas del moltó.

A 7 de Juliol 1663, en Concell de cent se troba una Informació per la pretenció que te la Ciutat que Sa Mag.^{t} mane llevar las Carnicerías del Molí de la Polvora, y de Mar, que novament se son introduidas en lo Territori de esta Ciutat.

A 28 de Agost 1663, en Concell apar que fou ordenat als Proms de la Confraría dels Carnicers no deixassen tallar en las Taulas semmaneras sino es los Carnicers ques trobarían semmaners, tallant aquells personalment, y no altri per ells, sino es en cas de llegítim impediment, çots pena de 10 ℔ ß.

A 20 de Febrer 1664, en lo manual se troba lo acte de Venda de una Taula de Carnicería en la major, feta per los germans Roig Carnicers â favor de la Ciutat.

A 4 de Agost 1664, en Concell se tracta de poder tallar Carn de Crestat, y ovella en la Carnicería del Clot propria de la Ciutat, y aquí se veu que la Ciutat paga lo gasto de las portas, y finestra de dita Carnicería.

A 26 de Febrer 1665, en Concell se tracta de pagar los lloguers de las Taulas, ó Pilons de tallar Carn, propris del Convent de Pedralbes â raho de 5 ℔ ß per quiscun, y á 12 de Juny 1666 foren deliberadas pagar 75 ℔ ß per dita raho.

A 6 de Maig 1665, en Concell se troba un memorial dels lloguers de las Taulas, ó Carnicerías que ha de pagar la present Ciutat als Amos de qui son ditas Taulas, ô llochs, y á 9 de Setembre en Concell se tracta lo mateix.

A 19 de Agost 1665, en Concell de 36 se tracta de que los Carnicers degan donar lo just pes en las pesadas que fan.

A 16 de Noembre 1665, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Carnicers, en orde â procurar un Estatut, prohibint â qualsevol mestre Carnicer de esta Ciutat comprar, ni vendrer Taulas, ô facultat de tallar ningun genero de Carns per si, ni per interposada persona.

A 17 de Juny 1667, en Concell de cent se tracta de extinguir la Carnicería situada junt lo moll, y â 22, y 29 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y â 2 de Janer 1668, en Concell se tracta lo mateix, y á 22, y 23 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y â 4, y 30 de Abril en Consell se tracta lo mateix, y â 12, 26, y 27 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 11 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y â 21, y 23 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y â 7 y 17 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y â 11 de Abril 1670, en Concell se tracta lo mateix, y â 28 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 12 de Octubre 1667, en Concell de cent se tracta de la Carnicería del molí de la Polvora, y â 16, 18, 24, y 29 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 17, y 22 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y â 22 de Febrer 1668, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 30 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 12 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 21, y 23 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 7 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 11, y 25 de Abril 1670 en Concell se tracta lo mateix, y â 16 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix.

Disapte â 28 de Abril, y 12 de Maig 1668, en Dietari se tracta de demolir una Carnicería quey havía en la Platja de mar, y â 27 de dit mes de Maig se llegí en Concell de cent una Carta de la Reyna en orde â dit fet, y á 4 de Juny se troba una Embaixada feta per la Ciutat al S.or Virrey, y á 8 de Octubre 1696 se tracta del mateix.

A 12 de Maig 1668, en Concell de cent se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Pescadors, en orde al aument del dret del Peix.

A 23 de Maig 1671, en Concell de cent se tracta de un penyorament fet en los Escorxadors de la Canonja.

A 16 de Octubre 1671, en Concell de cent se tracta de la pretenció tenen los Conjuges Pinós, y Rocabertí de poder fer tallar Carn en sa Carnicería.

A 23 de Febrer 1672, en lo manual se troba un acte de Penyorament de Carns que aportaban de la Carnicería de Sarriá sens denunciarla, y pagar lo dret, y estar prohibit lo entrarla.

A 8 de Juliol 1672, en Concell de cent se tracta de la Carnicería de S.t Martí.

A 28 de Noembre 1673, en Concell de cent se tracta del Conveni, y ajust fet per raho de la Carnicería del molí de la Polvora, y á 5, 20, y 30 de Desembre en Concell se tracta del mateix, y á 3, y 7 de Janer 1674, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 28 de Juliol en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 11 de Agost en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 17 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 26 de Noembre 1674, foren deliberadas pagar 110 ℔ ß per lo valor de la Barraca de mar ahont era la Carnicería.

A 28 de Noembre 1675, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Carnicers, en orde al que deuen pagar per son Examen los que voldran ser mestres de dita Confraría.

A 28 de Noembre 1675, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per las Patronas, y Pescadors, en orde â certas Ordinacions de sa Confraría.

A 9 de Juny 1676, Informació rebuda â instancia del Síndich de la Ciudad devant lo Ex.^{m} Sor Capitá General, en raho de la Carnicería de Sta Anna. Diversorum 7.us fol. 490.

A 12 de Juny 1676, en Concell de cent se tracta de extinguir las Carnicerías de recó.

A 1 de Juliol 1676, en Concell de cent se tracta de la Carnicería de Sta Anna, y â 4, y 8 en Concell se tracta lo mateix, y á 29 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y â 4 y 23 de Setembre en Concell de cent se tracta del mateix.

A 29 de Agost 1676, Concordia entre la Ciutat de Barcelona, y lo Capítol de Sta Ana, en raho de la Carnicería de dit Capítol. Diversorum 7.us fol. 512, la que tambe se troba en lo manual y en la mateixa diada.

A 19 de Octubre 1676, en Concell de 36 se tracta de que los Carnicers no pugan ser penyorats fins que falte un diner en la pesada, y â 8 de Abril 1677, en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 24 de Noembre 1676, foren deliberadas pagar 40 ℔ ß per lo Preu fet de fer un Rech en lo Arenal des del Baluart de Llevant à la mar, á efecte que per dit Rech discorregués la aygua del Rech Condal que vá per dintre lo Vall, y lo mateix die foren deliberadas pagar 33 ℔ ß per la Entrada de un Establiment fet per la Batllía General â la present Ciutat de poder

tenir lo Empriu de rentar, y netejar las tripas dels Bestiars de la Ciutat en lo dit Rech â cens de 2 ℔ annuals; lo un per lo cens, y lo altre per la Amortizació, y â 31 de Juliol 1682 en Concell se tracta lo mateix.

A 8 de Febrer 1677, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría de S.t Pere dels Pescadors, en orde â sas Ordinacions, y á 8 de Abril en Concell de 36 se tracta lo mateix.

A 8 de Abril, y 1 de Juny 1677, en Concell de cent se tracta de donar salari al Carnicer que talla en la Carnicería de S.ta Ana, y axí mateix â altres set Carnicers, per haverse aumentat lo numero de las Taulas, y á 2 de Juliol en Concell se tracta lo mateix.

A 12 de Octubre 1677, en Registre de Obrería apar que los Obrers concediren llicencia al Ill.re Capítol de la Seu de esta Ciutat, pera fer, y construhir un Empostissat de fusta clavat â la paret ab golfos de ferro sobre la finestra, y porta de la Carnicería de dit Ill.re Capítol.

En lo any 1680, y 1681, se troban diferents deliberacions, y memorials en orde â las questions tenía la Ciutat contra los Inquisidors, per raho de la Carnicería, y â 21 de Abril 1680, en lo manual se troba una relació feta per las personas anomenadas per la Ciutat en orde â dit fet.

A 17 de Febrer 1680, Informació rebuda devant lo Veguer â instancia del Síndich per raho de la Carnicería del Capítol de Barcelona. Diversorum 7.us fol. 529.

Dimars â 27 de Febrer 1680, en Dietari apar que los PP. Inquisidors feren embaxada â la Ciutat, â cerca la Carnicería de la Inquisició, y á 28 es la resposta, y â 17 de Abril se troba altre Embaxada, y á 18 la resposta, y á 21 se tracta del mateix, y á 23 se troba una relació fahent per assò, y á 27 se troba altre Embaxada feta per la Ciutat al S.or Virrey.

A 1 de Mars 1680, en Concell de cent se tracta dels Excessos se fan en las Carnicerías de la Canonja, y de la Inquisició, y á 2, 11, 14, 29, y 30, en Concell se tracta lo mateix, y á 6, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, y 30 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 2, 6, 10. 14, 15, de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 1, 2, de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 31 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Noembre en Concell se tracta lo mateix,

y á 7, 13, y 17 de Janer 1681, en Concell se tracta lo mateix, y á 11, 14, 15, 18, y 27 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 5, y 7, de Mars en Concell se tracta lo mateix.

A 13 de Abril 1680, en Concell se tracta de ferse en las Carnicerías un puesto ahont pogues estar retirada, y recullida la Carn que nos pot despedir lo mateix die.

A 21 de Abril 1680, en lo manual se troba un acte fahent per la Carnicería de la Inquisició, en orde â la Carn que pot tallar lo S.t Tribunal.

A 11 de Octubre 1680, en Concell de cent se tracta de la Carnicería dels Conjuges Pinós, y Rocabertí, y â 23 de Setembre 1683 en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 29 de Noembre 1680, en Concell de 36, se tracta dels Examens dels Carnicers, y que lo numero dels Individuos sie fins en 50.

A 17 de Juny 1681, en Concell se tracta de la Carnicería de la Parroquia de S.t Andreu de Palomar.

A 9 de Setembre 1681, en Concell se tracta de recondir las Banyas del Bestiar se mata en los Escorxadors, y á 12 en Concell se tracta lo mateix, y á 31 de Juliol 1682, en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Setembre 1703 en Concell se tracta lo mateix.

A 10 de Mars 1682, en Concell se troba una Suplicació donada per los mestres Corders de Viola, en orde â que los Arrendataris de las robas de caps, peus, y budells de corda, no pugan vendrer dits budells â ninguna altre persona sino es â dits Corders de Viola, y â 20 en Concell se tracta lo mateix, y aquí se troba altre Suplicació donada per los dits mestres Corders de Viola.

A 31 de Juliol 1682, fou deliberat ferse una Sinia en los Escorxadors per la limpiesa de estos, y á 4 de Setembre foren deliberadas pagar 100 ℔ ♁ á bon compte del Preu fet de dita Obra, y á 8 de Octubre foren deliberadas pagar 110 ℔ ♁ per la fabrica de dita Sinia, y â 14 de Agost de dit any en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la Obra de dita Sinia.

A 7 de Setembre 1682, en Concell se tracta de la Carnicería del Hospitalet.

A 17 de Octubre 1682, fou deliberat que en cada una de las dos Carnicerías, hi hage dos Taulas Semmaneras per tallar Carn los días quaresmals.

Dimecres á 9 de Desembre 1682, en Dietari apar que lo Capítol feu Embaxada â la Ciutat, per raho de una presa de moltons feu lo Mostassaf al Carnicer de dit Capítol.

Disapte â 12 de Juny 1683, en Dietari se tracta de unas Carnicerías de que pretenía serne Duenyo la Casa de Pinós, y á 28 de Juliol se troba una Carta del Rey, en orde â ditas Carnicerías.

A 13 de Mars 1685, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Carnicers, en orde al poder tenir Taula las Viudas de Confrares de dita Confraría, y á 10 de Abril en Concell de 36, se tracta lo mateix.

A 28 de Abril 1685, en Concell de cent se tracta de mudar la Carnicería de Ovella ques trobava en la Plassa nova, al cap del Carrer de la Palla, y posarla sota la Taulada que es en la mateixa Plassa, contra la paret del Palacio del S.or Bisbe, la qual paret es propria de la Ciutat, com ho manifestan las Armas, y â 19 de Maig en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 5 de Juliol 1685, en Concell se tracta de las dos Taulas de Carnicería ques troban devant Palacio, per tallar Carns de Crestat.

A 7 de Juliol 1685, en Concell se tracta de la Sentencia favorable â la Ciutat, en orde â la Carnicería del Clero.

A 3 de Octubre 1685, en Concell se tracta de las Carnicerías de María de Pinós y Rocabertí, y á 20 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 2 de Mars 1686, en Concell se tracta lo mateix, y á 5, y 13 en Concell se tracta lo mateix.

A 4 de Setembre 1686, en Concell se tracta dels Excessos se cometen en la Carnicería de la Canonja.

A 26 de Febrer 1687, en Concell de cent se tracta â cerca una Causa se aportaba en la R.l Aud[ienci].a, per raho que en la Carnicería de Sans se venía Pa, y Ví.

A 9 de Juliol 1687, en Concell se tracta de enterrar en lo Canyet la Carn de Basileu se mata en los Escorxadors.

A 9 de Juliol 1687, en Concell se tracta de las Taulas per tallar Carn que la Ciutat te llogadas â diferents particulars.

A 24 de Octubre 1687, foren deliberadas pagar 200 ℔ ₰ als Proms de la Confraría de Carnicers, per las pencions dels Censos de las Taulas de tallar Carn.

A 7 de Febrer 1688, en Concell se tracta de impedir als

Carnicers de fora Ciutat, que no entren Carns per als Ciutadans particulars de esta Ciutat.

A 26 de Noembre 1688, en Concell se tracta sobre la disposició en orde â la Administració dels Escorxadors.

A 22 de Janer 1691, en Concell se tracta de que un remat de Bestiar dels S.^{ors} Inquisidors pasturaba las Erbas que te la Ciutat en son Terme, y Territori per son Bestiar de tall.

A 29 de Abril 1691, en Concell se tracta de la Carnicería que los monjos de S.^{tas} Creus pretenían poder tenir en la Casa de St Bernat, situada en la Riera de St Joan.

A 10 de Noembre 1691, en Concell se tracta dels Censos fa la Ciutat â la Batllía General, per raho dels Pilons de tallar Carn situats en la Rambla, y en la Carnicería major, y á 23 en Concell se tracta lo mateix.

A 28 de Mars 1692, en Concell se tracta de fer Corrals per lo Bestiar Boví, y â 9 de Abril en Concell se tracta lo mateix.

Dimecres á 26 de Agost 1692, en Dietari apar que lo Conceller ters aná â la Inquisició pera regoneixer la Carnicería hi ha dins lo Pati de son Palacio per haverse tingut noticia, que en dita Carnicería se feyen excessos tallant mes moltons dels tres sels dona de franquesa cada dia de Carn, y â 27, se tracta lo mateix, y â 3 de Setembre lo mateix.

A 30 de Noembre 1692, en Concell de cent se tracta de la Carnicería, ô provisió de la Carn pretenían los Adm[inistrad].^{ors} de la Confraternitat del Clero de esta Ciutat, per lo abast dels Particulars de dita Confraternitat.

A 25 de Abril 1693, lo Concell de cent deliberá donar una lliura de Carn cada dia als PP. Caputxins de Sarriá.

A 24 de Febrer 1696, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Pescadors, sobre los prejudicis, y gastos tenen en la Compra dels arreus pera pescar.

A 24 de Febrer 1696, en Concell de 36 se tracta que los Pescadors tingan obligació de netejar lo Peix se ven en la Pescatería, çots pena de 5 ℔ ₰.

A 13 de Mars 1697, en Concell de 36 se troba una Suplicació donada per la Confraría dels Pescadors, en orde als Venedors, y Venedoras de Pesca salada.

A 30 de Abril 1697, en Concell de 36 se tracta en orde â la disposició, y expedient se podía pendrer per la major provisió del Peix fresch en esta Ciutat.

A 1 de Juny 1697, fou deliberat que se dirruhissen los Corrals que te la Ciutat fora lo Portal del Angel, y á 23 de Desembre 1698, fou deliberat rehedificarlos, y á 17 de Janer 1699, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 3 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 21 y 23 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y â 2, 13, y 17 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 18 en lo manual se troba lo acte de Preu fet de dita rehedificació, y lo mateix die 18 en lo Concell se tracta lo mateix, y á 24 en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y en lo mateix die 24, y á 31, en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y â 18 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Janer 1700 en Concell se tracta lo mateix, y á 26 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 17 de Janer 1707, en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 20 de Abril 1708 en Concell se tracta lo mateix, y á 24 en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y lo mateix die 24 en Concell se tracta lo mateix, y á 16 de Juny en lo manual se troba altre acte de Preu fet, y lo mateix die 16, y á 18 en Concell se tracta lo mateix, y á 7, 12, y 28 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 22, y 28 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 21, y 22 de Abril 1709, en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 6 en lo manual se troban altres actes de Preu fet, y lo mateix die 6 en lo Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Janer 1710, en Concell se tracta lo mateix, y á 7 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

Dimecres á 21 de Maig 1698, en Dietari apar que lo Capítol feu Embaxada â la Ciutat, â cerca la Carnicería de la Canonja.

A 13 de Juliol 1699, en Concell se tracta en orde al redres sobre lo pagar los lloguers, ó Censos dels Pilons de tallar Carn.

A 1 de Octubre 1700, en Concell de cent se tracta en orde â pescar ab Ganguils, y á 2, en Dietari apar que se feu Embaxada al Virrey â cerca del Privilegi obtengut per la Confraría dels Pescadors pera pescar ab Ganguil privativament â qual-

sevol altre, y á 7 de Maig 1701, en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Noembre 1702, en Concell se tracta lo mateix.

Divendres á 17 de Noembre 1702, en Dietari apar que se feu nominació de Carnicer del Hospital Genl de Sta Creu.

A 8 de Janer 1704, lo Concell de 36 deliberá que los Matadors de Tossinos no pugan estar en la Plassa dels Tossinos, sino en la Pescatería.

A 15 de Maig 1704, en Concell se tracta de adossarse la Ciutat las Carnicerías circumvehinas.

A 17 de Maig 1704, en Concell se tracta sobre lo pretés per los Convents de la present Ciutat, de no poderlos impedir la Ciutat la provisió de Carn, y neu, fentla entrar per lo sustento dels Religiosos.

A 22 de Juliol 1704, en Concell de cent se tracta de la venda de la Carnicería del Hospitalet.

A 24 de Noembre 1708, en Concell se tracta de la Carnicería de Sta María, y paret mitgera de Ramoneda.

Dimars á 30 de Abril 1709, en Dietari se troba una representació feta per la Ciutat á S. Mag.[t], en orde à la pretenció tenían los Proms, y Confrares de la Confraría de St Miquel dels Carnicers.

A 27 de Abril 1710, foren deliberadas pagar 16 ₶ 4 ℔ per una Capelleta de fusta pintada per posar dins los Escorxadors del moltó.

A 21 de Janer 1437, Establiment de Carnicerías del Batlle General á Violant de Sos, devant de la Reyna. Diversorum 5.[us], fol. 177.

A 29, y 31 de Desembre, y 3 de Janer 1465, Concells de 32, sobre lo Establiment fet per lo Batlle General, de la Carnicería çots les graus de la Duana.

Dimecres â 15 de Noembre 1469, en Dietari apar que per los Consellers ê Concell de 32, fou elet en Joan Martí Argenter, en tenir, ê regir lo libre de la Pescatería, â beneplacit de la Ciutat.

Disapte â 1ˋde Agost 1478, en Dietari apar que fou feta, ê fermada certa Capitulació entre la Ciutat, y lo Clero, ab la qual lo Clero se obliga pagar Imposició de Carn, ê apres sien restituhits. Aquesta Concordia se trobará en un Procés de quart ab cubertas de pergamí, baga, y botó dels Indivisibles. Es autentich en lo Armari 13 de la Escrivanía major.

Dijous á 1 de Juliol 1479, en Dietari apar se tench Concell de cent, ab lo qual foren imposats los drets del diner de la Carn, ê del Ví, ê Venema per pagar les despeses qui son fetes per causa de la Sepultura del S.or Rey, ê del Síndich, ê de Correus, ê del Argent, ê altres despeses fahedores per causa de la Venguda del S.or Rey en Ferrando fill primogenit del dit Senyor, y â 4 se comensaren cullir los dits drets.

A 18 de Desembre 1488, Conclusio Regij Concilij continuata in libro Conclusionum Regij Concilij in Regio Archivo recondito annorum 1489, 1490, 1491, et 1492, quod Civitas Barcinonæ potest imponere impositiones super Carnibus quæ venduntur in Parroquijs S.ti Baudilij de Lupricato, de Bitulona, de Sarriano, de Hospitaleto Territorij Barcinonæ. Diversorum 7.us fol. 396.

A 19 de Janer 1497, Concell Ordinari sobre lo Establiment demanat de la Carnicería de Moncada.

Diumenge â 19 de Abril 1500, en Dietari apar que un mosso del Algutsir de la S.ta Inquisició cavalcant en una mula del dit Algutsir entrá per lo Portal del Angel aportant amagat, ô cubert un Corter de moltó quasi tres lliuras, metent, y aportant aquell de fora de la present Ciutat, lo qual regonegut, ê scorcollat per un Portaler del dit Portal, ê trobat lo dit corter de Carn fahent son ofici de Portaler, ê interrogat lo dit mosso de qui era, ê sabent, ê coneixent lo dit Algutsir esser persona layca, ê qui tenía muller en la present Ciutat, lavá la dita Carn al dit mosso, ê per lo semblant la mula en que cavalcava per lo ban, ê pena en que eren incorreguts, ê dita mula, ê Carn mes en una Casa del Veynat per ço que fos guardat, majorment que ell dit Portaler ere a solas en la guardia del dit Portal, de hont se seguí que poch apres lo dit Algutsir vingué al dit Portal, ê ab molta sobargaría de paraulas demaná al dit Portaler la dita mula, ê Carn, ê encara lançant la ma furiosament sobre aquell, dientli lo posaría en lo Carcer tenentlo aferrat, de hont li fou respost per lo dit Portaler, que ell havía fet [bé], ê degudament son ofici, per lo que ab sagrament, ê homenatge ere obligat al S.or Rey ê Clavari, en tant que ultra moltes paraules que dit Algutsir despés ab forsa pres de Sagrament lo dit Portaler, demanant, ê volent saber ahont eren la dita mula, ê Carn, lo qual Portaler jatsíe li hagues dit que la mula, ê Carn eren â Casa del Clavari forçat per lo dit Algut-

sir per lo dit jurament li dix la dita mula, ê Carn eren en la Casa del Porter del S.or Rey, que tenía sa Casa molt prop del dit Portal, ê axí feu obrir aquella, ê sens darne altre raho, pres la dita mula, ê Carn, ê liurantho al dit mosso, sen anaren, ê portantsen la dita Carn, ê menantsen la mula, de ques seguí que fet lo dit Ultratge, ê sabent â resistencia, de continent per lo dit Portaler totes coses foren denunciades al dit Clavari, ê als Consellers, los quals certificats, ê sabuda la veritat de totes les dites coses, considerant tanta novitat, essent al Ofici â la Seu ensemps ab lo Ill.re Locthinent, al qual per lo semblant notificaren, ê manifestaren tot lo que ere estat seguit, de continent apres menjar ajustaren Prohomens, ê axí mateix feren estar junt lo Concell de 36, ê estant axí, ê volentse aconsellar sobre les dites coses, ê metre per execució la deliberació del dit Concell; lo Rev.t Inquisidor sentint les dites coses stant molt enujat del modo, ê practica que lo dit Algutsir havía tingut, tramés á dit als dits Consellers quant estave anujat segons es dit, ê perço ell metía en ma, ê poder del dit Clavari la dita mula, ê la Carn, axí com de fet mes aquella per quen fessen altre voluntat, ê la dita Ciutat fos satisfeta en son dret los dits Consellers practicant ab los dits Prohomens sobre los fets demunt dits deliberaren no procehir mes avant en lo dit fet, havent consideració que lo dit Rev.t Inquisidor estava tant anujat de les dites coses com agrament ho havía agut ab lo dit Algutsir, majorment que per haver mes en ma, ê poder del dit Clavari la dita mula, ê Carn paría la dita Ciutat ere reintegrada, ê axí dits Consellers, ê Prohomens, ê Consell se desplegaren, la dita Carn fou donada de continent per lo dit Clavari als Portalers del dit Portal del Angel, stant la dita mula per alguns dies en son poder â pregaries, ê intervenció del Pabordre Sans, ê de altres, lo dit Clavari ha feta aquella gracia que per son Ofici ha pogut, ê li ha plagut fer, ê axí li son estats donats deu sous que son irremisibles, ê la dita mula es estada tornada.

A 2, 3, y 4 de Agost 1506, Concells Ordinari, y de Cent, per la fabrica de la Pescatería.

En los anys 1560, 1571, 1572, y 1584, Concells dats als Veguers, per que executen los Carnicers forans qui tenen mes de 70 Caps. Diversorum 3.us fol. 214.

A 24 de Mars 1604. Copia del Breu del Papa Clement VIII

dirigit al Bisbe de Barcelona, sobre las diferencias de la Ciutat ab lo Capítol de la Seu, sobre la Carnicería. Diversorum 4.us fol. 161.

A 19 de Octubre 1610, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer la Pescatería nova ab pilars.

A 9 de Juliol 1613, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer la Casa dels Budells pera fer Cordas de Viola.

A 25 de Maig 1615, Sentencia del Nuncio de Espanya, sobre certes excomunicacions del Oficial de Barcelona, contra certs Oficials de la Ciutat proferida, declarant que no eren excomunicats, ere sobre la Carnicería del Capítol. Diversorum 5.us fol. 79.

CAP. LXIIII.

PASTURATGES, HERBAS, Y STANYS.

19 de las Chalendas de Febrer 1325, los Consellers feren venda â dos anys del Joncar que la Ciutat per Concessió Real en lo Prat in Territorio Barcinonæ, es en manual de Pere Venrell Not[ari]. fol. 70.

En lo Semestre 26, de Miquel Aguilar, Clavari del any 1382, C[art].ª 21, se veu com la Ciutat te un Joncar â la Lacuna, de que lo Clavari rebía lo Loguer, y era dels Verguers.

A 25 de Abril 1397, en Consell de cent fou dada Suplicació dels Terratinents del Stany de Port, y fou deliberat que fos scurat, y eletas personas qui tatxen las despesas.

A 25 de Abril 1408, lo Consell delibera fossen pagades les despeses dels Pasturatges dels Prats de Lobregat.

A 3 de Desembre 1445, los Consellers scriuen â la Reyna, y al Bisbe de Leyda Canceller, ô sería Vice Canceller, querellantse del Stabliment fet per lo Batlle Genl â Pere Rosselló Carnicer de duas Carnicerías que havía construhidas en esta Ciutat devant la Casa hont se venen los draps de lana en dany de la Ciutat, y dels hereters.

A 25 de Abril 1457, Consell de cent sobre lo fet dels Prats, herbatges, y pasturas de la Ciutat.

A 22 de Mars 1469, Jaume Martí Not[ari]. qui tenía carrech del Stany de Port presta caució que sempre que la aygua arribas á la fita de Pedra que era posada ab las armas de la Ciutat, obriría la boca del Stany, per que la aygua corregues â mar.

A 6 de Juliol 1470, havent ofert Benet Vidal relotger fer certa artellaría per exeugar lo Stany de Port â despesa sua, lo provehiren del Offici de exeugar lo dit Port.

A 28 de Abril 1488, protesta del Síndich contra lo Stabliment que lo Rey D.ⁿ Joan havía fet â Gabriel Porraça de las terras hermas de la marina del Speró de Levant fins al Pont trencat.

A 8, y 16 de Juny 1490, relació en Consell de com havían fet mollons dels Pasturatges, yls havían revocats.

A 19 de Febrer 1540, se visuraren las Terras, y Emprius de la Ciutat.

A 27 de Febrer 1549, Ordinació que los Terratinents del Prat â ses costas fassan sequias, y Corredoras, y ponts.

A 13 de Maig 1576, apoca de 3 ℔ ₰ feta al Carnicer del Clot per lo ban del demasiat bestiar que tenía en les Pastures del Territori.

A 18 de Agost 1578, perque los Guardians del Territori feyen grans oppressions al Arrendador per las talas de son bestiar, perço presta caució devant Consellers, y ells fan provisió, y la intiman als Guardians per que nol penyoren. Sunt hæc omnia in Regestro Sententiarum Verbalium.

A 30 de Agost 1584, los Consellers ordenaren als Obrers anassen al Prat, y visurassen, y designassen las terras ab experts, conforme las Ordinacions del any 1555.

A 2 de Noembre 1606, se tracta de comprar la Quadra del Fonollar pera Pasturas, y deliberan no conve.

A 10 de Desembre 1614, memorial en dret en raho de certs moltons apresos per lo Clavari per que pasturaven lo Territori de la Ciudad, jatsíe que dos Canonges pretenían eren del Capítol, est in regestro deliberationum.

A 30 de Juny 1615, ab deliberació de 210 ℔ 4 ₰ 2, se mostra que Vicens Cabanyes de qui eren dits moltons, pagá 10 ℔ ₰ per lo ban.

A 10, y 14 Octubre 1626, en Dietari debats sobre pasturar un remat de bestiar â la Torre de M.ʳ Regas, y â 19 de Setembre 1627, en dit Dietari debat sobre lo mateix.

A 16 de Juliol 1628, en Registre de Cridas fol. 36, Cridas acerca las Pasturas.

A 16 de Juliol 1629, en Registre de Cridas fol. 165, Cridas â cerca de las Pasturas, y bestiars.

A 16 de Juliol 1632, en Registre de Cridas fol. 165, Crida ab la qual se mana que per provisió de las Carnicerías foranas nos pugan tenir sino 70 Caps de bestiar per quiscuna.

A 29 de Octubre 1635, Concordia entre la present Ciutat, y Joseph Vendrell â cerca de terras que la Ciutat pretenía eren de Pasturatge, que eren sota lo Mas Bergalló a la marina à la part de llevant, y de nou Taulas de Carnicería a la major que eren de Bergalló, cedint en favor de la Ciutat las taulas, y en favor de dit Vendrell las terras, com en la Concordia en lo manual.

A 24 de Mars 1640, lo Consell de cent delibera fitar las Pasturas posant mollons ab las armas de la Ciutat.

A 3, y 4 de Mars 1643, en Concell de cent se tracta de fitar las herbas, y pasturas de la present Ciutat, y á 8 de Maig fou deliberat pagar 147 ₶ 2 ß 10 per lo gasto de ditas fitas.

A 17 de Noembre 1644, en Concell de cent se tracta de renovar las fitas de las herbas, y pasturas del Bestiar de la present Ciutat.

A 5 de Juliol 1645, en Concell se troba que la Ciutat seguía dos Causas per raho de las Pasturas de las herbas de la Ciutat que te en las terras del Prat, y á 20 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 28 de Noembre los Consellers deliberaren pagar 30 ₶ ß per las Dietas del Regent la Veguería, y del Síndich de la Ciutat per anar en dita Parroquia del Prat pera fer certs manaments penals, y altres procehiments contra los Jurats de dita Parroquia, y â 1 de Setembre 1646, en Concell de cent se troba una relació en orde á ditas pasturas, y á 20 de Maig 1647, fou deliberat pagar 75 ₶ ß per lo Salari de la Sentencia de una de ditas causas, y â 4 de Juny en Concell se tracta de arrendar la Carnicería de la Parroquia de S.t Pere, y S.t Pau del Prat, attés lo gran benefici se considera ha de redundar à la present Ciutat per ocasió de tenir herbas per las pasturas del blat de la present Ciutat.

A 28 de Maig 1648, en Concell de cent se tracta de las pasturas del Bestiar de la Ciutat, les quals distan desde Mongat â Castelldefels.

A 30 de Juny 1648, en Concell se tracta de la Concordia, y lo Arrendament firmat per la Ciutat als Jurats del Hospitalet, sobre las herbas, ô pasturas del Bestiar de la Ciutat, y á 3 de Juliol fou deliberat pagar 350 ₶ ß per dita raho.

A 13 de Setembre 1648, en Concell de cent se tracta de la Causa aporta la Ciutat contra diferents Terratinents del Prat, en orde â las pasturas que serveixen per lo Bestiar de la Ciutat, y á 25 de Juny 1650, foren deliberadas pagar 300 ₶ ₰ per la Visura fahedora en ditas Terras.

A 2 de Setembre 1649, en Concell se tracta de prohibir pescar peix en lo Estany.

A 29 de Desembre 1651, en Concell se tracta en orde als Privilegis te la Ciutat de las herbas, y pasturas del Bestiar de la Ciutat, y á 28 de Febrer de dit any en Concell de 36 se tracta del mateix, y á 4 de Mars en Consell se troba un Concell donat per los Concellers al Veguer de esta Ciutat, per raho de ditas pasturas.

A 16 de Juny 1654, los Concellers deliberaren comprar per aquest any las herbas del Prat, per servey, y sustento del Bestiar de la present Ciutat, y á 1 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

A 21, y 29 de Janer 1661, en Concell se tracta de una aprehensió de moltons de la Ciutat han fet los del Hospitalet, per raho de las pasturas.

A 9 de Noembre 1665, en Concell apar que se feu Enquesta Criminal contra M.º Hugo de Sanjoan Donsell, y son Majordom, per haver fet fer per dit Majordom aprehensió de un remat de Bestiar del Terme de Moncada Baronía de esta Ciutat, y de sa propria authoritat haverlo aportat, ô fet aportar â la Guarda de S.ᵗ Andreu de Palomar.

A 7 de Setembre 1666, en Concell se troba que foren pagadas certas quantitats per las herbas del Hospitalet, y del Prat, de que la Ciutat se valía per pasturar lo Bestiar.

A 12 de Setembre 1669, en Concell de cent se tracta de la queixa donada per los Concellers al S.ºʳ Virrey per raho de que los Bestiars de la Ciutat no poden pasturar en los Valls, y á 2 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 29 de Abril 1675, en Concell apar, que los dits Valls foren estimats per los Proms de la Confraría dels Hortolans, y á 3 de Octubre en Concell se tracta lo mateix.

Dijous á 3 de Octubre 1669, en Dietari se troba una Embaxada feta per la Ciutat al S.ºʳ Virrey, en orde â las Pasturas de la montanya de Monjuich.

A 11 de Abril 1670, en Concell de cent se tracta dels graves

danys se experimentan de amararse lo Canem en lo Estany de Port, y lo no buydar aquell, y á 8 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Agost 1676, en Concell se tracta lo mateix, y á 22 y 26 en Concell se tracta lo mateix, y á 23 y 25 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 29 de Agost 1677, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 4 de Setembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 30 de Noembre en Concell de 36 se tracta lo mateix, y á 19 de Agost 1679, en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 26 de Juny 1674, fou deliberat que en totas aquellas Terras de la marina â la part de Llevant desdels mollons, ô mojons fins â mar ques trobavan esser sembradas, y cultivadas, los Obrers de la Ciutat sen aporten tots los fruyts de ellas, y á 7 de Juliol en Concell se tracta lo mateix.

A 3 de Octubre 1675, en Concell se tracta del desman succehí en lo Baluart de S.ta Madrona, per ocasió del transit que lo Bestiar de la Ciutat volía fer per lo Vall de la Ciutat contra las murallas.

A 19 de Maig 1676, en lo manual se troban alguns actes de Visuras de las Terras que serveixen per pasturar lo Bestiar de la Ciutat â la part de Llevant, y á 30 de Mars 1678 en lo manual se troba altre semblant acte, y á 20 de Mars 1681, en lo manual se troba un manament fet per los Consellers en dita raho, y á 29 de Octubre 1692, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 13 de Octubre 1695, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 25 de Noembre 1696, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 30 de Noembre 1697, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 22 de Noembre 1698 en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 9 de Noembre 1699, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 28 de Noembre 1703 en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 20 de Noembre 1704, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 22 de Noembre 1706, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 28 de Noembre 1708, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 9 de Noembre 1709, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 21 de Noembre 1710 en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 8 de Octubre 1711 en lo manual se troba altre semblant acte de Visura.

A 9 de Noembre 1676, en Concell de cent se tracta del dret te la Ciutat, en orde á las herbas, y pasturas que serveixen per lo Bestiar de la Ciutat ab inserta de un memorial en dret, y á 26 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 17 de Janer 1677 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 5 de Abril en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 15 de Janer 1680, en Concell de cent se tracta de una aprehenció de moltons de la Ciutat, que pasturaven en Orta.

A 20 de Mars 1680, Visura de las Herbas per pasturar lo Bestiar de la Ciutat â la part de Ponent, y lo mateix die se despatxa un mandato â instancia del Síndich â la Parroquia de Cornellá, per que no impedescan las Pasturas al Bestiar de la Ciutat.

A 20 de Mars 1681, en lo manual se troba un manament fet al Sacramental de la Parroquia del Hospitalet, pera que no impedescan las pasturas al Bestiar de la Ciutat.

A 15 de Abril 1681, en Consell se tracta de las herbas, y pasturas del Hospitalet, y del Prat, y â 18, 26, y 29 en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Mars 1682, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 1 de Abril en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 7, y 16 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y â 9 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 29 de Octubre 1683, en Concell se tracta de pasturar lo Bestiar de la Ciutat en lo Terme del Perelló.

A 22 de Janer 1691, en Concell se tracta de que un remat de Bestiar dels S.ors Inquisidors pasturava las herbas que te la Ciutat en son Terme, y Territori per son Bestiar de tall, y á 23 en Concell se tracta lo mateix, y a 10 y 11 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 4, y 26 de Mars en Concell se tracta lo mateix.

A 28 de Noembre 1691, en Concell de cent se tracta de la Causa que aporta la present Ciutat contra la Universitat del Hospitalet, per raho de las Pasturas del Bestiar.

A 31 de Octubre 1692, en Concell se tracta de que en las Terras dels mollons en avall á la part de Ponent diferents havían construhit de nou, y fet Casas, en perjudici del dret que te la Ciutat de las herbas de ditas terras que son de dits mollons en avall envers mar per pasturar lo Bestiar.

A 2 de Juny 1699, en lo manual se troba un acte de Visura

de las Terras, y mollons que serveixen per pasturar lo Bestiar de la Ciutat á la part de Ponent, y â 17 de Maig 1702, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 28 de Maig 1705, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura, y á 18 de Maig 1711, en lo manual se troba altre semblant acte de Visura.

A 12 de Mars 1704, en Concell de cent se troba un memorial de las Causas tenía la Ciutat, y un resumen molt llarch del Procés de la Causa de la Ciutat contra diferents Terratinents de la Parroquia del Prat, en orde â las Pasturas.

A 19 de Setembre 1709, en Concell se tracta sobre lo suplicat per la Universitat de S.t Martí de Provensals, â cerca de amarar los Canems.

A 24 de Mars 1711, en Concell de cent se tracta de concordar las Causas ab los Terratinents del Prat, sobre las pasturas del Bestiar de la Ciutat.

A 24 de Setembre 1712, en Concell se tracta de fer lo Vall, ó Sequia per pasturar lo Bestiar Boví en lo Juncar de la part de Llevant, dellá la Granota, y lo mateix die en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la dita Obra.

En lany 1453, Proces authentich ab Ordinacions, y Privilegis, y Sentencia en raho de Pasturas. Diversorum 3.us fol. 176.

En lany 1493, Sentencia del Batlle General sobre Pasturas. Diversorum 3.us fol. 210.

A 15 de Desembre 1622, en Registre de Obrería apar que se feu Visura de las Terras de la Font den Alió, las quals serveixen per las Pasturas del Bestiar de la Ciutat.

En lo primer Llibre vert fol. 116, es la Venda feta per lo Rey â la Ciutat de Barcelona del Bovatge, Terratge, y herbatge, axí que poguessen peixer, ô pasturar en qualsevols llochs de Cathalunya.

CAP. LXV.

FONTS, Y ABEURADORS.

AL primer de Juliol 1351, difinició de Consellers al Administrador de les fonts del que li havía entregat per dita obra, ab ques mostra que desdel primer de Agost 1347, tro â S.t Andreu 1350, havía rebut del Clavari de la Ciutat, y dels Clergues, y dels Jueus per raho de dita obra 4033 ₶ 18 ℔ 11.

Dijous 22 de Octubre 1351, fou començat â derrocar Casas, y envans per ampliar la Plassa del blat vers la part del forn devant lo qual eran unas arcadas, y foren derruydas, y apres en lo loc hont era lo forn fou construhida la font, sive safareig de aygua ab canons.

A 6 de Desembre 1351, en poder de Jaume Ferrer Not[ari]. de Barcelona Bernat de Pla Curador del Pubill Bernat Cortés de Sarriá, per que los Consellers en virtut de R.l Privilegi se havían pres una aygua de font que era en las pertinencias del mas Cortes, alou de Pedralbes per aportarla à Barcelona, y havían promés pagarli per dita aygua 90 ₶ ℔, perço per dita quantitat absolgué difiní, y remeté lo dret de dita aygua â la Ciutat, reservantse la aygua de altre font que es en las pertinencias de dit mas, et qui hodie jam ingranat in domibus prædicti mansi Cortès.

A 20 de Juliol 1355, en poder de Simeon de Viura Not[ari]. pub[lich]. de Barcelona, Concordia entre lo Rev.t Vicari, y Capítol de la Seu de Barcelona de una, y Consellers de altre,

sobre lo fet de la ayga de les fonts que entra en Barcelona, ê deu destillar en la Plassa de S.t Jaume, ê de la Plassa quis deu fer de la Porta Bisbal, entro al forn dels archs, ê concordaren, que lo dit Capítol en ajuda de la Obra de la dita aygua, ê de la Obra de la dita Plassa degues donar graciosament, y absolre â la Ciutat, tot ço que havía de restituhir als Clergues per lo que havían contribuit en les imposicions de temps passat fins á 8 de Maig prop passat, y que degues dar, y pagar a la Ciutat 10000 ₰, y axí mateix, que per acreximent de la Plassa ab consentiment del S.or Bisbe hagues de dar en franch alou un tros del hort Bisbal vers orient ha de lonch deu canes de Barcelona (Plassa nova) ê de traves, ô ample, vuyt Canes, sots condició que ja mes en dit tros de hort, no pugan ser fets Edificis, ne servituts, ne coses que donen empaig â dita Plassa, exceptat que si los Consellers hi volran fer abeurador, ho pugan fer, y que los Ecclesiastichs no hagen mes pagar en messions ques faran en dita obra, ne en salaris de ayguaders, y que la Ciutat â ses messions dega manar a la Claustra de la Seu aquella aygua que deurá venir à la dita Seu, de la aygua de la font que destillará en la Plassa de S.t Jaume. Aquest acte fou exibit per part del Capítol en un Proces que feyen contra Consellers per haverlos levada dita aygua â 22 de Octubre 1603. La dita Concordia se troba en lo Diversorum 7.us fol. 107.

Dilluns 4, de Juliol 1356, començá correr á la Plassa de S.t Jaume la aygua que fou portada â Barcelona sota terra ab canons del peu de la montanya de Collcerola, en la qual obra se tardá per mes de nou anys, fahent continuament claveguera ab canons, per los quals venía la aygua ab spirays.

Dijous à 7 de las Chalendas de Juliol 1356, fou començat â derrocar la Casa de Ramon Morella Not[ari], al cap de vall de la Plassa de S.ta Ana per ferhi font, y abeurador.

En lo semestre 11, de Miquel Aguilar del any 1367, C[art].a 183, la Ciutat compra del Rector de S.t Just de Barcelona dos morabatins li feya de cens, per la Casa hont feyan la font de S.t Just.

A 29 de Janer 1367, en Concell de cent vingué lo Noble Berenguer de Apilia, y Ramon de Paguera Majordom de la Reyna Leonor, y de part de la Reyna demanaren, y pregaren que per reverencia sua, y per decoració de son Palau que es

dins las murallas vellas hont pensaba habitar que era una Casa que havía comprada de Bonanat de Colle, que abans fou de A. Bernat, fossen contents donarli la quantitat de aygua que plauría al Consell, de la aygua de la font de la Plassa de St Jaume, y que per al gasto de ferla venir â son Palau, li volguessen dar 8000 ₰, y lo Consell considerat que la Reyna de sa boca propria ho havía demanat â Consellers, y que tenían necessitat de la sua gracia devant del Rey, y considerat tambe que la Ciutat devía fer anar de dita aygua vers les parts de fra menors, graciosament li concedí de dita aygua la que los Consellers volrían, y dirían, y los 8000 ₰ per ajuda del gasto de fer anar dita aygua â son Palau, ab tal empero que de allí pogues portarse vers fra menors, ó be hont los Consellers volríen, y que si era possible passas primer â la Plassa de St Just, y si noy podía passar, que ab altro aquaducto ley fessen anar, y á 17 de Mars Miquel de Aguilar Clavari, com se veu en son Semestre 26. c[art].[a] â dita Jornada en datas paga al Thezorer de la Reyna les dites 400 ₶ ₰ per ajuda de les messions fahedoras en portar la aygua de la font de St Jaume al Palau de la Reyna.

A 8 de Noembre 1367, fou deliberada acabar la font de la Plassa del blat, y lo Consell delibera que la Canonada de la font del Palau de la Reyna, que es prop la Casa de la Milicia del Temple, se fes â despeses de la Ciutat fins al Carrer den Simon Oller, per que de aquí pogues anar vers St Fran.[ch]

A 22 de Maig 1402, lo Consell delibera fossen pagats 150 florins per raho de la fabrica de la font de la Lonja, prenent-la de la font de Sta María de la mar, ab que nos despengan mes de 150 florins, y si costava mes ho pagassen los Mercaders.

En lany 1406, un Mestre de Cases, y un Alivellador prengueren â preu fet anyadir â la aygua de les fonts, dos tants de aygua com hi venía foragitada la aygua qui proceheix de Eriges, per ser predrinyanosa, y costa à preu fet 2750 ₶ ₰.

A 23 de Agost 1432, Capitulació entre los Obrers, y dos mestres de Cases sobre la obra de la font fahedora al cap del carrer den Avellá a la Riera de St Joan, y â 10 de Noembre 1434, Bernat Solá feu Venda â la Ciutat de una Casa â ops de fer la dita font.

A 16 de Mars 1439, se començaren á fer los Canons nous

de las fonts devant Jesus, perço que los vells eran plens de pedrija.

A 6 de Setembre 1445, la Ciutat compra la aygua de la font en un Torrent de S.t Genís de Agudells per preu de 7000 ß. Vide lo Dietari.

A 6 de Setembre 1445, Pere Serra loa, y aprova la Venda que ell havía feta à la Ciutat â 15 de Setembre 1428, per preu de 350 ℔ ß de certa quantitat de aygua de font prop S.ta María del Coll, per aplicarla ab les fonts de la Ciutat.

A 27 de Noembre 1476, crearen un offici qui tinga carrech de tenir nets los abeuradors de la Ciutat, y lo levador del Speró de levant.

A 26 de Juny 1478, havent la Ciutat en lo passat construhit en lo Portal de S.t Antoni ab Cinia, ê altres arreus un abeurador, deliberan que estiga en condret, y per que los frares de S.t Antoni se offerían ferho â sa despesa ab quels donassen cadany 50 ℔, que perço los sien donats de les semmanes dels Obrers.

A 26 de Noembre 1482, provisió del Offici de tenir nets los Abeuradors.

A 27 de Noembre 1482, lo Consell consentí una ploma de aygua de font à les monges de Montission â coneguda de Consellers, y Trentenari, los quals â 14 de Maig 1483, ho cometen â persones ab referiment, y â 11 de Juliol la cometen â beneplacit de la Ciutat, axí que la puga llevar sempre que volrá.

A 17, y 19 de Noembre 1485, donan adjunt al mestre de les fonts, ab que lo vell hage de ensenyar al Jove lo que sab en est menester.

A 25 de Abril 1492, lo Consell dona licencia al Bisbe de Urgell que tenía Casa al Carrer ample de pendre pera sa Casa, y fer venir ayga de la font del Palau de la Reyna, la qual antiguament aquesta Ciutat dona á la Reyna D.a Leonor per servici seu, y de la mateixa consentí una poca al Infant D.n Enrich per la sua Casa que tenía prop lo Monastyr, ê Plassa de fra menors que servís per dit Senyor, y per fer un Abeurador a la Plassa.

A 24 de Agost 1492, â suplicació de M.o Joan Oliva Advocat de la Ciutat, li consentiren que de la sua Casa pogues passar sobre la font de S.t Just, y tenirhi testos de Tarongers, y verdures ab que no fassa dany a la font.

A 5 de Noembre 1492, lo Bisbe de Urgell demanava que pogues pendrer aygua de la font de St Miquel, y lo Consell attenent que dies passats lin havíen donada de la aygua que ve al Palau Reyal nomenat al present del Governador, y que la Ciutat fa grandíssimas despesas en dites ayguas, y disminuyrles es dany de la Ciutat, perço delibera, que la primera deliberació estiga en sa força.

A 3 de Setembre 1499, per que cert home ofería dar â ses despeses compliment de aygua al Abeurador de St Antoni, ê ferhi una font que continuament dará aygua, ab que li donen de salari 100 ₰ deliberan li sie dat.

A 25 de Noembre 1500, per que en Fran.[ch] Pages Donsell demanava licencia de pendre per sa Casa la aygua que sobreíx del Abeurador de la Plassa de Sta Ana, attes se perdía, y feya bruteza, ley consentiren.

A 24 de Abril 1501, lo Bisbe de Urgell demana que pogues fer venir â sa Casa aygua de font, prenentla de la font de St Miquel, y li fou negada.

A 25 de Janer 1503, lo Bisbe de Urgell Canceller demanava licencia de â ses despeses fer canonada per pendrer alguna part de la aygua de font de St Miquel, y per â sa Casa, ỹ fou deliberat que ni â ell, ni â altri fos otorgada.

A 27 de Maig 1509, lo Consell de cent dona la aygua de font al Hospital gen.[l] â beneplacit empero de la Ciutat.

A 25 de Noembre 1518, lo Consell dona licencia â m.[o] Gralla de una ploma de aygua pera sa Casa á la Plasseta de la Cucurella per que ell ofería donar, y metre en les fonts de la Ciutat una font que havía comprada de m.[o] Falco.

A 28 de Juliol 1523, Capitulació sobre la obra del abeurador de St Antoni.

A 18 de Maig 1526, lo Consell ordinari dona licencia â Gaspar Ferrer qui te la sua Casa juxta la font de Sta María de la mar, que puga tenir tarongers, murtreres, y altres semblants verdures ab tests sobre la font, y fer canyisos, sens dany empero de la volta de la font.

A 25 de Noembre 1527, Galderich Pagés qui era Senyor de la Casa junt lo abeurador de la Plassa de Sta Ana, demanava li deixassen pendrer la aygua que sobrexía, ys perdía del abeurador, segons que fou consentit â M.[o] Joan Pages q.[o] (quondam) Vice Canceller son Besavi per regar los taron-

gers del seu Hort que tenía en sa Casa al cap del dit abeurador, y li fou negada per que les coses publiques, y comunes nos deuen aplicar â usos particulars.

A 1 de Abril 1565, deliberació de fer venir la font â S.ta Madrona, la Concordia ab lo Mestre fou â 16 de Octubre. Vide Notularum 2.us

A 19 de Febrer 1568, Barthomeu Nadal presta caució de tenir en condret lo abeurador de S.t Antoni, y provehit de aygua de la Cinia de la Ciutat.

A 24 de Juliol 1568, en Trentenari se tracta de la aygua de la font de S.ta Madrona, y á 5 de Octubre deliberan pagar 80 ₶ ♁ â Barthomeu Valero per lo preu de la venda, y renuncia del dret de la terça part de dita aygua, ques havía reservada en la donació.

A 20 de Febrer 1581, Venda fa Barthomeu [Matheu, alias Fetjó], y altres â la Ciutat de un tros de terra â obs de la font de Nra. S.ra del Coll, es la ferma per raho de Senyoría á 28 Juny 1583.

A 25 de Abril 1607, lo Consell de cent consentí, que los Diputats metessen la sua font que havían comprada en la Canonada de la Ciutat per aportarla â la Diputació, cometentho â Consellers, y â 7 de Juriol es la Concordia. Vide lo Dietari, y lo Llibre intitulat Diversa Instrumenta antiqua.

A 15 de Juny 1617, Consell de cent per que un Aguader prometía dar altre tanta aygua de font, com la Ciutat tenía.

A 17 de Janer 1619, donaren 500 ₶ ♁ â Jaume Mas fuster per que ab sa industria havía trobada molta mes aygua de la que venía.

A 11, y 15 de Octubre 1619, provisió de mestre de les fonts â favor de Rafel Planes.

A 4 de Juliol 1621, fonch deliberat donar aygua de font â les monjas Capuchinas.

A 4 de Noembre 1621, lo Consell de cent resolgué ques donas aygua de font al S.or Compte de Ossona en sa Casa que es a la porta ferrisa, dita Casa del S.or Marques de Aytona.

A 3 de Juny 1622, lo Consell de cent delibera posar la aygua de font á la Canonada de la Duana.

A 25 de Setembre 1624, deliberació de ques concedesca al S.or Duc de Cardona la aygua de font demana per anar â sa Casa.

A 21 de Febrer 1627, en Consell de cent se tracta de la gran falta de aygua de font quey havía, y â 10 de Juliol se tracta de fer venir aygua de font de la Cinia de Castelló, y de altres parts, y de fer venir una Sequía de Llobregat, segons la trassa de dos Caputxins.

A 8 de Abril 1628, deliberan donar al Rector de St Gervasi 50 ₶ ʃ per lo dany de las terras suas de sa Iglesia per la mina que feyan de les fonts.

En lany 1628, memorial del ques deu advertir en justificació de la Concessió de aygua que la Ciutat demana á Sa Mag.^t^ Diversorum 5.us fol. 59.

A 15 de Setembre 1629, en Registre de Obrería apar que los Obrers concediren llicencia â Felip Sala Passamaner de poder fer, y tenir sobre la Font de la Ciutat, que es al cap del Fossar de Sta María un Encanyisat per lo rededor de dita Font.

A 24 de Janer 1630, en Registre de Obrería se troba una possessió presa del Abeurador, y Sinia del Portal de St Antoni.

A 2 de Desembre 1639, lo Llamp ferí lo Espirall de las fonts que es al Camí qui va del Portal del Angel â la Creu de Jesus, y á 3 lo Concell de cent deliberá adobar lo dit Espirall.

A 18 de Janer 1641, los Concellers deliberaren adobar las minas, y Pous de las Fonts de St Gervasi, y N.^a^ Senyora del Coll.

A 21 de Febrer 1642, en Concell de cent se tracta de compondrer, y adobar los Conductos de las Fonts.

A 13 de Juny 1642, lo Concell de cent deliberá ques fessen las obras convenients per reparo, y conservació de la Font de Sta Madrona, y un Safareitg pera recullir las ayguas de dita Font, y á 27 de Setembre fou deliberat pagar 100 ₶ ʃ per lo gasto de dita Font, y Safareitg, y á 17 de Desembre fou deliberat pagar altres 100 ₶ ʃ per dita raho.

A 2 de Janer 1643, en Concell de cent se tracta de adobar los Abeuradors de Sta Martha, y de la Aduana.

A 2 de Janer 1643, en Concell de cent se tracta de adobar las Fonts del Angel, y de St Just.

A 15 de Febrer 1644, los Concellers deliberaren pagar 5 ₶ ʃ per lo buscar la aygua de font per las monjas Caputxinas.

A 11 de Maig 1644, lo Concell de cent deliberá se fessen los adops, y diligencias per recuperació de la aygua de font, y â 18 en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 26 de Noembre foren deliberadas pagar 50 ℔ ₰ per dita raho.

A 27 de Janer 1645, fou deliberat pagar 50 ℔ ₰ per fer la mina de la Font del Torrent de S.t Gervasi.

A 27 de Janer 1645, fou deliberat reparar la Canonada de la Font que vá de la Font del Angel, â la Aduana, y per dit efecte gastar 100 ℔ ₰.

A 20 de Octubre 1645, lo Concell de cent deliberá se fes un Abeurador al Plá de S.t Fran.ch, y á 25 de Noembre fou deliberat pagar 200 ℔ ₰ per ditas, y altres Obras, y á 30 fou deliberat pagar 70 ℔ ₰ per dita raho, y â 12 de Mars 1646 fou deliberat pagar altre quantitat per dita raho.

A 17 de Janer 1646, en Concell de cent se tracta de adobar las Fonts de la Presó.

A 17 de Maig 1647, fou deliberat ques fessen las obras, y adops necessaris en las Fonts tant de dins la present Ciutat com fora de ella, y á 6 de Juny fou deliberat gastar 1000 ℔ ₰, y á 20 de Agost en Concell se tracta del mateix, y fou deliberat gastar 500 ℔ ₰, y á 2 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Mars 1649, en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Maig en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Febrer 1648, los Consellers deliberaren reparar las minas de S.t Gervasi, y á 15 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Setembre fou deliberat pagar 1000 ℔ ₰ per ditas Obras.

A 8 de Juliol 1648, en Concell de cent se tracta de fer las Obras necessarias en las Canonadas de las Fonts de dins la present Ciutat, y á 28, fou deliberat gastar 1000 ℔ ₰ per ditas obras.

A 13 de Juliol 1648, fou deliberat fer la Canonada qui vá desde la Font de S.t Jaume, â S.t Just.

A 17 de Mars 1650, en Concell de 36 se tracta del que deu fer la Persona que cuyda de netejar los Abeuradors de esta Ciutat.

A 1 de Abril 1650, fou deliberat pagar 1500 ℔ ₰ per las Obras fahedoras en las fonts foranas de esta Ciutat, y lo ma-

teix die foren deliberadas pagar 500 ₶ ₰ per las obras fahedoras en las Fonts de dins la present Ciutat.

A 13 de Juliol 1650, en Concell se tracta de veurer los danys han donat los Conductos en las minas, y Canonadas de las Fonts de N.ª Senyora del Coll, de Falcó, y altres.

A 6 de Setembre 1650, en Concell de cent se tracta de un Llibre per lo govern de las Fonts de esta Ciutat compost per M.e Rafel Socíes Mestre de las Fonts y á 14 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 10 de Octubre 1650, fou deliberat pagar 12 ₶ 4 ₰ â Pere Donadeu Mestre de Casas, per haver fet lo Espirall de aygua, que vá al Abeurador de S.ta María.

A 6 de Febrer 1653, fou deliberat fer un Aposento ô dos sobre la Caseta de las Fonts de S.t Gervasi.

A 26 de Mars 1654, lo Concell de cent deliberá se fessen portas, y tancaduras â las Casetas de las Fonts, pera que nos posen bruticias en las ayguas de aquellas.

A 8 de Juny 1656, en Concell se tracta de adobar las Canonadas de la Casa del Duc de Cessa, per ferhi anar la aygua.

A 10 de Noembre 1660, en Concell de cent se tracta de donar aygua de font als PP. del Convent del Bonsuccés.

A 16 de Noembre 1660, lo Concell de cent deliberá donar una porció de aygua al Colegi de S.t Agustí de esta Ciutat.

A 31 de Octubre 1662, en Concell se troba que los Consellers prohibiren que lo Mestre de les fonts no pogues deixar las Claus de la Casa de ditas fonts â persona alguna, sens orde del Consistori.

A 25 de Janer 1666, en Concell de cent se troba una relació feta per lo Mestre de las Fonts, sobre lo Escandall real fet en la Casa de las fonts, que es mes amunt del Convent de Jesus.

A 24 de Mars 1666, en lo manual se troba lo acte de Assiento de fer la Canonada de las fonts fora lo Portal del Angel.

Disapte á 14 de Abril 1668, en Dietari apar que lo Concell de cent tractá de adobar las Canonadas de las Fonts de la present Ciutat, y á 12 de Maig se tracta lo mateix.

A 2 de Janer 1672, en Concell se tracta de quina manera se poría disposar pera fer anar la aygua â las parts del Rebal, y â 25 en Concell se tracta lo mateix.

A 21 de Janer 1676, en Concell de cent se tracta de la

Font del Santuari de S.ta Madrona en la montanya de Monjuich, y á 28 en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Mars en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 9 de Agost 1680 en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 10, 11, 17, y 22 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 7, 16, 18, y 22 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y â 17, 21, y 25 de Janer 1681, en Concell se tracta lo mateix.

A 15 de Octubre 1678, lo Concell de cent deliberá donar una porció de aygua de font â las monjas Carmelitas calsadas per lo sustento de ditas Religiosas.

A 15 de Maig 1680, lo Concell de cent deliberá mudar la Font que se trobaba al cantó del Carrer del Carme, á fi de ferse la Iglesia de Betlem dels PP. de la Comp.a de Jesus, y â 17 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 1 y 27 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Janer 1681, en Concell se tracta lo mateix.

A 18 de Noembre 1680, en lo manual se troba la Venda feta per Jaume Matheu Ortolá á favor de la Ciutat, de una pessa de Terra situada en la montanya de Monjuich sobre la Font de S.ta Madrona.

A 20 de Maig 1682, lo Concell de cent deliberá donar una porció de aygua de font als PP. del Oratori de S.t Felip Neri, y â 26 de Juny en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Janer 1685, en Concell se tracta de ferse la Canonada desde la Font del Angel fins â la de la Aduana, y â 17 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 9 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y á 22 de dit mes de Janer en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer dita Canonada.

A 7 de Juny 1686, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de la Conducció de la aygua de font desde la Font dita de la Aduana fins â las Calderas en las que se escalfa la aygua pera pastar en dita Aduana.

A 14 de Agost 1686, lo Concell de cent deliberá donar aygua de font al Collegi de Cordellas de la Companyía de Jesus, y á 16, y 17 en Concell se tracta lo mateix.

A 19 de Abril 1687 en lo manual se troba un acte de Llicencia donada per lo Rector de la Parroquia de S.t Gervasi, à la Ciutat, de deixar fer una Canonada per dessota del Camp que es junt la Casa de la mare de les fonts, que es propria de

la Rectoría, per conduhir part de la aygua de la mina de Gomis, á dita Casa de la mare de les fonts.

A 14 de Juliol 1689, lo Concell de cent deliberá donar aygua de font â les monjas de la Ensenyansa.

A 3 de Agost 1693, en Concell se tracta de retornar la Font que hi havía en la Platja del mar, y á 3 de Noembre en lo manual se troba lo acte de Preu fet de dita obra, y á 5 y 16, en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Noembre 1694, en Concell se tracta lo mateix.

A 29 de Noembre 1697, en Concell de cent se veu, que lo Terreno ahont se troban los Abeuradors, y Sinia del Portal de St Antoni, es propi de la Ciutat, y no del Comanador de la Casa de St Antoni.

A 21 de Juny 1704, foren deliberadas pagar 90 ℔ ♎ per lo Bullidor, y dos Pous contra la Creu de Jesus.

A 3 de Mars 1705, lo Concell deliberá que lo Mestre de les Fonts no pogues deixar las Claus â ningun particular per entrar en la Caseta dita la mare de les Fonts.

A 30 de Agost 1708, en Concell se tracta de fer las Obras necessarias en la Casa dita la mare de les fonts, y rehedificar aquella, y á 5 de Juliol 1709, en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 5 de Juliol 1709, en Concell de cent se tracta de girar la aygua de la font de Alió, â la present Ciutat.

A 15 de Octubre 1710, en Concell se tracta de la rehedificació de la Font junt al Pati del Convent de St Fran.^{ch}, y á 12 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y en aquest die en lo manual se troba un acte de Preu fet, y â 23 de Maig 1711 en lo manual se troba un acte de Visura de dita Font, y á 25 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 1 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 19 de Juliol 1712 en Concell se tracta lo mateix, y á 24 de Noembre en Consell se tracta lo mateix.

Dimecres á 11 de Mars 1439, en Dietari apar que lo Concell de cent deliberá, que la aygua comprada al Honorable en Pere Serra â obs de les fonts de la Ciutat, sie mesa.

Dimars á 13 de Mars 1442, en Dietari apar que los Concellers anaren á regoneixer les fonts, ê los Verguers los acompanyaren, y á 21 de Maig 1449 en lo Dietari apar lo mateix, y á 27 de Maig 1451, en lo Dietari apar lo mateix, y á 15 de Mars 1453, en lo Dietari apar lo mateix.

A 23 de Maig 1454, Concell per raho del Abeurador del Hospital de Sta Creu.

Dilluns á 7 de Maig 1459, en Dietari apar, que los Concellers anaren â visitar les fonts.

Divendres á 25 de Janer 1488, en Dietari apar, que en Concell de cent foren proposades certes despeses fahedores, per trobar las aygues de les fonts, y á 25 de Noembre foren deliberadas pagar dites despeses.

A 17 de Agost 1488, Concell de 32, per la aygua demanada per lo monastir de Sta María de Jesus.

A 25 de Abril 1491, Concell de 32, sobre girar la aygua del Rech de mar.

A 13 de Maig 1491, Concell de 32, sobre la aygua del Rech Condal.

A 26 de Agost 1493, Concell de 32, sobre la aygua de la Font del Palau de la Reyna.

A 3, y 5 de Noembre 1494, Concells Ordinari, y de cent, per la aygua de la font del Palau, demanada per lo Sor Bisbe de Urgell, y á 25 de Abril 1495 Concells Ordinari, y de cent sobre lo mateix, y á 22, y 23 de Octubre 1495, Concells Ordinari, y de cent sobre lo mateix.

Dilluns á 25 de Juny 1498, en Dietari apar, que un Hortolá prengué carrech de tenir en condret la Sinia del Portal de St Antoni, ê tenir, ê metrerhi rests, Cadufols, ê compliment de aygua; Entes empero que si haurá menester fusta, ê clavó, vage á carrech de la dita Ciutat, ê que hage quiscun any 5 ℔ ₰.

Diumenge á 17 de Janer 1501, en Dietari apar, que fou deliberat adobar les fonts, â causa de les grans aygues eren estades.

A 23 de Agost 1502, Concell Ordinari per la aygua de la Font del Palau, demanada per lo Sor Bisbe de Urgell.

A 17 de Juny 1548, Crida del Batlle de la Baronía de Monbuy, en raho de las ayguas, y á 9 de Juliol 1580, Diversorum 4.us fol. 168.

A 14 de Juny 1575, en lo Llibre intitulat Notularum 5.us se troba un acte de Preu fet de las Obras se han de fer en las Fonts novas que la Ciutat vol fer prop la Capella de N.^{a} Senyora del Coll, dita la Font roja.

A 13 de Setembre 1600, en lo Llibre intitulat Diversa

Instrumenta antiqua, se troba una Concordia, sobre lo Preu fet de la obra de les fonts, y á 17 de Noembre 1601, en dit Llibre se troba altre Concordia.

Divendres â 1 de Octubre 1604, en Dietari apar que los Consellers ab deliberació feta á 27 de Agost prop passat, determinaren edificar, y construhir una Font en lo cantó del Carrer del Carme junt la Casa que fou de Mathía Selitons Not[ari]. de Barcelona, la qual Casa allavors ere del Collegi de la Comp.ª de Jesus de Barcelona, y á 6 de Juliol 1605 se deliberá per lo Trentenari, que dita font fos acabada, empero que lo Enxup se fes á la part de la muralla, per lo que lo sol fereix molt à la altre part de la Companyía.

A 21 de Juny 1610, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de fer lo Abeurador al costat de la font de S.ta Madrona per lo Bestiar de la Ciutat.

A 17 de Juny 1617, en lo manual se troba un acte de Visori de la aygua que vá à la Font de la Deputació.

A 25 de Agost 1622, en lo Llibre intitulat Diversorum Instrumentorum 3.us fol. 165, se troba lo acte de Preu fet de la Canonada de la font de la Aduana.

A 25 de Agost 1626, en lo Llibre intitulat Diversorum Instrumentorum 3.us fol. 511, se troba un acte de Preu fet de la Canonada nova de les Fonts desde la Caseta del Camí del monastir de Jesus en amunt.

En lany 1627, Discurs per fer venir la aygua de Llobregat. Diversorum 5.us fol. 69.

CAP. LXVI.

MOLL Ô PORT DE LA CIUTAT,

y Mestre Portolà.

11 de Mars 1439, deliberació del Consell, que los Consellers pensen, es informen si, ê hont se faría lo moll, pus tenían privilegi de ferlo, y â 20 de Maig Ordinacions sobre la fabrica de dit moll.

A 1 de Juny 1439, fou imposat lo dret del Ancoratge per la nova fabrica del moll, y á 8 y 20 de Maig son las Ordinacions de dit dret.

A 2 de Agost 1439, fou posada la primera pedra del Moll. Vide lo Dietari.

A 7 de Mars 1441, fou deliberat ques procuras fer venir personas de Zaragosa de Cicilia, y de Candía, ô de Rodes, ô de altres parts expertas en fabricas de Molls per veurer aquest si sería durable.

A 17 de Noembre 1445, se veu que la Lotja ajudava â la fabrica del Moll.

A 10 de Maig 1448, se diu que la mar havía derrocat la muralla. Nota que ja en est temps se veu lo dany que lo moll ha causat, com se veurá millor mes avant.

A 24 de Abril 1449, Capitulació per fer dos Pontons per lo git del moll.

A 10 de Juny 1451, fou deliberat se reedificas lo mur que la mar havía derrocat devant fra menors.

A 31 de Agost 1471, elecció de Estimador de les fustes per ferlos pagar lo dret del ancoratge, remogut lo quiu teníe abans.

Al primer de Febrer 1474, dat[um]. Barcinonæ lo Rey Dn Joan per que en virtut de Privilegi del Rey Dn Alonzo dat[tum]. Gayetæ 8. Decembris 1438, los Consellers deuen nomenar tres, dels quals S. Mag.^{t} y en sa absencia lo Batlle Genl, y absent, lo Batlle de Barcelona ne deuen elegir hu per cullir lo dret del Ancoratge, y los Consellers no servant la forma de dit Privilegi havían provehit dit carrech á favor de Galceran Strada, y axí lo dit offici era devolut â S. Mag.^{t}, perço lo dit Sor Rey proveheix dit carrech en favor de Ferrando de Rebolledo ad regium beneplacitum.

A 24 de Abril 1475, per que la mar se era molt allunyada del speró de Levant, y la gent entrava, y exía â peu, y era dany dels drets, proposan de posar aquí una Guarda.

A 25 de Agost 1477, vingué un Enginyer per nom Stasí Alexandrino, qui trassá lo moll per que lo que era no estava ben començat, y â 26, digue que dins tres anys se poría fer, y deliberan se fassa, hont se diu que per no haverhi moll se havían perdudes moltes fustes, y que assenyaladament en una vegada se perderen onse naus que vingueren â terra à les roques de Monjuich, y al primer de Setembre, fou deliberat demanar ajuda â la Cort general per dita obra.

A 29 de Agost 1477, Scriuen al Rey de Castella Primogenit de Aragó, avisantlo de la deliberació havían feta de fer moll.

A 1 de Setembre 1477, deliberan que per la fabrica del moll sien amprades ajudes dels Consols, y Consell de vint, pus ells eran estats los qui mes ho havían instat se fes, y los Deputats per medi de la Cort general, y encara sien procurades ajudes de particulars, ê indulgencias del Papa per als qui ajudaran, y que lo dret del Ancoratge sie exigit íntegrament segons la primera institució.

A 10 de Setembre 1477, havent platicat ab persones expertes del loc hont sería començat lo moll, y provat lo fondo de la mar, deliberaren fos començat devant la Torre rodona que es en la Plassa del forment, en tal forma que la dita Torre estiga de cara devant lo mitg de dit moll.

A 11 de Setembre 1477, fou la segona edificació del moll apellat de Sta Creu, y per deliberació de Consell de cent de 26 de Agost, fou ficat lo primer pal, y doná la primera massada

el Conseller en cap, y â 20 de dit fou posada la primera pedra ab molta festa, y cerimonia de ma del Rey D.ⁿ Joan, y fou beneyt per lo Cardenal de Gerona.

A 2 de Octubre 1477, lo Embaxador de Venecia de part de aquella Comunitat demana â la Ciutat remissió del dret del Ancoratge de sas galeras per lo passat, oferint pagarlo daquí avant, y lo Consell ho accepta, y ho delibera.

A 17 de Noembre 1477, com aquest any fos principiat lo moll, del qual lo S.ᵒʳ Rey posá la primera pedra ab gran solemnitat, y lo Rev.ᵐ Bisbe de Gerona digué en aquell loc la missa, y doná la benedicció, y en assó fou present un Embaxador de Venecia, perço deliberaren, que à nom de Deu fou posat un Epigramma en una pedra ficada en la Torre nova, devant la qual es principiat, designant lo die, y any de son principi ab lo nom del Rey, y dels Consellers.

A 19 de Maig 1478, se diu que per causa del flux, y reflux de la mar, lo Speró de Levant estava de manera que la gent tenía pas a la arena de la mar, y que era prejudici de drets, y perço deliberan ferhi una tanca.

A 18 de Mars 1479, los Consellers scriuen al Rey referint los varios parers en lo que es construhir moll, dient uns que era gasto que la Ciutat nou podía empendre, altres ques edificas hont era principiat, y altros hont antiguament era començat, y que finalment havían resolt se prosseguís hont era començat.

A 24 de Mars 1479, per que alguns posaven en dubte que lo moll causaría inconvenients sis continuave à la Torre nova com era començat, ne tingueren Consell, y fou resolt que passas avant, y aquís diu que la Lonja era estada la instadora de dita obra, y que contribuya en dita despesa com ho havía ofert ab consell de vint tengut â 12 de Setembre 1477, y diu está continuat en lo Registre de Casa la Ciutat, y perço deliberan sie tractat ab los de la Lotge per veure en que ajudaran, dit die 12 de Setembre es insertada la deliberació de Lotge oferint contribuyr, y fer sis Caxes per dita obra.

A 1 de Juliol 1479, fou posat un diner mes sobre la Carn, per los gastos de la Sepultura del Rey D.ⁿ Joan, y venguda del Rey Ferrando, y fabrica del moll, axí que lo dret era quatre diners per liura de Carn.

A 3 de Agost 1479, deliberan que los obrers, y Scrivá de

les obres tingan cura de la fabrica del moll en veure las pedras, y si te bona via, ô si es degut que sie voltat, yls augmentan perço lo salari.

A 25 de Agost 1479, deliberaren que per la pedra trencada, y ques trencaría per dita fabrica del moll en nou canes, y mitja de ample, y en larg, principiant de una figuera prop la Casa den Marcas hont sie mesa una fita ab lo senyal de la Ciutat fins à S.t Bertran, sien donades â dit Marcas 30 ℔ ß.

A 15 de Octubre 1479, Venda feu Gabriel Marcas a la Ciutat del dret de trencar pedra â obs del moll, en una pessa de terra sua prop la sua Casa fins â S.t Bertran per preu de 30 ℔ ß.

A 13 de Janer 1480, per que la mar havía derrocat lo Pati devant la Lotge, deliberaren reparar aquell dany.

A 11 de Octubre 1480, lo Consell leva als Obrers lo carrech de la fabrica del moll, per ques muden cada any.

A 22 de Noembre 1480, lo Consell de cent delibera, y cometé â Consellers que procurassen ab lo Rey, y ab la Cort General cuydassen a la dita fabrica del moll.

A 13 de Mars 1482, fou deliberat que lo moll se continuas fins a las tascas per que axí la mar no poría fer dany â las murallas, per que derrocava lo Speró de ponent devant Lonja, y â 17 de Set.bre y 26 de Noembre lo mateix.

A 24 de Abril 1483, per lo dany que la mar havía fet en la muralla de mar, ço es de la Plassa del Vi, fins â fra menors, lo Consell ho comet â personas.

A 8 de Juliol 1484, se refer en Consell que la mar havía derrocat la muralla prop de fra menors, y â 21 de Noembre deliberaren se reedificas.

A 16 de Noembre 1484, deliberaren que la obra del Moll se continuas fins â la Illa den Mayans, y que la Lotge ajudava, y contribuhía en lo gasto.

A 8 de Juny 1485, se refer en Consell com se havía molt despes en la fabrica de la muralla de mar, de la Plassa del Vi, â fra menors, y que la mar ho gastava tot, y arribava à les Cases, y que perço eran advertits se deurían fer aquí alguns Sperons de 12, ô 15 passas dins mar, â fi de que la sorra que la mar porta pogues fer aquí opposit en dits Sperons, y â 10, de dit, deliberaren fossen fets.

A 25 de Abril 1486, fonch posat lo dret del Vi per la fabrica

del moll, apres se aplicá â la guerra dels Pagesos de remença.

A 29 de Octubre 1487, fou deliberat lançar rocas devant la Iglesia de S.t Fran.ch per que la mar començava â descubrir los fonaments.

A 11 de Mars 1491, deliberaren que lo Rech Condal que roblíe lo moll vage per lo loc hont acostumava passar, y à 13 de Maig deliberaren quel fassan girar la vía del Vall fora la muralla, y á 9 de Abril 1578, se tracta de mudar lo dit Rech Condal, y ferlo exir al Portal del Carnalatge per que quant hi ha maror no deixa entrar la aygua del Rech a la mar, y fa gran dany per que se escampa del Pla den Lluy, y la Ribera.

A 25 de Abril 1497, se veu com per causa del moll la Ribera de levant se roblía de arena, y la de ponent se destruya, y la mar sen entrava, y derrocava las Casas, y menassava derrocar fra menors, y que perço pera desviar aquest dany convenía obrir lo moll per que las arenas correguessen, ys roblís de arena la Ribera de ponent, y á 22 de Octubre, y 23 de Noembre 1502, se veu, ys tracta lo mateix.

A 2 de Abril 1517, se tracta, y â 15 de Maig se delibera de obrir lo moll per que la mar derrocava las Casas de la part de ponent, ys allunyava de la Ciutat à la part de levant.

A 2 de Abril 1517, en llibre de patents fol. 177, letra de Consellers en recomendació de un mestre de axa trames per anar â cercar fusta â obs de fer dos Pontons necessaris per fer certa obra en lo moll convenient per assegurar los Vexells de fortuna de vents.

A 11 de Febrer 1518, Capitulació sobre la apertura del moll, y trauren las pedras.

A 16 de Abril 1524, Caució prestada per lo mestre Portolá extret per mort de Guillem Sestrada quil havía tengut de vida ab privilegi del Rey ab voluntat de la Ciutat.

A 22 de Octubre 1533, per absencia del Rey, y de son Locthinent general, y del Batlle general juxta los Privilegis del Rey Alfonço, y de la Reyna D.a María, fou presentada la terna de Mestre Portolá al Batlle de Barcelona, y apres de feta Elecció per lo Batlle de hu de la terna, aquell renunciá, y per ço á 30 de dit ne fou tret altre, lo qual ensemps ab los altres dos anaren en terna, y fou presentada al Batlle de Barcelona, y elegí lo hu dels dos primers.

A 9 de Juliol 1559, los Consellers juntan Promenía per

tractar sobre lo Mandraig que lo Virrey los aconsellava fessen, y resolgueren que per ser empresa de tan gran cost ho dexassen pera les primeres Corts.

A 11 de Setembre 1563, lo carrech de despatxar las apocas, y cautelas dels Censals del Ancoratge que abans tenía lo Scrivá major, fou donat â Fran.ch Vidal altre dels Ajudants.

A 3 de Febrer 1587, en llibre de patents fol. 117, los Consellers fan Estimador, y Judicador dels Vexells en respecte del dret del Ancoratge.

A 19 de Juny 1590, à la marina se digué la missa de la tercera Edificació del moll, los Consellers segueren à la part del Evangeli, y los Deputats â la part de la Epístola, y fou posada la primera pedra ab molta cerimonia, y festa, la qual Edificació fou deliberada á 25 de Maig, y á 22 de dit mes de Juny scriuen al Rey fentli larga relació de tot, y de com no havía paregut continuar lo moll vell de temps del Rey D.n Alonço, sino aquest moll nou, que fou ja començat de temps del Rey D.n Joan, y donen raho, y discursan que las arenas nol segaran, empero segons vuy 1616 vehem reberen en assó gran engany, y â 10, de Juliol scriuen al Governador, y li diuen, que lo moll vell del temps del Rey D.n Alonço ques dexa de perseverar, que era devant lo Baluart de Levant, los Experts de ara, y los del any 1477, tots judicavan no convenía.

A 22 de Setembre 1590, havent rebut los Consellers letras de D.n Joan de Cardona Majordom del Rey, scrivintlos quexas del Rey per la Edificació del Moll, li responen donantli rahons de grans conveniencias, y que era estat deliberat ab molt gran acort, y que havían fet un Pontó, y que en ell carregavan pedras de 100—150, y 200 quintars de pes la una, y que era molt mes util fer lo moll devant la Ciutat, que no â S.t Bertran.

A 8 de Juny 1591, memorial, ô Instrucció de mestres, sobre lorde, y fabrica del Moll, los quals per est efecte foren tramesos â Malaga.

A 2 de Maig 1598, Consell de cent sobre que la mar â causa del moll havía derrocat una gran cortina de muralla devant S.t Fran.ch, y descubría ja los fonaments de la Iglesia.

A 13 de Desembre 1604, deliberació del Consell, que fossen pagades á Pau Oriol Scudeller, y altros 100 ₶ ₰ per tots danys donats, y quels podían dar los Enderrochs de la Pedrera per al Moll.

A 10 de Noembre 1619, lo Consell de cent delibera que cessas la obra del moll.

A 20 de Noembre 1620, en lo Consell de 36, fonch anomenat, y elegit per Superintendent de la obra del moll M.º Pere Aymerich Prevere, y Beneficiat de la Seu.

A 30 de Mars 1623, en llibre de Cridas, y Ordinacions fol. 26, crida ab la qual se mana, que las Embarcacions no pugan llançar arena sino es en lo lloch los assenyalará lo Guardiá del Port.

A 18 de Febrer 1625, deliberació que lo Conseller segon, fassa Offici de Mestre Portolá.

A 25 de Abril 1632, Consell de cent per causa de una gran tormenta al Moll.

A 26 de Febrer 1633, en Dietari apar de una gran tormenta hi hagué en lo moll, y lo que passá â cerca de ella.

A 23 de Setembre 1633, en Registre de Cridas fol. 27, es crida oferint premi â qui descubriría los qui havían romput lo rench del Moll, y a 31 de Octubre se torna tractar del reparo de dit moll.

A 3 de Juny 1634, en Consell de cent se tracta de reparar lo moll elegint una 24.ª, y fent altres diligencias com se feren en dit any, y anys seguents com apar en las mans de deliberacions.

A 5 de Desembre 1634, gran tormenta al mar, y fonch aportat al Baluart de mitjorn ab professó lo SS.ᵐ Sagrament, y al tornarsen, aportaren lo talem los Consellers, y Promens. Vide lo Dietari.

A 25 de Janer 1635, en lo Consell de cent se llegiren uns apuntaments per la bona disposició del Moll.

A 20 de Juny 1635, en manual apar de Arrendament fet de aportar pedra al moll de la Pedrera de S.ᵗ Bertran.

A 7 de Desembre 1635, en Registre de Cartas comunas fol. 90, apar com scrigueren al Ex.ᵐ S.ᵒʳ Duc de Cardona Loctinent que ere en Perpinyá, enviantli la terna de Mestre Portolá pera que fes elecció de hu de ella, y ab carta de 16 del mateix dona avís com havía elegit.

A 17, y 18 de Janer 1636, se veu en Dietari com hi havía hagut gran tormenta en lo moll, ahont se aportá lo SS.ᵐ Sagrament, lo Cos de S.ᵗᵃ María Socós, y altres reliquias, y a 19, se feu Embaxada al S.ᵒʳ Duc de Fernandina, qui feu

molta estimació del que se havía obrat en dita tormenta, y que ho havía scrit â Sa Mag.t, y lo mateix die 19, se tingué Consell de cent â cerca de traurer una Urca afonsada al moll en la tormenta, y à 20 de Febrer, lo Rey ab sa R.l Carta dona gracias de la asistencia feren los Consellers en dita borrasca, la qual es en Registre de Cartas Reals fol. 168.

A 1 de Abril 1637, se tracta en Consell de cent dels gastos fets en lo moll per M.º Pere Aymerich Prevere, y li deliberaren per tots treballs 1000 ₶ ß.

A 27 de Febrer 1637, en Registre de Cridas fol. 116, Crida â cerca lo donar pratica als Veixells, y Barcas que venen al moll, y qui la ha de donar.

A 17 de Janer 1640, en Dietari apar quey hagué tormenta al mar, y lo ques feu â cerca de ella.

Dilluns á 9 de Janer 1645, en Dietari apar que hague gran borrasca en la mar â causa de las grans plujas, y vents feu, los quals enderrocaren algunes Casas de la present Ciutat, y caygué una roca de la Inquisició prop la Presó al Carrer de la Tapinería, y dos xiprés al Fossar del Pí.

A 5 de Mars 1641, los Concellers deliberaren fossen pagadas 115 ₶ ß per lo cobrir, y clavar la Llanterna del Cap del moll, conforme lo concert fet ab mestre Milá â 15 de Janer de dit any, y axí mateix 59 ₶ ß á Joan Bernat Estanyer per los filats de Vidres de dita Llanterna, y á 27 de Setembre fou deliberat pagar â Joan Milá Courer 7 ₶ ß per los adops fets en dita Llanterna, y á 15 de Noembre fou deliberat pagar 15 ₶ 10 ß á Joseph Jornet Pintor, per haver pintat de vert al oli los dits filats, y á 5 de Febrer 1642, fou deliberat pagar 175 ₶ ß â Fran.ch Aymerich Fuster, per las mans de la Fabrica de dita Llanterna, y á 25 de Octubre fou deliberat pagar 13 ₶ 18 ß per dita raho, y á 8 de Juliol 1649, en Concell de 36 se tracta de adobar la dita Llanterna, y á 6 de Agost foren deliberadas pagar 77 ₶ 4 ß 10 per dits adops.

A 17 de Janer 1645, en Concell se tracta de reparar lo Moll, y la Llanterna que allá se troba, y á 7 y 25 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 11 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y fou deliberat gastar 3000 ₶ ß, y á 10 de Abril en Concell se tracta lo mateix, y aquí se troban las obligacions te lo Sobrestant de la Fabrica, y á 20, fou deliberat fer un Mandraçe (sic), ò Contra moll á la part de Llevant, y á

25 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 26 de Juny fou deliberat fossen girades 3000 ℔ ₰ per los gastos de dita Obra, y á 5 de Agost fou deliberat girar altres semblants 3000 ℔ ₰, y á 20 de Octubre lo Concell de cent deliberá fossen girades altres 3000 ℔ ₰, y á 20 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Janer 1646 fou deliberat gastar per dita fabrica altres 3000 ℔ ₰, y á 17 de Abril foren deliberadas gastar 4000 ℔ ₰ per dita fabrica, y â 2 de Maig fou deliberat posar ma en fer lo Mandreig, y á 15 de Setembre foren deliberadas pagar 3000 ℔ ₰ per dit gasto.

A 9 de Janer 1646, fou deliberat fer una Pontona pera aportar la pedra de la montanya de Monjuich al moll, y contra moll que se ha de fer devant lo Baluart de Llevant, y á 20 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 25 de Abril fou deliberat pagar 400 ℔ ₰ â bon compte del gasto de aquella, y á 26 se tracta de fer altres Pontonas, y á 6, y 8 de Febrer 1647, en Concell se tracta del mateix.

A 17 de Janer 1647, lo Concell de cent deliberá gastar 3000 ℔ ₰ per la fabrica del moll, y á 13 de Setembre deliberá gastar 4000 ℔ ₰, y á 10 de Mars 1648 deliberá gastar 3000 ℔ ₰.

A 19 de Febrer 1648, en Concell se tracta de carretejar la pedra per la fabrica del moll.

A 20 de Juny 1648, lo Concell de cent deliberá gastar 3000 ℔ ₰ per la fabrica del moll, y á 4 de Setembre se deliberá gastar altres 3000 ℔ ₰ y á 13 de Desembre se deliberá gastar altres 3000 ℔ ₰, y á 22 de Febrer 1649, se deliberá gastar 1000 ℔ ₰, y á 25 en Concell se tracta lo mateix, y á 10 de Abril foren deliberadas gastar 3000 ℔ ₰, y á 4 de Juliol fou deliberat gastar altres 3000 ℔ ₰, y á 19 de Maig 1650, se deliberá gastar altres 3000 ℔ ₰.

A 9 de Juliol 1649, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de reparar, y adobar la Llanterna del Cap del moll, y á 22 de Agost 1658 en Concell de cent se tracta de dits reparos, y adops.

A 8 de Mars 1664, en Concell se tracta de la reparació del moll, y á 5 y 8 de Maig en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 27 de Janer 1665, en Concell se tracta lo mateix, y á 9, 22, y 25 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Mars en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 10 de Abril en Concell se tracta lo

mateix, y á 8 de Agost se deliberá pagar 200 ℔ ß, y á 17 de Agost fou deliberat pagar 2000 ℔ ß per ditas obras, y á 19 en Concell de 36 se tracta lo mateix, y á 25 se deliberá pagar 1000 ℔ ß, y á 9 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Janer 1666 en Concell se tracta lo mateix, y á 18 se deliberá pagar 675 ℔ 14 ß 10, y á 22 en Concell se tracta lo mateix, y á 7, y 10 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 12 foren deliberadas pagar 340 ℔ ß, y á 16, y 21 en Concell se tracta lo mateix, y á 25 fou deliberat pagar 420 ℔ ß, y á 12 de Juliol fou deliberat pagar 310 ℔ ß, y altres quantitats, y á 23 foren deliberadas pagar altres quantitats, y á 31 en Concell se tracta lo mateix, y á 11 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 26 foren deliberadas pagar altres quantitats, y â 9 de Setembre foren pagadas altres quantitats, y á 22 foren deliberadas pagar altres quantitats, y á 4, y 10 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 28 de Abril 1667, en Concell se tracta lo mateix, y á 5 de Setembre en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 13 de Desembre 1670, en Concell se tracta lo mateix, y á 16, 20, y 22 en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Maig 1671, en Concell se tracta lo mateix, y á 2, 11, y 27 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 7 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 19 de Octubre se deliberaren gastar 1000 ℔ ß, y á 14 de Noembre en Concell de cent se tracta lo mateix.

A 24 de Mars 1666, en Concell se tracta de que los Veixells que arriban en esta Ciutat encara que sien fletats per compte del Rey, deuen pagar lo dret de Ancoratge.

A 12 de Mars 1668, en Concell se troba una Nominació de mestre Portulá.

A 18 de Agost 1668, fou deliberat pagar 180 ℔ ß per los gastos de la fabrica del moll.

A 5 de Setembre 1668, lo Concell de cent deliberá per la Conservació del moll fer una paret â la part de Llevant, y á 6 en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Juliol 1669, foren deliberadas pagar 75 ℔ ß per la primera paga del Preu fet de adobar la Llanterna del Cap del moll, y mudarla de puesto, y á 23, y 31 en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Setembre foren deliberadas pagar altres 75 ℔ ß per lo cumpliment de dita obra, y á 10 de Juliol

1673, en Concell de cent se tracta de tornar á mudar la dita Llanterna, y á 31 de Octubre en Concell de cent se tracta lo mateix, y â 14 de Janer 1675, en Concell se tracta lo mateix, y á 30 en Concell se tracta lo mateix, y á 9 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Mars en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 31 de Agost foren deliberadas pagar 500 ₶ ∯ per lo gasto de mudar dita Llanterna, y á 15 de Abril 1676, en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Juliol 1669, en lo manual se troba lo acte de Preu fet de adobar, y mudar la Llanterna del Cap del moll, y á 1 de Octubre 1708, en lo manual se troba altre acte de Preu fet.

A 30 de Noembre 1674, en lo manual se troba lo acte de Preu fet del Restillo del Cap del moll, y mudar la Llanterna de aquell.

A 9 de Maig 1679, en Concell de cent se tracta de la Escura del moll, y á 13, 20, y 25 en Concell se tracta lo mateix, y á 12, 13, y 16 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y â 17 foren deliberadas pagar 2500 ₶ ∯ per los gastos de dita Escura, y á 9 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 21 de Abril 1682 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 8, y 27 de Juliol 1683 en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Noembre 1684 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 15 de Janer 1685 en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 8 de Mars en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 6 de Juny 1686, en Concell se tracta lo mateix, y á 26 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Agost 1688 en Concell de cent se tracta lo mateix.

Dilluns á 7 de Agost 1679, en Dietari apar que se comensá â allargar lo moll de la present Ciutat, ab la disposició, y fabrica ja disposada.

A 22 de Octubre 1687, en Concell se tracta de adobar la Llanterna del Cap del moll, y mudarla de puesto, y á 24 de Mars 1692, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 23 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 24, y 28 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Desembre en lo manual se troba lo acte de Preu fet de dita obra, y á 30, foren deliberadas pagar 533 ₶ 6 ∯ 8 per la primera paga de dit Preu fet, y á 3 de Janer 1693 en Concell se tracta lo mateix, y á 19 de Febrer en Concell se tracta lo mateix, y á 25 de Maig en

Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Juliol en Concell se tracta lo mateix, y á 24 de Abril 1694 en Concell se tracta lo mateix, y á 29 de Noembre 1695 en Concell se tracta lo mateix, y á 18 de Noembre 1697, en Concell se tracta lo mateix.

A 3 de Agost 1693, en Concell se tracta de retornar la Font que hi havía en la Platja del mar, y á 3 de Noembre en lo manual se troba lo acte de Preu fet de dita Obra, y á 5, y 16 en lo Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Noembre 1694, en Concell se tracta lo mateix, y á 19 de Noembre 1698 en Concell se veu, que lo qui tenía cuydado de dita Font, tenía 10 ₶ ꝑ de Salari lo any, y á 22 de Juny 1703 en Concell se veu que fonch augmentat dit Salari fins á 30 ₶ ꝑ.

A 4 de Janer 1695, en Concell se tracta de reparar lo moll â causa del Estrago feu lo Rech que passa sota la muralla sota lo pont del Portal de mar, y á 18 de Maig en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 11 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 4 de Juliol en Concell se tracta lo mateix.

A 22 de Noembre 1698, en Concell se tracta del que se deu donar al Guardiá del Port, y altres Dependents.

A 29 de Noembre 1698, en Concell se tracta de fer lo Retaula de la Capella del Moll.

A 11 de Mars 1699, Ordinacions en orde al que deu observar lo Guardiá del Port.

A 5 de Noembre 1699, en Concell se tracta que lo Guardiá del Port quiscun any comense â encendrer la Llanterna del Cap del moll.

A 23 de Agost 1701, en Concell se tracta de las Embarcacions que deuhen pagar lo dret de Ancoratge.

A 11 de Noembre 1701, en Concell se tracta de establir Port franch en la present Ciutat, y á 26 en Concell se tracta lo mateix, y á 9 y 11 de Octubre 1706, en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Juliol 1710, en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 23, 25, 27, 28, y 29 en Concell se tracta lo mateix, y â 10 de Octubre 1711 en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Desembre 1712, en Concell se tracta lo mateix.

A 14 de Juliol 1703, en Concell de cent se tracta de tenir Rastre en la Platja del mar per tenir Vi, y á 9 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 16, y 23 de Noembre en Concell se tracta lo mateix.

A 16 de Desembre 1705, en lo manual se troba un acte de

Preu fet de fabricar una paret de pedra seca sobre la Riba del moll.

A 17 de Febrer 1712, en lo manual se troban dos actes de Preu fet de fabricar un Quartel ab parets, y tapias cubert ab Teulada en la Llanterna vella del cap del moll.

A 8 de Noembre 1712, en Concell se troba un paper format en orde á la Jurisdicció del Guardiá del Port, y Batlle del morbo.

A 7 de Noembre 1426, en Dietari apar que per gran fortuna tempestuosa moguda en la Platja del mar de Barcelona, se perderen duas Naus ab certs Carrechs, ê havers.

A 18 de Noembre 1439, en Dietari apar que fou gran fortuna en la mar, en tant que desbaratá la Caixa que era en la dita mar per començament del moll que es començat de fer en la Plaja de aquesta Ciutat, axí que tot ço de la dita Caixa que era de la aygua amunt enderrocá la dita mar.

Dijous á 3 de Agost 1441, en Dietari apar que per lo Concell de trenta, fou provehit per Adm[inistrad].or del moll lo Honorable en Pere de Relat per dos anys prop venidors.

Divendres á 8 de Setembre 1447, en Dietari apar que entre las 8, ê 9 horas ans del mitg Jorn, se levá, ê insurgí Temporal, ô Tempestat de vent en que apres se mostrá gran inundació de aygua, en que molts foren de credulitat esser seguits, permetentho Deu Eternal per Diabolical operació, la qual Tempestat enderrocá per la Ribera de la mar la major part de las Teuladas que ixen fora los Edificis, ê part de la Teulada de la Casa de la Ala novament feta hont venen los draps â tall devant la Pescatería, ê lo apitray de la Escala de pedra alta que es sobre lo Terrat de la Lotge de la mar de la Ciutat, ê axí enderrocá, ê trencá molts arbres, ê moltes parets altes, ê carafexa, ê mogué algun poch la Creu de pedra nova del Coll de la Selada, ê mes se seguí aquella hora, ê die, que lo flum de Besós per grans ayguas inflá en tant, que trencá á la part de S.t Martí de Provensals, ê umplí de aygua la Lacuna, ê la part de S.t Martí fins pres la Torre de M.n Fivaller, apres lo Clot devers mar, ê enderrocá duas arcadas del Pont nou de pedra qui es dellá lo Pont vell qui vá à Badalona, ê damnajá grantment las Casas den Lull den Serra, alias den Limona, den Sabater, ê den Oliver qui eren vers á la mar, ê â la Lacuna, ê ha mort molt bestiar gros, ê menut segons relació de molts,

ê aquell die mateix endepresá totes pontades del Pont de Senboy, ê dues piles de Pals del dit Pont, ê sen mená la Barca de S.t Andreu ses matoses, ê ultra assó periclitá una Nau de Gabriel Martí, ê Fran.co de Nasso qui doná á traves al Capvent de Lobregat, en que moriren sinch homens, ê una Esclava, ê trabucá tres Lenys qui estavan surts en Terra sobre lo Scar.

A 5, 6, 8, 9 y 29 de Noembre 1471, Concells de 32, y de cent, sobre si será feta clohenda al Ribatge de la mar.

A 19 de Febrer 1479, Carta del Rey, en recomendació de la obra del moll. Diversorum 2.us fol. 286.

A 25 de Maig 1481, Concell de 32 per lo fet de la fabrica del moll.

Dimecres á 24 de Noembre 1484, en Dietari apar que començaren correr los drets de un diner de la Carn, ê lo dret del Vi imposat novament per lo Concell de cent, per la fabrica de la muralla de mar, ê de la fabrica del moll, y á 17 de Janer 1485 foren commutats los dits drets.

A 12, y 28 de Noembre 1487, Concells de 32, per lo fet del Port, ó moll.

A 4 de Juliol 1488, Concell de 32, sobre elegir Persona per endressar, ê veurer en la Obra del moll.

A 26 de Agost 1488, Concell sobre si lo moll sería ubert.

A 8 de Abril 1489, Concell de 32 sobre la Obra del moll.

A 7 de Octubre 1494, Concell ordinari sobre la fabrica del moll.

A 18 de Octubre 1494, Concell de cent sobre les despeses per la fabrica del moll.

Dilluns á 23 de Febrer 1495, en Dietari apar, que entre 5, ê 6 hores ans de mitg Jorn caygué, ê se enderrocá lo Speró de ponent quis té ab la muralla de la Dressana, causantho la mar, ê tempestat de aquella.

Dilluns á 18 de Maig 1534, en Dietari apar que los Concellers reberen letras de Sa Mag.t sobre los reparos de la Marina, y á 17, y 18 de Juny se tracta de dit fet, y á 16 de Agost se tracta del mateix.

Dimars á 19 de Juny 1590, en Dietari apar que fonch posada la primera pedra en la prosecució del moll ja començat á 20 de Setembre 1477, ab la solemnitat que allí es de veurer.

Disapte á 1 de Octubre 1594, en Dietari apar, que per

molt gran tempestat de Levant, estant sobre del ferro en la Platja una Nau Cathalana de 4000 Salmes, dita la Nau den Serra, doná al través en lo Arenal mes enllá de la boca del Estany de Port, prop la Torre den Alfonso, ys negaren segons se entengué 40 personas.

Dimars á 6 de Desembre 1605, en Dietari apar que feu tanta Tormenta en la mar, que los Veixells que estavan en lo Port, se encontraren uns ab altres, ys perderen, y donaren al fondo fets trossos sinch.

Dijous á 3 de Maig 1612, en Dietari apar que se arborá lo arbre de la Creu que la Ciutat tenía manat se fes devant lo Portal de la mar.

CAP. LXVII.

SCARCELLER, Y PRESONS.

6 de Desembre 1343, se veu que los Consellers feyan edificar la Casa al Castell de la Cort del Veguer.

A 9 de Mars 1378, per que un Devot ofería donar un Censal de pensió 15 ℔ ß que li feye la Ciutat à for de 16.000 per mil per recullir les dones del publich la Semmana S.ta ab que los Consellers li prometessen nol quitarían fins que haguessen luyts tots los altres Censals que feyan â major for, lo Consell ho acceptá.

En lo Semestre 26 de Miquel Aguilar Clavari en lany 1382, apar com las forcas de la Trinitat foren fetas de pedra ab parets closes per causa dels Cans, y bestias feras, costaren 131 ℔ 12 ß 9, y feulas un Devot de acaptas, y la Ciutat pagá lo cumpliment que foren 54 ℔ 12 ß 11.

En una Carta Real dada en Barcelona â 14 de Mars 1390, lo Rey dona privilegi à la Ciutat, que lo Carcer Real de Barcelona sie regit per Consellers, y fer altres cosas, com se conté ab dit privilegi.

A 28 de Febrer 1392, lo Consell tatxa los drets del Scarcellatge.

En lany 1399, Ordinacions del Carceller.

A 17 de Setembre 1404, en virtut del Privilegi del Rey D.n Joan dat en Barcelona â 14 de Mars 1390, aquí insertat, lo Consell delibera que los Consellers demanassen al Rey remogues al Carceller, y li nomenassen altre per quel provehís, y

à 14 de Octubre anaren dos Missatgers á Valldaura hont era lo Rey, qui ho cometé al Regent, ê vist lo privilegi ho feu; son dits actes en manual de deliberacions.

En lany 1409, se edificaba la Casa de les Egipciacas, per recullir las fembras que volían exir de pecat.

A 2 de Agost 1438, provisió fa lo Trentenari de Scarceller de les Presons del Veguer, y del Batlle.

A 19 de Noembre 1445, los Consellers ordenaren que los Administradors dels Presos de la Presó donassen compte al Racional de la Ciutat. Vide lo Dietari.

A 22 de Noembre 1445, dos mestres de Casas per 50 ℔ ₰ prengueren â preu fet mudar la Casa ab las forcas hont se penjan los facinorosos, que es en la Parroquia de S.t Andreu de Palomar prop la Riera de Horta, y edificarla al Coll de finestrells.

A 24 de Noembre 1445, los Consellers declararen, que los pobres presos de la almoyna si han de que, deuen pagar lo Scarcellatge, empero que sino han de que, deuen ser liberats, y no ser detinguts per Carcellatge. Vide lo Dietari.

A 20 de Noembre 1449, los Consellers proveheixen Advocat de Pobres presos de la Cort del Veguer.

A 28 de Setembre 1452, los Consellers scriuen à la Reyna en raho de una dona que Sa Altesa havía fet posar à las Egipciacas, dientli que encara que lo Conseller ters te authoritat y poder sobre la dita causa de traure, y metre de aquella, empero que dita dona lan havían treta ab orde de tots, ê sempre ne daran raho â Sa Altesa quant sera necessari.

A 19 de Janer 1459, los Consellers tragueren de las Egipciacas una dona per que son marit no li dava los aliments.

A 22 de Maig 1465, provisió de Scarceller, y a 28 de febrer 1474, altre.

A 27 de Juny 1465, reberen letra del Rey revocant la Elecció feta â 22 Maig, pregant á Consellers, y Consell volguessen elegir â M.º Huc de Aguilar, y lo Consell per apartar la Ciutat de tot prejudici, procehí â fer elecció de Carceller votant per vía de Scrutini, y regonegudes les ceduletes, trobaren que los mes vots foren dreçats â dit M.º Hugo de Aguilar, y â 30 de Janer 1466, per que lo Rey ab sa letra revocaba al dit M.º Hugo Aguilar, pregant â Consellers, y Consell volguessen elegir â M.º Romeu de Marimon, y jatsíe que aquell

era menor, si be tenía ja mes de 14 anys, votaren ab ceduletes per scrutini, y fou trobat esser elet lo dit Romeu de Marimon.

A 30 de Setembre 1467, apoca del Loctinent de Scarceller del Castell nou als Consellers de 24 Claus, cada una ab lo senyal de la Ciutat, las quals obríen â les portes de dit Castell, prometent restituhirlas quant ne fos request, y apoca de 17 grillons per guardar los presos.

A 9 de Abril 1471, remouen un Administrador, ô Bassiner dels pobres de la presó, yn proveheixen altro ab manco salari, ço es 12, florins, que abans eran 40, y tatxaren que lo Salari del Cirurgiá fos tantum 5, florins, y abans eran 10 florins.

A 19 de Noembre 1472, provisió de Scarceller de les presons elegit per scrutini, y fou elet M.º Romeu de Marimon Cavaller.

A 28 de Maig 1474, se veu que la Casa de les Egipciacas está â regiment de Consellers.

A 1 de Juliol 1474, elecció de Cirurgiá de les Presons.

A 22 de Setembre 1477, consentiren licencia als Administradors dels pobres presos, de vendre dos bassins de argent per smerçarlos â Censal ab mes diner que tenían.

A 13 de Desembre 1479, los Porcionaris del Hospital den Pere Desvilar presentaren â Consellers una scriptura en ques refer que era estada consignada una porció â la Casa de les Egipciacas, ço es 7 ₶ 12 ∮ 6, per donar â menjar, y â beurer â les dones del Publich los tres dias de la Semmana Santa.

A 6 de Mars 1482, havent la Reyna D.ª María legat â les presons de Barcelona 1000 florins, lo Consell dona poder als Administradors de concordar.

A 28 de Maig 1484, segons se veu en Consell, lo Veguer, y Consellers feren la Visita â la presó.

A 15 de Febrer 1487, per renunciació de Pere Antoni de Rocacrespa Carceller elegit, y provehit â 28 de Febrer 1474, lo Trentenari provehí â son fill.

A 14 de Juliol 1494, los Consellers scriuen al Virrey querellantse del Veguer, que sent ells anats â la presó per fer la Visita com es de privilegi, y de costum, no havía volgut asistir, â títol quey havía molts regaliats.

A 31 de Agost 1503, provisió de una dona en guarda de les Egipciacas.

A 28 de Noembre 1506, Caució de Joan Giner de Valls, qui

tenía sa muller â les Egipciacas, de non damnificando illam, et de solvendo expensas factas, demanant la soltassen.

A 26 de Agost 1510, in manuali Raphel Cervera Síndich de la Ciutat fa remissió, y perdó â M.r Hieronim Albanell impetit ab altres en la Regia Cort, de haversen portades les dones de la Casa de les Egipciacas.

A 21 de Abril 1513, en libre de Patents, citatoria de Consellers dirigida á un home de Torroella de Montgrí, marit de una dona que estava presa á las Egipciacas, per que comparegues, y das rahons que tenía contra sa muller fol. 127.

A 28 de Setembre 1514, lo Rey scriu â Consellers dient que haventlos ell manat donassen per adjunct â Pere Antoni de Rocacrespa Carceller del Carcers comuns de esta Ciutat â son fill Pere Antoni, y era menor, perço usant del poder ques havía reservat en lo Privilegi de la Insiculació, doná per adjunct durant la menor edat del dit Pere Antoni, â Galceran Ferrer, dat en Valladolid In Diversorum Sigilli secreti 5.º fol. 39.

A 26 de Mars 1523, extracció de Joan Bisbal Carceller, y fou notificada al Virrey en Castelldefels anant â Tarragona, qui sens scrits acceptá dita Elecció, lo qual apres jurá, y prengué possessió en la forma ques conté en lo registre de deliberacions.

A 31 de Mars 1523, Arrendament de Joan Bisbal Scarceller dels drets de les presons, y á 9 de Mars 1530, altre Arrendament â tres anys a.º (a rahó) 65 ₶ ₰ lany.

A 3 de Janer 1525, in burça Caució de un marit per traure sa muller de las Egipciacas de non damnificando illam.

A 31 de Octubre 1525, arrendament de les presons est in burça.

A 17 de Febrer 1526, fou començat que los Obrers fossen al Enterro dels ossos dels Sentenciats de la Creu cuberta.

A 21, y 31 de Mars 1531, Requestas al Scarceller desista de demanar privilegi, ô provisió de son Offici en scrits al Virrey attes que basta la sola elecció, ô extracció, y la confirmació de paraula del Virrey, in burça, y dit die 31 de Mars requesta del Síndich al Advocat fiscal de la Regia Cort desista de dita pretensió de que lo Carceller deu demanar, y obtenir del Virrey altre provisió en scrits de son offici que la extracció de la Ciutat, y aprobació de paraula del Virrey ab jurament en ma del Veguer, in burça.

A 9 de Janer 1537, Ordinacions del Veguer ab consentiment de Consellers en raho de les obligacions del Scarceller de la presó del Castell del Veguer, y de sos drets dels presos, ço es dos diners menuts cada pres per qualsevol temps hage estat, y no mes, in manuali contractuum.

A 20 de Janer 1537, Caució del Carceller del Castell nou â Consellers, de dar compte, y raho dels Genovesos tindría presos, y quels guardaría, y á 21, caució de sis Guardas de dit Castell.

A 23 de Abril 1538, jurament del Scarceller, y de son Loctinent, y possessió.

A 20 de Maig 1538, Extracció de Scarceller, hont se diu ques deu presentar al Rey per quel confirme sens scrits, segons que lo Síndich aná al S.or Rey, y li notificá dita Extracció, y sa Mag.t lo confirmá sens scrits.

A 5 de Octubre 1538, Veguer, y Consellers anaren á fer la Visita a la Presó.

A 13 de Abril 1542, Extracció de Scarceller, y fou confirmat per lo Virrey, y jurá en ma de Consellers, per los quals lo Verguer lo posá en possessió, y son loctinent jurá â 26 de dit.

A 4, y 11 de Setembre 1545, Visita de la presó per Veguer, y Consellers, y á 18 de Setembre es altre visita.

A 1 de Juny 1548, Inventari de la roba de la Casa de les Egipciacas fet per la Guarda novament eleta de dita Casa per Consellers â 28 de Maig.

A 16, y 23 de Noembre 1548: Visita de la Presó.

A 19 de Setembre 1550, Visita de la presó per Veguer, y Consellers, jatsíe que la Audiencia fos prorrogada per lo Virrey qui era fora.

A 27 de Noembre, y 4 de Desembre 1551, y â 2 de Janer 1552, Visita de la Presó per lo Veguer, y Consellers, y â 1 de Juliol, y 10, y 24 de Setembre.

A 15 de Noembre 1552, Bernat Talet, â instancia del qual sa muller era posada â las Egipciacas presta Caució â Consellers per que ley traguessen, de bene illam tractando, y fou treta, est in burça, y á 4 de Agost son altres dos semblants Caucions in burça.

A 22 de Desembre 1554, Visita de la Presó.

A 1, y 8 de Octubre 1563, y a 1, y 7 de Abril, 30 de Juny,

14 de Juliol, y 13 Octubre 1564, son Visitas de la Presó ab lo Veguer.

A 4 de Juliol 1564, fou feta Enquesta devant de M.º Miquel Çarovira Co[n]seller segon, sobre que una dona era fugida de les Egipciacas.

A 4 de Agost, 13, y 20 de Octubre 1564, son visitas de la Presó.

A 25 de Abril, y 18 de Noembre 1567, los Adm[inistrad].ors del Hospital Gen.l demanavan la Casa de les Egipciacas per ampliarse, y foulos negada.

A 22 de Noembre 1569, provisió de Guarda de les Egipciacas.

A 18 de Setembre 1570, lo Carceller extret jura, y lo Virrey lo confirma sens scrits â petició del Síndich, y un Verguer de Consellers lo mes en possessió.

A 17 de Maig 1574, Jurament de Fran.ch Baloví Loctinent de Carceller.

A 30 de Abril 1575, Jurament de Loctinent de Carceller.

A 14 de Agost 1575, Jurament de Scarceller Miquel Doms, y á 23 de dit jura son Loctinent.

A 31 de Juliol 1586, in manuali, requesta del Síndich al Veguer, que los Presos que capturava los posas en las presons, y no sels retingues.

A 4 de Agost 1588, los Consellers posan Loctinent de Scarceller.

A 9 de Juny 1590, Visita de la presó.

A 18 de Mars 1594, fugiren de la Presó D.n Garau de Cruylles, ...(1) Cortit de la Morana, Geronim Valls, y Geronim Gomar, y D.n Christofol Doix (2), y de Barutell tots Cavallers.

A 29 de Abril 1594, per impediment del Scarceller, los Consellers nomenan un Loctinent, y aquí está chalendat un Exemplar de 4 de Agost 1498.

A 30 de Maig 1598, los Consellers anaren á la Presó pera fer la Visita ab lo Veguer.

A 12, 13, 20, y 27 de Juny, y à 4 de Juliol 1598, anaren à la Presó á fer la Visita ab lo Veguer.

---

(1) En *Dietari* també està en blanch lo nom de fonts d'aqueix fugitiu.

(2) En *Dietari* sols diu: *don Christofol Barutell.*

A 5 de Noembre 1598; Ordinació que los Consellers deuen anar cada divendres â visitar la Presó.

A 5 de Noembre 1598, Ordinació que los Adm[inistrad].^{ors} dels pobres de la Presó, Orfens, y Repenedides sien biennals.

A 17 de Noembre 1601, per aplicarho al Hospital Genl, lo Concell de cent dona certa part de la Casa de les Egipciacas.

A 4 de Desembre 1604, fugiren de la Presó tots los presos del Corral.

A 30 de Juny 1605, jurament de Loctinent de Scarceller.

A 7 de Noembre 1608, lo Consell de cent concedí al Hospital Genl una part de la Casa de les Egipciacas per ampliar lo quarto dit lo Monestir de les Donselles, â coneguda dels Consellers, y durant lo beneplacit de la Ciutat, y lloch a la Rambla per tenir llenya, y a ... [24] de ... [Setembre] 1627, ab deliberació es la designa de las parts de la Casa quels consenten.

A 2 de Maig 1612, Jurament de la Guarda, ó Substitut del Scarceller.

A 17 de Mars 1614, los Consellers deliberan, y ordenan que lo Procurador del Hospital den Pere Desvilar don las 21 ℔ ß que solíe dar â la Guarda de les Egipciacas cascun any per dar â menjar à las Cantoneras que antiguament se recullían alla la Semmana Santa, que â cetero las pag als Administradors de les Repenedidas per que ara se recullen allà.

A 10 de Juny 1615, Extracció de Gaspar Montaner en Scarceller, y â 15, de dit jura, y pres possessió, hont se cotan exemplars de 25 Noembre 1598, Joan Dusay, y de 4 Agost 1575, Miquel Doms, y 17 de Setembre 1570, Fran.^{ch} Castelló, y de 13 Abril 1542, de Miquel de Vallseca, y de 20 de Mars 1538, de Matheu Vidal Despla.

A 25 de Setembre 1615, per que lo dit Montaner se era apartat, ys guardava de la Justicia per la fuga de alguns presos, y perço lo Real Consell havía posat Scarceller, ne tingueren Consell de cent, y vist los Exemplars de 4 Agost 1588, y 29 de Abril, y 24 de Setembre 1594, delibera que los Consellers fessen nominació, es ver no tingue efecte, per que Montaner torná en lo Offici.

A 28 de Setembre 1615, deliberaren que cert deutor de la Adm[inistra].^{ció} dels Pobres de la Presó degues deposar lo diner en la Taula, de hont no ysques, sino per smers.

A 4 de Noembre 1615, Jurament del Thinent de Scarceller.

A 8 de Janer 1616, y á 6 de Octubre 1617, Juraments de Thinent de Scarceller.

A 12 de Janer 1616, deliberació de pagar las mans de la botiga dels Adm[inistrad].ors de la Presó, renovada, y molt millorada.

A 22 de Mars 1616, deliberació, y manament de Consellers al Procurador del Hospital den Pere Desvilar, que de les 28 ₶ ₰ que solíe pagar cada any á la Guarda de les Egipciacas, ço es 7 ₶ ₰ per pagar los Censos de la Casa, y las 21 ₶ ₰ per donar â menjar la Semmana S.ta á les dones del publich, y Cantoneras, que daquí avant cada any pag ditas 21 ₶ ₰ al Administrador de les Repenedides, attes que ara dites dones nos recullen à les Egipciacas sino à les Repenedides.

A 28 de Abril 1618, Jurament de Jaume Garau Loctinent de Scarceller.

A 15 de Noembre 1619, lo Scarceller dels Reals Carcers elegí en Thinent de Scarceller, y los Consellers lo aprovaren, y prestá jurament, Sacrament, y homenatge en ma del Veguer.

A 30 de Maig 1620, en Consell de cent se refereix que essent estats presos lo Obrer, y Officials de la Obrería de orde del Virrey, foren relaxats liberos, com tot se expressá en dit Consell.

A 18 de Juny 1620, en Registre de Cartas comunas fol. 11, scriuen als Consellers de Vich, y â altres pera que afavorescan la acapta dels pobres presos dels Carcers Reals.

A 14 de Agost 1620, fonch extret en Carceller M.r Geronim Rubió, y jurá lo mateix die.

A 13 de Setembre 1622, per mort de dit M.r Geronim Rubió Carceller, anomenan los Consellers â Geronim de Navel Conseller segon en Carceller dels Carcers Reals, y lo dit nou Carceller nomená per son Loctinent â Glaudi Branco.

A 27 de Setembre 1622, fonch feta Extracció de Carceller de la persona del D.r Geronim de Ollers.

A 9 de Noembre 1622, fonch extret en Carceller M.o Fran.co de Corbera, y Gualbes, y lo mateix die prengué possessió.

A 14 de Desembre 1622, jurament en ma dels Consellers prestat per Geronim Mestras, Pintor, Guarda de la Presó nomenat per lo prop dit Carceller.

A 3 de Febrer 1623, en la ma de deliberacions Jurament de Guarda de la Presó elegit per lo Carceller.

A 13 de Febrer 1624, Jurament de Thinent de Scarceller en

ma del Veguer en presencia dels Consellers, es en la ma corrent.

A 18 de Mars 1624, en dita ma Jurament de Pere Pallares Guarda de la Presó.

A 5 de Janer 1627, en Dietari apar que los Consellers ab lo Veguer anaren â visitar la presó.

A 22 de Mars 1628, en Consell de cent per mort de Fran.ch Gualbes, y Corbera, y renunciació de Fran.ch Vilar, fonch extret en Scarceller dels Reals Carcers M.r Miquel Joan de Magarola Ciutadá, lo qual jurá â 13 de Abril, y lo mateix die per lo Verguer de la Casa fonch posat en possessió.

A 31 de Juliol 1629, en Dietari apar, que los Consellers ab lo Veguer anaren â visitar la presó.

A 10 de Setembre 1629, en Registre de Cartas Reals fol. 85, presentació de lletres al Virrey dirigidas al Assessor del Governador, manantli que nos entrometa de posar presos a la almoyna anant la Governació via ordinaria, sino ab voluntat dels Adm[inistrad].ors de la presó.

A 2 de Maig 1631, deliberan los Consellers emprestar al Hospital gen.l de S.ta Creu alguns aposentos de la Casa de les Egipciacas ab la forma expressada en la deliberació.

A 3 de Setembre 1631, per vagar lo carrech de Carceller, los Consellers elegiren lo Conseller en cap per lo interim, y elegí thinent, y encontinent prestá jurament en ma de dit Conseller en cap, com apar en la ma de deliberacions.

A 3 de Octubre 1631, extracció de Carceller de la presó de M.o Felip Sorribes, y Rovira lo qual aprovat per S. Ex.a jurá.

A 17 de Octubre 1631, en la ma de deliberacions, Jurament als Consellers prestat per Onofre Tort, Guarda de la Presó elegit per M.o Felip Sorribes, y Rovira Carceller.

A 28 de Noembre 1631, lo Consell de 36, elegí en Acaptador per los pobres de la presó, y servir los Administradors de dita presó â Miquel Gaudenchs.

A 28 de Noembre 1631, lo Consell de 36, elegí en Guarda de les Egipciacas à Joan Armadans, Barreter.

A 13 de Desembre 1631, en Consell de cent fonch extret Adm[inistrad].or del Banch M.o Sorribes, y de Rovira, y per ser Scarceller Offici de vida, fonch extret lo D.r Agustí Bruna.

A 10 de Mars 1632, en la ma de deliberacions apar com Vicens Sabado Guarda de la Presó elegit per lo Carceller, jura en ma dels Consellers.

A 3 de Noembre 1633, en la ma de deliberacions apar com lo Scarceller nomena â Benet Gasch Parayre en son Loctinent, y jurá lo mateix die en poder del Conseller en cap.

A 4 de Juny 1636, en Dietari apar com per ser lo Governador fora, lo Veguer, y Consellers feren visita â la presó.

A 6 de Setembre 1636, en Dietari apar com per ser fora lo S.or Loctinent, y lo Governador, lo Veguer, y Consellers anaren â fer visita a la presó.

A 21 de Agost 1637, â 29 del mateix, â 4, y 25 de Setembre, y a 30 de Octubre tots de dit any, per ser lo Virrey, y lo Governador fora, visitaren la presó.

A 21 de Maig 1639, en Dietari apar com lo Veguer, y Consellers fan visita â la presó, y â 4 de Juny, y 13 de Setembre de dit any feren altres visitas.

Dilluns â 18 de Maig 1643, en Dietari apar que los Presos de la Presó posaren foch en ella, en la Estancia del Corral, y â 19 foren açotats sis presos per dit delicte.

A 30 de Janer 1648, lo Concell de 36 feu nominació de un Adm[inistrad].or dels pobres presos de la presó.

Dijous â 1 de Juny 1651, en Dietari apar, que los presos de las Presons Reyals fugían.

A 22 de Desembre 1667, en Concell se troba la nominació de Escarceller major de las Presons.

Disapte á 31 de Octubre 1705, en Dietari apar que los Concellers anaren â visitar las Presons.

A 27 de Febrer 1712, en Concell de cent se troban las Tatxas, y Salaris que han de pagar los Presos qui seran aportats, y encarcerats en los Carcers Reals de esta Ciutat.

A las chalendas de Mars 1342, Sentencia arbitral entre lo Veguer, y los de la Pia almoyna, sobre la Jurisdicció de S.t Feliu de Llobregat, es en quart. Diversorum 1.us post fol. 95.

A 26 de Maig 1399, lo Rey D.n Martí dona Privilegi als Consellers que pugan traure de sos Castells, y Baronías qualsevols presos, y arrestats, y aportarlos â altres Baronías suas, y no pugan esser impedits en los lochs per hont passaran. Diversorum 6.us fol. 340.

A 3 de Desembre 1432, en Dietari apar, que fou provehit lo Ofici de la Almoyna dels pobres presos de la Cort del Veguer.

Dijous á 4 de Desembre 1460, en Dietari apar que vench en la present Ciutat lamentosa nova; ço es que lo S.or Rey

havía apresonat lo Inclit Príncep Carles fill seu, ê apresoná alguns de Casa sua, y á 9 los Deputats de Cathalunya en virtut de acte de Cort, elegiren dotse personas; ço es quatre de cascun Bras per suplicar al S.or Rey li placia deslliurar de presó lo desus dit Príncep fill seu, y á 27 de Febrer 1461, vench nova com â instancia de la Senyora Reyna, lo S.or Rey havía libertat â dit D.n Carles fill seu, y que dita Senyora vindría ab dit S.or Príncep, y á 3 de Mars reberen letra del dit S.or Príncep, com ja se trobaba en libertat.

A 23 de Noembre 1469, Concell de 32, en orde als Adm[inistrad].ors dels Pobres presos de la Presó del Veguer, y á 26 de Agost 1473, se troba altre Concell.

A 11 de Febrer 1479, Concell de 32, per certa Proprietat leixada al Bací dels pobres presos de la Presó.

A 11 de Mars 1482, Concell de 32, per raho de certa leixa feta per la Regina D.a María en son Testament, als pobres presos de la Ciutat.

A 2 de Abril 1484, Concell de 32 per Ordinacions dels pobres presos de la Presó.

A 27 de Noembre 1485, Concell de 32, per lo qui acapta per los pobres presos de la Presó.

A 24 de Juliol 1496, Concell Ordinari, en orde al Baciner dels pobres presos de la Presó.

A 9 de Noembre 1500, Letra del Rey Pere (*) al Virrey el Conde de Ribagorza, sobre la diferencia del Thesorer ab los Consellers, en raho dels presos que los Concellers feyen posar â la Presó en son nom. Diversorum 2.us fol. 102.

A 7 de Noembre 1504, Concell Ordinari sobre lo Adm[instrad].or dels pobres presos de la Presó.

A 19 de Octubre 1508, Concell Ordinari per la Elecció del Adm[inistrad].or del Bací dels pobres presos de la Presó.

Disapte á 30 de Juny 1607, en Dietari apar que dit die â les sis hores del matí succehí â la Presó, que anant las Guardas á obrir los presos, pera que anassen al Corral hont solen estar de dies, los dits presos los acometeren ab dagas, y ganivets pera fugir, y en la refriega ne moriren dos dels dits presos, in restaren ferits alguns altres.

(*) *(Sic!)* Era Ferràn lo *Catòlich*.

CAP. LXVIII.

GUIATGE DE VITUALLAS,

y cosas respectans â vituallar la Ciutat, ultra lo que son forments, y Carns.

N lany 1301, los Consellers aforaren ço es lo millor parell de Capons â 2 ₰ 6, un cabrit 2 ₰, un parell de gallinas 2 ₰ 3, perdius 1 ₰, Todons 8 diners, Xixellas 5 diners, un Conill 5 diners.

En lany 1329, foren aforades les Carns, ço es liura de Carn salada á 8 diners, Bou, y Vaca ab crestat à 7, moltò à 11, y fora Ciutat â 8 diners. Asturió á 8 diners, Llissa á 6, Palomida â 6, Amfos á 4, Reig â 4 diners, Tonyina 2 diners, Corbay â 3, Congre á 3, Dalfí á 2 diners la lliura.

En lany 1332, foren aforades ço es una perdiu 7 diners, conill 6, todó 6, xixella 3, y malla; tres ous per un diner.

A 17 de Setembre 1433, en Concell de cent, y en altres jornadas se veu que fou sentenciat en favor de un Patró de nau qui havía portat blats à Barcelona, y per guiatge de Vituallas fou desliure, no obstant se allegas que havía comprada la nau de un Cossari, qui la havía robada de poder del qui instava lo embargament, y la Ciutat pagá al Patró tots danys.

A 6 de Juny 1443, per que lo Governador havía penjat un home qui era vengut ab una galera que portava Vituallas, la Ciutat ne feu grans clamors.

A 18 de Juny 1445, fou condemnat â levar lo cap un Caualler ab Juy de Promens, jatsíe que allegas que lo privilegi de Juy de Promens nos estenie als gentils homens, y tambe

allegá guiatge de Vituallas per un Safrá que havía mes, per que lo Safrá no es cosa necessaria. Vide lo Dietari.

A 30 de Agost 1445, la Ciutat fa instancia en fer valer lo guiatge de vituallas en favor de un delat de una mort, etiam que hagues feta la mort en Barcelona.

A 28 de Agost 1449, la Ciutat arma una galera contra Cossaris, y a 4 de Setembre ab letra dels Jurats de Valencia vingue avís com havía combatut ab la galera de M.º Joan Torrelles Cavaller, qui per força prenía homens, y Vitualles per la mar, y que la havía vençuda, y presa, y â 29 de Noembre los Consellers en sguart de dites coses, donaren al Patro de dita galera qui era M.º Ramon Desplá una Bassina, y una Copa, y dos plats, y una Scudella dargent.

A 18 de Juliol 1450, la Reyna scrigué al Virrey, y al Official del Bisbe, que prenguessen un Bisbe de gracia que publicava Butllas falças, y axí lo Official del Bisbe, y lo Capdeguayta anaren â S.ta María de la mar, y lo Official prengue al Bisbe, y lo Capdeguayta mena á la presó del Veguer dos homens, y lo un era coronat, y lo Veguer lo liurá al Official, empero ell allegá guiatge de Vitualles, ê perço los Consellers ne requeriren al Official, y sobre asso lo Consell delibera que lo Veguer lo demanas al Official del Bisbe quel tragues, y com no, que ells Consellers donen consell al Veguer quel cobre â sas mans, y poder encara que hagues â trencar la presó del Bisbe, y apres, que li serve lo guiatge.

A 23 de Agost 1450, vingueren dos naus Mallorquines, y portaren Vitualles, y lo Veguer volgue pendre los Patrons â instancia de certs Genovesos, pretenents que las robas que portavan eran suas, y que dits mallorquins las havían trobadas en una nau de florentins, y fou deliberat fos donat consell al Veguer, servas lo guiatge â dits Patrons.

A 24 de Noembre 1451, y en altres jornades se veu que la Ciutat armaba contra Cossaris, qui per mar robavan personas, y Vituallas que venían à Barcelona.

A 31 de Mars 1455, un Cossari Prohençal prenguè en lo moll de Barcelona, y sen aportá una Calavera carregada de olis, y formatges, y los Consellers promtament posaren taula per acordar gent per anarli al alcans, y á 25 de Abril se tench Consell de cent sobre aquest fet, y lo Consell ho cometé â Consellers.

A 8 de Abril 1457, debat entre Governador, y Consellers sobre guiatge de una nau presa de Genovesos.

A 27 de Juny 1457, entre duas, y tres horas del matí arribá en aquesta Plaja un Stol de Genovesos, eran tretse galeras, y començaren á combatre la Plaja ab moltes bombardas, y estigueren aquí tot lo die fins a les sis, ô set depres dinar, ê tiraren vers Monjuich, ê barrejaren les barracas de Pescadors, ê prenían del bestiar Boví, lo qual los fo llevat, ê defes per M.º Joan Torrelles, ê Galceran Duzay, y molts altros Ciutadans, ê moltas altres notables personas de Stat, ê de peu, y havíay Peste en Barcelona, y â 19 de Juliol tornaren las tretse galeras de genovesos, y estiguerenhi fins lo endemá, y foulos feta gran resistencia, y la Ciutat armá una gran nau, y quatre galeras, y anaren al alcans de las genovesas fins à las mars de Blanes per ques meteren en fuyta.

A 26 de Maig 1463, las tres naus, y una galeota sotil que la Ciutat havía armadas, prengueren una galera, y sinch naus carregadas de forments, y à 28, vingueren dits Vexells ab dita presa, y lo Capitá qui era M.º Bernat de Marimon fou rebut ab acompanyament de Consellers, Deputats, Bisbe de Vich, Compte de Pallars, y altros.

A 15 de Mars, y 12 de Setembre 1474, se veu que la Ciutat donava, ys concordava ab Patrons de Vexells pera perseguir Cossaris, â títol feyan torb â las Vituallas.

A 10 de Setembre 1478, los Consellers referen en Trentenari com de necessitat se devía fer provisió de Tonyines, y que un Mercader havía ofert â Consellers ne portaría, empero demanava lo for, y que lo Mostassaf li havía dat licencia de vendre ço es la Sorra â deu diners liura, y á sinch lo badenc, fins que lo Trentenari li donas for, y lo Consell ho remet â Consellers, y Mostassaf, empero â 16 de dit las aforaren à 8, y à 4 diners.

A 24 de Janer 1481, lo Rey D.ⁿ Ferrando feu guiatge general per la Armada que feya contra lo Turch. In Diversorum Cathaloniæ Sigilli secreti primo.

A 7 de Desembre 1486, per manament del Infant D.ⁿ Enrich Loctinent G.ˡ fou tret de la presó del Bisbe un home en virtut del guiatge de vituallas no contrastant las excepcions oposadas per lo Oficial del Bisbe. Vide lo Dietari.

A 12 de Janer 1489, lo Rey D.ⁿ Ferrando revoca tots, y

qualsevols privilegis de guiatges per que no valegan â favor de Cossaris, est in libro notularum intitul[ato]. 1483, et aliorum.

A 24 de Desembre 1489, requesta del Síndich al Veguer per que guart lo guiatge de Vituallas â una dona, notificantli que encara las Vituallas estavan en esser en la Casa del Pes Real â la Plassa del Rey.

A 19 de Maig 1496, en libre de patents fol. 4, letra de Consellers dirigida universis, certificant que cert bestiar que portava T... venía per provisió de la Ciutat, y que axí veníe guiat.

A 6 de Maig 1499, in libro notularum intitulat. 1490, et aliorum, son las requestas, y respostas en raho del sobredit, dadas al Bisbe.

A 10 de Juny 1499, fou declarat en lo R.l Consell, que per guiatge de vituallas devía ser dada libertad al Scarceller del Bisbe, pres, y condemnat â Carcer perpetua per dit Bisbe, y axí fou deslliurat â 29 de dit. Vide lo Dietari.

A 28 de Juny 1499, sobre manament que dins tres hores hu que havía mes Vituallas las hagues de vendre, hague debat entre lo Virrey, y la Ciutat pretenent lo Síndich que ell, ô la part les havía de vendre, y no lo Fisch, y que tenía temps tres dies, y la Ciutat obtingué. Vide in regestro deliberationum est valde observandum.

A 29 de Juliol 1500, per Sentencia Real fou tret de la presó un home en virtut del guiatge de Vituallas.

A 20 de Abril 1501, Ordinació que nengu pugues metre â coll de bestias la lenya que sería venguda ab Carros fins prop la Ciutat.

A 22 de Noembre 1504, aforan la lenya de alsina â 9 diners, y la de arbós à 7, y extinguexen lo dret de dos diners hi havía.

A 31 de Janer 1506, aforament de Todons Palomars â 8 diners, y los matrassats â 6 diners lo parell.

A 3 de Febrer 1508, en libre de Patents fol. 82, letras patents dels Consellers certificant com per força havían pres un Vexell carregat de Oli, y fet descarregar, y dat Curador pera quel venes en Barcelona.

A 29 de Mars 1509, deliberació sobre la forma com se han de continuar, y vendrer los guiatges de Vitualles.

A 7 de Maig 1510, cum sequentibus lo Bisbe capturá â un Capellá, y tres altros als quals per lo privilegi del Guiatge la Ciutat defensa en esta forma, ço es lo Síndich comparegue

devant lo Veguer qui declará tenir loc lo Guiatge en favor dels dits, y lo Consell de cent ho cometé al Trentenari, y lo Trentenari â Consellers per quey fessen las degudas diligencias.

A 14 de Janer 1518 en libre de patents, letras patents de Consellers certificant com per força havían pres un Vexell carregat de pança, fol. 186, y á 8 de Mars en dit libre fol. 188, es altre de un Vexell carregat de anxova, y á 22 de Noembre, en dit libre fol. 193, es altre de un Vexell que portaba Sucres, y pesca, las quals havían fet descarregar, y consignar al Curador assignat â dites robes, y consignades havían fet alçar lo arrest al Patró que perço estava arrestat.

A 24 de Juliol 1545, partí de Barcelona un Porter Real per fer publicar la crida emanada de la R.[l] Aud[ienci].[a] â instancia del Síndich de la Ciutat, de la prohibició de las Vituallas, fou publicada â 26 en Sitges, y Vilanova de la Geltru, y á 25, â Vilafranca de Panades, â 27 en Tarragona, y Cambrils, â 28 á Montblanch, â 30, y 31 en Tortosa, y en altres dies â Leyda, Balaguer, Cervera, y Igualada.

A 26 de Febrer 1552, lo Consell delibera arrendar la leuda, y dret Italiá per relevar las Vexacions que fan als forasters, per que per dita raho noy portan Vituallas, ço es los dos terços per la Ciutat, y un ters per la Lotge, y â 15 de mars es la regonexensa quen fa lo qui havía levat lo arrendament.

A 4 de Juliol 1556, Crida del Virrey prohibint traure de Cathalunya forments, Sivades, legums, lenyes, Carbó, y altres Vitualles, est in Regestro litterarum Regiarum.

A 28 de Setembre 1559, Joan Sagristá fou provehit del carrech de la Custodia de la farnería, y dels guiatges per mort de Joan Ferrer.

A 25 de Agost 1572, en libre de paten[t]s fol. 13, letras de Consellers certificant com per força havían pres un Vexell carregat de oli, y fet descarregar.

A 11 de Setembre 1581, lo Virrey sequestra en Barcelona forments, y Volaterías per provisió de las galeras, y los Consellers hi contradiuen.

En lany 1582, per que lo Virrey feye prohibicions de comprar, y vendre Vituallas, hague algunes diferencies, y componguerense â 10 de Maig.

A 9 de Mars 1582, los Consellers donan quexas al Virrey de las licencias que dava de traure forments, y olis, demanant las revocas com ho feu â 14.

A 16 de Janer 1591, elecció de Guarda dels Guiatges.

A 3 de Agost 1602, provisió de Guarda dels Guiatges.

A ... (*) de Agost 1605, per que los Arrendadors de la neu no davan bastant provisió, per ço â dany de Climent Leopart Arrendador, y de sas fermanças los Consellers feren tracte ab Pau Xerquíes ab Consell de Doctors de la R.[l] Aud[ienci].[a], y á 29 de Agost 1607, per lo mateix feren crides.

A 30 de Janer 1610, es un Vot de Doctors del R.[l] Consell, declarant que la Ciutat pot compellir â Pere Ferran, y altros que havían comprat, ô arrendat certs pous de neu, â vendrels a la Ciutat per lo mateix preu, y á 3 y 5 de Agost 1605, son vots de altres Doctors sobre semblant fet.

A 2 de Juliol 1615, se tracta en Consell de que essent vinguda assí una nau, lo Príncep General de la mar havía pres lo Capitá, y pretenía confiscar la nau, y mercaderíes, â títol que eran Cossaris, â que la Ciutat se era oposada per guiatge de Vituallas.

A 24 de Febrer 1638, en Dietari apar, com havent lo Sor Compte de Sta Coloma elet Virrey fet capturar un Ingles, fonch llibertat en virtut del privilegi de Guiatge de Vituallas.

A 29 de Abril 1648, los Consellers suspengueren á Dn Joseph Olmera, y Altarriba del Ofici de Mostassaf, per haver capturat â Rafel Riera Consol en Cap del Collegi de Candelers de cera, no obstant se li fes ostencio de un Guiatge firmat per los Consellers.

Diumenge á 22 de Agost 1694, en Dietari se troba una Embaxada feta per la Ciutat al Sor Virrey, ahont se fa evidencia dels Privilegis concedits à la Ciutat, en raho del Guiatge de Vitualles.

A 6 dels Idus de Noembre 1290, Concell de Concellers dat al Veguer, que absolgues â certs Ciutadans de cert cas succehit, per que era fet en cas permes, y que fes publicar lo Privilegi, y Consuetut de Barcelona, que qui ofendrá á Ciutadá de Barcelona, no puga esser guiat. Diversorum 2.[us] fol. 354, y Diversorum 5.[us] fol. 282.

A 9 de Agost 1531, Conclusió de la Regia Audiencia, prohibint traurer Vituallas del Regne. Diversorum 1.[us] fol. 201.

(*) En blanch.

CAP. LXVIIII.

JUEUS, MOROS, MORISCOS, CONVERSOS,

y persequuciò de ells.

A 9 de Juliol 1391, se mogue gran avalot, y rumor [en la ciutat de Valencia] contra los Jueus, y foren tots robats, yn moriren molts, y los mes se feren Christians, y en la Sinagoga major del Call, se feu Iglesia de S.t Christofol, y altre de S.ta María de Gracia, y lo gran Alorga se feu frare de Predicadors, y coneixent, y sentint los Consellers [de Barcelona] ja de dias atras esta commoció, tingueren Consell â 17 de Juliol, ê deliberá fer mil homens per resistir al avalot sis movía contra los Jueus, ô contra los Officials del Rey, ô altres, y posaren guardas continuas â Casa la Ciutat, y en altres lochs.

Dissapte 5 de Agost 1391, apres dinar fou destruyt lo Call dels Jueus, y lo dilluns lo Veguer de ordinació de Consellers ne volía penjar alguns dels qui foren â dita destrucció, y se mogué gran avalot que durá més de quatre dies que la Cort, ni official nos conexía, ni venía; ans devant tothom matavan los Jueus que nos volían batejar, y trencaren la Cort del Castell del Veguer, y tots los presos foren deslliurats, y lo mateix succehí ab los Jueus en Valencia â 9 de Juliol 1391, y dit die 5 de Agost posaren foch â la Cort del Batlle de Barcelona, y per que lo Rey estava irat per aquest insult, la Ciutat li trameté Missatgers â Çaragosa per aplacar la sua ira, y suplicarlo que no vingues, y si venía, no fos ab gents darmes.

A 26 de Noembre 1446, scriuen als de Martorell com un moro que tenían pres per que no portaba bena groga, era Vassall de la Ciutat del loc de Elijg en Valencia, los quals costuman anar per Cathalunya.

A 24 de Janer 1453, se refer que lo Papa, y lo Rey havían dadas comissions de procehir contra los Jueus, ê perço la Reyna havía feta executoria contra las aliamas de Cathalunya, y per dita raho lo Batlle de Gerona feya entrar tots los Jueus de Gerona en sa Sinagoga, yls feu tancar las portas de la Juyería, fentlos patir de fam.

A 1 de Juny 1455, fou saquejada la morería de la Ciutat de Valencia.

A 16 de Abril 1479, los Consellers scriuen â son Síndich en Cort, que havían sentit que los Conversos feyen ajusts, y talls entre sí, per obtenir que pugan esser Notaris, y obtenir Officis dels quals per privilegis son prohibits, y que perço estiga advertit, y a 15 de Juny, havent los Conversos obtingut provisió del S.or Rey dada en Casseras â 15 de Abril passat, manant â Consellers revocassen totas Ordinacions, pus ha de trenta anys fetas, prohibints que descendents de Jueus, moros, ô altros Infiels no pugan esser Notaris de Barcelona, ni practicar ab dits Notaris, manant als Priors de Notaris hi renuncíen; Empero apres scriu al Governador per quey síe sobresegut, y los Consellers scriuen al Rey fentlin gracies, y dit die ho scriuen al Síndich.

En lo Testament dels Consellers del any 1480, posan en memoria com per privilegi en Barcelona noy pot haver Judaría, ne Jueu ye pot aturar mes de quinse dies, y que los Jueus han aposar en lo Hostal publich que la Ciutat per ells te assenyalat, y que ells han de portar als pits lo senyal de la roda, y per que ab la Venguda del Rey eran venguts molts Jueus, y que assenyaladament un Argenter havía parada Botiga, perço recomanan als Consellers esdevenidors la observança del dit privilegi.

A 12 de Maig 1482, lo Rey Ferrando fa una pragmatica, que tots los Conversos Jueus de Valencia qui han errat en la fè, y dins cert temps vindran â confessarse ab los Inquisidors, los remet totas penas de personas, y bens.

A 1 de Maig 1492, fou publicada la Crida de part del Rey desterrant los Jueus.

A 31 de Juliol 1492, arribaren en aquesta Platja nou fustas de gavia carregadas de Jueus, y serían mes de 4000.

A ... (*) de Setembre 1609, en Valencia, y á 29 de Maig 1610, en Barcelona foren publicades les Crides de la Expulsió dels moriscos de totas las terras del Rey de Espanya.

A 12 de Juny 1610, scriuen al Procurador de las Baronías qui era en Flix per la Expulsió dels moriscos de estos Regnes, acusantli la sua de 7 de dit, ab que deya com en aquell dia eran arribats en aquella Ribera de Flix los moriscos de Leyda, Fraga, Serós, Miquinença, y de Itona posats ab quinse barcas, que serían entre tots compresos los minyons 4000 persones, y que havían desembarcat allí ab molt sosiego, y repòs, y á 6 de Juny scrigueren al Rey beneyntlo, y estimant tan Santa resolució com havía presa de la Expulsió dels moriscos.

Dimars á 5 de Juny 1685, en Dietari apar que entrá dins lo Port, ô moll de la present Ciutat una Fragata armada per los naturals de la Vila de Sitges, y aportá altre Fragata de moros, en que hi havía 25 moros, y aportá tambe una Barca de Christians que dita Fragata de moros havía presa.

A 9 de Mars 1385, Provisió del Infant Joan que los Jueus Metges, ô Cirurgians qui no seran examinats, no pugan usar de dita art. Diversorum 2.us fol. 117.

A 13 de Setembre 1393, lo Rey Dn Joan mana als Oficials Reals, que no procehescan mes contra los Culpats dels homicidis, y furts comesos contra los Jueus anno 1391. Diversorum 4.us fol. 304.

A 26 de Desembre 1424, Crida original contra Jueus, es del Rey Dn Ferrando, ab inserta del Privilegi del Rey Dn Alonso. Diversorum 2.us fol. 370.

Divendres á 13 de Agost 1461, en Dietari apar, que fou feta Crida en la present Ciutat, que dassí avant algu qui de la Sement, ô condició de Jueus, Moros, ô de altre Barbara, ó infiel Nació sera procehit, ô procehirá, que del any de la Nativitat de N.^{e} Senyor 1391 ençá en la fe Catholica será contrit, ê daqui avant se contrirá, ne algu, ô alguns decendents de aquells mediadament, ô immediada, ara, ô en esdevenidor de Ofici de Corredor en alguna forma, ne manera gos, ne presumesca exercir en la dita Ciutat de Barcelona, Termens, ê

(*) En blanch.

Territori de aquella, çots ban de cinquanta ducats, axí al Corredor, com â la persona, que mitgensant aquell contrafará.

Dimecres á 4 de Abril 1481, en Dietari apar fou cantat en la Seu de Barcelona Te Deum Laudamus, per una nova certa qui vench en la present Ciutat, com les Galeres del Ill.re Rey de Napols havían preses 16 fustes de Turchs.

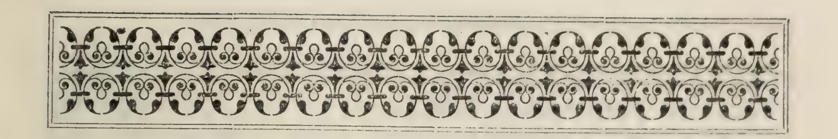
Dijous â 13 de Juny 1527, en Dietari apar, que devant Badalona comparegueren 14 fustes de moros, las quals tragueren moros en terra, y prengueren, y mataren molta gent, axí de homens com de donas.

Dilluns á 24 de Juny 1527, en Dietari apar que comparegueren prop la Platja de la present Ciutat 8 fustes de moros, las quals havían pres en las mars de Palamós lo Ministre General del Orde dels frares de S.t Fran.ch anomenat fr. Fran.co de los Angeles, lo qual fou rescatat â 26 del present per 4000 Ducats.

Divendres á 25 de Juny 1604, en Dietari apar que vingué avís com los Moros havían saquejat en la nit una Casa de Canet ques diu Jover, y havían captivat al marit, y muller, y quatre fills.

Copia de una Carta del Soldá als Consellers de Barcelona. Diversorum 2.us fol. 52.

CAP. LXX.

PESTILENCIAS, Y COSAS TOCANTS

à la Salut.

EN lany 1333, grans carestías, y peste per que en poc temps moriren mes de deu milia homens.

Dimecres â 2 de Maig 1348, se feu una bella professó ab molts Preveres de la Seu, y Parroquias, y Monastirs, y moltas gents, partí de la Seu, y aná á S.ta María de la mar per lo Born al Portal de S.t Damiá al Portal nou, â S.t Pere, al cap subirá de la Plassa de S.ta Ana, â la figuera Cucurella, y forn dels Archs, y torná á la Seu per la gran mortaldat que les hores havía en Barcelona que durá per tot Juny, ê moriren dit any quatre Consellers, y quasi tots los de Consell de cent.

A 3 dels Idus de Maig 1350, foren dades â Ramon de Tesarach mestre en arts, y en medicina 25 ₶ ₰ en part de 100 ₶ ₰ annuals pagadoras en quatre pagas lany per temps de deu anys, per las quals deu servir â la Ciutat en pensar, y metiar les gents de la Ciutat.

A 21 de Janer 1362, per la mortaldat quey havía en Barcelona de glanolas, y altres morts sobtadas, fou feta festa en Barcelona, y fou celebrada solemne missa de la Trinitat en la Seu, y predicaren dins la Seu, y en lo Fossar, y a la Plassa nova, y vingueren â dita Seu tots los Canonges, y Preveres de la Seu, y de las Parroquias que vingueren ab sos ganfanons, y Creus, y â 18 de Febrer se publicá un Jubileu Papal per

tots los quis moriríen dins tres semmanas tunc prop seguents.

A 13 de Juny 1371, professons de las Parroquias cascuna en sa Parroquia per mortaldat quey havía en Barcelona ques morían de glanolas, y altres morts sobtadas, y duraren cerca de un any.

A 28 de Juny 1375, Professó de la Seu, Parroquias, y Monastyrs per la mortaldat quey havía en Barcelona, que durá cerca de un any.

A 9 de Desembre 1396, lo Senyor Rey sen aná â Perpinyá per quey havía Peste en Barcelona.

A 19 de Octubre 1408, per Peste fan Capdeguaytas.

A 30 de Mars 1410, y diumenge â ... (*) de Agost hague terratremol, y en dit any, fins â Nadal, hagué peste.

En lany 1429, hague peste en Barcelona, com se veu per lo pagament de 8 ₶ 16 ₰ â un Prevere per sos treballs de fer la serca dels morts per las Iglesias.

A 13 de Juny 1439, los Consellers embiaren als monastyrs per que pregassen â Deu per las Epidemias.

A 11 de Octubre 1448, pregaries per terratremols, y pestilencias.

A 20 de Noembre 1451, peste en Castelló de Ampuries, y en lo Comptat.

A 13 de Juliol 1452, per las morts quey havía en Barcelona, la Reyna sen anà â Vilafranca, hont prorrogá la Cort.

A 15 de Maig 1457, començaren á fer la cerca per la peste en Barcelona, y durá fins â 18 de Noembre.

Peste en Barcelona en lany 1458, per que lo Rey sen aná, y torná passada la peste â 16 de Mars de dit any.

A 27 de Mars 1476, lo Consell delibera se das endressa á fer una Capella de devoció de S.t Roch â despesa de devots per quey havía peste en Barcelona, y â 14 de Juny la peste continuava, y â 31 de Juliol, y a 13 de Noembre deliberaren fossen pagades al Correu per setse mesos de fer la serca dels morts de pestilencia 15 ₶ ₰.

A 26 de Juny 1478, havent lo Rey dit â Consellers que en Aragó, y Valencia se moríen de peste, y que perço fassan bona guarda, deliberan de fer elecció de personas, y á 6 de Juliol havent lo Rey prohibida la Entrada per tota Cathalunya

(*) En blanch.

vingué un Síndich de Valencia per tractar ab lo Rey, y Consellers sobre lo Armament de fustes contra Cossaris, y per dita raho comunicant los Consellers ab lo Rey de assó, lo Rey no volgué entrás, ans volent que la ley fos servada, lo Rey isqué â S.ta María de Jesus per comunicar ab dit Síndich, y los Consellers li feren exir allá son Síndich ab letra de crehensa.

En lany 1483, hagué peste en Barcelona, y començaren á fer la serca â 15 de Mars, y durá fins á 24 de Setembre.

En lany 1489, hague peste en Barcelona, y començaren à fer la cerca à 3 de Noembre, y durá fins â 16 de Setembre 1490, y feuse professó en honra de S.t Sever, y obriren lo Portal, y feren lo Pont de fusta com se veu â 20, y 29 de Maig.

En lany 1493, hague peste en Barcelona, y començaren á fer la cerca à 13 de Juny, y durá fins à 4 de Octubre.

A 14 de Juliol 1494, haventhi peste en Barcelona, los Consellers scriuen al Virrey que era estat ordenat, que apres de tocada la Ave María tothom digues una Salve Regina per devoció de la peste.

En lany 1497, hague peste en Barcelona, y començaren â fer la serca á 18 de Juliol, fins â 18 de Octubre.

En lany 1501, hague peste en Barcelona, y començaren à fer la serca á 3 de Maig fins à 30 de Noembre, y à 10 de Juliol, ex voto de la Ciutat, començaren â colre la festa de S.t Christofol, y à 30, de Desembre foren pagadas al Correu 11 ₶ ♀ per la serca havía feta dels morts de peste per temps de set mesos.

En lany 1507, hague Peste en Barcelona, com se veu â 15 de Mars, en lo qual die partiren pera S.t Jaume de Galicia quatre frares, y los Consellers, per dita raho nomenaren quatre Capdeguaytas per guardar la Ciutat â 24 de dit, y â 15 de Abril fou posada la primera pedra de la Capella de S.t Sebastiá que lo Consell havía deliberat se fes en honra del Sant, y â 16 de Juliol, per haver cessat la Peste, los Consellers feren deixar los bastons als Capdeguaytas, y â 17, se fà nota com en dit temps per lo molt que patían los Pobres, procuraren los Consellers ab los bassins de las Parroquias, que lo drap acostuman dar â tots Sants, lo convertissen en bon govern dels pobres, y â 18, de dit mes de Juliol feren solemne professó com la de Corpus.

A 14 de Agost 1507, en libre de patents, y en altres jor-

nadas apres fol. 77, cum sequentibus, son letres patents dels Consellers pera Mallorca, Cecilia, y altres parts, certificant com ja en Barcelona la Peste havía cessat, y que la R.[l] Aud[ienci].[a], y Magnats eran tornats.

En lany 1508, hague Peste en Barcelona, com se nota en Consell de cent â 19, de Octubre, empero no sería cosa de consideració.

A 31 de Maig 1515, lo Consell de trenta, attenent que per la pesta, ni Governador, ni Veguer eran en Barcelona; perço delibera, que ultra los tres Capdeguaytas ordinaris ne fossen elegits mes per guardar la Ciutat.

A 28 de Noembre 1515, en lo Consell ques tingue dit die se veu que fora lo Portal de la Dreçana lo Hospital Genl havía comprat una Casa, y pessa de terra, y edificá en dit any en dit loc Hospital de pestiferats sots invocació de St Christofol.

A 4 de Maig 1519, per suspitas de peste de Aragó, feyan guardar per Sinquantenas als Portals, empero no deixá de haverhi peste en Barcelona en dit any com se veu per la nota feta en Dietari â 4 de Janer 1520, en lo qual die feren professó de gracies, si be no seríe furiosa, per que lo Rey se retirá à Molins de rey, y sempre hi hague comers, y practica, com se nota â 7 de Janer en Dietari.

A 28 de Noembre 1519, per quant en Vic, y altres parts no dexavan entrar los de Barcelona ab motiu que assí havía peste, y adassó ajudavan los Ciutadans de Barcelona qui eran allí, perço lo Consell delibera que fossen privats de entrar en Barcelona per deu anys.

En lany 1520, hague peste en Barcelona, y començaren á fer la serca á 30 Maig, y dura fins â 12 de Setembre, y tambe lay hagué lany 1521, com se veu notat à 7 de Juny, feren professó de gracias â 20 de Agost.

En lany 1530, hagué peste en Barcelona, y començaren á fer la cerca à 10, de Mars, y durá fins â 18 de Juliol; moriren de peste en aquest temps 6250, persones, fou feta la mateixa diligencia dels bassins com desobre, y totas las pias causas incertas foren aplicadas â esta necessitat.

En lany 1532, per suspitas de peste los Consellers crearen Bastoners, y assegurats de la Salut los despediren â 8 de Juliol.

En lany 1558, hague Peste en Barcelona, y començaren á fer la serca à 17. de Janer, y durá fins à 21, de Juliol, y la Ciutat feu molts Capdeguaytas ab provisió del Rey dada en Granollers â 9 de Febrer registrada en libre de letres reals, y â 14 de Janer foren publicades Crides contra Metges, y Cirurgians en raho de peste per que no sen anassen, y al primer de Abril de part del Veguer foren publicats dos metges privantlos del exercici, y honors de medicina, y dels Oficis, y beneficís de la Ciutat, es registrada en libre de letres reals. La festa de la Vigilia de Corpus nos feu â S.t Jaume, sino devant Casa la Ciutat per la mort del Conseller quart qui morí â 21 de Juny, nos feu la Cavalcada de S.t Joan, y à 9 Agost está continuat largament la Venguda de las Companyíes de Çaragosa per ques temía no vingues la Armada Turquesca, y per que dos Metges sen anaren, foren privats de visitar, y fets inhabils ab crida publica al primer de Abril 1558.

En lany 1560, hague peste en Barcelona com se veu â 14 de Juny fins â 13 de Noembre, pero no sería cosa de consideració, per que ni feren serca, ni la Audiencia se mogue, y â 13 de Setembre per tractar de remeys de peste lo Canceller, y Regent, y Doctors del R.l Consell vingueren â Casa la Ciutat cridats per Consellers.

A 12 de Noembre 1562, es la Concordia de la Compra dels Angels vells per Hospital de Peste.

A 9 de Febrer 1563, Pere Fonollet renunciá lo Offici de Bastoner del morbo en ma de Consellers, los quals provehiren dit carrech â Cebriá Fonollet son fill.

A 16 de Maig 1563, los Consellers proposan en Consell de cent que tenían per danyos conservar la Casa del Monastyr dels Angels vells que la Ciutat havía comprada â 12 de Noembre 1562, per preu de 3000 ℔ ß per temps de morbo pera ferne Hospital, axí per estar massa prop de Barcelona, com per que en temps de guerras los enemichs si porían fer forts, com per lo gran gasto havían de fer de conservarla, y lo Consell no res menys delibera se conservas per dit efecte del morbo.

A 30 de Juliol 1563, fou deliberat que lo Deputat, y ohidors del General, y D.n Onofre Doms que venían de Rosselló no entrassen, sino que purgassen primer donantlos una guarda, y acabada la purga entren ab roba nova, y á 27 de Agost deliberaren, que attes havían purgat entrassen.

A 4 de Desembre 1563, havent los Consellers per custodia del morbo, posats dos morbers Cavallers ab salari cada un de 12 ß per die, y setse Guardas, y lo Bastoner ab salari de 4 ß cascu per die, y la Ciutat fent tant de gasto, no res menys feyen dolenta guarda; perço las levaren totas, y repartiren tots los quinse portalers en los tres portals en certa forma.

A 22 de Mars 1564, los Consellers scriuen als Obrers de S.t Andreu de Palomar com havían creat en Bastoner del morbo en dit Loc, y que per ço lo obehescan.

En lany 1564 hague Peste en Barcelona com se veu â 17, de Maig, fins â 10, de Juliol, empero no sería cosa de consideració per que nos feu Serca.

En lo any 1580, fou la malaltía del Catarro, que cundí tant, que dins deu, ó dotse dias se enmalaltiren en Barcelona mes de 20000 persones, yn moriren molts com se veu notat â 7 de Setembre en Dietari, y á 20. de Agost en manual de deliberacions, hont se diu, que tots los de la Ciutat estaven malalts.

A 23 de Mars 1583, lo R.l Consell embía un Doctor del Criminal â Consellers per ferlos saber com havían feta conclusió de fer manament â un Capitá de un Galió que venía de Sardenya, que á pena de la vida no aturás en nengunas mars de Cathalunya per la peste havía en Sardenya, demanantlos ho tinguessen â be, y los Consellers entenent que asso era en son prejudici, com la custodia de la Ciutat sie comanada als Consellers, fan Embaxada al Virrey.

A 24 de Agost 1585, lo Rey scriu â Consellers procuren que Magarola Apothecari vage â Monçó hont era la Cort, y que port drogas, y medicinas, es en libre de Cartas Reals fol. 172.

A 6 de Desembre 1586, avisos de peste de locs vehins de Gerona.

A 22 de Desembre 1586, los Consellers fan cremar una nau per que venía de part infecte.

A 18 de Febrer 1587, los officials de la Batllía General feren aprehensió de robas que purgaven, y los Consellers volíen procehir contra ells, empero vingueren, y se escusaren dient que estavan â tota ordinació de la Ciutat.

A 1 de Febrer 1588, lo Virrey feu posar à la presó â un home, â títol que veníe de part infecte, los Consellers demanan al Virrey ho revoque per que tocava â ells, y lo Virrey

respon que ja ley havía dit lo Consell, y que si res hi havía provehit ho revocaría.

A 5 de Febrer 1588, perque lo Veguer no volía executar las Cridas publicadas de part de Consellers prohibint Mascaras, y Balls, embían al Virrey, y ley demanan.

En lany 1589, hague peste en Barcelona, com se veu desdel Juny fins á Desembre, la Escriptura del Dietari de aquest temps va tant curta, que noy ha cosa de substancia, y en lo Registre del Consell se poran veurer las deliberacions, y diligencias, y á 20 de Octubre scriuen al Governador en Gerona, que los morts fins á les hores eren 10935, los demes gent pobre, y que ja coneixían gran millora, y dit die ho scriuen al Rey, y á 27 de Abril 1590, los Consellers scriuen al Rey de la salut, y relació dels morts, y à 28, fan professó de gracies solemne, y á 5 de Maig, foren celebrats officis de morts per las Iglesias.

A 11 de Juliol 1589, deliberació de Consellers, y Vuytena, sien dats cent açots â dos homens que eran entrats contra las Cridas del morbo, y à 12, que fossen pagats al Butxí 20 ₰ per dits açots.

A 20 de Agost 1589, declaració en scrits de Advocats, donant per bons los actes de cent celebrat ab solas 32 personas.

A 24 de Setembre, y 6 de Noembre 1589, son vots de Doctors sobre la forma de ajuntarse lo Consell de cent, y de Trenta, y altre nombre de persones votar, y judicar en dit temps de Peste.

A 5 de Febrer 1590, scriuen als de Gerona com dit die havíen licenciats los fossers de las Parroquias, que no anassen assenyalats, per que ja dins Ciutat noy havía nengun malalt de Peste.

A 25 de Agost 1590, los Consellers condemnaren â un Apothecari per medicinas falças que dava en dit any de Peste â ser inhabil, y â ser desinsiculat de tots officis de la Ciutat, y à privació de tenir botiga en Barcelona, y que per tal fos publicat ab veu de crida.

A 31 de Maig 1592, lo Governador pretengue que los Consellers no podíen fer Cridas de morbo, sino de part del Veguer, y perço ell las volía fer, y dies apres los Consellers embían â informar al R.[l] Consell per mostrar com las poden fer, y perço se juntaren las tres Salas.

A 17 de Janer 1599, se refer en Consell, que per plujas, ô

per malaltías los Bestiars de la Ciutat se moríen en grandíssim numero.

A 6 de Abril 1605, novas de Peste en Arbucias, los Consellers hi embían.

A 27 de Abril 1607, en Barcelona malaltías contagiosas.

A 28 de Desembre 1607, novas de Peste en Piera, y â 30, los Consellers hi embían Metge, y Cirurgiá â curarlos, y medicinas, y assí posaren guardes dintre y fora, y â 2 de Janer son las Instruccions de las Guardas foranas.

A 2 de Maig 1619, novas de Peste en las parts de llevant, y en esta raho foren publicades Cridas â 4, y â 15 del mateix, apar en Registre fol. 93, y 95.

A 8 de Maig 1620, Crida en lo llibre de Cridas, y Ordinacions fol. 143, per novas de Peste en Vilafranca de Nissa, y â 22 de Desembre 1621, en dit llibre fol. 197, cridas per novas de Peste en França.

A 20 de Juliol 1622, en llibre de Cartas Reals fol. 106, es una R.l Carta ab la qual S. Mag.t dona avís de quey ha peste en Argel, ordenant no se admeten Esclaus, ni altres cosas que sían suspitosas, y á 27, apar en Registre de Ordinacions com foren publicades cridas en dita raho, fol. 10.

A 3. de Agost 1624, vinguda de una Embarcació de Palerm, y fet que succehí á cerca de ella per cosa de morbo, y á 5, deliberan de fer guarda als Portals los de Consell de cent, y Ciutadans, fentse diferents deliberacions â cerca ditas guardas, y cosas de morbo, que tot es en la ma de deliberacions, essent axí que ja â 29 de Juliol, y á 2 de dit mes de Agost se havía llevat la practica, y comers â dit Regne de Sicilia, com apar en Registre de Ordinacions fol. 86, y a 6 de dit mes de Agost en dit llibre son altres Ordinacions en dita raho.

A 18 de Agost 1624, se llevá la practica á Vilaseca, y se deliberaren algunas cosas â cerca lo Contagi de Milá.

A 2, y 3, de Setembre 1624, deliberacions de prevencions de Contagi, y captura de un Porter per cosas de morbo.

A 1. de Abril 1625, en Registre de Cridas fol. 123, crida prohibint lo entrar en la Barca de Jaume Falguera, y en la Barca de Moros.

A 22, 25, y 31 de Octubre 1625, en Registre de Cridas fol.s 131, 132, y 133, Cridas prohibint lo Comers als de Palerm, robas, y mercaderías, y altres cosas de morbo â cerca la precaució.

A 24 de Maig 1628, en Registre de Cridas fol. 32, Cridas per noticias del morbo, en França.

A 13 de Desembre 1628, en la ma de deliberacions del any 1629, Consell de cent per haverhi Peste en Narbona, ordenant que un Conseller ab dos personas de la Junta vagen per los Portals, y obren lo ques diu en la deliberació, y en dit any 1628, hi hague moltas noticias, y cosas de morbo en diferents parts se feren varias diligencias.

A 29 de Maig 1629, en la ma de deliberacions apar com se feu deliberació de donar Candelas als Consellers, Clavari, Verguers, Junta de morbo, Scrivá Racional, y altres per lo del morbo.

A 9 de Agost 1629, lo S.or Locthinent, ab carta scrita en Perpinyà, avisa com en França hi ha peste, y ques fassan las prohibicions, y guardas convenients, es en Registre de Cartas Reals fol. 84.

A 14 de Desembre 1629, en Registre de Cridas fol. 76, Crida de morbo, llevant lo Comers â Regencos, y Begur, y altres al Empurdá.

A 18 de Janer 1630, en la ma de deliberacions, diferents cosas de morbo que havían succehit, barcas que purgavan, y à 24, en dita ma de deliberacions, â cerca del que havían de observar las guardas del morbo dels Portals, se feren diferents disposicions, y â 23 de dit en Registre de Cridas fol. 77, se feren Cridas per novas de morbo en França son molt llargas, y en lo mateix llibre en los fol.s 85, 98, y 102, son altres cridas de cosas de morbo.

A 2 de Maig 1630, Consell de cent en lo qual se deliberan donar diversas quantitats â certs Doctors, y Cirurgians eren anats per cosas de morbo â Rajancos, y apres havían fet purga, ahont se cotan exemplars de altres ocasions.

A 4 de Setembre 1630, fonch de orde del S.or Loctinent, y R.l Consell cremada una Barca ab les robas, y mercaderías vinguda de part infecte.

A 4. de Octubre 1630, Carta Real ab la qual avisa S. Mag.t de haverhi peste en Milà, y juntament ques fassan pregarias per lo remey de ella, y per lo bon estat, y negocis de la Monarchía es en fol. 100, y â 5 del mateix Consell de cent per dit fet de morbo, y á 6, son diferents disposicions, y â 12, es la Sentencia feta per lo Senat de Milá de dos homens per cosas

de peste, y los dies seguents las pregarias per ditas cosas, y guerra com se veu en Dietari.

A 5 de Abril 1631, en Registre de Cridas fol. 108, Crida de haverhi morbo en diversas parts de França llevant lo Comers.

A 24 de Abril 1631, en Registre de Cridas fol. 110, Crida llevant lo comers als homens de Blanes, y Arenys, y altres per haver donat practica â dos Barcas vingudas de Liorna ahont hi havía mal contagios, y en dit any ni ha de altres llevant lo comers â altres parts.

A 17 de Agost 1631, en Dietari apar com fonch feta Embaxada al S.or Loctinent per haver arrestat â dos guardas del morbo, y haver capturat dos francesos, y a 18, altre Embaxada â cerca dit fet, y lo mateix die 18, y lo 21, se tingué Consell de cent demanant fossen entregats a la Ciutat los processos per tocarli â ella com se diu en dit Consell.

A 27 de Agost 1631, en Dietari Embaxada al S.or Virrey per raho de uns mandatos que un Jutge de Cort havía fet per raho de purgar una roba.

A 29 de Maig 1631, Consell de cent â cerca de haversen aportat de la Torra del Portal de S.t Antoni dos que purgaven, sobre del que hi hague Embaxada, y resposta, y se resolgué fer un memorial de Exemplars com cosas de morbo tocan â la Ciutat.

A 9 de Octubre 1631, Consell de cent per que lo Virrey demanava al Secretari de la Ciutat los processos dels que la Ciutat tenía presos per cosas de morbo, y en dit Consell hi ha un memorial de Juristes de la Jurisdicció de la Ciutat en temps, y cosas de morbo, y se feu Embaxada al Virrey, y a 14, es altre Consell de cent sobre dita materia, y â 15, los Consellers, y Junta de morbo deliberaren se entregassen dits presos llevantse acte de la Entrega, y al peu de la deliberació es lo acte de dita Entrega, y â 11, 13, 19, 22, 24, y 29 de Noembre en Consell de cent, y deliberacions se veu las controversias hi hague per causa de voler lo S.or Loctinent y R.l Consell conexer de dits presos, y à 6 de Desembre en registre de Cartas comunas fol. 107, hi ha un llarch memorial de Exemplars en justificació de la Jurisdicció te la Ciutat en temps, y cosas de morbo.

A 9 de Desembre 1631, Consell de cent per cosas de morbo, y fou resolt en ell no donarse Entrada, ni purga â un Alguat-

sil, presos, y fadrins per venir de part infecte, y se feren â cerca de altres personas altres diligencias, y a 10, altre Consell per dit fet, y á 20 de Febrer 1632, lo Consell de cent deliberá donar entrada als dits Aguazil, presos, y demes, attes havía mes de 50 días que purgaven en lo Castell de S.[t] Boy regoneguts, y visurats primer.

A 8 de Juny 1632, Junta de morbo, en la qual hi ha una Scriptura presentada ab acte al S.[or] Locthinent, per raho de haversen anat del moll duas Tartanas carrega[de]s de blat, y perço anaren los Consellers, Scrivá major, y testimonis, y llevaren lo acte.

A 26 de Febrer 1632, en Dietari se veu ques tingue Promenía de tres Canonges, tres Ciutadans, tres Cavallers, tres Mercaders, tres Artistas, y tres menestrals per cosas de morbo.

A 14 de Abril 1632, en la ma de deliberacions se troban disposicions fetas â cerca cosas de morbo, y Guardas dels Portals.

A 5 de Juliol 1532, en Registre de Cartas comunas fol. 162, crida llevant lo comers â Narbona, y altres parts per lo mal contagios, y á 28, y 29, en Dietari apar del que passá per cosas de morbo.

A 18, 19, 26, y 27 de Abril 1633, en Dietari apar que lo ques feu, y passá â cerca de la purga de uns Religiosos del Orde del P.[e] St Fran.[ch] que havían passat per part infecte havent precehit â 26 del mateix mes de Abril un requeriment fet als Consellers instant lo Procurador fiscal â cerca dits Religiosos, y â 29 es la resposta, y â 6 de Maig 1633, en lo Consell de cent se llegí, y referí com lo Canceller havía enviats â cercar los Consellers, y que noy eren volguts anar per no acostumarse, y en dit Consell se llegiren Exemplars, y un paper del Canceller, y recados enviats, y en la ma corrent nos troba sen parlàs mes del dit fet que ere de dits Religiosos, sino es â 24, y 25, que â 24 se resolgue fossen visurats attes havían fet la quarentena, y â 25, es la Relació dels Metges, y Cirurgians de haverlos visurats, y estar tots ab entera salut.

A 19 de Juny 1637, lo Consell de cent resol posar guardas als Portals sens salari per las novas de Contagi en Malaga, començant á ferlas los de Consell de cent, y á 23 de dit en Registre de Cridas fol. 124 Cridas en esta raho, y en Registre de Cartas comunas, son cartas de diferents parts avisant de dit contagi.

A 7 de Maig 1640, Consell de cent per noticia de peste en Nimes, y a 8, en llibre de cartas comunas fol. 119, scriuen â las Vilas donantlos noticias de dita peste, y â 11 en Registre de Cridas fol. 73 son cridas llevant lo Comers â França, son llargas.

A 4 de Febrer 1640, en Concell de cent se tracta de donar algunas providencias per las malaltías Contagiosas hi ha en la Vila de Perpinyá.

A 5 de Mars 1640, los Consellers deliberaren que certa roba venuda als Regatons del Encant per los Adm[inistrad].ors del Hospital General fos portada en los Angels vells, á fi que allí las estengan, y las oregen, y purguen en la forma acostumada.

A 1 de Setembre 1643, los Concellers prohibiren lo Comers de las personas, robas, y mercadurías que venían de las parts de França per causa del Contagi.

A 26 de Octubre 1647, en Concell de cent se tracta de que en Valencia hi havía mal de peste, y á 27 se tracta del mateix, y fou deliberat posar Guardas als Portals de esta Ciutat, y axí mateix ques plantassen forcas en los dits Portals.

A 20 de Janer 1648, en Concell se tracta de que en la Ciutat de Zaragosa hi havía mal contagios.

A 6 de Maig 1648, en Concell de cent se tracta de que en Malaga, Cartagena, Alicant, y altres Llochs del Regne de Castella, y de Valencia hi havía mal contagios, y á 19, y 27 en Concell se tracta lo mateix, y á 6 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 14 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 23 de Desembre en Concell se tracta lo mateix, y á 24 de Juliol 1649, en Concell se tracta lo mateix.

A 4 de Febrer 1650, foren deliberadas pagar 113 ₶ 17 ß per la fabrica de una Barraca fora lo Portal de mar, per estar las Guardas del morbo.

A 10, y 13 de Febrer 1650, en Concell de cent se tracta de las malaltías Contagiosas que hi ha en la Ciutat de Tortosa, y en lo mateix die 13 se troba lo orde han de tenir las personas que fan la guarda del morbo en los Portals de esta Ciutat.

A 20 de Abril 1650, los Concellers deliberaren se publicassen Cridas, dient ab ellas, que no sie lícit, ni permès als Pallers de les Voltes del Encant, ni altres, ni als Regatons comprar ninguna especie de roba vella, y que sie permés, que

quant se morirá alguna persona, la roba de lli, llana, y seda de aquella se puga vendrer, axí per fer be per la anima del Difunt, com altrament, precehint primer relació fahedora als Consellers per lo Metge haurá visitat dit Difunt, de la malaltía tingue aquell, y no altrament.

A 30 de Maig 1650, en Concell se tracta de que en la Ciutat de Gerona hi havía peste declarada, y á 6, 11, y 26 de Juny en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Agost en Concell se tracta lo mateix.

En lo any 1651, hi hague Peste en Barcelona, y fonch molt cruel, y se troban molts Exemplars de Jurisdicció, axí de açots, com de pena de mort, que per certa causa no son continuats en dit memorial.

En lany 1651, en Dietari apar, que per los grans excessos se experimentaban en la present Ciutat del mal Contagios, los Metges, y Cirurgians se ausentaren de la present Ciutat, y tambe se veu las providencias prengué la Ciutat â cerca dit fet.

A 28 de Janer 1651, fou deliberat que los PP. del monastir de Jesus deixassen vacuo promptament lo dit monastir â causa de necessitarlo la Ciutat, per la conducció dels malalts del Contagi, y á 2 de febrer en Consell se troba la forma, y disposició de dit monastir, tant per la habitació dels malalts, y Convalecents, com tambe per los Religiosos, Doctor, Cirurgians, y Assistents havían de servir per ditas malaltías, y á 5, en Dietari apar, que foren trets los malalts del Monastir dels Angels vells, y foren portats en lo monastir dels PP. de Jesus.

A 14 de Mars 1651, en Concell se troba un paper fet â cerca las obligacions te lo Batlle del morbo.

Dimecres â 22 de Mars 1651, en Dietari apar, que pèr causa del mal Contagios, la Ciutat prengué per Protector á St Fran.^{co} de Paula, y á 27 se feu una solemne festa, y á 14 de Abril, se publicaren Cridas per dita raho, y â 17, y 19 se tracta del mateix.

A 25, y 29 de Mars 1651, en Concell de cent apar que se tingueren certas conferencias entre los Consellers, y Deputats per materia de morbo, per quant dits Deputats, Governador, y R.^{l} Concell se volían ausentar de esta Ciutat, y com havía de restar guarnida esta Ciutat en cas de dita ausencia.

Dijous á 21 de Abril 1651, en Dietari apar que fou des-

terrat un Estudiant, per haver entrat en Casa del Fosser de la Iglesia de S.t Pere ahont se era mort de Contagi dit Fosser, y haversen aportat de sa Casa dos Camisas, uns Calçotets, una Tovallola, y unas Sabatas.

Dimecres á 3 de Maig 1651, en Dietari apar, que fou condempnat á açots un home, per haver entrat en una Casa tancada, y barrada per ocasió de haversi encontrada una Dona del mal contagiós.

Diumenge á 14 de Maig 1651, en Dietari se troba una nota que diu, que per intercessió del glorios P. S.t Nicolau de Tolentí, moltas personas foren deslliuradas del mal Contagiós, â causa de haver obrat dit Sant molts, y diversos miragles.

Diumenge á 28 de Maig 1651, en Dietari se troba una nota que diu, que per causa, y ocasió de estar las malaltías en gran augment, y haverse mort molts frares, y Capellans sens molts altres sen eren anats de la present Ciutat, se doná llicencia per part del Vicari General pera que los frares, y Capellans se trobaban dins la present Ciutat poguessen dir, y celebrar dos missas quiscu cada dia.

Dijous á 1 de Juny 1651, en Dietari apar, que fou condempnat â açots un home, per haver entrat, y robat en una Casa que estaba barrada per causa del Contagi.

Dijous á 8 de Juny 1651, en Dietari se troba una nota que diu, que per causa del Contagi, nos troba persona en la Ciutat pera tocar las Campanas de la Seu.

A 6 de Juliol 1651, per causa de las grans malaltías del Contagi, fou deliberat se fessen dos Hospitals; ço es un per homens á S.t Agustí, y altre per las Donas á S.t Fran.co de Paula.

Dilluns á 17 de Juliol 1651, en Dietari apar, que per causa del Contagi la Ciutat feu Vot â nostre Senyora de la Concepció, y la Ciutat li oferí las Claus de tots los Portals de esta Ciutat, y aquí se instituhí lo Ofici que annualment se celebra dit de N.a S.ra de les Claus, y á 19 se tracta lo mateix, y â 3, y 25 de Agost se tracta lo mateix.

A 27 de Noembre 1651, fou deliberat pagar lo lloguer del Hort den Favar que la present Ciutat tenía ocupat, fent estar en ell los Fossers traginaban los morts, y malalts de Contagi â Jesus.

A 2 de Abril 1652, en Concell se troban uns apuntaments,

eo ordinacions fetas per los Consellers, y Junta de morbo, en orde al ques deu prevenir en lo cas de peste, y á 14 de Juny 1653, en Concell se troban altres.

A 2 de Agost 1653, en Concell se tracta en orde als lloguers dels Camps que serviren per Fossàr dels morts encontrats del mal de Peste, y á 11 de Noembre 1654 en Concell se tracta lo mateix, y á 8 de Noembre 1655, en Concell se tracta lo mateix, y â 10 de dit mes de Noembre en lo manual se troba lo acte de Venda de un tros de Terra que serví per soterrar los morts prop lo Convent de Jesus, y tambe en Concell de cent se tracta lo mateix, y á 22 en Concell se tracta lo mateix, y â 26, en lo manual se troba altre acte.

A 25 de Maig 1655, los Concellers deliberaren se donás orde al Scrivá major, pera que no despedís Patents, sens que primer obtingués una Certificatoria del Guardiá del Port.

A 21 de Juliol 1656, en Concell de cent se tracta de que en la Ciutat de Napols hi havía peste.

Dimars á 31 de Octubre 1656, en Dietari se troba un Vot en escrits fet per los Advocats de la present Casa, â cerca de la Jurisdicció que la Ciutat te en raho de morbo, y â 17 de Janer 1657, en Dietari se troba una nota de Exemplars faents per dita Jurisdicció, y en est mateix die en la ma de deliberacions se troba un memorial cusit sobre lo mateix.

A 31 de Octubre 1656, en Concell de cent se tracta del Privilegi obtingué la Ciutat, del Rey, en orde â las facultats que te la Ciutat en qualsevol cas que hi hage morbo pestífero, tant en la present Ciutat, com fora de ella, y tant en Terras subjectes al Domini del S.or Rey, com en altres fora de son Domini.

Havent los Proms de la Confraría dels Cotoners de la present Ciu[ta].t presentada Suplicació al Virrey, demanant donás permissió de desembarcar, y entrar una partida de cotó ques trobaba dins una Barca vinguda de Marcella, lo qual Cotó la Junta del morbo de la present Ciutat no havía volgut deixarlo desembarcar per lo Contagi es en dita Ciutat de Marcella; S. Ex.a á 30 de Janer 1661, decretá al marge, ô dors de dita Suplica, que acudissen â la Junta del morbo, que es á qui toca, y apres los Consellers, y Junta de morbo á 21 de Janer 1665, ohida dita Suplicació, y decret, deliberá nos donás Entrada al dit Cotó, y ques fes menció en lo present Llibre

de dita Suplicació, y decret, tot lo que originalment se troba cusit en la ma de deliberacions çots dita Jornada de 21 Janer 1665.

A 18 de Maig 1672, en Concell se troba una Carta del S.or Virrey ab la qual participa las noticias se tenen del Contagi en la part de la França, y á 4 de Juny en Concell se tracta lo mateix.

A 11 de Juny 1677, en Concell se tracta de que lo Contagi era en las Ciutats de Murcia, y Cartagena.

A 20 de Agost 1677, foren deliberadas pagar 100 ℔ ♁ per fer una Presó en lo Sitjar per fets de morbo.

A 21 de Juliol 1680, en Concell se tracta de que lo Contagi era en la Ciutat de Malaga, y altres Ciutats, Vilas, y Llochs de la Andalusía, y á 3 de Agost, en Concell se tracta lo mateix.

A 23 de Juliol 1681, en Concell se veu, que lo Contagi se trobaba en la Isla de Cerdenya, y á 3, 6, 12, 16, y 30 de Agost, en Concell se tracta lo mateix.

A 9, y 12 de Setembre 1681, en Concell se tracta dels danys poden ocasionar â la Ciutat las Inmundicias de gats, y gossos ques tiran en lo Rech Condal, y axí mateix la fabrica de Cordas de viola, y á 8 de Octubre en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Noembre en Concell se tracta lo mateix, y á 30 de Juny 1682, en Concell de cent se tracta lo mateix.

Divendres á 12 de Setembre 1681, en Dietari apar, que se feren pregarias en la Seu, per raho del Contagi era en diferents parts del Regne de Castella.

A 18 de Setembre 1681, en Concell se tracta dels danys contra la publica salut se experimentan de no estar netejat lo Rech Condal, y á 19 en Concell se tracta lo mateix.

A 30 de Setembre 1681, en Concell se tracta de que en Vilafranca del Panadés hi havía malaltías Contagiosas, y á 18 de Octubre en Concell se tracta lo mateix.

A 21 de Noembre 1681, en Concell apar, que en la Vila de Perpinyá hi havía malaltías Contagiosas, y á 30, en Concell se veu lo mateix.

A 14 de Octubre 1682, en Concell de cent se tracta de que en lo Rosselló lo Bestiar de pel tenía malaltía Contagiosa, y á 17, 20, y 29, en Consell se veu lo mateix.

A 10 de Juny 1683, en Concell se veu, que en Alger, y altres parts de moros hi havía peste.

Dimecres â 13 de Mars 1686, y en altres días seguents, en Dietari se tracta de fer pregarias â causa del numero gran de Llagostas se troban en diferents parts del Principat de Cathalunya, y á 5 de Abril, fou la Benedicció de la Terra, y se malehiren las Llagostas, y á 9 de Juliol 1687 se veu que tornaren las Llagostas, y axí mateix se feren pregarias, y á 16, se feu altre Benedicció del Terme, y se malehiren las Llagostas, y á 24, y en altres dies seguents apar, que entraren ditas Llagostas dins la present Ciutat, y á 25 de Setembre la Ciutat feu Vot, y prengué per Patrona â María SS.ma de la Mercé, y á 22 de Febrer 1688, se feu altre vegada la Benedicció del Terme, y se malehiren las Llagostas.

A 28 de Janer 1690, en Concell se diu, que en Perpinyà, y Castell de Bellaguarda hi havía Contagi.

A 1 de Febrer 1691, en Concell se tracta de que en Italia hi havía mal Contagiós.

A 27 de Juny 1698, en Concell se tracta de que en Alger hi havía mal de Peste.

A 28 de Abril 1699, en Concell se veu, que lo mal contagios era en Liorna, Genova, en las Illas de Nimes, Palis, y Narbona.

A 3 de Agost 1703, en Concell se troba la Tatxa dels Salaris per las purgas se faran en lo moll, per lo que toca al Metge, Cirurgiá, Guardiá del Port, y Guardas de las Embarcacions.

A 23 de Abril 1705, en Concell se veu, que vingué noticia, que en la Ciutat de Tunes hi havía mal Contagios.

A 14 de Maig 1705, en Concell se veu que vingué noticia, que en Malaga hi havía un ram de pestilencia, y á 17, en Consell se veu lo mateix.

A 19 de Agost 1705, en Consell se veu, que vingué noticia, que en la Isla de Sardenya hi havía mal contagiós.

A 9, y 12 de Janer 1706, en Concell se tracta de las malaltías Contagiosas hi havía en la present Ciutat.

A 8 de Abril 1709, en Concell de cent se tracta de fer la Casa del Lazareto pera fer purga, y recullir las robas, mercadurías, y personas venen ab Embarcacions de parts infectas, ó suspitosas de mal contagios, y á 24, y 25 en Concell se tracta lo mateix, y á 16 de Agost en Concell se tracta lo mateix, y á 13 de Setembre en Concell se tracta lo mateix, y á 3 de Octubre en lo manual de troban dos actes de Preu fet.

A 28 de Juliol 1709, en Concell se veu, que vingue noticia, que en las Ciutats, y Llochs de Cattaro, Paraso, Castelnovo, Budua, y altres Lochs de la Venecia, Albania, y en tota la Jurisdicció de Ragusi hi havía mal contagios.

A 10 de Agost 1709, en Concell se veu, que vingue noticia, que en Sevilla hi havía mal Contagiós.

A 16 de Agost 1709, en Concell se tracta de morbo, ahont está insertat un memorial, explicant lo que se deu obrar en cas de Peste, y taxació dels Salaris dels Oficials, y puestos que deuhen ocupar.

A 7 de Noembre 1712, se troba en Concell un memorial en orde á la Jurisdicció del Batlle de morbo.

Disapte á 22 de Abril 1452, en Dietari apar que partí lo Correu, y aná als Monastirs de frares de St Geronim de la Murtra, de la Vall de Ebron, de Montalegre de Cartuxa, de Poblet, Escala Dei, S.^tas^ Creus, ê altres, que preguen â Deu, ê fassen oració ordinaria, que li placia retirarnos las pestilencias qui son en la present Ciutat.

Dimars á 7 de Janer 1466, fou deliberat colre la festa de St Sebastiá per causa de la Epidemia.

Divendres á 6 de Desembre 1465, en Dietari apar que partiren de la present Ciutat fr. Miquel Capeller, é fr. Leonart Crestiá, del Orde de Sta María de Jesus, com â Pelegrins tramesos per la Ciutat â St Jacme de Galicia, per ço que nostre Sor Deu nos leu la Pestilencia.

A 27 y 28 de Noembre, y 17 de Desembre 1465, son Concells, en orde á embiar Pelegrins á St Jacme de Galicia, per causa de la Peste ere en Barcelona.

A 7 de Janer 1466, lo Concell de cent deliberá que fos colta la festa de St Sebastiá per causa de las Epidemias, y á 9 de Juliol 1501, fou votada esta festa per causa de Peste, y á 15 de Abril 1507, se posá la primera pedra de la Capella.

Dijous á 30 de Janer 1466, lo Concell de 32 deliberá fos feta una Imatge del Angel Custodi per causa de la Pestilencia, y á 17 de Noembre se deliberá fos posada en lo Portal dels Orbs, y ques fes una solemne Professó, en acció de gracias, per haver cessat ja la Pestilencia.

Dijous â 10 de Agost 1475, en Dietari apar se comensá a fer la cerca per las Parroquias, per causa de las morts, ê morí hu de granola.

Dimecres á 20 de Desembre 1475, en Dietari apar, que la Parroquia de la Verge María de la mar, per que nostre Senyor Deu per mitja del glorios Apostol S.t Jacme, ê per sa clemencia, ê infinita misericordia nos vulla levar la Pestilencia qui vuy corra en la present Ciutat, feu dos Pelegrins; ço es dos bons Preveres per anar á S.t Jacme de Galicia, ê lo dit jorn partiren per fer lo dit romiatge ab cerimonia entre les altres, que los dits dos Pelegrins foren acompanyats ab la gran professó dels Preveres de la Iglesia de la dita Parroquia, ab Creu, ê ganfanons fins al Portal de S.t Antoni, ê fora lo Portal isqué la dita Professó, ê foulos donada la Benedicció.

Disapte â 13 de Juliol 1476, en Dietari apar se celebrá solemne professó, la qual partí de la Seu, ê feu la volta de la Professó del Sagrat Cors de Jesucrist, ê tragueren lo Cors de S.t Sever Bisbe de Barcelona, ê lo Cors del Innocent, los quals Cossos aportaren quatre Preveres sobre una Sivera petita, ê anaren á la dita Professó totes les Parroquies, ê totes les Confraríes ab lur luminaria acompanyant la dita Professó, ê fou feta molt devotament per causa de les morts.

A 7 de Abril 1486, Concell de 32, en orde â Pestilencia.

A 14 de Juny 1488, Concell de 32, per guardar la Ciutat de Peste.

A 31 de Agost 1490, Concell de 32, en orde â Pestilencia.

A 11 de Agost 1494, Concell ordinari, per causa de la Peste.

A 9 de Setembre 1494, Concell sobre les Guardas de la Peste.

Dilluns á 25 de Octubre 1501, en Dietari apar, que fou festa de S.t Crespí, ê noy hagué res de Peste, fou feta Professó ê Te Deum laudamus dins la Seu.

A 22, y 23 de Noembre 1506, Concells de cent, y ordinari per la Elecció de les guardes del morbo.

Diumenge á 1 de Juliol 1515, en Dietari apar que hi havía Peste en Barcelona, y â 10, festa de S.t Christofol, lo Capítol de la Seu ab los Concellers feren Professó, la qual aná á la Iglesia nova de S.t Sebastiá, aportant per Reliquias lo Vel de nostra Senyora, y la S.ta Veronica, y â 14 feren altre Professó, la qual aná â S.ta Eulalia Emerita, y en la Capella de S.t Roch celebraren solemne ofici, y aquest die tragueren lo Cors de S.t Sever, y á 21 feren altre Professó, la qual aná â la Capella de S.ta Madrona que es en la montanya de Monjuich, y al

tornarsen, portaren los Cossos de S.ta Madrona, S.t Fructuos, y sos Companys, y los portaren â la Seu, y á 16 de Agost, torná la Professó á S.ta Eulalia Emerita á la Capella de S.t Roch, y á 24 feren Te Deum laudamus en la Seu, y per totes les Parroquies, y á 28 de Octubre, fou deliberat levar la cerca.

Dimecres á 4 de Maig 1519, en Dietari apar, que se posaren guardas als Portals de esta Ciutat, per temor se tenía de la mortaldat hi havía en Zaragosa, y altres parts de Aragó, y á 5 se veu, que ja no hi havía guardas, attes, que ja ere per gracia de Deu la dita mortaldat ere remediada.

Dimecres á 4 de Janer 1520, en Dietari apar se feu solemne Professó, en acció de gracias, de haver cessat la Peste en esta Ciutat.

Dimars á 29 de Maig 1520, en Dietari apar, que lo Capítol de la Seu, deliberá fer una Professó per pregarias de la Pestilencia que es de present en la present Ciutat, y axí mateix, que dita Professó se fes tots los Divendres fins y atant que nostre Senyor levás dita Pestilencia, y á 30, se comensá fer la cerca dels morts, y á 17 de Agost en acció de gracias se cantá Te Deum laudamus en la Seu.

Divendres á 7 de Juny 1521, en Dietari apar que lo Capítol de la Seu de la present Ciutat deliberá fer pregarias per causa de la Pestilencia hi havía, y á 20 de Juliol fou levada la cerca dels morts, y fou cantat Te Deum laudamus.

A 22 de Desembre 1529, y á 7 de Janer 1530, en Dietari apar que los Consellers feren elecció de personas per asistir als Portals de la Ciutat, per raho de la Peste era en alguns llochs del present Principat, y á 10 de Mars se comensá á fer la cerca, y á 18, feren deixar los bastons á las personas que guardaban los Portals.

Dilluns á 17 de Janer 1557, en Dietari apar que hi havía Peste en Barcelona, y durá fins â 10 de Juliol de dit any.

A 8 de Febrer 1558, Conclusió de la Regia Audiencia stant en Granollers per la Peste; que los Concellers pugan fer Capsdeguaytes tants com volran, y aquís diu que Barcelona es Cap, y refugi de tota Cathalunya. Diversorum 2.us fol. 35.

Dimecres á 5 de Abril 1564, en Dietari apar, que fou sentenciat un Fosser de S.t Andreu, per ço que havent soterrats homens morts de peste, tingué atreviment de entrar en la present Ciutat.

Dimecres á 7 de Setembre 1580, en Dietari apar, que hi hague grans malaltías de Catarro.

Dimecres á 16 de Agost 1589, en Dietari apar que hi hagué peste, y fou tanta la mortaldat, que del día primer de Juliol, fins á 16 de Agost moriren 3313 personas.

Dimars á 10 de Octubre 1589, en Dietari apar, que M.º Bernat Rigaldia francés fou condemnat â mort, per que curaba de peste sens esser Metge, ni haver estudiat medicina, lo Cap del qual fou posat dins una gabieta á la paret de Casa la Ciutat.

Divendres â 10 de Juliol 1592, en Dietari apar que la Ciutat feu festa de S.t Christofol, per Vot ne tenía fet, per lo que en dies passats havent peste en Barcelona, cessá dit die.

Disapte á 12 de Octubre 1630, en Dietari se troba notada una Sentencia feta per lo Senat de Milá, de dos justiciats, per cosas de morbo.

Diumenge á 17 de Agost 1631, en Dietari se troba un memorial ab lo qual se veu, que per Privilegis Reals concedits â la present Ciutat de Barcelona en materia de morbo inconcusament observats, toca, y especta á la Ciutat, la custodia, y guarda de aquella.

INDEX